గోండీ బూపా

కరియన్ సాటి పుస్తక్

గోండి బాసా

కరియన్ సాటి పుస్తక్

Gondi Language Phrase Book

A book of commonly used Gondi language phrases and sentences with Telugu, English, Hindi and Kolami meanings each written in three scripts - Telugu, Roman and Devanagari scripts.

Compiled by:
Mark Penny
Joanna Penny
Pendur Durnath Rao

Publishers:
Integrated Tribal Development Agency
Utnoor, Adilabad District, Andhra Pradesh, India

In Association with:
SIL International – *Partners in Language Development*

First Published:
March 2005, 250 copies
Second Edition:
January 2008, 1000 copies

Copyright:
This compilation copyright © 2008. Anyone is permitted to copy and distribute copies of this text or any portion of this text. It may be incorporated in a larger work, and/or quoted from, stored in a database retrieval system, photocopied, reprinted or otherwise duplicated by anyone without prior notification, permission, compensation to the holder, or any other restrictions. All rights to this text are released to everyone and no one can reduce these rights at any time.

గోండి బాసా కరియన్ సాటి పుస్తక్

గోండి భాష నేర్చుకోవడానికి పుస్తకం

Gondi Language Phrase Book

गोंडि भाषा सीखने के लिए पुस्तक

గోండి గొట్టి కరపెజ్ సటి పుస్తక్

సూచిక – Contents

పరిచయం vi

Introduction vii

Foreword viii

ముందుమాట ix

కృతజ్ఞతలు – Acknowledgement x

సంప్రదించ వలసిన చిరునామ – Contact Information xi

ఉచ్చారణ – Pronunciation xii

ముందు మాట్లడుట Beginning To Speak पहिले बात 2

కలిసి మాట్లాడుట Initial Conversation मिलने के बातचीत 7

అడుగుట Ownership Questions पूछने की बात 12

ఆదేశాలిచుట్ట Giving Instructions हुकुम देना 15

రోజు అడుగుట Questions Used Daily रोज का प्रश्न 27

బందుత్వం Relations रिस्तेदार 33

వాతావరణం Weather वातवण 40

కొనుట, అమ్ముట Buying And Selling क्रय-विक्रय 43

ఆశ్చర్యార్థకము Exclamations चिल्लाहट 45
కూర్చోని మాట్లాడుట General Chat बातचीत 49
డాక్టరుతో At The Doctor डाक्टर के पास 57
ప్రశ్నించుట Asking Questions प्रश्न पूछना 69
కలిపె పదాలు Joining Words जोड़ना शब्द 74
సర్వనామ పదాల ప్రమోగము Possessive Pronouns सम्बन्धवाचक सर्वनाम 81
గంటలు Time समय 87
తినుట (క్రియ కాలము) Eating (Verb Tenses) खाना (क्रिया काल) 90
వండుట (క్రియ కాలము) Cooking (Verb Tenses) पकाना (क्रिया काल) 91
వెళ్ళి పోతారు (భవిష్యత్కాలము) Going (Future Tense) जाना (भविष्यकाल) 94
వెళ్ళుట (భూతకాలము) Going (Past Tense) जाना (भूतकाल) 96
ఆధికారితో మాట్లాడుట Speaking With The P.O. पी.ओ. से बातचीत 98
సర్పంచుతో మాట్లాడుట Speaking With The Sarpanch सरपंच से बातचीत 103
పోలిసులతో మాట్లాడుట In Trouble With The Police पुलिस से बातचीत 108
బజారు వెళ్ళెటప్పుడు మాట్లడె మాటలు Speaking At The Market बाजार के बातचीत 112
వ్యాకరణ అభ్యాసలు Grammatical Drills व्याकरणिक अभ्यास 130
క్రియ Various Verbs विभिन्न क्रिया 146
క్రమ క్రియ Passive Verbs कर्मवाच्य क्रिया 151

పరిచయం

ఆదిలాబాద్ జిల్లా ప్రజలు మాట్లాడుకునే భాషలలో, గోండి భాష ఒకటి ఈ జిల్లాలో అత్యధికులు, ఆదివాసులు నివసిస్తున్నారు. మాములుగా గోండి భాషను (కోయాంగ్) అని కోయ గోండి భాషలో అనబడుతుంది. దాదాపు 2,00,000 గోండులు, లేక కోయ్‌తుర్ అని వారికి వారు గా పిలుచుకుంటారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని ఆదిలాబాద్ జిల్లా యందు మాట్లాడే గోండి భాషను తెలుగు లిపియందు వ్రాయడం జరిగినది, కాని గోండి భాష తెలుగు భాషకన్న భిన్నంగా, ఉంటుంది, ఆశక్తి కరమైన విషయము ఏమంటే గోండి భాషలో కొన్ని పదాలు, దేవనాగారి, భాషలైన హింది, మరాఠీ, నుండి కూడ ఉండడము విశేషము.

గోండి భాష నేర్చుకునే పుస్తకము తయారు చేసే ముఖ్య ఉద్దేశ్యము ఏమనగా, గోండి భాషను త్వరగా నేర్చుకొని. వారి భాషలోనే మాట్లాడ గలిగితే, ఆదివాసుల, ఇబ్బందులను త్వరగా అర్థము చేసుకొనే వారమౌతాము మరియు గోండి మాతృ భాషగలవారు సరళముగా తెలుగు, ఆంగ్లము, హింది నేర్చుకొనుటకు అవకాశము ఏర్పడుతుంది.

ప్రతి వాక్యము యొక్క అర్థమును యదే రీతిగా యన్నీ భాషలలో తెలియపరచుటకు ఎంతో కృషి చేసాము ఏవైనా భాషాలోపాలున్నచో మీ సవరణలను వచ్చే ముద్రణ కొరకు ఆహ్వానిస్తున్నాము.

గోండి భాష నేర్చుకునే పుస్తకము మీకు సహాయకారిగా ఉండగలదనే ధృడ నమ్మకము కలదు, భవిష్యత్తు తరానికి, భాష సంస్కృతి కాపాడుటకు కరదీపిక మాదిరిగా పనికి వస్తు భవిష్యత్తులో అభివృద్ధికి సహాయపడగలదనే విశ్వాసముతో.

మీ భవదీయులు,
మార్క్ మరియు జొహన్న పెన్నె,
వేందూర్ దుర్గా ప్రీ రావ్ తో.
జనవరి 2008.

Introduction

The Gondi language of Adilabad District, Andhra Pradesh, India, is spoken by more than 2,00,000 people. The Gonds, who call themselves *Koytur* and refer to their language as *Koyang*, have a rich cultural and linguistic heritage. Despite the high level of lexical borrowing from state-recognized languages such as Hindi, Marathi and Telugu, one can clearly see that Gondi is a distinct language with its own phonological patterns and grammatical structures.

A unique feature of this phrase book is that the phrases are presented in several languages with each written in three scripts. This will enable learners to learn other languages and scripts through whichever language and script they are most comfortable. An additional use for this book is for literate Gonds who wish to learn how to read and speak one of the *other* four languages presented (Telugu, English, Hindi or Kolami).

Due to the complexities of language it is often difficult to obtain an exact word-for-word match when translating phrases, so we have attempted to communicate the same meaning in each language, even whilst using different words. *There may be ways of improving our attempts, and hence we welcome constructive criticism in order to enhance the next edition.*

Our prayer and hope is that this *Gondi Language Phrase Book* will assist all those who are genuinely concerned with preserving and developing the Gondi language and culture, and that these activities will go hand in hand with development and modernisation within the region.

Mark and Joanna Penny
with *Pendur Durnath Rao*
January 2008

SAURABH GAUR
I.A.S.
Project Officer,
Ex-officio Joint Collector (TW) &
Addl. District Magistrate

Phone : (STD) 08731 275242 (Offi.)
275201 (Resi.), 275201 (Fax)
Cell : 9440064201
E-mail : itda_utnoor@rediffmail.com
Integrated Tribal Development Agency
UTNOOR.
Adilabad District - 504311

FOREWORD

The Gonds of Adilabad are inheritors of a splendidly rich cultural heritage. Language plays a vital role in preserving the cultural heritage for posterity. The Adilabad variety of the Gondi language is spoken by nearly 2 lakh Gonds. Though there is no official Gondi script as such, various attempts are underway to revive one of the native Gondi scripts. Meanwhile, Gondi may be written in a variety of existing official scripts – as demonstrated in this phrase book. In order to further develop and enrich the language, a *Gondi Language Phrase Book* has been a long felt need. The present work has been a commendable effort to address this need.

This *Gondi Language Phrase Book* is very useful for learners of Gondi in helping them understand and address the Gond's problems easily. In addition it is useful to students who already know Gondi and are learning Telugu, Hindi, English, or Kolami. They may access each language in whichever script they prefer.

It is encouraging to see that this second edition incorporates many more useful phrases, some basic conversations, and grammatical drills to aid students as they embark on a journey of learning. I heartily congratulate the compilers on their meticulous work and hope that it would be of immense use to the Gonds as well as other connoisseurs of Gondi.

(SAURABH GAUR)

ముందుమాట

ఆదిలాబాద్ ప్రాంతంలో నివసిస్తున్న గోండులు అత్యంత విలువైన జీవన, సాంస్కృతిక ప్రమాణాలు కలిగి ఉన్నారు. గోండు భాష గోండుల సామాజిక వారసత్వానికి వారధిగా గొప్ప స్థానాన్ని కలిగి ఉంది. సుమారు 2 లక్షల మంది గోండి ప్రజలు ఈ గోండి భాషను మాట్లాడుతారు. గోండి భాషకు అధికారిక లిపి లేదు. గోండి భాషకు లిపిని తయారు చేయుటకు ప్రయత్నాలు జరుగుచున్నాయి. వివిధ లిపులలో గోండి భాషను రాశారు. ప్రాంతీయ ప్రథమ భాష అయిన తెలుగులో గోండి భాష పదబంధ ప్రయోగ పుస్తకము ముద్రించడం చరిత్రాత్మకం.

గోండి భాషలో పదబంధ పుస్తకం గోండి భాషను నేర్చుకునే వారికి గోండు ప్రజల సామాజిక సమస్యలను సులభంగా అర్థం చేసుకోడానికి ఎంతో ఉపయోగపడుతుంది. అంతే గాక గోండి భాష వచ్చిన గోండు ప్రజలు యితర భాషలైన తెలుగు, హిందీ, ఇంగ్లీష్, కొలామి భాషలను నేర్చుకోడానికి, వాటిపై పట్టు సాధించడానికి ఈ పుస్తకం ఎంతో సహాయపడుతుంది. ఒకే భాష లిపినుండి అన్ని భాషలను చదువుకొని అర్థము చేసికొనవచ్చు. విద్యార్థులు వారికి అనుకూలమైన లిపి ఎంచుకొని దాని ద్వారా ప్రతి భాషతోనూ పరిచయం పెంచుకోవచ్చు.

ఈ రెండవ ప్రచురణలో చాలా క్రొత్త వాక్యాలు, ప్రాధమిక సంభాషణలు, వ్యాకరణ అభ్యాసాలు చేర్చినందున గోండి నేర్చుకునే వారికి ఇది ఎంతో గొప్ప మేలు చేకూరుస్తుంది. ఇది చాలా ప్రోత్సాహ కరమైన విషయం. వీటన్నింటినీ ఎంతో ప్రత్యేక శ్రద్ధతో కూర్చిన వారికి నా ప్రత్యేక అభినందనలు. ఈ పుస్తకం గోండి ప్రజలకు, గోండి భాషను అభిమానించే వారికి ఎంతో గొప్పగా ఉపయోగపడగలదని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ. సౌరభ్ గౌర్ (ఐ.ఏ.యస్.)
ప్రాజెక్ట్ అధికారి ఐ.టి.డి.ఏ.
ఉట్నూర్.

కృతజ్ఞతలు – Acknowledgement

- సర్వ శ్రీ . సౌరబ్ గౌర్ గారు ఐ.ఏ.యస్. ప్రాజెక్టు అధికారి ఐ.టి.డి.ఏ. ఉట్నూర్ గారికి వారు మాకు ఉత్సాహమును, ప్రోత్సాహమును ఇచ్చి ఈ పుస్తకం ప్రచురణ గావించి, గోండి (కోయంగ్) భాష గొప్పతనము అందరికి తెలిసేలా చేసినందుకు.
- సయ్యద్ ఇబ్రహిం అలి, వారి కుటుంబ సభ్యులు మంచిర్యాల గారికి, రెండవ ప్రచురణ జాబితాను బెన్ని కురియన్ గారు చాలా త్వరితముగా హిందీ అనువాదము గావించి ఇచ్చినందులకు.
- శ్రీ. జి.వి. రమేష్ గారు, హైద్రబాద్, శ్రీమతి. కారోలిన్ విగ్, మంచిర్యాల గారికి తెలుగు అనువాదము తెలుగు కాపి సరిదిద్ది, సహాయ పడినందులకు.
- శ్రీ అర్క మానిక్ రావ్ గారు గోండి ఎస్.సీ.ఈ.ఆర్.పి. (ఐ.టి.డి.ఏ. ఉట్నూర్) ఈ పుస్తకమును తయారుచేయుటకు మాకు అన్ని విధాలా సహాయ సహకారాలు అందించినందుకు ఎమ్.ఎల్.ఈ. ఉపాధ్యాయులందరికి హృదయ పూర్వక కృతజ్ఞతలు తెలుపుచున్నాము.

We would like to acknowledge with thanks all those who have contributed to the production of this book:

- *Shri Saurabh Gaur* (I.A.S.), Project Officer, I.T.D.A., Utnoor, for his enthusiastic support regarding the usefulness of this book and for arranging its publication.
- The family of *Syed Ibrahim Ali*, Mancherial, for drafting the Hindi translations in the first edition, and *Mr. Benny Kurian*, Allapalli, for translating additional phrases for the second edition, and his meticulous checking of the Hindi phrases.
- *Mr. G.V. Ramesh*, Hyderabad, and *Mrs. Carolyn Wiig*, Mancherial for their assistance with translation into Telugu and meticulous checking.
- *Shri Arka Manik Rao*, Gondi S.C.E.R.P. (I.T.D.A. Utnoor) and all the teachers serving under him in the Multi-Lingual Education (M.L.E.) programme, for their checking and suggestions for improvement.

సంప్రదించ వలసిన చిరునామ – Contact Information

దయచేసి ఏమైన సవరణలు సూచనలు ఉన్నచో వాటిని అభివృద్ధి పరుచుటకు, తదుపరి ప్రచురణకు పంపవలసినదిగ మనవి:

పేందూర్ దుర్నథ్ రావ్
గ్రా: భీముగూడ (దుబ్బగూడ)
పోస్టు, మండలం: జైనూర్
జిల్లా: ఆదిలాబాద్
ఆంధ్ర ప్రదేశ్
పిన్ కోడ్: 504 313

శ్రీ అర్క మానిక్ రావ్
గోండి ఎమ్.ఎల్.ఈ.– ఎస్.సీ.ఈ.ఆర్.పీ.
ఐ.టి.డి.ఏ., ఉట్నూర్
జిల్లా: ఆదిలాబాద్
ఆంధ్ర ప్రదేశ్
పిన్ కోడ్: 504 311

Please send any corrections and suggestions for improvement and/or requests for additional sentences to:

Pendur Durnath Rao
Bheemuguda (Dubbaguda)
Post, Mandal: Jainoor
Adilabad District
Andhra Pradesh
Pin code: 504 313

Shri Arka Manik Rao
Gondi M.L.E. – S.C.E.R.P.
I.T.D.A., Utnoor
Adilabad District
Andhra Pradesh
Pin code: 504 311

or by e-mail:
mark_penny@sil.org

ఉచ్చారణ – Pronunciation

గోండి: ఇద్ గోండి (కోయ) డిక్షనరి పుస్తక్‌నగ అక్షర్క్, ఇవ్ డబ్బన రీతితే లెహికీసి మంతంగ్. మొదొడ డబ్బతగ లెహికీసి మంతంగ్ అవ్ అక్షర్క్, గోండితంగ్ అక్షరమాల ఆందుంగ్.

తెలుగు: ఈ గోండి నిఘంటువు పుస్తకంలో దిగువ చూపబడిన పట్టికలలో తెల్పబడినవి మొదటి వరుసలో వ్రాసిన అక్షరాలు గోండి అక్షరమాల.

English: These are the sounds of the Gondi language, with a pronunciation guide for English speakers referring to the romanized script. Note that word-final nazalization of Hindi words is unmarked in the romanization and Telugu script.

అ	अ	a	cut
ఆ / ా	आ / ा	ā	far
ఇ / ి	इ / ि	i	hit
ఈ / ీ	ई / ी	ī	feet
ఉ / ు	उ / ु	u	put
ఊ / ూ	ऊ / ू	ū	cool
ఎ / ె	ऐ / े	e	pet
ఏ / ే	ए / े	ē	pair
ఒ / ొ	ओ / ो	o	cot
ఓ / ో	ओ / ो	ō	court

క	क	k	sky
గ	ग	g	good
ంగ	ंग	ng	song
ఙ	ङ	ṅ	singing
చ	च	c	chilli
జ	ज	j	jug
ట	ट	ṭ	sty
డ	ड	ḍ	ladle
ఢ	ड़	ṛ	adapt
త	त	t	bath
ద	द	d	there

న	न	n	net
ప	प	p	special
బ	ब	b	bubble
మ	म	m	man
య	य	y	yellow
ర	र	r	run
ల	ल	l	leg
వ	व	v	wind
స	स	s	sun
హ	ह	h	hand

గోండి: బస్కే బస్కేన్ పదాల్క్ దుస్రా భాసాతల్ గోండి భాసాతగ వాతంగ్. అవ్ పదాల్క్ లెహికియన్‌సాటి ఇద్ డబ్బతంగ్ అక్షర్క్ పహ్జె. గోండి భాసాతగ ఇవ్ అక్షర్క్ కమ్మి వాంతంగ్.

తెలుగు: అప్పుడప్పుడు పదాలు వేరే భాషల నుండి గోండి భాషలో వచ్చినవి. ఆ పదాలు వ్రాయుటకు ఈ పట్టికలలో ఉన్న అక్షరాలు ఉపయోగించాలి గోండి భాషలో ఈ అక్షరాలు తక్కువగా వస్తాయి.

English: These sounds are *not* native to Gondi, but are found in some borrowed words from Indo-Aryan languages such as Marathi and Hindi (and Sanskrit). Many of these sounds are not found in English either. Aspirated consonants (kh, gh, ch, jh, ṭh, ḍh, th, dh, ph, bh) are said with emphasis almost as if the h is pronounced.

ఐ / ై	ऐ / ै	ai	buy
ఔ / ౌ	औ / ौ	au	how

ఖ	ख	kh	kite
ఘ	घ	gh	–
ఛ	छ	ch	check
ఝ	झ	jh	–
ఞ	ञ	ñ	newt
ఠ	ठ	ṭh	top
ఢ	ढ	ḍh	–
ణ	ण	ṇ	round
థ	थ	th	thing
ధ	ध	dh	–

ఫ	फ	ph	pot
భ	भ	bh	–
శ	श	ś	shop
ష	ष	ṣ	pursue
ళ	ळ	ḷ	silk
క్ష	क्ष	kṣ	action
ఱ	ऱ	r̲	–

	ముందు మాట్లడుట	Beginning To Speak	पहिले बात
1.	హో ➥అవును యెస్ హా ఆయ్	ho avunu ➥Yes hā āy	हो अवुनु येस ➥हाँ आय
2.	సిల్లె ➥లేదు / కాదు నో నహీ తోతెద్	sille lēdu / kādu ➥No nahī tōted	सिल्ले लेदु / कादु नो ➥नहीं तोतेद
3.	రాం! రాం! ➥నమస్కారామండి హెలో నమస్తే రాం రాం	rām! rām! namaskārāmanḍi ➥Hello namastē rām rām	राम! राम! नमस्कारामनडि हेलो ➥नमस्ते राम राम
4.	చొకొట్ మంతి? ➥బాగున్నారా? హౌ ఆర్ యూ? ఆప్‌కైసేహైన్? సోయ్ అన్సతివా?	cokoṭ manti? bāgunnārā? ➥How are you? āp kaisē hain? sōy ansativā?	चोकोट मनति? बागुन्नारा? हौ आर यू? ➥आप कैसे हैं? सोय अंसतिवा?

5.	చొకొట్ మంతోన్	cokoṭ mantōn	चोकोट मनतोन
	➥నేను బాగున్నాను	nēnu bāgunnānu	नेनु बागुन्नानु
	ఐ ఎమ్ ఫైన్	➥I am fine	ऐ ऐम फैन
	మై ఠీక్ హూ	mai ṭhīk hū	➥मैं ठीक हूँ
	సోయ్ అన్సత్	sōy ansat	सोय अंसत
6.	చొకొట్ మంత	cokoṭ manta	चोकोट मनता
	➥ఇది బాగుంది	idi bāgundi	इदि बागुनदि
	ఇట్ ఇస్ గుడ్	➥It is good	इट इस गुड
	యహ్ అచ్ఛా హై	yah acchā hai	➥यह अच्छा है
	సోయ్ అన్సద్	sōy ansad	सोय अंसद
7.	చొకొట్ సిల్లె	cokoṭ sille	चोकोट सिल्ले
	➥ఇది బాగలేదు	idi bāgalēdu	इदि बागलेदु
	ఇట్ ఇస్ నాట్ గుడ్	➥It is not good	इट इस नाट गुड
	యహ్ అచ్ఛా నహీ హై	yah acchā nahī hai	➥यह अच्छा नहीं है
	సోయ్ తోతెద్ (వాయిట్)	sōy tōted (vāyiṭ)	सोय तोतेद (वायिट)
8.	నన్న కోయంగ్ కరిసేర్ మంతోన్	nanna kōyang karisēr mantōn	नन्ना कोयंग करिसेर मनतोन
	➥నేను గోండి భాష నేర్చుకుంటున్నాను	nēnu gōnḍi bhāṣa nērcukuṇṭunnānu	नेनु गोनडि भाषा नेर्चुकुनटुन्नानु
	ఐ ఎమ్ లర్నింగ్ గోండి	➥I am learning Gondi	ऐ ऐम लर्निंग गोंडि
	మై గోండీ భాషా సీఖ్ రహా / రహీ హూ	mai gōnḍī bhāṣā sīkh rahā / rahī hū	➥मैं गोंडी भाषा सीख रहा / रही हूँ
	ఆన్ గోండి కరప్స అన్సత్	ān gōnḍi karapsa ansat	आन गोनडि करप्सा अंसतस
9.	నాక్ టావా సిల్లె	nāk ṭāvā sille	नाक टावा सिल्ले
	➥నాకు తెలియదు	nāku teliyadu	नाकु तेलियदु
	ఐ డోంట్ నో	➥I don't know	ऐ डोंट नो
	ముఝే మాలూమ్ నహీ హే	mujhē mālūm nahī hē	➥मुझे मालूम नहीं हे
	ఆనుఙ్ ఒర్కి తోద్	ānuṅ orki tōd	आनुङ ओर्कि तोद

10.	నాక్ కరే మాయ్మకి ➥నాకు అర్థం కావటం లేదు ఐ డోంట్ అండర్ స్టేండ్ మై నహీ సమఝా ఆనుఙ్ కరిలెద్	nāk karē māymaki nāku artham kāvaṭam lēdu ➥I don't understand mai nahī samajhā ānuṅ kariled	नाक करे मायमकि नाकु अर्थम कावटम लेदु ऐ डोंट अंडर स्टेंड ➥मै नहीं समझा आनुङ करिलेद
11.	నన్న జర్ర-జర్ర కోయంగ్ కరితోన్ ➥నేను కొంతమటుకు గోండి భాష నేర్చుకున్నాను ఐహెవ్ లరంట్ ఆ లిటల్ గోండి మై థోడీ-థోడీ సీ గోండీ భాషా సీఖా/సీఖీ హూ ఆన్ జరజర గోండి కరప్తాన్	nanna jarra-jarra kōyang karitōn nēnu kontamaṭuku gōnḍi bhāṣa nērcukunnānu ➥I have learnt a little Gondi mai thōḍī-thōḍī sī gōnḍī bhāṣā sīkhā/sīkhī hū ān jarajara gōnḍi karaptān	नन्ना जर्रा-जर्रा कोयंग करितोन नेनु कोनतमटुकु गोनडि भाषा नेर्चुकुन्नानु ऐ हेव लरंट अ लिटल गोंडि ➥मैं थोडी-थोडी सी गोंडी भाषा सीखा/सीखी हूँ आन जरजरा गोनडि करप्तान
12.	నా సంగ కోయనె వడ్క ➥నాతో గోండిలో మాట్లాడు స్పీక్ విద్ మీ ఇన్ గోండి ముఝ్సె గోండీ భాషామే బాత్ కరో ఆన్ వెంట గోండి ముడ్	nā sanga kōyane vaḍka nātō gōnḍilō māṭlāḍu ➥Speak with me in Gondi mujhse gōnḍī bhāṣā mē bāt karō an veṇṭa gōnḍi muḍ	ना संगा कोयने वडका नातो गोनडिलो माट्लाडु स्पीक विद मी इन गोंडि ➥मुझसे गोंडी भाषा में बात करो अन वेनटा गोनडि मुड
13.	కోయనె తేన్ బతల్ ఇంతేర్? ➥గోండి భాషలో దీనిని ఏమంటారు? వాట్ డూ యూ కాల్ దిస్ ఇన్ గోండి? గోండీ మే ఇసే క్యా బోల్తెహై? గోండినడ్ ఇదున్ తానె ఇసర్?	kōyane tēn batal intēr? gōnḍi bhāṣalō dīnini ēmaṇṭāru? ➥What do you call this in Gondi? gōnḍī mē isē kyā bōlte hai? gōnḍinaḍ idun tāne isar?	कोयने तेन बतल इनतेर? गोनडि भाषलो दीनिनि एमनटारु? वाट डू यू काल दिस इन गोंडि? ➥गोंडी में इसे क्या बोलते है? गोनडिनड इदुन ताने इसर?

14.	నిమ్మె బతల్ ఇత్తి?	nimme batal itti?	निम्मे बतल इत्ति?
	➥మీరు ఏమన్నారు?	mīru ēmannāru?	मीरु एमन्नारु?
	వాట్ డిడ్ యూ సే?	➥What did you say?	वाट डिड यू से?
	ఆప్నె క్యా కహా?	āpne kyā kahā?	➥आपने क्या कहा?
	నీర్ తానెవ్ ఇంతిర్?	nīr tānev intir?	नीर तानेव इनतिर?
15.	వడ్క	vaḍka	वडका
	➥మాట్లాడు	māṭlāḍu	माट्लाडु
	స్పీక్	➥Speak	स्पीक
	బతాఇయే	batāiyē	➥बताइये
	ముడ్	muḍ	मुड
16.	మర్ల వెహ	marla veha	मर्ला वेहा
	➥మళ్ళీ చెప్పండి	maḷḷī ceppaṇḍi	मळ्ळी चेप्पनडि
	సే ఇట్ అగేన్	➥Say it again	से इट अगेन
	ఫిర్ బోలియే	phir bōliyē	➥फिर बोलिये
	మల్ల ఇడ్డ్	malla iḍḍ	मल्ला इड्ड
17.	జోక్-జోక్ వడ్క	jōk-jōk vaḍka	जोक-जोक वडका
	➥మెల్ల-మెల్లగా మాట్లాడు	mella-mellagā māṭlāḍu	मेल्ला-मेल्लगा माट्लाडु
	స్పీక్ స్లోలీ	➥Speak slowly	स्पीक स्लोली
	ధీరేసే బాత్ కీజియే	dhīrē sē bāt kījiyē	➥धीरे से बात कीजिये
	సిత్తం సిత్తం ముడ్	sittam sittam muḍ	सित्तम सित्तम मुड
18.	వెయ్నె వెహ	veyne veha	वेय्ने वेहा
	➥త్వరగా చెప్పండి	tvaragā ceppaṇḍi	त्वरगा चेप्पनडि
	సే ఇట్ ఫాస్ట్	➥Say it fast	से इट फास्ट
	జల్దీ బోలియే	jaldī bōliyē	➥जल्दी बोलिये
	సప్పన ఇడ్	sappana iḍ	सप्पना इड

19.	వోర్ బతల్ వెహ్తోర్?	vōr batal vehtōr?	वोर बतल वेह्तोर?
	➥ఆయన ఏమి చెప్పారు?	āyana ēmi ceppāru?	आयना एमि चेप्पारु?
	వాట్ డిడ్ హీ సే?	➥What did he say?	वाट डिड ही से?
	ఉంహోనే క్యా బోలా?	unhōnē kyā bōlā?	➥उन्होने क्या बोला?
	అమ్ద్ తానెన్ ఇడ్తేంద్?	amd tānen iḍtēnd?	अम्द तानेन इड्तेनद?
20.	ఇద్ కరల్ కీ?	id karal kī?	इद करल की?
	➥ఇది నిజమైన దేనా?	idi nijamaina dēnā?	इदि निजमैना देना?
	ఇస్ ఇట్ ట్రూ?	➥Is it true?	इस इट ट्रू?
	క్యా యహ్ సహీ హై?	kyā yah sahī hai?	➥क्या यह सही है?
	ఇద్ కరె తదియా?	id kare tadiyā?	इद करे तदिया?
21.	నన్న బహ్కె మాసి వడ్క్ తెకె వెహ	nanna bahke māsi vaḍkteke veha	नन्ना बह्के मासि वड्कतेके वेहा
	➥నేను తప్పు మాట్లాడితే నాకు చెప్పండి	nēnu tappu māṭlāḍitē nāku ceppanḍi	नेनु तप्पु माट्लाडिते नाकु चेप्पनडि
	టెల్ మీ ఇఫ్ ఐ మేక్ ఆ మిస్టేక్ వైల్ స్పీకింగ్	➥Tell me if I make a mistake while speaking	टेल मी इफ ऐ मेक अ मिस्टेक वैल स्पीकिंग
	మేరే బాతచీత్ మే గలతీ హుఈ తో బతాఇయే	mērē bātacīt mē galatī huī tō batāiyē	➥मेरे बातचीत में गलती हुई तो बताइये
	ఆన్ గలత్ ముట్టె ఇడ్	ān galat muṭṭe iḍ	आन गलत मुट्टे इड
22.	నాక్ కరే మాయ్మకి	nāk karē māymaki	नाक करे मायमकि
	➥నాకు అర్థం కావటం లేదు	nāku artham kāvaṭam lēdu	नाकु अर्थम कावटम लेदु
	ఐ డూ నాట్ అండర్ స్టేండ్	➥I do not understand	ऐ डू नाट अंडर स्टेंड
	ముఝె సమఝ్ మే నహీ ఆ రహా హై	mujhē samajh mē nahī ā rahā hai	➥मुझे समझ मे नही आ रहा है
	అనుజ్ కరిల్స తోతేద్	anuṅ karilsa tōtēd	अनुङ करिलसा तोतेद

23.	నాక్ జరసి కరే మాత ➥నాకు కొద్దిగా అర్థమయింది ఐ అండర్‌స్టేండ్ ఓన్ లి అ లిటల్ మై థోడా హీ సమఝుతా హూ అనుజ్ ఉసుటెగిన కరిలెతిన్	nāk jarasi karē māta nāku koddigā arthamayindi ➥I understand only a little mai thōḍā hī samajhatā hū anuṅ usuṭegina kariletin	नाक जरसि करे माता नाकु कोद्दिगा अर्थमयिनदि ऐ अंडर स्टेंड ओन लि अ लिटल ➥मैं थोडा ही समझता हूँ अनुङ उसुटेगिना करिलेतिन
24.	నాక్ కోయంగ్ వడ్క వాయొ ➥నాకు గోండి భాషలో మాట్లాడడం రాదు ఐ డూ నాట్ నో హౌ టూ స్పీక్ ఇన్ గోండి గోండీ మే బాత్ కర్నె కీ తరీకా ముఝే నహీ మాలూమ్ అనుజ్ గోండి ముడజ్ వరెద్	nāk kōyang vaḍka vāyo nāku gōnḍi bhāṣalō māṭlāḍaḍam rādu ➥I do not know how to speak in Gondi gōnḍī mē bāt karne kī tarīkā mujhē nahī mālūm anuṅ gōnḍi muḍaṅ vared	नाक कोयंग वडका वायो नाकु गोनडि भाषलो माट्लाडडम रादु ऐ डू नाट नो हौ टू स्पीक इन गोंडि ➥गोंडी में बात करने की तरीका मुझे नहीं मालूम अनुङ गोनडि मुडङ वरेद
25.	నన్న కోయంగ్ కరియ లాగర్ ➥నేను గోండి భాష నేర్చు కోవాలి ఐ వంట్ టూ లర్న్ గోండి మై గోండీ సీఖ్నా చాహ్తా హూ ఆన్ గోండి కరపెజ్ పాజె	nanna kōyang kariya lāgar nēnu gōnḍi bhāṣa nērcu kōvāli ➥I want to learn Gondi mai gōnḍī sīkhnā cāhtā hū ān gōnḍi karapeṅ pāje	नन्ना कोयंग करिया लागर नेनु गोनडि भाषा नेर्चु कोवालि ऐ वंट टू लर्न गोंडि ➥मैं गोंडी सीखना चाहता हूँ आन गोनडि करपेङ पाजे

	కలిసి మాట్లాడుట	Initial Conversation	मिलने के बातचीत
26.	నీవ బత్త పాడి? ➥మీ కుటుంబం పేరు? వాట్ ఇస్ యోర్ సర్ నేమ్? ఆప్కె ఉపనామ్ క్యా హై? ఇన్నెత్ తా పాడి	nīva batta pāḍi? mī kuṭumbam pēru? ➥What is your surname? āpke upanām kyā hai? innet tā pāḍi	नीवा बत्ता पाडि? मी कुटुंबम पेरु? वाट इस योर सर नेम? ➥आपके उपनाम क्या है? इंनेत ता पाडि

27.
నావ పేందోర్
➥ మా కుటుంబం పేరు పేందుర్
మై సర్ నేమ్ ఇస్ పేందూర్
మేరా ఉపనామ్ పేందూర్ హై
అన్నత్ పేందుర్

nāva pēndōr
mā kuṭumbam pēru pēndur
➥My surname is Pendur
mērā upanām pēndūr hai
annat pēndur

नावा पेनदोर
मा कुटुंबम पेरु पेनदुर
मै सर नेम इस पेंदूर
➥मेरा उपनाम पेन्दूर है
अन्नत पेनदुर

28.
నీవ బద్ నార్?
➥ నీ ఊరేది?
విచ్ ఇస్ యోర్ విలెజ్?
ఆప్కె గావ్ కా నామ్ క్యా హై?
ఇన్నెత్ ఏ ఊర్?

nīva bad nār?
nī ūrēdi?
➥Which is your village?
āpke gāv kā nām kyā hai?
innet ē ūr?

नीवा बद नार?
नी ऊरेदि?
विच इस योर विलेज?
➥आपके गाँव का नाम क्या है?
इनेत ए ऊर?

29.
నావ భీముగూడ
➥ మా ఊరు భీముగూడ
మై విలెజ్ ఇస్ భీముగూడా
మేరా గావ్ భీముగుడా హై
అన్నెత్ బీముగూడ

nāva bhīmugūḍa
mā ūru bhīmugūḍa
➥My village is Bheemuguda
mērā gāv bhīmuguḍā hai
annet bīmugūḍa

नावा भीमुगूडा
मा ऊरु भीमुगूडा
मै विलेज इस भीमुगूडा
➥मेरा गाँव भीमुगुडा है
अंनेत बीमुगूडा

30.
నీవ బత పొరోల్?
➥ నీ పేరు ఏమిటి?
వాట్ ఇస్ యోర్ నేమ్?
ఆప్కా నామ్ క్యా హై?
ఇన్నెత్ తా పేర్?

nīva bata porōl?
nī pēru ēmiṭi?
➥What is your name?
āpkā nām kyā hai?
innet tā pēr?

नीवा बता पोरोल?
नी पेरु एमिटि?
वाट इस योर नेम?
➥आपका नाम क्या है?
इनेत ता पेर?

31.	నావ దుర్నత్ రావ్ ➥నా పేరు దుర్నత్ రావ్ మై నేమ్ ఇస్ దుర్నథ్ రావ్ మేరా నామ్ దూర్నాథ్ రావ్ హై అన్నెత్ దుర్నత్ రావ్	nāva durnat rāv nā pēru durnat rāv ➥My name is Durnath Rao mērā nām dūrnāth rāv hai annet durnat rāv	नावा दुर्नत राव ना पेरु दुर्नत राव मै नेम इस दुर्नथ राव ➥मेरा नाम दूर्नाथ राव है अंनेत दुर्नत राव
32.	నిమ్మె బేకె దాంతి? ➥నీవు ఎక్కడికి వెళ్తున్నావు? వేర్ ఆర్ యూ గోఇంగ్? ఆప్ కిధర్ జా రహే హైన్? నీ ఎదె సెసతి?	nimme bēke dānti? nīvu ekkaḍiki veḷtunnāvu? ➥Where are you going? āp kidhar jā rahē hain? nī ede sesati?	निम्मे बेके दानति? नीवु एक्कडिकि वेळ्तुन्नावु? वेर आर यू गोइंग? ➥आप किधर जा रहे हैं? नी एदे सेसति?
33.	నాటె దాంతోన్ ➥ఊరి వైపు వెళ్తున్నాను ఐ ఎమ్ గోఇంగ్ టువార్డ్స్ ద విలెజ్ మై గావ్ కీ ఓర్ జా రహా హూ ఊర్ వై సెసత్	nāṭe dāntōn ūri vaipu veḷtunnānu ➥I am going towards the village mai gāv kī ōr jā rahā hū ūr vai sesat	नाटे दानतोन ऊरि वैपु वेळ्तुन्नानु ऐ ऍम गोइंग टुवार्ड्स द विलेज ➥मैं गाँव की ओर जा रहा हूँ ऊर वै सेसत
34.	నిమ్మె బతల్ కామ్ కీంతి? ➥నీవేమి పని చేస్తావు? వాట్ వర్క్ డూ యూ డూ? ఆప్ క్యా కామ్ కర్తె హైన్? నీ తా పని కల్సతి?	nimme batal kām kīnti? nīvēmi pani cēstāvu? ➥What work do you do? āp kyā kām karte hain? nī tā pani kalsati?	निम्मे बतल काम कीनति? नीवेमि पनि चेस्तावु? वाट वर्क डू यू डू? ➥आप क्या काम करते हैं? नी ता पनि कल्सति?
35.	నన్న ఖేతి కామ్ కీంతోన్ ➥నేను వ్యవసాయం పని చేస్తాను ఐ ఎమ్ అ ఫార్మర్ మై కిసాన్ హూ ఆన్ కెతి పని కల్సత్	nanna khēti kām kīntōn nēnu vyavasāyam pani cēstānu ➥I am a farmer mai kisān hū ān keti pani kalsat	नन्ना खेति काम कीनतोन नेनु व्यवसायम पनि चेस्तानु ऐ ऍम अ फार्मर ➥मैं किसान हूँ आन केति पनि कल्सत

36.	నీక్ బచ్చోంగ్ సాల్క్ మంతంగ్?	nīk baccong sālk mantang?	नीक बच्चोंग साल्क मनतंग?
	➥నీ వయస్సు ఎంత?	nī vayassu enta?	नी वयषु एनता?
	హౌ ఓల్డ్ ఆర్ యూ?	➥How old are you?	हौ ओल्ड आर यू?
	ఆప్కా ఉమ్ర్ కితనాహై?	āpkā umr kitanā hai?	➥आपका उम्र कितना है?
	ఇనుఙ్ ఎన్ని సాల్కు అన్స	inuṅ enni sālku ansa	इनुङ एंनि साल्कु अंसा
37.	మీ నాట్నోర్ పాట్లనా పాడి బతల్?	mī nāṭnōr pāṭlanā pāḍi batal?	मी नाट्नोर पाट्लना पाडि बतल?
	➥మీ ఊరి పటేల్ కుటుంబం పేరు ఏమిటి?	mī ūri paṭēl kuṭumbam pēru ēmiṭi?	मी ऊरि पटेल कुटुंबम पेरु एमिटि?
	వాట్ ఇస్ ద సర్ నేమ్ ఆఫ్ ద విలెజ్ హెడ్ మ్యన్?	➥What is the surname of the village headman?	वाट इस द सर नेम अफ द विलेज हेड म्यन?
	ఇస్ గావ్ కే పటేల్ కా ఉపనామ్ క్యా హై?	is gāv kē paṭēl kā upanām kyā hai?	➥इस गाँव के पटेल का उपनाम क्या है?
	ఇమ్మె ఊర పట్లక్నె పాడి తానెద్?	imme ūra paṭlakne pāḍi tāned?	इम्मे ऊरा पट्लक्ने पाडि तानेद?
38.	మా నాట్నోర్ పాట్లనా పాడి మడావి	mā nāṭnōr pāṭlanā pāḍi maḍāvi	मा नाट्नोर पाट्लना पाडि मडावि
	➥మా ఊరి పటేల్ కుటుంబం పేరు మడావి	mā ūri paṭel kuṭumbam pēru maḍāvi	मा ऊरि पटेल कुटुंबम पेरु मडावि
	ఆవర్ విలెజ్ హెడ్ మ్యంస్ సర్ నేమ్ ఇస్ మడావి	➥Our village headman's surname is Madavi	आवर विलेज हेड म्यंस सर नेम इस मडावि
	ఇస్ గావ్ కే పటేల్ కా ఉపనామ్ మడావిహై	is gāv kē paṭēl kā upanām maḍāvi hai	➥इस गाँव के पटेल का उपनाम मडावि है
	అన్నెత్ ఊర పట్లక్నె పాడి మడావి	annet ūra paṭlakne pāḍi maḍāvi	अंनेत ऊरा पट्लक्ने पाडि मडावि
39.	మీ నాట్నోర్ పాట్లన బత పొరోల్?	mī nāṭnōr pāṭlana bata porōl?	मी नाट्नोर पाट्लना बता पोरोल?
	➥మీ ఊరి పటేల్ పేరు ఏమిటి?	mī ūri paṭēl pēru ēmiṭi?	मी ऊरि पटेल पेरु एमिटि?
	వాట్ ఇస్ ద నేమ్ ఆఫ్ ద విలెజ్ హెడ్ మ్యన్?	➥What is the name of the village headman?	वाट इस द नेम अफ द विलेज हेड म्यन?
	ఇస్ గావ్ కే పటేల్ కా నామ్ క్యా హై?	is gāv kē paṭēl kā nām kyā hai?	➥इस गाँव के पटेल का नाम क्या है?
	ఇమ్మె ఊర పట్లక్నె తా పేర్?	imme ūra paṭlakne tā pēr?	इम्मे ऊरा पट्लक्ने ता पेर?

40.	పాట్లనా పొరోల్ రాము ➥పటేల్ గారు పేరు రాము దహెడ్ మ్యాన్ నేమ్ ఇస్ రాము పటేల్ కా నామ్ రాము హై పట్లక్ నే పేర్ రాము	pāṭlanā porōl rāmu paṭel gāru pēru rāmu ➥The headman's name is Ramu paṭēl kā nām rāmu hai paṭlak nē pēr rāmu	पाट्लना पोरोल रामु पटेल गारु पेरु रामु द हेड म्यंस नेम इस रामु ➥पटेल का नाम रामु है पट्लक ने पेर रामु
41.	పాట్లన బద్ రోన్? ➥మీ ఊరి పటేల్ గారి ఇల్లు ఎక్కడ ఉంది? వేర్ ఇస్ దహెడ్ మ్యాన్ హౌస్? పటేల్ కా ఘర్ కహా హై? పట్లక్నె ఎల్ల ఎత్తి అన్సద్?	pāṭlana bad rōn? mī ūri paṭēl gāri illu ekkaḍa undi? ➥Where is the headman's house? paṭēl kā ghar kahā hai? paṭlakne ella etti ansad?	पाट्लना बद रोन? मी ऊरि पटेल गारि इल्लु एक्कडा उनदि? वेर इस द हेड म्यंस हौस? ➥पटेल का घर कहा है? पट्लक्ने एल्ला एत्ति अंसद?
42.	పాట్లన రోన్ అగ మంత ➥పటేల్ గారి ఇల్లు అక్కడ ఉంది దహెడ్ మ్యాన్ హౌస్ ఇస్ దేర్ పటేల్ కా ఘర్ ఉధర్ హై పట్లక్నె ఎల్ల అదె అన్సద్	pāṭlana rōn aga manta paṭēl gāri illu akkaḍa undi ➥The headman's house is there paṭēl kā ghar udhar hai paṭlakne ella ade ansad	पाट्लना रोन अगा मनता पटेल गारि इल्लु अक्कडा उनदि द हेड म्यंस हौस इस देर ➥पटेल का घर उधर है पट्लक्ने एल्ला अदे अंसद
43.	నన్న నీక్ సూడ్సి బయ్ కుసి ఆతోన్ ➥నేను నిన్ను చూసి చాలా సంతోషించాను ఐ ఎమ్ వెరి ప్లీస్డ్ టూ సీ యూ ఆప్కో దేఖ్ కర్ ముఝె బహుత్ ఖుశీ హై ఆన్ ఇన్ ఓలుత్ కూబ్ కుసి ఎద్దన్	nanna nīk sūḍsi bay kusi ātōn nēnu ninnu cūsi cālā santōṣincānu ➥I am very pleased to see you āpkō dēkh kar mujhē bahut khushī hai ān in ōlut kūb kusi eddan	नन्ना नीक सूडसि बय कुसि आतोन नेनु निंनु चूसि चाला सनतोषिंचानु ऐ ऍम वेरि प्लीस्ड टू सी यू ➥आपको देख कर मुझे बहुत खुशी है आन इन ओलुत कूब कुसि एद्दन

	అడుగుట	Ownership Questions	पूछने की बात
44.	ఇద్ బతల్? ➥ఇది ఏమిటి? వాట్ ఇస్ దిస్? యహ్ క్యా హై? ఇద్ తానెద్?	id batal? idi ēmiṭi? ➥What is this? yah kyā hai? id tāned?	इद बतल? इदि एमिटि? वाट इस दिस? ➥यह क्या है? इद तानेद?
45.	అద్ బతల్? ➥అది ఏమిటి? వాట్ ఇస్ దెట్? వహ్ క్యా హై? అద్ తానెద్?	ad batal? adi ēmiṭi? ➥What is that? vah kyā hai? ad tāned?	अद बतल? अदि एमिटि? वाट इस देट? ➥वह क्या है? अद तानेद?
46.	అద్ చెప్పుల్ / సెర్పుం ➥అది చెప్పు దెట్ ఇస్ అ స్లిపర్ వహ్ చప్పల్ హై అద్ కెర్రి	ad ceppul / serpum adi ceppu ➥That is a slipper vah cappal hai ad kerri	अद चेप्पुल / सेरपुम अदि चेप्पु देट इस अ स्लिपर ➥वह चप्पल है अद केर्रि
47.	అద్ చెప్పుల్ / సెర్పుం బోన? ➥ఆ చెప్పు ఎవరిది? హూస్ స్లిపర్ ఇస్ దెట్? వహ్ కిస్కా చప్పల్ హై? అద్ కెర్రి ఏనెత్?	ad ceppul / serpum bōna? ā ceppu evaridi? ➥Whose slipper is that? vah kiskā cappal hai? ad kerri ēnet?	अद चेप्पुल / सेरपुम बोना? आ चेप्पु एवरिदि? हूस स्लिपर इस देट? ➥वह किसका चप्पल है? अद केर्रि एनेत?

48.	అద్ నావ ➥అది నాది? దెట్ ఇస్ మైన్ వహ్ మేరా హై ఆ కెర్రి అన్నెత్/అద్ అన్నెత్	ad nāva adi nādi? ➥That is mine vah mērā hai ā kerri annet/ad annet	अद नावा अदि नादि? देट इस मैन ➥वह मेरा है आ केर्रि अंनेत्/अद अंनेत
49.	అద్ వోన? ➥అది ఆయనదా? ఇస్ దెట్ హిస్? క్యా వహ్ ఉసీ కా హై? అద్ అమ్‌నెత్?	ad vōna? adi āyanadā? ➥Is that his? kyā vah usī kā hai? ad amnet?	अद वोना? अदि आयनदा? इस देट हिस? ➥क्या वह उसी का है? अद अम्‌नेत?
50.	నావంగ్ బవ్ చెప్పుల్క్ / సెర్పుక్? ➥నా చెప్పులు ఏవి? విచ్ స్లిపర్ ఇస్ మైన్? మేరా చప్పల్ కౌన్ సా హై అనె కెర్రిక్ ఎదా?	nāvang bav ceppulk / serpuk? nā ceppulu ēvi? ➥Which slipper is mine? mērā cappal kaun sā hai ane kerrik edā?	नावंग बव चेप्पुल्क / सेरपुक? ना चेप्पुलु एवि? विच स्लिपर इस मैन? ➥मेरा चप्पल कौन सा है अने केर्रिक एदा?
51.	అద్ సుంగున? ➥ఇది సుంగు దా? ఇస్ దెట్ సుంగుస్? క్యా వహ్ సుంగు కా హై? ఇద్ సుంగు నెతా?	ad sunguna? idi sungu dā? ➥Is that Sungu's? kyā vah suṅgu kā hai? id sungu netā?	अद सुंगुना? इदि सुंगु दा? इस देट सुंगुस? ➥क्या वह सुंगु का है? इद सुंगु नेता?
52.	ఇద్ బాతల్ మంత? ➥ఇది ఎలాగ ఉంది? వాట్ కైండ్ ఇస్ ఇట్? యహ్ కిస్ తరహ్ కా హై? ఇద్ ఎనంగ్ అన్సద్?	id bātal manta? idi elāga undi? ➥What kind is it? yah kis tarah kā hai? id enang ansad?	इद बातल मनता? इदि एलागा उनदि? वाट कैंड इस इट? ➥यह किस तरह का है? इद एनंग अंसद?

53.	ఇద్ తాన్ మొడిత ➥ఇది దాని లాగ ఉంది ఇట్ ఇస్ లైక్ దెట్ వన్ యహ్ ఉస్కె జైసాహై ఇద్ అద్లాఞ్ అన్సద్	id tān moḍita idi dāni lāga undi ➥It is like that one yah uske jaisā hai id adlāṅ ansad	इद तान मोडिता इदि दानि लागा उनदि इट इस लैक देट वन ➥यह उसके जैसा है इद अद्लाङ अंसद
54.	అద్ బగ మంత? ➥అది ఎక్కడ ఉంది? వేర్ ఇస్ ఇట్? వహ్ కహాహై? అద్ ఎత్తి అన్సద్?	ad baga manta? adi ekkaḍa undi? ➥Where is it? vah kahā hai? ad etti ansad?	अद बगा मनता? अदि एक्कडा उनदि? वेर इस इट? ➥वह कहाँ है? अद एत्ति अंसद?
55.	అద్ ఇగ్గేనె మంత ➥అది ఇక్కడ ఉంది ఇట్ ఇస్ హీర్ వహ్ యహీ పర్ హై అద్ ఇత్తి అన్సద్	ad iggēne manta adi ikkaḍa undi ➥It is here vah yahī par hai ad itti ansad	अद इग्गेने मनता अदि इक्कडा उनदि इट इस हीर ➥वह यहीं पर है अद इत्ति अंसद
56.	రోత్ పొర్రొ మంత? ➥అది ఇల్లు మీద ఉన్నది ఇస్ ఇట్ ఆన్ ద రూఫ్? క్యా వహ్ ఛత్ పర్ హై? ఎల్ల పొదె అన్సద్?	rōt porro manta? adi illu mīda unnadi ➥Is it on the roof? kyā vah chat par hai? ella pode ansad?	रोत पोर्रो मनता? अदि इल्लु मीदा उन्नदि इस इट आन द रूफ? ➥क्या वह छत पर है? एल्ला पोदे अंसद?

	ఆదేశాలిమట్ట	Giving Instructions	हुकुम देना
57.	గాటొ తిన్ / తిన్మ ➥భోజనం చేయండి / భోజనం చేయవద్దు ఈట్ ఫూడ్ / డోంట్ ఈట్ ఖానా ఖాఓ / ఖానా మత్ ఖాఓ అంబా తిన్/తిన్నెమ్	gāṭo tin / tinma bhōjanam cēyaṇḍi / bhōjanam cēyavaddu ➥Eat food / don't eat khānā khāō / khānā mat khāō ambā tin/tinnem	गाटो तिन / तिनमा भोजनम चेयनडि / भोजनम चेयवद्दु ईट फूड / डोंट ईट ➥खाना खाओ / खाना मत खाओ अंबा तिन्/तिंनेम
58.	యేర్ ఉన్ / ఉన్మ ➥నీళ్ళు త్రాగండి / నీళ్ళు త్రాగవద్దు డ్రిన్క్ వాటర్ / డోంట్ డ్రిన్క్ పానీ పీఓ / పానీ మత్ పీఓ ఈర్ ఉన్/ఉన్నెమ్	yēr un / unma nīḷḷu trāganḍi / nīḷḷu trāgavaddu ➥Drink water / don't drink pānī pīō / pānī mat pīō īr un/unnem	येर उन / उनमा नीळ्ळु त्रागनडि / नीळ्ळु त्रागवद्दु ड्रिन्क वाटर / डोंट ड्रिन्क ➥पानी पीओ / पानी मत पीओ ईर उन्/उंनेम
59.	ఇద్ కేంజ / కేంజ్మ ➥ఇది వినండి / వినవద్దు లిసెన్ టూ దిస్ / డోంట్ లిసెన్ యే సునో / యే మత్ సునో ఇద్ విన్ / విన్నెమ్	id kēnja / kēnjma idi vinaṇḍi / vinavaddu ➥Listen to this / don't listen yē sunō / yē mat sunō id vin / vinnem	इद केनजा / केनज्मा इदि विननडि / विनवद्दु लिसेन टू दिस / डोंट लिसेन ➥ये सुनो / ये मत सुनो इद विन / विंनेम
60.	సొ / సొన్మ ➥వెళ్ళండి / వెళ్లకండి గో / డొంట్ గో జాఓ / మత్ జాఓ సే / సెన్నెమ్	so / sonma veḷḷaṇḍi / veḷḷakaṇḍi ➥Go / don't go jāō / mat jāō sē / sennem	सो / सोनमा वेळ्ळनडि / वेळ्ळकनडि गो / डोंट गो ➥जाओ / मत जाओ से / सेंनेम

61.	నిల / నిల్మ ➥నిలబడుము / నిలబడవద్దు స్టేండ్ అప్ / డోంట్ స్టేండ్ ఖడే హో జాఓ / ఖడే మత్ హో ఇల్ / ఇల్నెమ్	nila / nilma nilabaḍumu / nilabaḍavaddu ➥Stand up / don't stand khaḍē hō jāō / khaḍē mat hō il / ilnem	निला / निल्मा निलबडुमु / निलबडवद्दु स्टेंड अप / डोंट स्टेंड ➥खडे हो जाओ / खडे मत हो इल / इल्नेम
62.	ఉద్ద / ఉద్మ ➥కూర్చోండి / కూర్చోవద్దు సిట్ / డోంట్ సిట్ బైఠో / మత్ బైఠో ఉద్ద్ / ఉద్నెమ్	udda / udma kūrcōnḍi / kūrcōvaddu ➥Sit / don't sit baiṭhō / mat baiṭhō udd / udnem	उद्दा / उदमा कूर्चोनडि / कूर्चोवद्दु सिट / डोंट सिट ➥बैठो / मत बैठो उद्द / उद्नेम
63.	హక్కె సూడ / సూడ్మ ➥అక్కడ చూడండి / అక్కడ చూడొద్దు లుక్ దేర్ / డోంట్ లుక్ దేర్ ఉధర్ దేఖో / ఉధర్ మత్ దేఖో అదె ఓల్ / ఓల్నెమ్	hakke sūḍa / sūḍma akkaḍa cūḍanḍi / akkaḍa cūḍoddu ➥Look there / don't look there udhar dēkhō / udhar mat dēkhō ade ōl / ōlnem	हक्के सूडा / सूडमा अक्कडा चूडनडि / अक्कडा चूडोद्दु लुक देर / डोंट लुक देर ➥उधर देखो / उधर मत देखो अदे ओल / ओल्नेम
64.	హిక్కే సూడ / సూడ్మ ➥ఇక్కడ చూడండి / ఇక్కడ చూడొద్దు లుక్ హీర్ / డోంట్ లుక్ హీర్ ఇధర్ దేఖో / ఇధర్ మత్ దేఖో ఇదె ఓల్ / ఓల్నెమ్	hikkē sūḍa / sūḍma ikkaḍa cūḍanḍi / ikkaḍa cūḍoddu ➥Look here / don't look here idhar dēkhō / idhar mat dēkhō ide ōl / ōlnem	हिक्के सूडा / सूडमा इक्कडा चूडनडि / इक्कडा चूडोद्दु लुक हीर / डोंट लुक हीर ➥इधर देखो / इधर मत देखो इदे ओल / ओल्नेम

65.	గాటొ అట్ట / అట్మ ➥భోజనము వండుము / వండవద్దు కుక్ ఫూడ్ / డోంట్ కుక్ ఖానా పకాఓ / ఖానా మత్ పకాఓ అంబా వెయి గల్ / వెయి గన్నెమ్	gāṭo aṭṭa / aṭma bhōjanamu vaṇḍumu / vaṇḍavaddu ➥Cook food / don't cook khānā pakāō / khānā mat pakāō ambā veyi gal / veyi gannem	गाटो अट्टा / अटमा भोजनमु वनडुमु / वनडवद्दु कुक फूड / डोंट कुक ➥खाना पकाओ / खाना मत पकाओ अंबा वेयि गल / वेयि गंनेम
66.	బహ్రి సొ / సొన్మ ➥బయటకు వెళ్లండి / బయటకు వెళ్ళద్దు గో ఆవ్ట్ / డోంట్ గో ఆవ్ట్ బాహర్ జాఓ / బాహర్ మత్ జాఓ వాకాసె / సెన్నెమ్	bahri so / sonma bayaṭaku veḷlaṇḍi / bayaṭaku veḷḷaddu ➥Go out / don't go out bāhar jāō / bāhar mat jāō vākāse / sennem	बह्रि सो / सोनमा बयटकु वेळलनडि / बयटकु वेळळद्दु गो आव्ट / डोंट गो आव्ट ➥बाहर जाओ / बाहर मत जाओ वाकासे / सेंनेम
67.	ఇగ్గే నర్మ / నరుమ్మ ➥ఇక్కడ నిద్రపొండి / ఇక్కడ నిద్రపొవద్దు స్లీప్ హీర్ / డోంట్ స్లీప్ హీర్ యహా సో / యహా మత్ సో ఇత్తి మడియ్ / మడినెమ్	iggē narma / narumma ikkaḍa nidraponḍi / ikkaḍa nidrapovaddu ➥Sleep here / don't sleep here yahā sō / yahā mat sō itti maḍiy / maḍinem	इग्गे नर्मा / नरुम्मा इक्कडा निद्रपोनडि / इक्कडा निद्रपोवद्दु स्लीप हीर / डोंट स्लीप हीर ➥यहाँ सो / यहाँ मत सो इत्ति मडिय / मडिनेम
68.	నిమ్ వోన్ సంగ వడ్క / వడ్క్మ ➥ఆయనతో మీరు మాట్లాడండి / ఆయనతో మాట్లాడ వద్దు స్పీక్ విద్ హిమ్ / డోంట్ స్పీక్ విద్ హిమ్ ఉస్కె సాథ్ బాత్ కరో / బాత్ మత్ కరో నీ అమ్న వెంట ముడ్ / ముడ్నెమ్	nim vōn sanga vaḍka / vaḍkma āyanatō mīru māṭlāḍaṇḍi / āyanatō māṭlāḍa vaddu ➥Speak with him / don't speak with him uske sāth bāt karō / bāt mat karō nī amn veṇṭa muḍ / muḍnem	निम वोन संगा वडका / वड्कमा आयनतो मीरु माट्लाडनडि / आयनतो माट्लाडा वद्दु स्पीक विद हिम / डोंट स्पीक विद हिम ➥उसके साथ बात करो / बात मत करो नी अम्न वेनटा मुड / मुड्नेम

69.	రొప్పో వా ➥లోపలకి రండి కమ్ ఇన్ అందర్ ఆఓ లోపా వా	roppō vā lōpalaki randi ➥Come in andar āō lōpā vā	रोप्पो वा लोपलकि रनडि कम इन ➥अंदर आओ लोपा वा
70.	జర దీర ➥కొంత సేపు ఆగండి వేట్ అ లిటల్ జరా యహా ఠహ్రో జరమాన్	jara dīra konta sēpu āganḍi ➥Wait a little zarā yahā ṭhahrō jaramān	जरा दीरा कोनता सेपु आगनडि वेट अ लिटल ➥ज़रा यहाँ ठहरो जरमान
71.	వెయ్నె! ➥త్వరగా క్విక్లీ! జల్దీ సే! సప్పన!	veyne! tvaragā ➥Quickly! jaldī sē! sappana!	वेय्ने! त्वरगा क्विक्ली! ➥जल्दी से! सप्पना !
72.	హిక్కే వా ➥ఇక్కడికి రండి కమ్ హిర్ ఇధర్ ఆఓ ఇదె వా	hikkē vā ikkaḍiki randi ➥Come here idhar āō ide vā	हिक्के वा इक्कडिकि रनडि कम हीर ➥इधर आओ इदे वा

73.	హక్కె సో	hakke sō	हक्के सो
	➥అక్కడికి వెళ్లండి	akkaḍiki veḷlaṇḍi	अक्कडिकि वेळलनडि
	గో దేర్	➥Go there	गो देर
	ఉధర్ జాఓ	udhar jāō	➥उधर जाओ
	అదె సే	ade sē	अदे से
74.	తాన్ సూడ	tān sūḍa	तान सूडा
	➥దానిని చూడండి	dānini cūḍaṇḍi	दानिनि चूडनडि
	లుక్ ఎట్ దెట్	➥Look at that	लुक ऐट देट
	వహ్ దేఖో	vah dēkhō	➥वह देखो
	అదున్ ఓల్	adun ōl	अदुन ओल
75.	నావ కేంజ	nāva kēnja	नावा केनजा
	➥నేను చెప్పేది వినండి	nēnu ceppēdi vinaṇḍi	नेनु चेप्पेदि विननडि
	లిసెన్ టూ మీ	➥Listen to me	लिसेन टू मी
	ముఝె సునో	mujhē sunō	➥मुझे सुनो
	అన్నెత్ విండ్ర్	annet viṇḍr	अंनेत विनड्र
76.	దబ్ మన్	dab man	दब मन
	➥నిశబ్దంగా ఉండుము	niśabdangā uṇḍumu	निशब्दंगा उनडुमु
	బీక్వైయెట్	➥Be quiet	बी क्वैयेट
	చుప్ రహో	cup rahō	➥चुप रहो
	సుయ్ అన్	suy an	सुय अन
77.	ఆగ/దీర	āga/dīra	आग/दीरा
	➥ఆగు	āgu	आगु
	స్టాప్	➥Stop	स्टाप
	రుకో	rukō	➥रुको
	మాన్	mān	मान

78.	దీరట్	dīraṭ	दीरट
	➥ఆగండి	āganḍi	आगनडि
	వేట్	➥Wait	वेट
	ఇంతజార్	intazār	➥इंतज़ार
	మాన్డ్ర్	mānḍr	मान्ड्र
79.	వోన్ సుట్ కీమ్	vōn suṭ kīm	वोन सुट कीम
	➥ఆయనను వదిలి పెట్టండి	āyananu vadili peṭṭanḍi	आयननु वदिलि पेट्टनडि
	లెట్ హిమ్ గో	➥Let him go	लॅट हिम गो
	ఉసే ఛోడో	usē chōḍō	➥उसे छोडो
	అమ్నున్ సాయుర్	amnun sāyur	अम्नुन सायुर
80.	వోన్ తక్లీబ్ కియ్మ	vōn taklīb kiyma	वोन तक्लीब कियमा
	➥ఆయనను బాదపెట్టకండి	āyananu bādapeṭṭakanḍi	आयननु बादपेट्टकनडि
	డోంట్ ట్రబల్ హిమ్	➥Don't trouble him	डोंट ट्रबल हिम
	ఉసే పరేశాన్ మత్ కరో	usē parēshān mat karō	➥उसे परेशान मत करो
	అమ్నుఞ్ తక్లిబ్ కన్నెమ్	amnuṅ taklib kannem	अम्नुङ तक्लिब कंनेम
81.	అద్ ఇట్మ	ad iṭma	अद इटमा
	➥దానిని ముట్టవద్దు	dānini muṭṭavaddu	दानिनि मुट्टवद्दु
	డోంట్ టచ్ దెట్	➥Don't touch that	डोंट टच दॅट
	ఉసే మత్ ఛూఓ	usē mat chūō	➥उसे मत छूओ
	ఇదున్ పుడ్క్ నెమ్	idun puḍk nem	इदुन पुड्क नेम

82.	ఇంకె కీమ్ ➥ఇప్పుడు చేయండి డూ ఇట్ నౌ అభీ కరో ఇండి ఇదరుర్	iṅke kīm ippuḍu cēyaṇḍi ➥Do it now abhī karō iṇḍi idarur	इंके कीम इप्पुडु चेयनडि डू इट नौ ➥अभी करो इनडि इदरुर
83.	మల్ల కీమ్ ➥తరువాత చేయండి డూ ఇట్ లేటర్ బాద్ మే కరో మల్ల ఇదరుర్	malla kīm taruvāta cēyaṇḍi ➥Do it later bād mē karō malla idarur	मल्ला कीम तरुवाता चेयनडि डू इट लेटर ➥बाद में करो मल्ला इदरुर
84.	ఇహిన్ కీమ్ ➥ఇలాగు చేయండి డూ ఇట్ లైక్ దిస్ ఇసే ఐసా కరో ఇనాఙ్ ఇదారుర్	ihin kīm ilāgu cēyaṇḍi ➥Do it like this isē aisā karō ināṅ idārur	इहिन कीम इलागु चेयनडि डू इट लैक दिस ➥इसे ऐसा करो इनाङ इदारुर
85.	అహన్ కియ్మ ➥అలాగు చేయవద్దు డూ నాట్ డూ ఇట్ లైక్ దెట్ ఇసే ఐసా మత్ కరో అనాఙ్ ఇదర్ నెర్	ahan kiyma alāgu cēyavaddu ➥Do not do it like that isē aisā mat karō anāṅ idar ner	अहन कियमा अलागु चेयवद्दु डू नाट डू इट लैक दैट ➥इसे ऐसा मत करो अनाङ इदर नेर
86.	సొంజి తా ➥వెళ్ళి తీసుకురా గో ఎండ్ బ్రింగ్ ఇట్ జాకర్ ఉసే లాఓ సెత్ కో	sonji tā veḷḷi tīsukurā ➥Go and bring it jākar usē lāō set kō	सोनजि ता वेळ्ळि तीसुकुरा गो ऐंड ब्रिंग इट ➥जाकर उसे लाओ सेत को

87.	అద్ నాక్ సీమ్	ad nāk sīm	अद नाक सीम
	➥అది నాకు ఇవ్వండి	adi nāku ivvaṇḍi	अदि नाकु इव्वनडि
	గివ్ ఇట్ టూ మీ	➥Give it to me	गिव इट टू मी
	ఉసే ముఝే దే దో	usē mujhē dē dō	➥उसे मुझे दे दो
	అదున్ అనుఙ్ సియ్యుర్	adun anuṅ siyyur	अदुन अनुङ सिय्युर
88.	నాక్ ఇచుంగ్ కేరెంగ్ సీమ్	nāk icung kēreng sīm	नाक इचुंग केरेंग सीम
	➥నాకు కొన్ని అరటిపండ్లు ఇవ్వండి	nāku konni araṭipaṇḍlu ivvaṇḍi	नाकु कोंनि अरटिपनड्लु इव्वनडि
	గివ్ మీ సమ్ బనానాస్	➥Give me some bananas	गिव मी सम बनानास
	ముఝే కేలే దే దీజియే	mujhē kēlē dē dījiyē	➥मुझे केले दे दीजिये
	అనుఙ్ కొన్నీ కేరే సియ్యుర్	anuṅ konnī kērē siyyur	अनुङ कोंनी केरे सिय्युर
89.	ఇగ్గే తా	iggē tā	इग्गे ता
	➥ఇక్కడ తీసుకొని రా	ikkaḍa tīsukoni rā	इक्कडा तीसुकोनि रा
	బ్రింగ్ ఇట్ హీర్	➥Bring it here	ब्रिंग इट हीर
	యహా లే ఆఓ	yahā lē āō	➥यहाँ ले आओ
	ఇదె కొర్	ide kor	इदे कोर
90.	అగ ఇర	aga ira	अगा इरा
	➥అక్కడ పెట్టండి	akkaḍa peṭṭaṇḍi	अक्कडा पेट्टनडि
	పుట్ ఇట్ దేర్	➥Put it there	पुट इट देर
	వహా రఖో	vahā rakhō	➥वहाँ रखो
	అత్తి ఇడ్	atti iḍ	अत्ति इड

91.	దుర్స	dursa	दुर्सा
	➥నెట్టండి/దొబ్బుట	neṭṭanḍi/dobbuṭa	नेट्टनडि/दोब्बुटा
	పుశ్	➥Push	पुश
	ధక్కా దేనా	dhakkā dēnā	➥धक्का देना
	డగ్లిపుర్	ḍaglipur	डग्लिपुर
92.	ఉమ్మ	umma	उम्मा
	➥లాగండి	lāganḍi	लागनडि
	పుల్	➥Pull	पुल
	ఖీన్చో	khīncō	➥खींचो
	తివ్వుర్	tivvur	तिव्वुर
93.	కావడ్ కెహ	kāvaḍ keha	कावड केहा
	➥తలుపు పెట్టు	talupu peṭṭu	तलुपु पेट्टु
	శట్ ద డోర్	➥Shut the door	शट द डोर
	దర్వాజా బంద్ కరో	darvāzā band karō	➥दरवाज़ा बंद करो
	బోయిద గెత్తుర్,కవడ్ గెత్తుర్	bōyida gettur,kavaḍ gettur	बोयिदा गेत्तुर,कवड गेत्तुर
94.	కావడ్ తెరియ	kāvaḍ teriya	कावड तेरिया
	➥తలుపు తెరువు	talupu teruvu	तलुपु तेरुवु
	ఓపన్ ద డోర్	➥Open the door	ओपन द डोर
	దర్వాజా ఖోలో	darvāzā khōlō	➥दरवाज़ा खोलो
	బోయిద పుస్,కవడ్ పుసుర్	bōyida pus,kavaḍ pusur	बोयिदा पुस,कवड पुसुर
95.	కయ్సడే రోన్ సియా	kaysaḍē rōn siyā	कय्सडे रोन सिया
	➥చీపురుతో ఇల్లు ఊడ్వండి	cīpurutō illu ūḍvanḍi	चीपुरुतो इल्लु ऊड्वनडि
	స్వీప్ ద హౌస్ విద్ ద బ్రూమ్	➥Sweep the house with the broom	स्वीप द हौस विद द ब्रूम
	ఘర్ మే ఝాడూ లగాఓ	ghar mē jhāḍū lagāō	➥घर मे झाडू लगाओ
	సిపురడ్ ఎల్ల అయ్యుర్	sipuraḍ ella ayyur	सिपुरड एल्ला अय्युर

96.
రోజి రచతున్ సియా
➥ప్రతి రోజు బైట వాకిలి ఊడ్వండి
స్వీప్ ద కార్ట్ యార్డ్ డేలి
ప్రతీ దిన్ అంగాన్ మే ఝూడూ లగాఓ
రోజ్ బోయిదన్ అయ్యుర్

rōji racatun siyā
prati rōju baiṭa vākili ūḍvaṇḍi
➥Sweep the courtyard daily
pratī din aṅgān mē jhāḍū lagāō
rōj bōyidan ayyur

रोजि रचतुन सिया
प्रति रोजु बैटा वाकिलि ऊड्वनडि
स्वीप द कार्ट यार्ड डेलि
➥प्रती दिन अंगान में झाडू लगाओ
रोज बोयिदन अय्युर

97.
తడ్మి నిరుస
➥మంట వెలిగించండి
లైట్ ద ఫైర్
ఆగ్ జలాఓ
కిస్ ఎర్కె

taḍmi nirusa
maṇṭa veligincaṇḍi
➥Light the fire
āg jalāō
kis erke

तडमि निरुसा
मनटा वेलिगिंचनडि
लैट द फैर
➥आग जलाओ
किस एर्के

98.
యేర్ కాసుస
➥నీళ్ళు మరిగించండి
బోఇల్ ద వాటర్
పానీ ఉబాలియే
ఈర్ కాప్

yēr kāsusa
nīḷḷu marigincaṇḍi
➥Boil the water
pānī ubāliyē
īr kāp

येर कासुसा
नीळ्ळु मरिगिंचनडि
बोइल द वाटर
➥पानी उबालिये
ईर काप

99.
వీయర్ బహ్రి వాడ్ సీమ్
➥చెత్త బయట పార వేయండి
త్రో ద రబిశ్ ఆవ్ట్సైడ్
కచరా బాహర్ ఫేన్కో
కిస్కటం వాకా జొపిడ్

vīyar bahri vāḍ sīm
cetta bayaṭa pāra vēyaṇḍi
➥Throw the rubbish outside
kacarā bāhar phēnkō
kiskaṭam vākā jopiḍ

वीयर बह्रि वाड सीम
चेत्ता बयटा पारा वेयनडि
त्रो द रबिश आव्ट सैड
➥कचरा बाहर फेंको
किस्कटम वाका जोपिड

100.	నీవంగ్ కెయ్క్ నొరా ➥మీ చేతులు కడుగుకోండి వాశ్ యోర్ హేండ్స్ ఆప్కె హాథ్ ధో లీజియే ఇనె కెయ్యూ ఒడ్	nīvang keyk norā mī cētulu kaḍugukōnḍi ➥Wash your hands āpke hāth dhō lījiyē ine keyyū oḍ	नीवंग केय्क नोरा मी चेतुलु कडुगुकोनडि वाश योर हेंड्स ➥आपके हाथ धो लीजिये इने केय्यू ओड
101.	మొడ్డల్ అడ్సేర్ మన్నెకె, యెత్మ ➥బిడ్డ ఏడ్చినప్పుడు ఎత్తుకో వద్దు డూ నాట్ పిక్ ద బేబీ అప్ వెన్ హీ క్రైస్ జబ్ బచ్చా రో రహా హై, ఉసే మత్ ఉఠాఇయే పోరకెర్ అర్తె ఓజెజ్ తోద్	moḍḍal aḍsēr manneke, yetma biḍḍa ēḍcinappuḍu ettukō vaddu ➥Do not pick the baby up when he cries jab baccā rō rahā hai, usē mat uṭhāiyē pōraker arte ōṅeṅ tōd	मोड्डल अडसेर मंनेके, येत्मा बिड्डा एड्चिनप्पुडु एत्तुको वद्दु डू नाट पिक द बेबी अप वेन ही क्रैस ➥जब बच्चा रो रहा है, उसे मत उठाइये पोरकेर अर्ते ओङेङ तोद
102.	ఇంకె యేర్ వహ్చంత? ➥నీళ్ళు ఇప్పుడు మరుగు చున్నాయి? ఇస్ ద వాటర్ బోఇలింగ్ నౌ? క్యా అభీ పానీ ఉబల్ రహా హై? ఈ ఈర్ ఇండి వదుఙ్స అన్సద్?	iṅke yēr vahcanta? nīḷḷu ippuḍu marugu cunnāyi? ➥Is the water boiling now? kyā abhī pānī ubal rahā hai? ī īr inḍi vaduṅsa ansad?	इंके येर वह्चनता? नीळ्ळु इप्पुडु मरुगु चुन्नायि? इस द वाटर बोइलिंग नौ? ➥क्या अभी पानी उबल रहा है? ई ईर इनडि वदुङसा अंसद?
103.	నిమ్మె నాక్ యేర్ తరంతి? ➥నీవు నాకు నీళ్ళు తెస్తావా? విల్ యూ బ్రింగ్ మీ వాటర్? క్యా తుమ్ మేరే లిఏ పానీ లాఓగే నీ అనుఙ్ ఇర్ కొర్సతివా?	nimme nāk yēr taranti? nīvu nāku nīḷḷu testāvā? ➥Will you bring me water? kyā tum mērē liē pānī lāōgē nī anuṅ ir korsativā?	निम्मे नाक येर तरनति? नीवु नाकु नीळ्ळु तेस्तावा? विल यू ब्रिंग मी वाटर? ➥क्या तुम मेरे लिए पानी लाओगे नी अनुङ इर कोर्सतिवा?
104.	నిమ్మె నావంగ్ కప్డింగ్ సుకంతి కీ? ➥నీవు నా బట్టలు ఉతుకుతావా? విల్ యూ వాశ్ ఆవర్ క్లోద్స్? క్యా తుమ్ హమారే కపడే ధోగే నీ అనె జుజె సుత్క్ సతివా?	nimme nāvang kapḍing sukanti kī? nīvu nā baṭṭalu utukutāvā? ➥Will you wash our clothes? kyā tum hamārē kapaḍē dhōgē nī ane juṅe sutk sativā?	निम्मे नावंग कपडिंग सुकनति की? नीवु ना बट्टलु उतुकुतावा? विल यू वाश आवर क्लोद्स? ➥क्या तुम हमारे कपडे धोगे नी अने जुङे सुत्क सतिवा?

105. కప్డింగ్ సుక్వల్ ఆత కీ?
➥బట్టలు ఉతకడము అయిపోయిందా?
ఇస్ ద క్లోద్స్ వాశింగ్ ఫినిశ్ట్?
క్యా తుమ్నె కపడే ధోనా ఖత్మ కియా?
జుజె సుతుకెకవ్ ఎద్దెవా?

kapḍing sukval āta kī?
baṭṭalu utakaḍamu ayipōyindā?
➥Is the clothes washing finished?
kyā tumne kapaḍē dhōnā khatm kiyā?
juṅe sutukekav eddevā?

कपडिंग सुक्कल आता की?
बट्टलु उतकडमु अयिपोयिनदा?
इस द क्लोद्स वाशिंग फिनिश्ट?
➥क्या तुमने कपडे धोना खत्म किया?
जुङे सुतुकेकव एद्देवा?

106. కప్డింగ్ రచ్చతె వోడ
➥బట్టలు బయట ఆరేయండి
హేంగ్ ద క్లోద్స్ ఆవ్ట్సైడ్
కపడే బాహర్ టాగ్ దో
జుజె వాకా ఆర్పుర్

kapḍing raccate vōḍa
baṭṭalu bayaṭa ārēyaṇḍi
➥Hang the clothes outside
kapaḍē bāhar ṭāg dō
juṅe vākā ārpur

कपडिंग रच्चते वोडा
बट्टलु बयटा आरेयनडि
हेंग द क्लोद्स आव्ट सैड
➥कपडे बाहर टाँग दो
जुङे वाका आर्पुर

107. రచ్చతంగ్ కప్డింగ్ వత్తంగ్ కీ?
➥బయట బట్టలు ఆరినాయా?
హెవ్ ద క్లోద్స్ ఆవ్ట్సైడ్ డ్రైడ్ ఆవ్ట్?
క్యా బాహర్ కే కపడే సుఖ్ గయేహైన్?
వాకల జుజె ఆర్తెవా?

raccatang kapḍing vattang kī?
bayaṭa baṭṭalu ārināyā?
➥Have the clothes outside dried out?
kyā bāhar kē kapaḍē sukh gayē hain?
vākala juṅe ārtevā?

रच्चतंग कपडिंग वत्तंग की?
बयटा बट्टलु आरिनाया?
हेव द क्लोद्स आव्ट सैड ड्रैड आव्ट?
➥क्या बाहर के कपडे सुख गये हैं?
वाकला जुङे आर्तेवा?

108. రచ్చతంగ్ కప్డింగ్ రొప్పో తా
➥బట్టలు లోపలికి తేవండి
బ్రింగ్ ద క్లోద్స్ ఇన్సైడ్
కపడే అందర్ లాఇయే
జుజె లోపా కొర్

raccatang kapḍing roppō tā
baṭṭalu lōpaliki tēvaṇḍi
➥Bring the clothes inside
kapaḍē andar lāiyē
juṅe lōpā kor

रच्चतंग कपडिंग रोप्पो ता
बट्टलु लोपलिकि तेवनडि
ब्रिंग द क्लोद्स इन सैड
➥कपडे अंदर लाइये
जुङे लोपा कोर

	రోజు అడుగుట	Questions Used Daily	रोज का प्रश्न
109.	నీక్ బతల్ పహ్జే?	nīk batal pahje?	नीक बतल पह्जे?
	➥నీకు ఏమి కావాలి?	nīku ēmi kāvāli?	नीकु एमि कावालि?
	వాట్ డూ యూ నీడ్?	➥What do you need?	वाट डू यू नीड?
	ఆప్కో క్యా చాహిఏ?	āpkō kyā cāhiē?	➥आपको क्या चाहिए?
	ఇనుఞ్ తానెద్ పాజే?	inuṅ tāned pājē?	इनुङ तानेद पाजे?
110.	బతల్ ఆత?	batal āta?	बतल आता?
	➥ఏమి జరిగింది?	ēmi jarigindi?	एमि जरिगिनदि?
	వాట్ హెపండ్?	➥What happened?	वाट हेपंड?
	క్యా హుఆ?	kyā huā?	➥क्या हुआ?
	తానెవ్ ఎద్దిన్?	tānev eddin?	तानेव एद्दिन?
111.	బహన్ ఆత?	bahan āta?	बहन आता?
	➥ఎలా జరిగింది?	elā jarigindi?	एला जरिगिनदि?
	హౌ డిడ్ ఇట్ హపన్?	➥How did it happen?	हौ डिड इट हपन?
	యహ్ కైసే హుఆ?	yah kaisē huā?	➥यह कैसे हुआ?
	ఎనాఞ్ ఎద్దిన్?	enāṅ eddin?	एनाङ एद्दिन?
112.	బారి సోంగ్ ఆతోర్?	bāri sōng ātōr?	बारि सोंग आतोर?
	➥ఎందుకు కోపంగా ఉన్నాడు?	enduku kōpangā unnāḍu?	एनदुकु कोपंगा उन्नाडु?
	వై ఇస్ హీ ఎంగ్రీ?	➥Why is he angry?	वै इस ही ऐंग्री?
	వహ్ గుషా క్యోఁ హై?	vah gussā kyō hai?	➥वह गुस्सा क्यों है?
	తానుఞ్ రగ్ వట్టెండ్?	tānuṅ rag vaṭṭend?	तानुङ रग वट्टेनद?

113.
హట్టె మాతి?
➥నీవు అలసి పోయినావా?
ఆర్ యూ టైర్డ్?
క్యా ఆప్ థక్ గయే / గయీహైన్?
నీ అలయితివా?
haṭṭe māti?
nīvu alasi pōyināvā?
➥Are you tired?
kyā āp thak gayē / gayī hain?
nī alayitivā?
हट्टे माति?
नीवु अलसि पोयिनावा?
आर यू टैर्ड?
➥क्या आप थक गये / गयी हैं?
नी अलयितिवा?

114.
నిమ్మె బతల్ కీసేర్ మంతి?
➥నీవు ఏమి చేస్తున్నావు?
వాట్ ఆర్ యూ డూఇంగ్?
ఆప్ క్యా కర్ రహేహైన్?
నీ తాగల్సతి?
nimme batal kīsēr manti?
nīvu ēmi cēstunnāvu?
➥What are you doing?
āp kyā kar rahē hain?
nī tāgalsati?
निम्मे बतल कीसेर मनति?
नीवु एमि चेस्तुन्नावु?
वाट आर यू डूइंग?
➥आप क्या कर रहे हैं?
नी तागलसति?

115.
అహన్ బారి కీంతి?
➥నీవు ఎందుకు అలా చేస్తున్నావు?
వై ఆర్ యూ డూఇంగ్ లైక్ దెట్?
ఆప్ వైసే క్యో కర్తెహైన్?
నీ తానుఙ్ అనఙ్ కల్సతి?
ahan bāri kīnti?
nīvu enduku alā cēstunnāvu?
➥Why are you doing like that?
āp vaisē kyō karte hain?
nī tānuṅ anaṅ kalsati?
अहन बारि कीनति?
नीवु एनदुकु अला चेस्तुन्नावु?
वै आर यू डूइंग लैक दैट?
➥आप वैसे क्यों करते हैं?
नी तानुङ अनङ कलसति?

116.
నిమ్మె బహన్ కీతి?
➥నీవు ఎలా చేశావు?
హౌ డిడ్ యూ డూ దెట్?
ఆప్నె వహ్ కైసే కియా?
నీ ఎనాఙ్ ఇదర్తి?
nimme bahan kīti?
nīvu elā cēśāvu?
➥How did you do that?
āpne vah kaisē kiyā?
nī enāṅ idarti?
निम्मे बहन कीति?
नीवु एला चेशावु?
हौ डिड यू डू दैट?
➥आपने वह कैसे किया?
नी एनाङ इदर्ति?

117.	ఇద్ బోర్ కీతేర్? ➥ఇది ఎవరు చేశారు? హూ డిడ్ దిస్? యహ్ కిస్నె కియా? ఇద్ ఎండ్ ఇదర్‌తెండ్?	id bōr kītēr? idi evaru cēśāru? ➥Who did this? yah kisne kiyā? id end idartend?	इद बोर कीतेर? इदि एवरु चेशारु? हू डिड दिस? ➥यह किसने किया? इद एनद इदर्‌तेनद?
118.	నిమ్మె బగ సొంజేర్ మంతి? ➥నీవు ఎక్కడికి పోతున్నావు? వేర్ ఆర్ యూ గోఇంగ్? ఆప్ కహా జా రహే హైన్? నీ ఎంత్తిజ్ సెస నంసతి?	nimme baga sonjēr manti? nīvu ekkaḍiki pōtunnāvu? ➥Where are you going? āp kahā jā rahē hain? nī enttiṅ sesa nansati?	निम्मे बगा सोनजेर मनति? नीवु एक्कडिकि पोतुन्नावु? वेर आर यू गोइंग? ➥आप कहां जा रहे हैं? नी एनत्तिङ सेसा नंसति?
119.	నిమ్మె బగ దాంతి? ➥నీవు ఎక్కడికి వెళ్ళుతున్నావు? వేర్ ఆర్ యూ అబౌట్ టూ గో? ఆప్ కహా జానే వాలేహైన్? నీ ఎత్తింజ్ సెసతి?	nimme baga dānti? nīvu ekkaḍiki veḷḷutunnāvu? ➥Where are you about to go? āp kahā jānē vālē hain? nī ettiṅṅ sesati?	निम्मे बगा दानति? नीवु एक्कडिकि वेळ्ळुतुन्नावु? वेर आर यू अबौट टू गो? ➥आप कहां जाने वाले हैं? नी एत्तिङ सेसति?
120.	బస్కే మల్సి వాంతి? ➥నీవు మళ్ళి ఎప్పుడు తిరిగి వస్తావు? వెన్ విల్ యూ కమ్ బెక్? ఆప్ కబ్ లౌట్ కర్ ఆఏంగే? ఎపుడ్ మాలయ్త్ వార్సతి?	baskē malsi vānti? nīvu maḷḷī eppaḍu tirigi vastāvu? ➥When will you come back? āp kab lauṭ kar āēṅgē? epuḍ mālayt vārsati?	बस्के मलसि वानति? नीवु मळ्ळी एप्पडु तिरिगि वस्तावु? वेन विल यू कम बेक? ➥आप कब लौट कर आएंगे? एपुड मालय्त वार्सति?
121.	బచ్చొంగ్ రోజ్క్ లాగంత? ➥ఎన్ని రోజులు పడుతుంది? హౌ మెని డేస్ విల్ ఇట్ టేక్? కిత్నె దిన్ లగేంగే? ఎన్ని దిన పడ్స?	baccong rōjk lāganta? enni rōjulu paḍutundi? ➥How many days will it take? kitne din lagēṅgē? enni dina paḍsa?	बच्चोंग रोज्क लागनता? एंनि रोजुलु पडुतुनदि? हौ मेनि डेस विल इट टेक? ➥कितने दिन लगेंगे? एंनि दिना पडसा?

122.	నిమ్మె బారి వాయ్మకి?	nimme bāri vāymaki?	निम्मे बारि वायमकि?
	➥నీవు ఎందుకు రాలేదు?	nīvu enduku rālēdu?	नीवु एनदुकु रालेदु?
	వై డిడ్ యూ నాట్ కమ్?	➥Why did you not come?	वै डिड यू नाट कम?
	ఆప్ క్యో నహీ ఆఏ?	āp kyō nahī āē?	➥आप क्यों नहीं आए?
	నీ తానుఙ్ వారెతివ్?	nī tānuṅ vāretiv?	नी तानुङ वारेतिव?
123.	నిమ్మె బగటల్ వాతి?	nimme bagaṭal vāti?	निम्मे बगटल वाति?
	➥నీవు ఎక్కడ నుండి వచ్చావు?	nīvu ekkaḍa nuṇḍi vaccāvu?	नीवु एक्कडा नुनडि वच्चावु?
	వేర్ డిడ్ యూ కమ్ ఫ్రమ్?	➥Where did you come from?	वेर डिड यू कम फ्रम?
	ఆప్ కహాసే ఆఏహైన్?	āp kahā sē āē hain?	➥आप कहा से आए हैं?
	నీ ఎత్తన వత్తి?	nī ettana vatti?	नी एत्तना वत्ति?
124.	నిమ్మె ఇగ్గే బస్కే వాతి?	nimme iggē baskē vāti?	निम्मे इग्गे बस्के वाति?
	➥నీవు ఎప్పుడొచ్చావు?	nīvu eppuḍoccāvu?	नीवु एप्पुडोच्चावु?
	వెన్ డిడ్ యూ కమ్?	➥When did you come?	वेन डिड यू कम?
	ఆప్ యహా కబ్ ఆయ్?	āp yahā kab āy?	➥आप यहा कब आय?
	నీ ఇత్తిఙ్ ఎపుడ్ వత్తి?	nī ittiṅ epuḍ vatti?	नी इत्तिङ एपुड वत्ति?
125.	నిమ్మె బారి వాతి?	nimme bāri vāti?	निम्मे बारि वाति?
	➥నువ్వెందుకొచ్చావు?	nuvvendukoccāvu?	नुव्वेनदुकोच्चावु?
	వై డిడ్ యూ కమ్?	➥Why did you come?	वै डिड यू कम?
	ఆప్ క్యో ఆఏహైన్?	āp kyō āē hain?	➥आप क्यों आए हैं?
	నీ తానుఙ్ వత్తి?	nī tānuṅ vatti?	नी तानुङ वत्ति?

126.	బస్కే సింతి? ➥దీన్ని నీవు ఎప్పుడు తిరిగి ఇస్తావు? వెన్ విల్ యూ రీటర్న్ ఇట్? ఉసే వాపస్ కబ్ దేంగే? ఎపుడ్ కొరెకద్?	baskē sinti? dīnninīvu eppuḍu tirigi istāvu? ➥When will you return it? usē vāpas kab dēṅgē? epuḍ korekad?	बस्के सिनति? दींनिनीवु एप्पुडु तिरिगि इस्तावु? वेन विल यू रीटर्न इट? ➥उसे वापस कब देंगे? एपुड कोरेकद?
127.	నేండ్ నర్క సియాన ➥ఈ రాత్రి వరకు ఇచ్చేయండి రీటర్న్ ఇట్ టునైట్ ఆజ్ రాత్ కో వాపస్ దీజియే ఇనెడ్ ఆలె సియ్యెజ్	nēnḍ narka siyāna ī rātri varaku iccēyaṇḍi ➥Return it tonight āj rāt kō vāpas dījiyē ineḍ āle siyyeṅ	नेनड नर्का सियाना ई रात्रि वरकु इच्चेयनडि रीटर्न इट टुनैट ➥आज रात को वापस दीजिये इनेड आले सिय्येङ
128.	నన్న రొప్పో వాక? ➥నేను లోనికి రావచ్చా? మే ఐ కమ్ ఇన్? క్యా మై అందర్ ఆ సక్తా / సక్తీ హూ? ఆన్ లొపా వారెజ్ వందా?	nanna roppō vāka? nēnu lōniki rāvaccā? ➥May I come in? kyā mai andar ā saktā / saktī hū? an lopā vāreṅ vandā?	नन्ना रोप्पो वाका? नेनु लोनिकि रावच्चा? मे ऐ कम इन? ➥क्या मैं अंदर आ सकता / सकती हूँ? अन लोपा वारेङ वनदा?
129.	నన్న నీ సంగ వాక? ➥నేను నీతో రావచ్చా? మే ఐ కమ్ విద్ యూ? క్యా మై ఆప్ కే సాథ్ ఆ సక్తా / సక్తీ హూ? ఆన్ ఇన్ వెంట వద్దునా?	nanna nī sanga vāka? nēnu nītō rāvaccā? ➥May I come with you? kyā mai āp kē sāth ā saktā / saktī hū? ān in veṇṭa vaddunā?	नन्ना नी संगा वाका? नेनु नीतो रावच्चा? मे ऐ कम विद यू? ➥क्या मैं आप के साथ आ सकता / सकती हूँ? आन इन वेनटा वद्दुना?
130.	నిమ్మెట్ మా సంగ (మాతోడొ) వాంతిట్? ➥మీరంతా మాతో వస్తారా? విల్ యూ ఆల్ కమ్ విద్ అస్? క్యా ఆప్ లోగ్ హమారే సాథ్ ఆయంగే? నీర్ అన్ వెంట వర్సతిరా?	nimmeṭ mā sanga (mātōḍo) vāntiṭ? mīrantā mātō vastārā? ➥Will you all come with us? kyā āp lōg hamārē sāth āyaṅgē? nīr an veṇṭa varsatirā?	निम्मेट मा संगा (मातोडो) वानतिट? मीरनता मातो वस्तारा? विल यू आल कम विद अस? ➥क्या आप लोग हमारे साथ आयंगे? नीर अन वेनटा वर्सतिरा?

131.	సమ్దిర్ మీరె మాసి దాకట్ ↬మనమందరము కలిసి వెళ్ళుదాము లెట్స్ ఆల్ మీట్ టుగెదర్ ఎండ్ గో హమ్ సబ్ మిల్కర్ జాఏంగే నెండ్ సదర్ కాలయుత్ సెన్నడ్	samdir mīre māsi dākaṭ manamandaramu kalisi veḷḷudāmu ↬Let's all meet together and go ham sab milkar jāēṅgē neṇḍ sadar kālayut sennaḍ	सम्दिर मीरे मासि दाकट मनमनदरमु कलिसि वेळ्ळुदामु लॅट्स आल मीट टुगॅदर ऍंड गो ↬हम सब मिलकर जाएंगे नेनड सदर कालयुत सेन्नड
132.	వా, మా సంగ తిన్ ↬రా! మాతో కలిసి భోజనం చేయండి కమ్ ఎండ్ ఈట్ విద్ అస్ హమారే సాథ్ ఖాఇయే వా అమ్ వెంట మిరయుత్ తిన్నడ్	vā, mā sanga tin rā! mātō kalisi bhōjanam cēyaṇḍi ↬Come and eat with us hamārē sāth khāiyē vā am veṇṭa mirayut tinnaḍ	वा, मा संगा तिन रा! मातो कलिसि भोजनम चेयनडि कम ऍंड ईट विद अस ↬हमारे साथ खाइये वा अम वेनटा मिरयुत तिन्नड
133.	నీవ గాటొ మార్త? ↬మీ భోజనము అయిపోయిందా? హెవ్ యూ ఫినిశ్ట్ యోర్ ఫూడ్? క్యా ఆప్కా ఖానా ఖత్మ హుఆ? ఇమె జెవున్ ఎద్దినా?	nīva gāṭo mārta? mī bhōjanamu ayipōyindā? ↬Have you finished your food? kyā āpkā khānā khatm huā? ime jevun eddinā?	नीवा गाटो मार्ता? मी भोजनमु अयिपोयिनदा? हेव यू फिनिश्ट योर फूड? ↬क्या आपका खाना खत्म हुआ? इमे जेवुन एद्दिना?
134.	ఇద్ కామ్ కియ పరంతి? ↬ఈ పని చేయగలవా? కెన్ యూ డూ దిస్ వర్క్? క్యా ఆప్ యహ్ కామ్ కర్ సక్తెహైన్? ఈ పని ఇదరతివా?	id kām kiya paranti? ī pani cēyagalavā? ↬Can you do this work? kyā āp yah kām kar sakte hain? ī pani idarativā?	इद काम किया परनति? ई पनि चेयगलवा? केन यू डू दिस वर्क? ↬क्या आप यह काम कर सकते हैं? ई पनि इदरतिवा?

135.	ఇద్ కామ్ నా సంగ కీమ్ ➥ ఈ పని నాతో చేయండి డూ దిస్ వర్క్ విద్ మీ మేరే సాథ్ యహ్ కామ్ కరో ఈ పని అన్నడ్ ఇదరుర్	id kām nā sanga kīm ī pani nātō cēyaṇḍi ➥Do this work with me mērē sāth yah kām karō ī pani annaḍ idarur	इद काम ना संगा कीम ई पनि नातो चेयनडि डू दिस वर्क विद मी ➥मेरे साथ यह काम करो ई पनि अन्नड इदरुर
	బందుత్వం	**Relations**	**रिस्तेदार**
136.	వోర్ బోర్? ➥ ఆయన ఎవరు? హూ ఇస్ హీ? వహ్ కౌన్ హై? అమ్డ్ ఏండ్?	vōr bōr? āyana evaru? ➥Who is he? vah kaun hai? amd ēnd?	वोर बोर? आयना एवरु? हू इस ही? ➥वह कौन है? अम्द एनद?
137.	వోర్ నివోర్ తాదల్ కి తమ్ముర్ ఆందుర్? ➥ ఆయన మీ అన్ననా / తమ్ముడా? ఇస్ హీ యోర్ ఎల్డర్ ఓర్ యంగర్ బ్రదర్? క్యా యహ్ తుమ్హారా ఛోటా భాఈ యా బడా భాఈహై? అమ్డ్ ఇనె అన్నకా / తోరెందా?	vōr nivōr tādal ki tammur āndur? āyana mī annanā / tammuḍā? ➥Is he your elder or younger brother? kyā yah tumhārā chōṭā bhāī yā baḍā bhāī hai? amd ine annakā / tōrendā?	वोर निवोर तादल कि तम्मुर आनदुर? आयना मी अन्ना / तम्मुडा? इस ही योर ऐल्डर ओर यंगर ब्रदर? ➥क्या यह तुम्हारा छोटा भाई या बडा भाई है? अम्द इने अन्नका / तोरेनदा?
138.	వోర్ నావోర్ తమ్ముర్ / తాదల్ ➥ ఆయన నా తమ్ముడు / అన్న హీ ఇస్ మై యంగర్ / ఓల్డర్ బ్రదర్ వహ్ మేరా ఛోటా / బడా భాఈ హై అమ్డ్ అనె తోరెంద్ / అన్నక్	vōr nāvor tammur / tādal āyana nā tammuḍu / anna ➥He is my younger / older brother vah mērā chōṭā / baḍā bhāī hai amd ane tōrend / annak	वोर नावोर तम्मुर / तादल आयना ना तम्मुडु / अन्ना ही इस मै यंगर / ओल्डर ब्रदर ➥वह मेरा छोटा / बडा भाई है अम्द अने तोरेनद / अन्नक

139.	వోన బత పొరోల్?	vōna bata porōl?	वोना बता पोरोल?
	➥ఆయన పేరు ఏమిటి?	āyana pēru ēmiṭi?	आयना पेरु एमिटि?
	వాట్ ఇస్ హిస్ నేమ్?	➥What is his name?	वाट इस हिस नेम?
	ఉస్కా నామ్ క్యా హై?	uskā nām kyā hai?	➥उसका नाम क्या है?
	అమ్నెత్ తా పేర్?	amnet tā pēr?	अम्नेत ता पेर?
140.	వోన పొరోల్ సుంగు	vōna porōl sungu	वोना पोरोल सुंगु
	➥ఆయన పేరు సుంగు	āyana pēru sungu	आयना पेरु सुंगु
	హిస్ నేమ్ ఇస్ సుంగు	➥His name is Sungu	हिस नेम इस सुंगु
	ఉస్కా నామ్ సుంగుహై	uskā nām suṅgu hai	➥उसका नाम सुंगु है
	అమ్నే పేర్ సుంగు	amnē pēr sungu	अम्ने पेर सुंगु
141.	వోర్ సాడతె బహన్ దాంతోర్?	vōr sāḍate bahan dāntōr?	वोर साडते बहन दानतोर?
	➥అతను బడికి ఎలా వెళ్ళుతాడు?	atanu baḍiki elā veḷḷutāḍu?	अतनु बडिकि एला वेळ्ळुताडु?
	హౌ డస్ హీ గో టూ స్కూల్?	➥How does he go to school?	हौ डस ही गो टू स्कूल?
	వహ్ పాఠశాలా కైసే జాతా హై?	vah pāṭhashālā kaisē jātā hai?	➥वह पाठशाला कैसे जाता है?
	అమ్డ్ సాడవై ఎనాఙ్ సెసంద్?	amd sāḍavai enāṅ sesand?	अम्द साडवै एनाङ सेसनद?
142.	వోర్ సాడతె బస్నె దాంతోర్	vōr sāḍate basne dāntōr	वोर साडते बस्ने दानतोर
	➥అతను బడికి స్కూల్ బస్‌లో వెళ్ళుతాడు?	atanu baḍiki skūl baslō veḷḷutāḍu?	अतनु बडिकि स्कूल बस्लो वेळ्ळुताडु?
	హీ గోస్ టూ స్కూల్ బై బస్	➥He goes to school by bus	ही गोस टू स्कूल बै बस
	వహ్ బస్ సే పాఠశాలా జాతా హై	vah bas sē pāṭhashālā jātā hai	➥वह बस से पाठशाला जाता है
	అమ్డ్ సాడవై బస్సుత్ సెసంద్	amd sāḍavai bassut sesand	अम्द साडवै बषुत सेसनद

143.	అద్ బద్? ➥ఆమె ఎవరు? హూ ఇస్ శీ? వహ్ కౌన్ హై? అద్ ఎద్?	ad bad? āme evaru? ➥Who is she? vah kaun hai? ad ed?	अद बद? आमे एवरु? हू इस शी? ➥वह कौन है? अद एद?
144.	అద్ నీవ సేలడ్ కి త్క్క ఆంద్? ➥ఆమె మీ అక్కనా / చెల్లెనా? ఇస్ శీ యోర్ ఓల్డర్ ఓర్ యంగర్ సిస్టర్? క్యా యహ్ తుమ్హారి ఛోటీ యా బడీ బేహన్ హై? అద్ ఇమె అక్కయా / తొర్న్ దలా?	ad nīva sēlaḍ ki takka ānd? āme mī akkanā / cellenā? ➥Is she your older or younger sister? kyā yah tumhāri chōṭī yā baḍī bēhan hai? ad ime akkayā / torn dalā?	अद नीवा सेलड कि तक्का आनद? आमे मी अक्कना / चेल्लेना? इस शी योर ओल्डर ओर यंगर सिस्टर? ➥क्या यह तुम्हारि छोटी या बडी बेहन है? अद इमे अक्कया / तोर्न दला?
145.	నీక్ బచ్వీర్ తాదల్ తమ్ముర్ మంతేర్? ➥నీకు ఎంతమంది అన్నదమ్ములు ఉన్నారు? హౌ మెని బ్రదర్స్ డూ యూ హెవ్? ఆప్కె కిత్నె భాఈ హైన్? ఇనుఙ్ ఎంతె మంది అనక్ తోరెన్ల్?	nīk bacvīr tādal tammur mantēr? nīku entamandi annadammulu unnāru? ➥How many brothers do you have? āpke kitne bhāī hain? inuṅ ente mandi anak tōrenl?	नीक बच्वीर तादल तम्मुर मनतेर? नीकु एनतमनदि अन्नदम्मुलु उन्नारु? हौ मेनि ब्रदर्स डू यू हेव? ➥आपके कितने भाई हैं? इनुङ एनते मनदि अनक तोरेंल?
146.	నీక్ బచ్చొంగ్ సేలడ్ తక్కక్ మంతంగ్? ➥నీకు ఎంతమంది అక్కచెల్లెలు ఉన్నారు? హౌ మెని సిస్టర్స్ డూ యూ హెవ్? ఆపకీ కిత్నె బేహినేహైన్? ఇనుఙ్ ఎంతె మంది తోర్న్ దసిక్ / అక్కనె?	nīk baccong sēlaḍ takkak mantang? nīku entamandi akkacellelu unnāru? ➥How many sisters do you have? āpakī kitne bēhinē hain? inuṅ ente mandi tōrn dasik / akkane?	नीक बच्चोंग सेलड तक्कक मनतंग? नीकु एनतमनदि अक्कचेल्लेलु उन्नारु? हौ मेनि सिस्टर्स डू यू हेव? ➥आपकी कितने बेहिनें हैं? इनुङ एनते मनदि तोर्न दसिक / अक्कने?
147.	నీవుర్ బెయే బాబల్ ఆందిర్? ➥వాళ్ళు మీ తల్లి-దండ్రులా? ఆర్ దేయ్ యోర్ ఫాదర్ ఎండ్ మదర్? క్యా వే ఆప్కె మా-బాప్ హైన్? అవ్ర్ ఇమె అమ్మ బాందా?	nīvur beyē bābal āndir? vāḷḷu mī talli-danḍrulā? ➥Are they your father and mother? kyā vē āpke mā-bāp hain? avr ime amma bāndā?	नीवुर बेये बाबल आनदिर? वाळ्ळु मी तल्लि-दनड्रुला? आर देय योर फादर ऐंड मदर? ➥क्या वे आपके मा-बाप हैं? अव्र इमे अम्मा बानदा?

148.
మీ బెయే బతల్ కామ్ కీంత?
➥మీ అమ్మగారు ఏం చేస్తారు?
వాట్ డస్ యోర్ మదర్ డూ?
ఆప్కె మాతాజీ క్యా కామ్ కరతీహై
ఇమె అమ్మ తా పని కల్సద్?

mī beyē batal kām kīnta?
mī ammagāru ēm cēstāru?
➥What does your mother do?
āpke mātājī kyā kām karatī hai
ime amma tā pani kalsad?

मी बेये बतल काम कीनता?
मी अम्मगारु एम चेस्तारु?
वाट डस योर मदर डू?
➥आपके माताजी क्या काम करती है
इमे अम्मा ता पनि कल्सद?

149.
మా బెయే రోన్ మందంత
➥మా అమ్మగారు ఇంట్లో వుంటారు
శీ ఇస్ అ హౌస్ వైఫ్
వహ్ ఘర్ మే రహకర్ పరివార్ కీ దేఖభాల్ కరతీహై
అమె అమ్మ ఎల్లత్ అన్సంద్

mā beyē rōn mandanta
mā ammagāru iṇṭlō vuṇṭāru
➥She is a house wife
vah ghar mē rahakar parivār kī dēkhabhāl karatī hai
ame amma ellat ansand

मा बेये रोन मनदनता
मा अम्मगारु इनट्लो वुनटारु
शी इस अ हौस वैफ
➥वह घर में रहकर परिवार की देखभाल करती है
अमे अम्मा एल्लत अंसनद

150.
మీ బాబల్ బహన్ మంతోర్?
➥మీ నాన్నగారు ఎలా ఉన్నారు?
హౌ ఇస్ యోర్ ఫాదర్?
ఆప్కె పితా కైసేహై?
ఇమె బాంద్ ఎనాఙ్ అన్సంద్?

mī bābal bahan mantōr?
mī nānnagāru elā unnāru?
➥How is your father?
āpke pitā kaisē hai?
ime bānd enāṅ ansand?

मी बाबल बहन मनतोर?
मी नान्नगारु एला उन्नारु?
हौ इस योर फादर?
➥आपके पिता कैसे है?
इमे बानद एनाङ अंसनद?

151.
వోన్ సుస్తివాత
➥ఆయనకు సుస్తీ చేసింది
హీ ఇస్ నాట్ ఫీలింగ్ వెల్
ఉనకీ తబియత్ ఖరాబ్ హై
అమ్నుఞ్ సుస్త్ వత్తిన్

vōn sustivāta
āyanaku sustī cēsindi
➥He is not feeling well
unakī tabiyat kharāb hai
amnuṅ sust vattin

वोन सुस्तिवाता
आयनकु सुस्ती चेसिनदि
ही इस नाट फीलिंग वेल
➥उनकी तबियत खराब है
अम्नुङ सुस्त वत्तिन

152.	మీ బాబల్ సర్కరి నవ్కరి వాలెయ్? ➥ మీ నాన్న గారు ప్రభుత్వోద్యోగా? ఇస్ యోర్ ఫాదర్ ఇన్ గవర్మెంట్ సర్ విస్? క్యా తుమ్హారే పితా భారత్ సరకార్ మే కార్యరత్ హై? ఇమ్మె బాంద్ సర్కరి జీతం వాలెయా?	mī bābal sarkari navkari vāley? mī nānnagāru prabhutvōdyōgā? ➥Is your father in Government service? kyā tumhārē pitā bhārat sarakār mē kāryarat hai? imme bānd sarkari jītam vāleyā?	मी बाबल सर्करि नव्करि वालेय? मी नान्नगारु प्रभुत्वोद्योगा? इस योर फादर इन गवर्मेंट सर विस? ➥क्या तुम्हारे पिता भारत सरकार में कार्यरत है? इम्मे बानद सर्करि जीतम वालेया?
153.	సేల్లె మా బాబల్ సామన్ వోమంతోర్ ➥ కాదు మా నాన్న గారిది వ్యాపారం నో, హీ ఇస్ బిసినస్ మ్యన్. నహీ వహ్ వ్యాపారీ హై తోద్ అమ్మె బాంద్ దుకాన్ సామన్ కొస్సంద్	sēlle mā bābal sāman vōmantor kādu mā nānnagāridi vyāpāram ➥No, he is businessman. nahī vah vyāpārī hai tōd amme bānd dukān sāman kossand	सेल्ले मा बाबल सामन वोमनतोर कादु मा नान्नगारिदि व्यापारम नो, ही इस बिसिनस म्यन। ➥नहीं वह व्यापारी है तोद अम्मे बानद दुकान सामन कोषनद
154.	మిమ్మెట్ బగ కామ్ కీంతిట్? ➥ మీరు ఎక్కడ పని చేస్తారు? వేర్ డూ యూ ఆల్ వర్క్? ఆప్ కహా కామ్ కర్తెహైన్? నీర్ ఎత్తి పని కల్సతిర్?	mimmeṭ baga kām kīntiṭ? mīru ekkaḍa pani cēstāru? ➥Where do you all work? āp kahā kām karte hain? nīr etti pani kalsatir?	मिम्मेट बगा काम कीनतिट? मीरु एक्कडा पनि चेस्तारु? वेर डू यू आल वर्क? ➥आप कहां काम करते हैं? नीर एत्ति पनि कलसतिर?
155.	సర్కర్ ఆపిస్ నగ కామ్ కీంతోన్ ➥ ప్రభుత్వ కార్యాలయంలో పని చేస్తున్నాను ఐ వర్క్ ఇన్ అ గవర్మెంట్ ఆఫిస్ మై సరకారీ ఆఫీస్ మే కామ్ కరతా హూ సర్కరి కస్రిత్ పని కల్సతున్	sarkar apis naga kām kīntōn prabhutva kāryālayanlō pani cēstunnānu ➥I work in a Government office mai sarakārī āphīs mē kām karatā hū sarkari kasrit pani kalsatun	सर्कर अपिस् नगा काम कीनतोन प्रभुत्वा कार्यालयंलो पनि चेस्तुन्नानु ऐ वर्क इन अ गवर्मेंट आफिस ➥मैं सरकारी आफीस में काम करता हूँ सर्करि कस्रित पनि कलसतुन
156.	ఊర్ బూర్? ➥ వారెవరు? హూ ఆర్ దేయ్? వే కౌన్ హైన్? అవ్ర్ ఏర్?	ūr būr? vārevaru? ➥Who are they? vē kaun hain? avr ēr?	ऊर बूर? वारेवरु? हू आर देय? ➥वे कौन हैं? अव्र एर?

157.
ఊర్ నీవేర్ చుట్టల్క్ ఆందిర్?
➥వాళ్ళు మీ బంధువులా / చుట్టలు?
ఆర్ దేయ్ యోర్ రెలటీవ్స్?
క్యా వే ఆప్కె బంధుహైన్?
అవ్ర్ ఇమె సుట్టలా?

ūr nīvēr cuṭṭalk āndir?
vāḷḷu mī bandhuvulā / cuṭṭalu?
➥Are they your relatives?
kyā vē āpke bandhu hain?
avr ime suṭṭalā?

ऊर नीवेर चुट्टल्क आनदिर?
वाळ्ळु मी बनधुवुला / चुट्टलु?
आर देय योर रेलटीव्स?
➥क्या वे आपके बंधु हैं?
अव्र इमे सुट्टला?

158.
ఊర్ మా చుట్టల్క్
➥వారు మా బంధువులు / చుట్టలు
దేయ్ ఆర్ మై రెలటీవ్స్
వహ్ మేరే రిశ్తేదార్ హై
అవ్ర్ అమె సుట్టా

ūr mā cuṭṭalk
vāru mā bandhuvulu / cuṭṭalu
➥They are my relatives
vah mērē rishtēdār hai
avr ame suṭṭā

ऊर मा चुट्टल्क
वारु मा बनधुवुलु / चुट्टलु
देय आर मै रेलटीव्स
➥वह मेरे रिश्तेदार हैं
अव्र अमे सुट्टा

159.
మా కాకల్ తిర్యానీతల్ వాతోర్
➥మా పిన తండ్రి తిర్యాణి నుండి వచ్చారు
మై అంకల్ హెస్ కమ్ ఫ్రమ్ తిర్యానీ
మేరే మామాజీ తిరియానీసే ఆయే హై
అమె కాకొండ్ తిర్యాణి వత్తెండ్

mā kākal tiryānītal vātōr
mā pina tanḍri tiryāṇi nuṇḍi vaccāru
➥My uncle has come from Tiryani
mērē māmājī tiriyānī sē āyē hai
ame kākond tiryāṇi vattend

मा काकल तिर्यानीतल वातोर
मा पिना तनड्रि तिर्याणि नुनडि वच्चारु
मै अंकल हेस कम फ्रम तिर्यानी
➥मेरे मामाजी तिरियानी से आये है
अमे काकोनद तिर्याणि वत्तेनद

160.
నీక్ బచ్వీర్ కాండిర్-పేకింగ్ మంతేర్?
➥నీకెంతమంది పిల్లలు?
హౌ మెని చిల్డ్రెన్ డూ యూ హెవ్?
ఆప్కో కిత్నె బచ్చే హైన్?
ఇనుఙ్ ఎంతె మంది పోరకెర్ అన్సర్?

nīk bacvīr kāṇḍir-pēking mantēr?
nīkentamandi pillalu?
➥How many children do you have?
āpkō kitne baccē hain?
inuṅ ente mandi pōraker ansar?

नीक बच्वीर कानडिर-पेकिंग मनतेर?
नीकेनतमनदि पिल्ललु?
हौ मेनि चिल्ड्रेन डू यू हेव?
➥आपको कितने बच्चे हैं?
इनुङ एनते मनदि पोरकेर अंसर?

161.	మీ కాండిన ఉమ్మర్ బచ్చోర్? ➥మీ అబ్బాయి వయసెంత? హౌ ఓల్డ్ ఇస్ యోర్ సాన్? ఆప్కా బేటా కిత్నె ఉమ్ర్ కా హై? ఇమె బాపునె ఉంబర్ ఎంతే?	mī kāṇḍina ummar baccōr? mī abbāyi vayasenta? ➥How old is your son? āpkā bēṭā kitne umr kā hai? ime bāpune umbar entē?	मी कानडिना उम्मर बच्चोर? मी अब्बायि वयसेनता? हौ ओल्ड इस योर सान? ➥आपका बेटा कितने उम्र का है? इमे बापुने उंबर एनते?
162.	వోన్క్ బార సాల్క్ ➥అతనికి పన్నెండేళ్ళు హిస్ ట్వెల్ఫ్ యీఅర్స్ ఓల్డ్ వహ్ బారహ్ సాల్ కా హై అమ్నుఞ్ బార సాల్కూ	vōnk bāra sālk ataniki pannenḍēḷḷu ➥He's twelve years old vah bārah sāl kā hai amnuṅ bāra sālkū	वोन्क बारा साल्क अतनिकि पंनेनडेळ्ळु हीस ट्वेल्फ यीअर्स ओल्ड ➥वह बारह साल का है अम्नुङ बारा साल्कू
163.	నిమ్మె బగ మందంతి? ➥నీవు ఎక్కడ ఉంటావు? వేర్ డూ యూ లివ్? ఆప్ కహా రహ్తే హైన్? నీ ఎత్తి అన్సతి?	nimme baga mandanti? nīvu ekkaḍa uṇṭāvu? ➥Where do you live? āp kahā rahte hain? nī etti ansati?	निम्मे बगा मनदनति? नीवु एक्कडा उनटावु? वेर डू यू लिव? ➥आप कहाँ रहते हैं? नी एत्ति अंसति?
164.	మీ తాదల్ బద్దె పరీక్షత్ దాంతోర్ బతల్? ➥మీ సోదరుడు ఏదయినా పరీక్షకు వెళుతున్నాడా? ఇస్ యోర్ ఎల్డర్ బ్రదర్ ప్రిపేర్ ఫోర్ సమ్ ఎక్సమ్? క్యా తుమ్హారే భైయ్యా కిసీ పరీక్షా దేనే కీ తైయ్యారీ మేహై? ఇమె దాదక్ ఎద్దెన పరీక్ష వాయ్సందా?	mī tādal badde parikṣat dāntōr batal? mī sōdaruḍu ēdayinā parīkṣaku veḷutunnāḍā? ➥Is your elder brother preparing for some exam? kyā tumhārē bhaiyyā kisī parīkṣā dēnē kī taiyyārī mē hai? ime dādak eddena parīkṣa vāysandā?	मी तादल बद्दे परिक्षत दानतोर बतल? मी सोदरुडु एदयिना परीक्षकु वेळुतुन्नाडा? इस योर ऐल्डर ब्रदर प्रिपेर फोर सम ऐक्सम? ➥क्या तुम्हारे भैय्या किसी परीक्षा देने की तैय्यारी में है? इमे दादक एद्देना परीक्षा वाय्सनदा?

165. హో ఐ.ఎ.ఎస్ పరిక్షత్ తెయర్ ఆంతోర్
➥ అవును, ఐ.ఏ.ఎస్. పరీక్షకు తయారువుతున్నాడు
యెస్, హీ ఇస్ ప్రిపేర్ ఫోర్ ద ఐ.ఆ. . ఎక్సమీనేశన్
హా వహ్ ఐ. ఏ. ఏస్. కీ పరీక్షా దేనే కీ తైయ్యారీ మేహై
అయ్ ఐ.ఎ.ఎస్. పరీక్షజ్ తయార్ ఎర్సనంసంద్

ho ai.e.es parikṣat teyar āntōr
avunu, ai.ē.es. parīkṣaku tayāruvutunnāḍu
➥Yes, he is preparing for the I.A.S. examination
hā vah ai. ē. ēs. kī parīkṣā dēnē kī taiyyārī mē hai
ay ai.e.es. parīkṣaṅ tayār ersanansand

हो ऐ।ए।एस परिक्षत तेयर आनतोर
अवुनु, ऐ।ए।एस। परीक्षकु तयारुवुतुन्नाडु
येस, ही इस प्रिपेर फोर द ऐ।अ। । ऐक्समीनेशन
➥हाँ वह ऐ.ए.एस. की परीक्षा देने की तैय्यारी में है
अय ऐ।ए।एस। परीक्षङ तयार एर्सनंसनद

166. ఇంకె బగ దాంతి జంగు?
➥ ఇప్పుడెక్కడకు వెళ్ళుతావు జంగు?
వేర్ విల్ యూ గో నౌ, జంగు?
జంగూ, ఆప్ అభీ కహా జాయేంగే?
ఇండి ఎదె సెసతి జంగు?

iṅke baga dānti jangu?
ippuḍekkaḍaku veḷḷutāvu jangu?
➥Where will you go now, Jangu?
jaṅgū, āp abhī kahā jāyēṅgē?
inḍi ede sesati jangu?

इंके बगा दानति जंगु?
इप्पुडेक्कडकु वेळ्ळुतावु जंगु?
वेर विल यू गो नौ, जंगु?
➥जंगू, आप अभी कहां जायेंगे?
इनडि एदे सेसति जंगु?

167. మా రోన్ దాంతోన్
➥ మా ఇంటికి వెళ్ళుతాను
ఐల్ గో బెక్ టూ మై హోమ్
మై అపనా ఘర్ వాపస్ జాఊంగా
అమె ఎల్లవై సెసత్

mā rōn dāntōn
mā iṇṭiki veḷḷutānu
➥I'll go back to my home
mai apanā ghar vāpas jāūṅgā
ame ellavai sesat

मा रोन दानतोन
मा इनटिकि वेळ्ळुतानु
ऐल गो बेक टू मै होम
➥मैं अपना घर वापस जाऊंगा
अमे एल्लवै सेसत

వాతావరణం — Weather — वातवण

168. నేండ్ సిత్తూర్ మంత
➥ ఈ రోజు చల్లగా ఉంది
ఇట్ ఇస్ కూల్ టుడే
आజ్ ఠండా హై
ఇనెడ్ సితుర్ అన్సద్

nēnḍ sittūr manta
ī rōju callagā undi
➥It is cool today
āj ṭhanḍā hai
ineḍ situr ansad

नेनड सित्तूर मनता
ई रोजु चल्लगा उनदि
इट इस कूल टुडे
➥आज ठंडा है
इनेड सितुर अंसद

169.	నేండ్ యెద్ది మంత	nēṇḍ yeddi manta	नेनड येद्दि मनता
	➥ ఈ రోజు చాలా వేడిగా ఉంది	ī rōju cālā vēḍigā undi	ई रोजु चाला वेडिगा उनदि
	ఇట్ ఇస్ హాట్ టుడే	➥It is hot today	इट इस हाट टुडे
	ఆజ్ గర్మీ లగ్ రహీహై	āj garmī lag rahī hai	➥आज गरमी लग रही है
	ఇనెడ్ ఉబ్బఅన్సద్	ineḍ ubbaansad	इनेड उब्बअंसद
170.	నేండ్ హాబర్ గప్నె ఆత	nēṇḍ hābar gapne āta	नेनड हाबर गप्ने आता
	➥ ఈ రోజు ఆకాశం మబ్బుగా ఉంది	ī rōju ākāśam mabbugā undi	ई रोजु आकाशम मब्बुगा उनदि
	దస్కై ఇస్ క్లౌడెడ్ ఓవర్ టుడే	➥The sky is clouded over today	द स्कै इस क्लौडेड ओवर टुडे
	ఆజ్ ఆకాశ్ బాదలోసే భరాహై	āj ākāsh bādalō sē bharā hai	➥आज आकाश बादलो से भरा है
	ఇనెడ్ అబర్ గప్పన ఎద్దిన్	ineḍ abar gappana eddin	इनेड अबर गप्पना एद्दिन
171.	నేండ్ పిర్ వాయర్?	nēṇḍ pir vāyar?	नेनड पिर वायर?
	➥ ఈ రోజు వర్షం వస్తుందా?	ī rōju varṣam vastundā?	ई रोजु वर्षम वस्तुनदा?
	ఇస్ ద రేన్ కమింగ్ టుడే?	➥Is the rain coming today?	इस द रेन कमिंग टुडे?
	క్యా ఆజ్ బారిశ్ గిరేగీ?	kyā āj bārish girēgī?	➥क्या आज बारिश गिरेगी?
	ఇనెడ్ వానా వర్సదా?	ineḍ vānā varsadā?	इनेड वाना वर्सदा?
172.	పిర్ సురు ఆత	pir suru āta	पिर सुरु आता
	➥ వర్షం మొదలైంది	varṣam modalaindi	वर्षम मोदलैनदि
	ద రేన్ హెస్ స్టార్టెడ్	➥The rain has started	द रेन हेस स्टार्टेड
	బారిశ్ శరూ హో చుకీహై	bārish sharū hō cukī hai	➥बारिश शरू हो चुकी है
	వాన సిన్క్ స నంసద్	vāna sink sa nansad	वाना सिन्क सा नंसद
173.	పిర్ వాంత	pir vānta	पिर वानता
	➥ వర్షం వస్తుంది	varṣam vastundi	वर्षम वस्तुनदि
	ఇట్ ఇస్ రేనింగ్	➥It is raining	इट इस रेनिंग
	బారిశ్ హో రహీహై	bārish hō rahī hai	➥बारिश हो रही है
	వాన వర్స నంసద్	vāna varsa nansad	वाना वर्सा नंसद

174. యెద్ది బయ్ తెరంత
➥ఎండ చాలా వేడిగాఉంది
ఇట్ ఇస్ వెరి హాట్ ఇన్ ద సన్
ధూప్ మే బహుత్ గర్మీ లగతీహై
ఉబ్బ కూబ్ వేండి అన్సద్
yeddi bay teranta
enḍa cālā vēḍigāundi
➥It is very hot in the sun
dhūp mē bahut garmī lagatī hai
ubba kūb vēnḍi ansad
येद्दि बय तेरनता
एनडा चाला वेडिगाउनदि
इट इस वेरि हाट इन द सन
➥धूप मे बहुत गरमी लगती है
उब्बा कूब वेनडि अंसद

175. నేండ్ పున్నక్ మంత
➥నేడు పూర్ణిమ నిండుగా ఉన్నాడు
ద మూన్ ఇస్ ఫుల్ టుడే
ఆజ్ పుర్రఢ్నిమాహై
ఇనెడ్ పునమ అంసద్
nēnḍ punnak manta
nēḍu pūrṇima niṇḍugā unnāḍu
➥The moon is full today
āj purraṇimā hai
ineḍ punama ansad
नेनड पुन्नक मनता
नेडु पूर्णिमा निनडुगा उन्नाडु
द मून इस फुल टुडे
➥आज पुर्रणिमा है
इनेड पुनमा अंसद

176. నేండ్ వడి జోర్తె వాసెర్ మంత
➥ఈ రోజు గాలి చాలా బలంగా వస్తుంది
ద విండ్ ఇస్ వెరి స్ట్రాంగ్ టుడే
ఆజ్ హవా జోర్ సే చల్ రహీహై
ఇనెడ్ గాలి జొడరనడ్ అన్సద్
nēnḍ vaḍi jōrte vāser manta
ī rōju gāli cālā balangā vastundi
➥The wind is very strong today
āj havā jōr sē cal rahī hai
ineḍ gāli joḍaranaḍ ansad
नेनड वडि जोर्ते वासेर मनता
ई रोजु गालि चाला बलंगा वस्तुनदि
द विंड इस वेरि स्ट्रांग टुडे
➥आज हवा जोर से चल रही है
इनेड गालि जोडरनड अंसद

177. సరి చిక్ల ఆత
➥దారి చాలా బురదగా ఉంది
ద రోడ్ ఇస్ మడీ
సడక్ కీచడ్ సే భరీహై
పావ్ కుబ్ బురద అంసద్
sari cikla āta
dāri cālā buradagā undi
➥The road is muddy
saḍak kīcaḍ sē bharī hai
pāv kub burada ansad
सरि चिक्ला आता
दारि चाला बुरदगा उनदि
द रोड इस मडी
➥सडक कीचड से भरी है
पाव कुब बुरदा अंसद

178.	నేండ్ సరి వత్త ➥దారి మంచిగా ఎండినది ద రోడ్ ఇస్ డ్రై టుడే ఆజ్ సడక్ సూఖీహై ఇనెడ్ పావ్ అర్తిన్	nēnḍ sari vatta dāri mancigā enḍinadi ➥The road is dry today āj saḍak sūkhī hai ineḍ pāv artin	नेनड सरि वत्ता दारि मंचिगा एनडिनदि द रोड इस ड्रै टुडे ➥आज सडक सूखी है इनेड पाव अर्तिन
	కొనుట, అమ్ముట	**Buying And Selling**	**क्रय-विक्रय**
179.	కేరెంగ్ వొమ్తి? ➥నీవు అరటిపండ్లు అమ్మినావా? ఆర్ యూ సెలింగ్ బనానాస్? క్యా ఆప్ కేలే బేచ్ రహే హైన్? నీ కేరె వీటివా?	kēreng vomti? nīvu araṭipanḍlu ammināvā? ➥Are you selling bananas? kyā āp kēlē bēc rahē hain? nī kēre vīṭivā?	केरेंग वोम्ति? नीवु अरटिपनड्लु अम्मिनावा? आर यू सेलिंग बनानास? ➥क्या आप केले बेच रहे हैं? नी केरे वीटिवा?
180.	నిహ్గా బచ్చోంగ్ మంతంగ్? ➥నీ దగ్గర ఎన్ని ఉన్నాయి? హౌ మెని డూ యూ హెవ్? ఆప్కె పాస్ కిత్నె హై? ఇన్నతి ఎన్నిగ్ అన్స?	nihga baccong mantang? nī daggara enniunnāyi? ➥How many do you have? āpke pās kitne hai? innati ennig ansa?	निह्गा बच्चोंग मनतंग? नी दग्गरा एंनिउन्नायि? हौ मेनि डू यू हेव? ➥आपके पास कितने है? इन्नति एंनिग अंसा?
181.	నహ్గా ఇచుంగ్స మంతంగ్ ➥నా దగ్గర కొన్ని ఉన్నాయి ఐ హెవ్ అ లిటల్ మేరే పాస్ థోడీ సీ హై అన్నతి కొన్నిగి అన్స	nahga icungsa mantang nā daggara konni unnāyi ➥I have a little mērē pās thōḍī sī hai annati konnigi ansa	नह्गा इचुंग्सा मनतंग ना दग्गरा कोंनि उन्नायि ऐ हेव अ लिटल ➥मेरे पास थोडी सी हैं अन्नति कोंनिगि अंसा

182.
నహ్గా వెల్లె మంతంగ్
➥నా దగ్గర చాలా ఉన్నాయి
ఐ హెవ్ ప్లెంటీ
మేరే పాస్ బహుత్ హై
అన్నతి పెల్లెగ్ అన్స

nahga velle mantang
nā daggara cālā unnāyi
➥I have plenty
mērē pās bahut hai
annati pelleg ansa

नह्गा वेल्ले मनतंग
ना दग्गरा चाला उन्नायि
ऐ हेव प्लेंटी
➥मेरे पास बहुत है
अन्नति पेल्लेग अंसा

183.
నా కేరెంగ్ సమ్డి మార్తంగ్
➥నా అరటిపండ్లు మొత్తం అయిపోయినాయి
మై బనానాస్ ఆర్ ఆల్ ఫినిశ్ట్
మేరే పూరే కేలే సమాప్త్ హో చుకే హై
అన్నే సిమ్మన తీర్తెవ్

nā kēreng samdi mārtang
nā araṭipanḍlu mottam ayipōyināyi
➥My bananas are all finished
mērē pūrē kēlē samāpt hō cukē hai
annē simmana tīrtev

ना केरेंग सम्दि मार्तंग
ना अरटिपनड्लु मोत्तम अयिपोयिनायि
मै बनानास आर आल फिनिश्ट
➥मेरे पूरे केले समाप्त हो चुके हैं
अंने सिम्मना तीर्तेव

184.
అవ్ పండింగ్ ఆందుంగ్?
➥అవి పండి నాయా?
ఆర్ దోస్ ఫ్రూట్ రైప్?
క్యా వే ఫల్ పకేహైన్?
అదా పండ్ తెవా?

av panḍing āndung?
avi panḍi nāyā?
➥Are those fruit ripe?
kyā vē phal pakē hain?
adā panḍ tevā?

अव पनडिंग आनदुंग?
अवि पनडि नाया?
आर दोस फ्रूट रैप?
➥क्या वे फल पके हैं?
अदा पनड तेवा?

185.
తేన బచ్చోర్ దర?
➥దీని ధర ఎంత?
వాట్ ఇస్ దేర్ రేట్?
ఇన్కే క్యా దామ్ హై?
ఇద్నె ధర ఎంతె?

tēna baccōr dara?
dīni dhara enta?
➥What is their rate?
inkē kyā dām hai?
idne dhara ente?

तेना बच्चोर दरा?
दीनि धरा एनता?
वाट इस देर रेट?
➥इनके क्या दाम है?
इद्ने धरा एनते?

186.	నన్న ఇద్ యేతన ➥నేను దీనిని కొనాలని అనుకుంటున్నాను ఐ వంట్ టూ బై దిస్ మై ఇసే ఖరీద్నా చాహ్తా / చాహ్తి హూ ఆన్ ఇదున్ సుమ్మెఙ్ ఇసత్	nanna id yētana nēnu dīnini konālani anukuṇṭunnānu ➥I want to buy this mai isē kharīdnā cāhtā / cāhtī hū ān idun summeṅ isat	नन्ना इद येतना नेनु दीनिनि कोनालनि अनुकुनटुन्नानु ऐ वंट टू बै दिस ➥मैं इसे खरीदना चाहता / चाहती हूँ आन इदुन सुम्मेङ इसत
187.	నన్న ఇద్ యేతొన్ ➥నాకు దీనిని కొనాలని లేదు ఐ డూ నాట్ వంట్ టూ బై దిస్ మై ఇసే ఖరీద్నా నహీ చాహ్తా / చాహ్తి హూ ఆన్ ఇద్ సుమ్మెన్	nanna id yēton nāku dīnini konālani lēdu ➥I do not want to buy this mai isē kharīdnā nahī cāhtā / cāhtī hū ān id summen	नन्ना इद येतोन नाकु दीनिनि कोनालनि लेदु ऐ डू नाट वंट टू बै दिस ➥मैं इसे खरीदना नहीं चाहता / चाहती हूँ आन इद सुम्मेन

	ఆశ్చార్యార్థకము	Exclamations	चिल्लाहट
188.	ఏయ్! ➥అరె! హే! అరే! ఏయ్!	ēy! are! ➥Hey! arē! ēy!	एय! अरे! हे! ➥अरे! एय!
189.	బయ్ చొకొట్! ➥చాలా బాగుంది! ఎక్సెలేంట్! బహుత్ ఖూబ్! కూబ్ సోయ్!	bay cokoṭ! cālā bāgundi! ➥Excellent! bahut khūb! kūb sōy!	बय चोकोट! चाला बागुनदि! ऐक्सेलेंट! ➥बहुत खूब! कूब सोय!

190. బయ్ కూసి!
➥చాలా సంతోషమైన విషయం!
హౌ జొయ్ ఫుల్!
వాహ్! ఖుశీ కీ బాత్ హై
కూబ్ కూసి!

bay kūsi!
cālā santōṣamaina viṣayam!
➥How joyful!
vāh! khushī kī bāt hai
kūb kūsi!

बय कूसि!
चाला सनतोषमैना विषयम!
हौ जोय फुल!
➥वाह! खुशी की बात है
कूब कूसि!

191. వెల్లె పరిసాన్!
➥చాలా విచారించవలసిన విషయం!
హౌ స్యడ్!
ఉఫ్! కిత్నె దుఖ్ కీ బాత్ హై
కూబ్ పరిసాన్?

velle parisān!
cālā vicārincavalasina viṣayam!
➥How sad!
uph! kitne dukh kī bāt hai
kūb parisān?

वेल्ले परिसान!
चाला विचारिंचवलसिना विषयम!
हौ स्यड!
➥उफ! कितने दुख की बात है
कूब परिसान?

192. పేన్‌ద దయ!
➥దేవుని దయ!
త్యంక్ గాడ్!
ధంయవాద్ ప్రభూ!
దెయ్యం నె దయ!

pēnda daya!
dēvuni daya!
➥Thank God!
dhanyavād prabhū!
deyyam ne daya!

पेन्दा दया!
देवुनि दया!
त्यंक गाड!
➥धन्यवाद प्रभू!
देय्यम ने दया!

193. పేన్‌ద ఆసిర్వద్నె!
➥దేవుని దయ వలన!
బై గాడ్స్ గ్రేస్!
ఈశ్వర్ కీ కృపాసే!
దెయ్యం నె అసిర్వాద్!

pēnda āsirvadne!
dēvuni daya valana!
➥By God's grace!
īshvar kī kṛpā sē!
deyyam ne asirvād!

पेन्दा आसिर्वद्रे!
देवुनि दया वलना!
बै गाड्स ग्रेस!
➥ईश्वर की कृपा से!
देय्यम ने असिर्वाद!

194.	బయ్ చొకొట్ కీతేర్!	bay cokoṭ kītēr!	बय चोकोट कीतेर!
	➥అద్భుతంగా చేశారు!	adbhutangā cēśāru!	अद्भुतंगा चेशारु!
	డన్ వన్ డర్ ఫులీ!	➥Done wonderfully!	डन वन डर फुली!
	ఖూబసూరత్ కామ్!	khūbasūrat kām!	➥खूबसूरत काम!
	కూబ్ సోయ్ ఇదర్తెర్!	kūb sōy idarter!	कूब सोय इदर्तेर!
195.	బత సోబతే!	bata sōbatē!	बता सोबते!
	➥అతి సుందరం!	ati sundaram!	अति सुनदरम!
	హౌ బియుటిఫుల్!	➥How beautiful!	हौ बियुटिफुल!
	సుందర్!	sundar!	➥सुंदर!
	కూబ్ సోయ్ / తాసొబనడ్	kūb sōy / tāsobanaḍ	कूब सोय / तासोबनड
196.	బయ్ సోబత!	bay sōbata!	बय सोबता!
	➥ఎంత అందమయింది!	enta andamayindi!	एनता अनदमयिनदि!
	వెరినైస్!	➥Very nice!	वेरि नैस!
	కితనా అచ్ఛాహై!	kitanā acchā hai!	➥कितना अच्छा है!
	కూబ్ సోయ్తా!	kūb sōytā!	कूब सोय्ता!
197.	ఆంత! ఇంకె దబ్ మన్!	ānta! iṅke dab man!	आनता! इंके दब मन!
	➥చాల్లెండి!/ఇక ఆపండి!	cāllenḍi!/ika āpanḍi!	चाल्लेनडि!/इका आपनडि!
	ఎనుఫ్! నౌ కీప్ క్వైయెట్!	➥Enough! Now keep quiet!	ऐनुफ! नौ कीप क्वैयेट!
	శాంత్ రహియే!	shānt rahiyē!	➥शांत रहिये!
	ఎర్సద్ ఇండి సుయ్యన్	ersad inḍi suyyan	एर्सद इनडि सुय्यन
198.	హిక్కే కేంజ!	hikkē kēnja!	हिक्के केनजा!
	➥ఇదిగో!	idigō!	इदिगो!
	లిసెన్ హీర్!	➥Listen here!	लिसेन हीर!
	సునియే!	suniyē!	➥सुनिये!
	ఇదె విన్!	ide vin!	इदे विन!

199.
బత మానం సెల్లె!
➥ ఎంత అవమానకరం!
హౌ డిస్ గ్రేస్ఫుల్!
కిత్నె హీ శరమ్ కీ బాత్ హై!
తా సిర్మింది!

bata mānam selle!
enta avamānakaram!
➥How disgraceful!
kitne hī sharam kī bāt hai!
tā sirmindi!

बता मानम सेल्ले!
एनता अवमानकरम!
हौ डिस ग्रेस्फुल!
➥कितने ही शरम की बात है!
ता सिर्मिनदि!

200.
బత వేరినల్!
➥ ఎంత భయంకరం!
హౌ టెరిబల్!
కిత్నె హీ దర్దనాక్ బాత్ హై!
ఎంతె అర్రి వన్ననఙ్!

bata vērinal!
enta bhayaṅkaram!
➥How terrible!
kitne hī dardanāk bāt hai!
ente arri vannanaṅ!

बता वेरिनल!
एनता भयंकरम!
हौ टेरिबल!
➥कितने ही दर्दनाक बात है!
एनते अर्रि वन्ननङ!

201.
వెయ్నె ఆయి!
➥ తర్వగా కానివ్వండి!
మేక్ హేస్ట్!
జలదీ కీజియే!
సప్పన ఎక్కద్/జల్ది ఎక్కద్!

veyne āyi!
tarvagā kānivvaṇḍi!
➥Make haste!
jaladī kījiyē!
sappana ekkad/jaldi ekkad!

वेय्ने आयि!
तर्वगा कानिव्वनडि!
मेक हेस्ट!
➥जलदी कीजिये!
सप्पना एक्कद्/जल्दि एक्कद!

202.
కరల్!
➥ నిజంగా!
రియలీ!
సచ్ మేన్!
కరెయ్!

karal!
nijangā!
➥Really!
sac mēn!
karey!

करल!
निजंगा!
रियली!
➥सच में!
करेय!

203.	హో అచ్చోరే! ➥అవును అంతే! యెస్, ఇట్ ఇస్! హా ఆయ్ అంతెయ్!	ho accorē! avunu antē! ➥Yes, it is! hā āy antey!	हो अच्चोरे! अवुनु अनते! येस, इट इस! ➥हाँ आय अनतेय!
204.	హో నన్నయ్ మేయ్‌తోన్! ➥హుర్రా! నేను గెలిచాను! హుర్రా! ఐ హెవ్ వన్! మై జీత్ గయా! ఆయ్ ఆని గెల్‌తన్!	ho nannay mēyton! hurrā! nēnu gelicānu! ➥Hurrah! I have won! mai jīt gayā! āy āni geltan!	हो नन्नय मेय्‌तोन! हुर्रा! नेनु गेलिचानु! हुरा! ऐ हेव वन! ➥मैं जीत गया! आय आनि गेल्‌तन!
205.	బత్తంగ్ వడ్కంతి! ➥ఎంత అర్థరహితము!/పిచ్చి వాగుడు! వాట్ నాన్‌సెన్స్ యూ స్పీక్! కితనీ మూర్ఖతా కీ బాత్ కర్ రహే హై తానె ముడ్సతి!	battang vaḍkanti! enta artharahitamu!/picci vāguḍu! ➥What nonsense you speak! kitanī mūrkhatā kī bāt kar rahē hai tāne muḍsati!	बत्तंग वडकनति! एनता अर्थरहितमु!/पिच्चि वागुडु! वाट नान सेंस यू स्पीक! ➥कितनी मूर्खता की बात कर रहे हैं ताने मुडसति!

	కూర్చోని మాట్లాడుట	General Chat	बातचीत
206.	నాకున్ కర్ వస్తా ➥నాకు ఆకలేస్తుంది ఐ ఎమ్ హంగ్రీ ముఝే భూఖ్ లగ్ రహీ హై అనుఙ్ కర్వ్ ఎద్దిన్	nākun kar vastā nāku ākalēstundi ➥I am hungry mujhē bhūkh lag rahī hai anuṅ karv eddin	नाकुन कर वस्ता नाकु आकलेस्तुनदि ऐ ऐम हंग्री ➥मुझे भूख लग रही है अनुङ कर्व एद्दिन

207. యేర్ వట్క వస్తా
➥ నాకు దాహం వేస్తుంది
ఐ ఎమ్ తర్స్టీ
ముఝే ప్యాస్ లగ్ రహీహై
ఈర్ అడ్తివ

yēr vaṭka vastā
nāku dāham vēstundi
➥I am thirsty
mujhē pyās lag rahī hai
īr aḍtiva

येर वट्का वस्ता
नाकु दाहम वेस्तुनदि
ऐ ऐम तर्स्टी
➥मुझे प्यास लग रही है
ईर अड्तिवा

208. నన్న హట్టె మాతోన్
➥ నేను అలసి పోయాను
ఐ ఎమ్ టైర్డ్
మై థక్ గయా / గయా హూ
ఆన్ అలయ్తన్

nanna haṭṭe mātōn
nēnu alasi pōyānu
➥I am tired
mai thak gayā / gayī hū
ān alaytan

नन्ना हट्टे मातोन
नेनु अलसि पोयानु
ऐ ऐम टैर्ड
➥मैं थक गया / गयी हूँ
आन अलय्तन

209. నన్న చహ ఉంటోన్
➥ నేను టీ (ఛాయ) త్రాగుతాను
ఐ (విల్) డ్రింక్ టీ
మై చామ్ పీఊంగా
ఆన్ సామ్ ఉసత్

nanna caha uṇṭōn
nēnu ṭī (chāya) trāgutānu
➥I (will) drink tea
mai cāy pīūṅgā
ān sāy usat

नन्ना चहा उनटोन
नेनु टी (छाया) त्रागुतानु
ऐ (विल) ड्रिन्क टी
➥मैं चाय पीऊंगा
आन साय उसत

210. జేవున్ (గాటొ) తయార్ ఆత
➥ భోజనము (అన్నము) తయారైంది
ద మీల్ (రైస్) ఇస్ రెడి
భోజన్ (ఖానా) తైయార్ హై
అంబ వెయితిన్

jēvun (gāṭo) tayār āta
bhōjanamu (annamu) tayāraindi
➥The meal (rice) is ready
bhōjan (khānā) taiyār hai
amba veyitin

जेवुन (गाटो) तयार आता
भोजनमु (अन्नमु) तयारैनदि
द मील (रैस) इस रेडि
➥भोजन (खाना) तैयार है
अंबा वेयितिन

211.	ఇంకె రోన్ దాకట్	iṅke rōn dākaṭ	इंके रोन दाकट
	➥ఇప్పుడు ఇంటికి వెళ్ళుదాము	ippuḍu iṇṭiki veḷḷudāmu	इप्पुडु इनटिकि वेळ्ळुदामु
	లెట్ అస్ గో హోమ్ నౌ	➥Let us go home now	लेट अस गो होम नौ
	చలో అబ్ హమ్ ఘర్ జాయేంగే	calō ab ham ghar jāyēṅgē	➥चलो अब हम घर जायेंगे
	ఇండి ఎల్లవై సెన్నడ్	iṇḍi ellavai sennaḍ	इनडि एल्लवै सेन्नड
212.	ఇద్ యేత	id yēta	इद येता
	➥ఇది తీసుకో	idi tīsukō	इदि तीसुको
	టేక్ దిస్	➥Take this	टेक दिस
	యహ్ లీజియే	yah lījiyē	➥यह लीजिये
	ఇద్ ఏక్	id ēk	इद एक
213.	ఇద్ నిహ ఇర	id nihga ira	इद निह्गा इरा
	➥ఇది నీ దగ్గర ఉంచుకో	idi nī daggara uncukō	इदि नी दग्गरा उंचुको
	యూ కీప్ ఇట్ విద్ యూ	➥You keep it with you	यू कीप इट विद यू
	ఆప్ అపెన పాస్ రఖ్ లీజియే	āp apne pās rakh lījiyē	➥आप अपने पास रख लीजिये
	ఇద్ ఇన్నతి ఇడ్	id innati iḍ	इद इन्नति इड
214.	ఇద్ చహ గోడ్ మంత	id caha gōḍ manta	इद चहा गोड मनता
	➥ఇది ఛాయ తియ్యగా ఉంది	idi chāya tiyyagā undi	इदि छाया तिय्यगा उनदि
	దిస్ టీ ఇస్ స్వీట్	➥This tea is sweet	दिस टी इस स्वीट
	యహ్ చాయ్ మీఠీ హై	yah cāy mīṭhī hai	➥यह चाय मीठी है
	ఇద్ సాయ్ తిర్రె అంసద్	id sāy tirre ansad	इद साय तिर्रे अंसद
215.	ఇద్ యేర్ కినన్ మంత	id yēr kinan manta	इद येर किनन मनता
	➥ఈ నీళ్ళు చల్లగా ఉన్నాయి	ī nīḷḷu callagā unnāyi	ई नीळ्ळु चल्लगा उन्नायि
	దిస్ వాటర్ ఇస్ కోల్డ్	➥This water is cold	दिस वाटर इस कोल्ड
	యహ్ పానీ ఠండా హై	yah pānī ṭhanḍā hai	➥यह पानी ठंडा है
	ఈ ఈర్ కినాన్ అన్సద్	ī īr kinān ansad	ई ईर किनान अंसद

216.	నా పెట్టి నింతప్ మంత ➥నా కడుపు నిండి నట్లుగా ఉంది మై స్టమక్ ఇస్ ఫీలింగ్ ఫుల్ మేరా పేట్ భరా / భరీ జైసాహై ఆనె పెట్టె నిండ్‌తెతి అన్సద్	nā peṭṭi nintap manta nā kaḍupu niṇḍi naṭlugā undi ➥My stomach is feeling full mērā pēṭ bharā / bharī jaisā hai ane peṭṭe niṇḍteti ansad	ना पेट्टि निनतप मनता ना कडुपु निनडि नट्लुगा उनदि मै स्टमक इस फीलिंग फुल ➥मेरा पेट भरा / भरी जैसा है अने पेट्टे निनड्तेति अंसद
217.	మాఫ్ కీమ్ ➥నన్ను క్షేమించండి ఫోర్గివ్ మీ మాఫ్ కీజియే మాప్ కల్	māph kīm nannu kṣēmincaṇḍi ➥Forgive me māph kījiyē māp kal	माफ कीम नंनु क्षेमिंचनडि फोर्गिव मी ➥माफ कीजिये माप कल
218.	నన్న సాపంగ్ తినొన్ ➥నేను వంకాయ తిన్నను ఐ డోంట్ ఈట్ బ్రిజ్జాల్ (ఎగ్ ప్లాంట్) మై బైంగన్ నహీ ఖాతా / ఖాతీ ఆన్ వఞె తినెన్	nanna sāpang tinon nēnu vaṅkāya tinnanu ➥I don't eat brinjal (eggplant) mai baiṅgan nahī khātā / khātī ān vaṅe tinen	नन्ना सापंग तिनोन नेनु वंकाया तिन्ननु ऐ डोंट ईट ब्रिञ्जाल (ऐग प्लाङ्ट) ➥मैं बैंगन नहीं खाता / खाती आन वङे तिनेन
219.	నన్న పూసి కియ్వల్ మారుంగ్‌తోన్ ➥నేను అడగడము మరచి పోయాను ఐ ఫోర్గాట్ టూ ఆస్క్ మై పూఛ్నా భూల్ గయీ / గయా ఆన్ వేలెకద్ మద్‌తన్	nanna pūsi kiyval mārungtōn nēnu aḍagaḍamu maraci pōyānu ➥I forgot to ask mai pūchnā bhūl gayī / gayā ān vēlekad madtan	नन्ना पूसि कियवल मारुंग्तोन नेनु अडगडमु मरचि पोयानु ऐ फोर्गाट टू आस्क ➥मैं पूछना भूल गयी / गया आन वेलेकद मद्तन

220.	మొడ్డె నురమ్త ➥పాప నిద్రిస్తుంది ద బేబీ (గర్ల్) హెస్ ఫాలెన్ అస్లీప్ వహ్ బచ్చీ సో గయీ హై బాయి మఙ్సద్	moḍḍe narumta pāpa nidristundi ➥The baby (girl) has fallen asleep vah baccī sō gayī hai bāyi maṅsad	मोड्डे नरुम्ता पापा निद्रिस्तुनदि द बेबी (गर्ल) हेस फालेन अस्लीप ➥वह बच्ची सो गयी है बायि मङ्सद
221.	పేడి కటుడ్గ నర్మంత ➥పాప మంచము మీద పడుకుంది ద గర్ల్ హెస్ స్లెప్ట్ ఆన్ ద బెఢ్ లడ్కీ పలంగ్ పర్ సో గయీ హై బాయి తెర్ పొదె మఙ్సద్	pēḍi kaṭuḍga narmanta pāpa mancamu mīda paḍukundi ➥The girl has slept on the bed laḍkī palaṅg par sō gayī hai bāyi ter pode maṅsad	पेडि कटुड्गा नर्मनता पापा मंचमु मीदा पडुकुनदि द गर्ल हेस स्लेप्ट आन द बेढ ➥लडकी पलंग पर सो गयी है बायि तेर पोदे मङ्सद
222.	ఇంకె మరట్ సొంజి తిన్కట్ ➥మనం ఇప్పుడు తినుటకు వెళ్ళుదాము లెట్ అస్ ఆల్ గో టూ ఈట్ నౌ అబ్ హమ్ సబ్ ఖానే కే లియే జాయేంగే నేండ్ ఇండి తినెజ్ సెన్నడ్	iṅke maraṭ sonji tinkaṭ manam ippuḍu tinuṭaku veḷḷudāmu ➥Let us all go to eat now ab ham sab khānē kē liyē jāyēṅgē nēṇḍ iṇḍi tineṅ sennaḍ	इंके मरट सोनजि तिन्कट मनम इप्पुडु तिनुटकु वेळ्ळुदामु लॅट अस आल गो टू ईट नौ ➥अब हम सब खाने के लिये जायेंगे नेनड इनडि तिनेङ सेन्नड
223.	ఇంకె మొమొట్ నరుమ్కట్ ➥మనము ఇప్పుడు నిద్ర పోదాము లెట్ అస్ ఆల్ స్లీప్ నౌ అబ్ హమ్ సబ్ సో జాయేంగే నేండ్ ఇండి మఙ్నడ్	iṅke momoṭ narumkaṭ manamu ippuḍu nidra pōdāmu ➥Let us all sleep now ab ham sab sō jāyēṅgē nēṇḍ iṇḍi maṅnaḍ	इंके मोमोट नरुम्कट मनमु इप्पुडु निद्रा पोदामु लॅट अस आल स्लीप नौ ➥अब हम सब सो जायेंगे नेनड इनडि मङ्नड
224.	మొమొట్ ఆంగ్డే కొట్సి మహ్తోం ➥చొక్కా కుట్టడము ముగించినాము పీహెవ్ ఫినిశ్ట్ మేకింగ్ అ శర్ట్ హమ్ ఏక్ కమీజ్ బనా చుకే హై జగ్గె కుట్టెకద్ తిర్ప్తుం	momoṭ āngḍē koṭsi mahtōm cokkā kuṭṭaḍamu mugincināmu ➥We have finished making a shirt ham ēk kamīz banā cukē hai jagge kuṭṭekad tirptum	मोमोट आंग्डे कोट्सि महतोम चोक्का कुट्टडमु मुगिंचिनामु वी हेव फिनिश्ट मेकिंग अ शर्ट ➥हम एक कमीज़ बना चुके हैं जग्गे कुट्टेकद तिरप्तुम

225. నిమ్మె బయ్ కామ్ కీతి
➥ నీవు చాలా కష్టపడి పని చేశావు
యూ హెవ్ డన్ అ లాట్ ఆఫ్ వర్క్
ఆప్నె బహుత్ కామ్ కియేహై
నీ కూబ్ పని కత్తి

nimme bay kām kīti
nīvu cālā kaṣṭapaḍi pani cēśāvu
➥ You have done a lot of work
āpne bahut kām kiyē hai
nī kūb pani katti

निम्मे बय काम कीति
नीवु चाला कष्टपडि पनि चेशावु
यू हेव डन अ लाट अफ वर्क
➥आपने बहुत काम किये है
नी कूब पनि कत्ति

226. నిమ్మె చొకొట్ కామ్ కీతి
➥ నీవు చాలాబాగ పని చేశావు
యూ హెవ్ డన్ గుడ్ వర్క్
ఆప్నె అచ్ఛే కామ్ కియేహై
నీ కూబ్ సోయ్ పని కత్తి

nimme cokoṭ kām kīti
nīvu cālābāga pani cēśāvu
➥ You have done good work
āpne acchē kām kiyē hai
nī kūb sōy pani katti

निम्मे चोकोट काम कीति
नीवु चालाबागा पनि चेशावु
यू हेव डन गुड वर्क
➥आपने अच्छे काम किये है
नी कूब सोय पनि कत्ति

227. ఇద్ బయ్ జడ్ సిల్లె
➥ ఇది చాలా బరువుగా లేదు
ఇట్ ఇస్ నాట్ వెరి హెవీ
యహ్ బహుత్ భారీ నహీహై
ఇద్ కూబ్ వెకమ్ తోతెద్

id bay jaḍ sille
idi cālā baruvugā lēdu
➥ It is not very heavy
yah bahut bhārī nahī hai
id kūb vekam tōted

इद बय जड सिल्ले
इदि चाला बरुवुगा लेदु
इट इस नाट वेरि हेवी
➥यह बहुत भारी नहीं है
इद कूब वेकम तोतेद

228. అద్ బయ్ లంగ్ సిల్లె
➥ అది చాలా దూరం లేదు
దెట్ ఇస్ నాట్ వెరి ఫార్
వహ్ బహుత్ దూర్ నహీహై
అద్ కూబ్ దవ్ తోతెద్

ad bay lang sille
adi cālā dūram lēdu
➥ That is not very far
vah bahut dūr nahī hai
ad kūb dav tōted

अद बय लंग सिल्ले
अदि चाला दूरम लेदु
देट इस नाट वेरि फार
➥वह बहुत दूर नहीं है
अद कूब दव तोतेद

229.	కాండిర్ సాడతల్ రొహ్క్ సొంజేర్ మంతేర్ ➥మగ పిల్లలు బడి నుండి ఇంటికి వెళ్ళుతున్నారు ద బొయ్స్ ఆర్ గోఇంగ్ హోమ్ ఫ్రమ్ స్కూల్ బచ్చే పాఠశాలా (స్కూల్) సే ఘర్ జా రహే హై పోరకెర్ సాడతన ఎల్లవై సెస నంసర్	kāṇḍir sāḍatal rohk sonjēr mantēr maga pillalu baḍi nuṇḍi iṇṭiki veḷḷutunnāru ➥The boys are going home from school baccē pāṭhashālā (skūl) sē ghar jā rahē hai pōraker sāḍatana ellavai sesa nansar	कानडिर साडतल रोह्क सोनजेर मनतेर मगा पिल्ललु बडि नुनडि इनटिकि वेळ्ळुतुन्नारु द बॊय्स आर गोइंग होम फ्रम स्कूल ➥बच्चे पाठशाला (स्कूल) से घर जा रहे हैं पोरकेर साडतना एल्लवै सेसा नंसर
230.	మొడ్డె అడ్సేర్ మంత ➥పాప ఏడుస్తుంది ద బేబీ (గర్ల్) ఇస్ క్రైయింగ్ వహ్ బచ్చీ రో రహీ హై బాయి అర్స నంసద్	moḍḍe aḍsēr manta pāpa ēḍustundi ➥The baby (girl) is crying vah baccī rō rahī hai bāyi arsa nansad	मोड्डे अडसेर मनता पापा एडुस्तुनदि द बेबी (गर्ल) इस क्रैयिंग ➥वह बच्ची रो रही है बायि अर्सा नंसद
231.	వోర్ అగసెల్లోర్ ➥ఆయన అక్కడ లేరు హీ ఇస్ నాట్ దేర్ వహ్ వహా పర్ నహీ హై అమ్డ్ అత్తి తోతెంద్	vōr aga sellōr āyana akkaḍa lēru ➥He is not there vah vahā par nahī hai amd atti tōtend	वोर अगा सेल्लोर आयना अक्कडा लेरु ही इस नाट देर ➥वह वहां पर नहीं है अम्द अत्ति तोतेनद
232.	నన్న గాటొ అట్సేర్ మంతోన్ ➥నేను అన్నం వండుతున్నాను ఐ ఎమ్ కుకింగ్ ఫూడ్ మై ఖానా పకా రహా / రహీ హూ ఆన్ అంబా వెయిగల్స నంసత్	nanna gāṭo aṭsēr mantōn nēnu annam vanḍutunnānu ➥I am cooking food mai khānā pakā rahā / rahī hū an ambā veyigalsa nansat	नन्ना गाटो अट्सेर मनतोन नेनु अन्नम वनडुतुन्नानु ऐ ऍम कुकिंग फूड ➥मैं खाना पका रहा / रही हूँ अन अंबा वेयिगल्सा नंसत
233.	నన్న పుస్తక్ వాచి కీసేర్ మంతోన్ ➥నేను పుస్తకం చదువుతున్నాను ఐ ఎమ్ రీడింగ్ అ బుక్ మై కితాబ్ పఢ్ రహా / రహీ హూ ఆన్ పుస్తక్ ముడ్స నంసత్	nanna pustak vāci kīsēr mantōn nēnu pustakam caduvutunnānu ➥I am reading a book mai kitāb paḍh rahā / rahī hū an pustak muḍsa nansat	नन्ना पुस्तक वाचि कीसेर मनतोन नेनु पुस्तकम चदुवुतुन्नानु ऐ ऍम रीडिंग अ बुक ➥मैं किताब पढ रहा / रही हूँ अन पुस्तक मुडसा नंसत

234. మొమొట్ హాటుం సొంజేర్ మంతోం
➥మేము అంగడికి(బజార్) పోతున్నాము
పీ ఆర్ గోఇంగ్ టూ ద మార్కెట్
హమ్ బాజార్ జా రహేహై
ఆమ్ అఙడి సెస నంసతుమ్
momoṭ hāṭum sonjēr mantōm
mēmu angaḍiki(bajār) pōtunnāmu
➥We are going to the market
ham bāzār jā rahē hai
ām aṅaḍi sesa nansatum
मोमोट हाटुम सोनजेर मनतोम
मेमु अंगडिकि(बजार) पोतुन्नामु
वी आर गोइंग टू द मार्केट
➥हम बाज़ार जा रहे हैं
आम अङडि सेसा नंसतुम

235. ఇంకె మొమొట్ హాటుం దాంతోం
➥మేము అంగడికి (బజార్) ఇప్పుడు వెళ్తాము
పీ ఆర్ అబౌట్ టూ గో టూ ద మార్కెట్
హమ్ బాజార్ జానే వాలేహై
నేండ్ ఇండి అఙడి సెన్నడ్
iṅke momoṭ hāṭum dāntōm
mēmu angaḍiki (bajār) ippuḍu veḷtāmu
➥We are about to go to the market
ham bāzār jānē vālē hai
nēnḍ inḍi aṅaḍi sennaḍ
इंके मोमोट हाटुम दानतोम
मेमु अंगडिकि (बजार) इप्पुडु वेळतामु
वी आर अबौट टू गो टू द मार्केट
➥हम बाज़ार जाने वाले हैं
नेनड इनडि अङडि सेन्नड

236. నన్న నాడి మల్సి వాంతోన్
➥నేను రేపు తిరిగి వస్తాను
ఐ ఎమ్ కమింగ్ బెక్ టుమారొ
మై కల్ వాపస్ ఆ రహా / రహీ హూ
ఆన్ వేగెడ్ మాలయుత్ వర్సత్
nanna nāḍi malsi vāntōn
nēnu rēpu tirigi vastānu
➥I am coming back tomorrow
mai kal vāpas ā rahā / rahī hū
ān vēgeḍ mālayut varsat
नन्ना नाडि मलसि वानतोन
नेनु रेपु तिरिगि वस्तानु
ऐ ऐम कमिंग बेक टुमारो
➥मैं कल वापस आ रहा / रही हूँ
आन वेगेड मालयुत वर्सत

237. నన్న రెండ్, మూండ్ రోజ్క్నె మల్సి వాంతోన్
➥నేను రెండు, మూడు రోజుల తర్వాత తిరిగి వస్తాను
ఐ విల్ కమ్ బెక్ ఇన్ అ ఫియూ డేస్
మై కుఛ్ దినోమే వాపస్ ఆఉంగా / ఆఉంగీ
అన్ ఇన్నా మూండోల్ వాలడ్ వర్సత్
nanna renḍ, mūnd rōjkne malsi vāntōn
nēnu renḍu, mūḍu rōjula tarvāta tirigi vastānu
➥I will come back in a few days
mai kuch dinō mē vāpas āuṅgā / āuṅgī
an innā mūnḍōl vālaḍ varsat
नन्ना रेनड, मूनद रोज्क्ने मलसि वानतोन
नेनु रेनडु, मूडु रोजुला तर्वाता तिरिगि वस्तानु
ऐ विल कम बेक इन अ फियू डेस
➥मैं कुछ दिनों में वापस आउंगा / आउंगी
अन इन्ना मूनडोल वालड वर्सत

238.	వోర్ నిన్నె సొత్తోర్	vōr ninne sottōr	वोर निंने सोत्तोर
	➥ఆయన నిన్న వెళ్ళి పోయాడు	āyana ninna veḷḷi pōyāḍu	आयना निन्ना वेळ्ळि पोयाडु
	హీ వెంట్ యెస్టర్డే	➥He went yesterday	ही वेंट येस्टर्डे
	వహ్ కల్ చలే గయే	vah kal calē gayē	➥वह् कल चले गये
	అమ్డ్ ఒకొడి సెద్దెంద్	amd okoḍi seddend	अम्द ओकोडि सेद्देनद
239.	వోర్ నిన్నె సక్రే సొత్తోర్	vōr ninne sakrē sottōr	वोर निंने सक्रे सोत्तोर
	➥ఆయన నిన్న ప్రొద్దున వెళ్లాడు	āyana ninna prodduna veḷḷāḍu	आयना निन्ना प्रोद्दुना वेळ्लाडु
	హీ వెంట్ యెస్టర్డే మోర్నింగ్	➥He went yesterday morning	ही वेंट येस्टर्डे मोर्निंग
	వహ్ కల్ సుబహ్ చలే గయే	vah kal subah calē gayē	➥वह् कल सुबह् चले गये
	అమ్డ్ ఒకొడ్ తొల్లిసెద్దెంద్	amd okoḍ tolli seddend	अम्द ओकोड तोल्लि सेद्देनद
240.	వోర్ అస్కేన్ సొడితోర్	vōr askēn soḍitōr	वोर अस्केन सोडितोर
	➥ఆయన ఎప్పుడో వెళ్ళి పోయాడు	āyana eppuḍō veḷḷi pōyāḍu	आयना एप्पुडो वेळ्ळि पोयाडु
	హీ వెంట్ అ లాంగ్ టైమ్ అగో	➥He went a long time ago	ही वेंट अ लांग टैम अगो
	వహ్ బహుత్ పహలే చలే గయే థే	vah bahut pahalē calē gayē thē	➥वह् बहुत पहले चले गये थे
	అమ్డ్ ఎపుడొ సెద్దెంద్	amd epuḍo seddend	अम्द एपुडो सेद्देनद

	డాక్టరుతో	At The Doctor	डाक्टर के पास
241.	నీక్ సుకం సెల్లె?	nīk sukam selle?	नीक सुकम सेल्ले?
	➥నీకు రోగం ఉంది?	nīku rōgam undi?	नीकु रोगम उनदि?
	ఆర్ యూ నాట్ వెల్?	➥Are you not well?	आर यू नाट वेल?
	క్యా ఆప్ బీమార్ హైన్?	kyā āp bīmār hain?	➥क्या आप बीमार हैं?
	ఇనుఙ్ సోయ్ కరిలెదా?	inuṅ sōy karileḍā?	इनुङ सोय करिलेदा?

242.
బస్కెడల్ సుకం సెల్లె?
➥ఎంత కాలం నుండి జబ్బుగా ఉంది?
హౌ లాంగ్ హెవ్ యూ బీన్ సిక్?
కిత్నె దినోసే బీమార్ హై
ఎన్ని గోల్తన సుకమ్ తోతెద్?

baskeḍal sukam selle?
enta kālam nunḍi jabbugā undi?
➥How long have you been sick?
kitne dinō sē bīmār hai
enni gōltana sukam tōted?

बस्केडल सुकम सेल्ले?
एनता कालम नुनडि जब्बुगा उनदि?
हौ लांग हेव यू बीन सिक?
➥कितने दिनों से बीमार है
एंनि गोल्तना सुकम तोतेद?

243.
నిమ్మె కకంతి?
➥నీకు వాంతులు వస్తున్నాయా?
డూ యూ హెవ్ వామిటింగ్?
క్యా ఆప్కో ఉల్టీ ఆ రహీ హైన్?
ఇనుఙ్ మగుడ్ వర్సదా?

nimme kakanti?
nīku vāntulu vastunnāyā?
➥Do you have vomiting?
kyā āpkō ulṭī ā rahī hain?
inuṅ maguḍ varsadā?

निम्मे ककनति?
नीकु वानतुलु वस्तुन्नाया?
डू यू हेव वामिटिंग?
➥क्या आपको उल्टी आ रही हैं?
इनुङ मगुड वर्सदा?

244.
నీక్ మెయ్‌దన్ వాంత?
➥నీకు విరేచనాలు అవుతున్నాయా?
ఆర్ యూ సఫరింగ్ ఫ్రమ్ డైఒరీయా?
క్యా తుమ్హే దస్త్ లగ్ గయీ హై?
ఇనుఙ్ ఎర్జెకద్ ఎద్దిన ?

nīk meydan vānta?
nīku virēcanālu avutunnāyā?
➥Are you suffering from diarrhoea?
kyā tumhē dast lag gayī hai?
inuṅ erṅekad eddina?

नीक मेय्दन वानता?
नीकु विरेचनालु अवुतुन्नाया?
आर यू सफरिंग फ्रम डैऔरीया?
➥क्या तुम्हे दस्त लग गयी है?
इनुङ एर्ङेकद एद्दिना ?

245.
నావ తల్ల నోంత
➥నాకు తలనొప్పి ఉంది
ఐ హెవ్ అ హెడ్ ఏక్
ముఝే సిరదర్ద్ హై / మేరే సిర్ మే దర్ద్ హై
అనె తల్ ఒయ్‌సద్

nāva talla nōnta
nāku talanoppi undi
➥I have a headache
mujhē siradard hai / mērē sir mē dard hai
ane tal oysad

नावा तल्ला नोनता
नाकु तलनोप्पि उनदि
ऐ हेव अ हेड एक
➥मुझे सिरदर्द है / मेरे सिर में दर्द है
अने तल ओय्सद

246.	ఇంకె చొకొట్ మంతి?	iṅke cokoṭ manti?	इंके चोकोट मनति?
	➥నీవు బాగున్నావా?	nīvu bāgunnāvā?	नीवु बागुन्नावा?
	ఆర్ యూ బెటర్?	➥Are you better?	आर यू बेटर?
	క్యా ఆప్ ఠీక్ హైన్?	kyā āp ṭhīk hain?	➥क्या आप ठीक हैं?
	నీ సోయ్ అన్సతివా?	nī sōy ansativā?	नी सोय अंसतिवा?
247.	కాండిన్ యెత్త	kāṇḍin yetta	कानडिन येत्ता
	➥బాబును ఎత్తుకోండి	bābunu ettukōṇḍi	बाबुनु एत्तुकोनडि
	హోల్డ్ ద (బొయ్) చైల్డ్	➥Hold the (boy) child	होल्ड द (बॉय) चैल्ड
	బచ్చే కో పకడియే	baccē kō pakaḍiyē	➥बच्चे को पकडिये
	బాపున్ ఒఙుర్	bāpun oṅur	बापुन ओङुर
248.	పేడిన్ యెత్త	pēḍin yetta	पेडिन येत्ता
	➥పాపను ఎత్తుకోండి	pāpanu ettukōṇḍi	पापनु एत्तुकोनडि
	హోల్డ్ ద (గర్ల్) చైల్డ్	➥Hold the (girl) child	होल्ड द (गर्ल) चैल्ड
	బచ్చీ కో పకడియే	baccī kō pakaḍiyē	➥बच्ची को पकडिये
	బాయిన్ ఒఙుర్	bāyin oṅur	बायिन ओङुर
249.	నాక్ తొహ	nāk toha	नाक तोहा
	➥నాకు చూపించండి	nāku cūpincaṇḍi	नाकु चूपिंचनडि
	శో మీ	➥Show me	शो मी
	ముఝే దిఖాఇయే	mujhē dikhāiyē	➥मुझे दिखाइये
	అనుఙ్ ఇడ్డుర్	anuṅ iḍḍur	अनुङ इड्डुर
250.	టొడ్డి డక్నె కీమ్	ṭoḍḍi ḍakne kīm	टोड्डि डक्ने कीम
	➥మీ నోరు తెరవండి	mī nōru teravaṇḍi	मी नोरु तेरवनडि
	ఓపన్ యోర్ మౌత్	➥Open your mouth	ओपन योर मौत
	మూహ్ ఖోలియే	mūh khōliyē	➥मूँह खोलिये
	ఇనె మూతి ఆర్ఙ్ గల్	ine mūti ārṅ gal	इने मूति आर्ङ गल

251.	గోలి మింగ ➥గోలి (మాత్ర) మ్రింగండి స్వాలొ ద టెబ్లేట్ గోలీ ఖాఓ గోరె మిఙ్	gōli minga gōli (mātra) mringaṇḍi ➥Swallow the tablet gōlī khāō gōre miṅ	गोलि मिंगा गोलि (मात्रा) म्रिंगनडि स्वालो द टेब्लेट ➥गोली खाओ गोरे मिङ
252.	ఇద్ చక్ ఇర ➥ఇది శుభ్రంగా వుంచండి కీప్ ఇట్ క్లీన్ సాఫ్ రఖో ఇదున్ సక్కన సాయుర్	id cak ira idi śubhrangā vuncaṇḍi ➥Keep it clean sāph rakhō idun sakkana sāyur	इद चक इरा इदि शुभ्रंगा वुंचनडि कीप इट क्लीन ➥साफ रखो इदुन सक्कना सायुर
253.	ఇద్ మర సక్రేనుల్పె సోక ➥ఈ మందును ఉదయము, సాయంత్రము రాసు కోండి అప్లై దిస్ ఒయింట్ మెంట్ మోర్నింగ్ ఎండ్ ఈవెనింగ్ ఇస్ మలహమ్ కో సుబహ్ శామ్ లగాఓ ఈ మందున్ తొల్లి సింతె దీటుర్	id mara sakrē nulpe sōka ī mandunu udayamu, sāyantramu rāsu kōṇḍi ➥Apply this ointment morning and evening is malaham kō subah shām lagāō ī mandun tolli sinte dīṭur	इद मरा सक्रे नुल्पे सोका ई मनदुनु उदयमु, सायनत्रमु रासु कोनडि अप्लै दिस ओयिंट मेंट मोर्निंग ऐंड ईवेनिंग ➥इस मलहम को सुबह शाम लगाओ ई मनदुन तोल्लि सिनते दीटुर
254.	తాడ్క్మ ➥గోకవద్దు డూ నాట్ స్క్రెచ్ మత్ ఖుజలాఓ కోక్ నెడ్	tāḍkma gōkavaddu ➥Do not scratch mat khujalāō kōk neḍ	ताड्क्मा गोकवद्दु डू नाट स्क्रेच ➥मत खुजलाओ कोक नेड

255.	నిమ్మె గోలింగ్ మార్తెకె, మల్ల వా ➥గోలీలు అయిపోయిన తర్వాత మళ్ళీ రండి కమ్ అగేన్ ఆఫ్టర్ యూ ఫినిశ్ ద టెబ్లేట్స్ గోలియా ఖత్మ్ హోనే కే బాద్ ఫిర్ ఆఇయే గోరె తీర్తె మల్లవ	nimme gōling mārteke, malla vā gōlīlu ayipōyina tarvāta maḷḷī raṇḍi ➥Come again after you finish the tablets gōliyā khatm hōnē kē bād phir āiyē gōre tīrte mallava	निम्मे गोलिंग मार्तेके, मल्ला वा గోలీలు అయిపోయిన తర్వాత మళ్ళీ రండి कम अगेन आफ्टर यू फिनिश द टेब्लेट्स ➥गोलियां खत्म होने के बाद फिर आइये गोरे तीर्ते मल्लवा
256.	నిమ్మె బారి వాతి? ➥మీరు ఎందుకు వచ్చారు? వైహెవ్ యూ కమ్? ఆప్ క్యో ఆయే హైన్? నీ తానుఙ్ వత్తి?	nimme bāri vāti? mīru enduku vaccāru? ➥Why have you come? āp kyō āyē hain? nī tānuṅ vatti?	निम्मे बारि वाति? మీరు ఎందుకు వచ్చారు? वै हेव यू कम? ➥आप क्यों आये हैं? नी तानुङ वत्ति?
257.	బహన్ నోయ్వల్ సురు ఆత? ➥ఎలా నొప్పి మొదలైంది? హౌ డిడ్ ద పేన్ స్టార్ట్? ఆప్కో దర్ద్ శురూ కైసే హుఆ? ఎనఙ్ ఒయ్యెకద్ బూడ్ ఇట్టిన్?	bahan nōyval suru āta? elā noppi modalaindi? ➥How did the pain start? āpkō dard shurū kaisē huā? enaṅ oyyekad būḍ iṭṭin?	बहन नोय्वल सुरु आता? ఎలా నొప్పి మొదలైనది? हौ डिड द पेन स्टार्ट? ➥आपको दर्द शुरू कैसे हुआ? एनङ ओय्येकद बूड इट्टिन?
258.	బస్కేడల్ నోయ్వల్ సురు ఆత? ➥ఎప్పటి నుండి నొప్పి మొదలైంది? వెన్ డిడ్ యూ ఫర్స్ట్ గెట్ దిస్ పేన్? యహ్ దర్ద్ కబ్ సే శురూ హుఆ? ఎపుడిత్ ఒయ్యెకద్ బూడ్ ఇట్టిన్?	baskēḍal nōyval suru āta? eppaṭi nuṇḍi noppi modalaindi? ➥When did you first get this pain? yah dard kab sē shurū huā? epuḍit oyyekad būḍ iṭṭin?	బస్కెడల నోయ్వల సురు ఆతా? ఎప్పటి తునడి నోప్పి మోదలైనది? వేన డిడ యూ ఫర్స్ట గేట దిస పేన? ➥यह दर्द कब से शुरू हुआ? ఎపుడిత ఓయ్యేకద బూడ ఇట్టిన?
259.	బస్కే జాస్త నోయ్వల్ సురు ఆంత? ➥ఎప్పుడు నొప్పి ఎక్కువ అవుతుంది? వెన్ వాస్ ద పేన్ టూ మచ్ టూ బేర్? దర్ద్ సబ్సె జదా కబ్ మహసూస్ హుఆ? ఎపుడిత్ ఒయ్యెకద్ జాస్తి ఎద్దిన్?	baskē jāsta nōyval suru ānta? eppuḍu noppi ekkuva avutundi? ➥When was the pain too much to bear? dard sabse jadā kab mahasūs huā? epuḍit oyyekad jāsti eddin?	బస్కె జాస్తా నోయ్వల సురు ఆనతా? ఎప్పుడు నోప్పి ఎక్కువా అవుతునది? వేన వాస ద పేన టూ మచ టూ బేర? ➥दर्द सबसे जदा कब महसूस हुआ? ఎపుడిత ఓయ్యేకద జాస్తి ఎద్దిన?

260.	బగ నోయ్వల్ సురు ఆత?	baga nōyval suru āta?	बगा नोय्वल सुरु आता?
	➥ ఎక్కడ నొప్పి మొదలైంది?	ekkaḍa noppi modalaindi?	एक्कडा नोप्पि मोदलैनदि?
	వేర్ డిడ్ ద పేన్ స్టార్ట్?	➥Where did the pain start?	वेर डिड द पेन स्टार्ट?
	దర్ద్ కిస్ భాగ్ పర్ శురూ హుఆ?	dard kis bhāg par shurū huā?	➥दर्द किस भाग पर शुरू हुआ?
	ఎత్తి ఒయ్యెకద్ బూడ్ ఎద్దిన్?	etti oyyekad būḍ eddin?	एत्ति ओय्येकद बूड एद्दिन?
261.	ఇంకె బగ నోసేర్ మంత?	iṅke baga nōsēr manta?	इंके बगा नोसेर मनता?
	➥ ఎక్కడ నొప్పి ఉంది?	ekkaḍa noppi undi?	एक्कडा नोप्पि उनदि?
	వేర్ ఇస్ ఇట్ పేనింగ్ నౌ?	➥Where is it paining now?	वेर इस इट पेनिंग नौ?
	అభీ కహా పర్ దర్ద్ హో రహా హై?	abhī kahā par dard hō rahā hai?	➥अभी कहां पर दर्द हो रहा है?
	ఎత్తి ఒయ్సద్?	etti oysad?	एत्ति ओय्सद?
262.	బహన్ నోసేర్ మంత?	bahan nōsēr manta?	बहन नोसेर मनता?
	➥ ఎట్లా నొస్తుంది?	eṭlā nostundi?	एट्ला नोस्तुनदि?
	వాట్ ఇస్ ద పేన్ లైక్?	➥What is the pain like?	वाट इस द पेन लैक?
	దర్ద్ కైసే హో రహా హై?	dard kaisē hō rahā hai?	➥दर्द कैसे हो रहा है?
	ఎనాఙ్ ఒయ్సద్?	enāṅ oysad?	एनाङ ओय्सद?
263.	నీవ మేందొల్ నోంతకీ? చుబ్బ-చుబ్బ ఆంత?	nīva mēndol nōntakī? cubba-cubba ānta?	नीवा मेनदोल नोनतकी? चुब्बा-चुब्बा आनता?
	➥ నీ శరీరము ఉబ్బి నట్టు అనిపిస్తుందా?	nī śarīramu ubbi naṭṭu anipistundā?	नी शरीरमु उब्बि नट्टु अनिपिस्तुनदा?
	లేదా ముళ్ళు గుచ్చినట్లు అనిపిస్తుందా?	lēdā muḷḷu guccinaṭlu anipistundā?	लेदा मुळ्ळु गुच्चिनट्लु अनिपिस्तुनदा?
	ఇస్ ఇట్ శార్ప్ పేన్ (తోర్న్-లైక్),	➥Is it sharp pain (thorn-like),	इस इट शार्प पेन (तोर्न-लैक),
	ఓర్ ఇస్ ఇట్ డల్ పేన్ (ఆ వైడ్ ఏరీఅ)?	or is it dull pain (a wide area)?	ओर इस इट डल पेन (अ वैड एरीअ)?
	దర్ద్ ఏక్ హీ జగహ్ పర్ హై, యా ఫైలా హుఆ హై?	dard ēk hī jagah par hai, yā phailā huā hai?	➥दर्द एक ही जगह पर है, या फैला हुआ है?
	ఇనె మేన్ ఒయ్సదా?బగబగ ఎర్సదా?	ine mēn oysadā?bagabaga ersadā?	इने मेन ओय्सदा?बगबगा एर्सदा?

264.	నీకున్ బస్కే-బస్కే హీన్ ఆంత?	nīkun baskē-baskē hīn ānta?	नीकुन बस्के-बस्के हीन आनता?
	➥నీకు ఎప్పుడెప్పుడు ఇలా అవుతుందా?	nīku eppuḍeppuḍu ilā avutundā?	नीकु एप्पुडेप्पुडु इला अवुतुनदा?
	డస్ ఇట్ హర్ట్ ఆల్ ద టైమ్, ఓర్ ఆఫ్ ఎండ్ ఆన్?	➥Does it hurt all the time, or off and on?	डस इट हर्ट आल द टैम, ओर आफ ऐंड आन?
	దర్ద్ హమేశా హోతా హై యా కభీ-కభీ హోతా హై?	dard hamēshā hōtā hai yā kabhī-kabhī hōtā hai?	➥दर्द हमेशा होता है या कभी-कभी होता है?
	ఇనుఙ్ ఎపుడ్-ఎపుడ్ ఇనఙ్ ఎర్సద్?	inuṅ epuḍ-epuḍ inaṅ ersad?	इनुङ एपुड-एपुड इनङ एर्सद?
265.	నోనెకే నీకున్ జోప్ వాంత?	nōnekē nīkun jōp vānta?	नोनेके नीकुन जोप वानता?
	➥నొప్పితో నీకు నిద్ర వస్తుందా?	noppitō nīku nidra vastundā?	नोप्पितो नीकु निद्रा वस्तुनदा?
	కెన్ యూ స్లీప్ విద్ ద పేన్?	➥Can you sleep with the pain?	केन यू स्लीप विद द पेन?
	దర్ద్ హోనేసే నీంద్ ఆతి హై క్యా?	dard hōnē sē nīnd āti hai kyā?	➥दर्द होने से नींद आति है क्या?
	నోప్పినడ్ ఇనుఙ్ మఙ్ వర్సదా?	nōppinaḍ inuṅ maṅ varsadā?	नोप्पिनड इनुङ मङ वर्सदा?
266.	నీకున్ బహన్ యెడ్కి వాత?	nīkun bahan yeḍki vāta?	नीकुन बहन येडकि वाता?
	➥నీకు ఎలా జ్వరము వచ్చింది?	nīku elā jvaramu vaccindi?	नीकु एला ज्वरमु वच्चिनदि?
	హౌ డిడ్ యూ గెట్ ఫీవర్?	➥How did you get fever?	हौ डिड यू गेट फीवर?
	ఆప్కో బుఖార్ కైసే హుఆ?	āpkō bukhār kaisē huā?	➥आपको बुखार कैसे हुआ?
	ఇనుఙ్ ఎనఙ్ వెస్స సుంతిన్?	inuṅ enaṅ vessa suntin?	इनुङ एनङ वेषा सुनतिन?
267.	నీకున్ బస్కే-బస్కే యెడ్కి వాత?	nīkun baskē-baskē yeḍki vāta?	नीकुन बस्के-बस्के येडकि वाता?
	➥నీకు జ్వరము ఎప్పుడెప్పుడు వచ్చింది?	nīku jvaramu eppuḍeppuḍu vaccindi?	नीकु ज्वरमु एप्पुडेप्पुडु वच्चिनदि?
	వెన్ డూ యూ గెట్ ద ఫీవర్?	➥When do you get the fever?	वेन डू यू गेट द फीवर?
	బుఖార్ శురూ కబ్ హుఆ?	bukhār shurū kab huā?	➥बुखार शुरू कब हुआ?
	ఇనుఙ్ ఎపుడెపుడ వెస్స వత్తిన్?	inuṅ epuḍepuḍa vessa vattin?	इनुङ एपुडेपुडा वेषा वत्तिन?
268.	నీకున్ బహన్ చక్కర్ వాంత?	nīkun bahan cakkar vānta?	नीकुन बहन चक्कर वानता?
	➥నీకు ఎలా ఛక్కర్ వస్తుంది?	nīku elā chakkar vastundi?	नीकु एला छक्कर वस्तुनदि?
	వాట్ కైండ్ ఆఫ్ డిసినస్ డూ యూ హెవ్?	➥What kind of dizziness do you have?	वाट कैंड अफ डिसिनस डू यू हेव?
	కిస్ తరీకే కా చక్కర్ హో రహా హైన్?	kis tarīkē kā cakkar hō rahā hain?	➥किस तरीके का चक्कर हो रहा हैं?
	ఇనుఙ్ ఎనఙ్ జీఞ వర్సద్?	inuṅ enaṅ jīña varsad?	इनुङ एनङ जीञा वर्सद?

269. నిమ్మె ఇద్ నొప్పిత్ సాటి బతల్-బతల్ కీతి?
➥నీవు ఈ నొప్పి కోసం ఏం ఏమి చేశావు?
వాట్ రెమెడీస్ హెవ్ యూ ఆల్రెడి ట్రైడ్?
ఆప్నె కౌన్ సీ దవాఇయా లీ?
నీ నొప్పిఞ్ సటి తాగత్తి?

nimme id noppit sāṭi batal-batal kīti?
nīvu ī noppi kōsam ēm ēmi cēśāvu?
➥What remedies have you already tried?
āpne kaun sī davāiyā līi?
nī noppiṅ saṭi tāgatti?

निम्मे इद नोप्पित साटि बतल-बतल कीति?
नीवु ई नोप्पि कोसम एम एमि चेशावु?
वाट रेमेदीस हेव यू आल्रेडि ट्रैड?
➥आपने कौन सी दवाइयां ली?
नी नोप्पिङ सटि तागत्ति?

270. నిమ్మె గోలింగ్ మింగ్తి కీ?
➥నీవు గోలి (మాత్ర) మ్రింగావ?
డిడ్ యూ టేక్ (స్వాలో) ద టెబ్లేట్స్?
ఆప్ గోలియా ఖాయే క్యా?
నీ గొరె మిఞ్ తివా?

nimme gōling mingti kī?
nīvu gōli (mātra) mringāva?
➥Did you take (swallow) the tablets?
āp gōliyā khāyē kyā?
nī gore miṅ tivā?

निम्मे गोलिंग मिंग्ति की?
नीवु गोलि (मात्रा) म्रिंगावा?
डिड यू टेक (स्वालो) द टेब्लेट्स?
➥आप गोलियां खाये क्या?
नी गोरे मिङ तिवा?

271. నిమ్మె గోలింగ్ బారి మింగ్ మకి?
➥నీవు గోలి (మాత్ర) ఎందుకు మ్రింగ లేదు?
వై డిడ్ యూ నాట్ టేక్ (స్వాలో) ద టెబ్లేట్స్?
ఆప్ గోలియా క్యో నహీ ఖాయే?
నీ గొరె తానుఞ్ మీఱెతి?

nimme gōling bāri ming maki?
nīvu gōli (mātra) enduku mringa lēdu?
➥Why did you not take (swallow) the tablets?
āp gōliyā kyō nahī khāyē?
nī gore tānuṅ mīṅeti?

निम्मे गोलिंग बारि मिंग् मकि?
नीवु गोलि (मात्रा) एनदुकु म्रिंगा लेदु?
वै डिड यू नाट टेक (स्वालो) द टेब्लेट्स?
➥आप गोलियां क्यों नहीं खाये?
नी गोरे तानुङ मीङेति?

272. నిమ్మె టానిక్ మర్ర ఉట్టి?
➥నీవు టానిక్ (మందు) త్రాగినావ?
డిడ్ యూ డ్రింక్ ద సీరప్/టానిక్?
ఆప్ దవాఈ పీయే క్యా?
నీ టానిక్ ఉండివా?

nimme ṭānik marra uṭṭi?
nīvu ṭānik (mandu) trāginānva?
➥Did you drink the syrup/tonic?
āp davāī pīyē kyā?
nī ṭānik uṇḍivā?

निम्मे टानिक मर्रा उट्टि?
नीवु टानिक (मनदु) त्रागिनावा?
डिड यू ड्रिन्क द सीरप्/टानिक?
➥आप दवाई पीये क्या?
नी टानिक उनडिवा?

273.	నిమ్మె టానిక్ మర్ర బారి ఉన్మకి? ➥ నీవు టానిక్ (మందు) ఎందుకు త్రాగలేదు? వై డిడ్ యూ నాట్ డ్రింక్ ద సిరప్/టానిక్? ఆప్ దవాఈ క్యో నహీ పీయే? నీ టానిక్ మల్ల తానుఙ్ ఉనెతి?	nimme ṭānik marra bāri unmaki? nīvu ṭānik (mandu) enduku trāgalēdu? ➥Why did you not drink the syrup/tonic? āp davāī kyō nahī pīyē? nī ṭānik malla tānuṅ uneti?	निम्मे टानिक मर्रा बारि उनमकि? నీవు టానిక (మనదు) ఎనదుకు త్రాగలెదు? వै డిడ యూ నాట ద్రిన్క ద సీరప్/టానిక? ➥आप दवाई क्यों नहीं पीये? నీ టానిక మల్లా తానుఙ ఉనేతి?
274.	నీకున్ మొదొల్ బస్కే-బస్కే హీన్ ఆత? ➥ నీకు మొదలు ఎప్పుడెప్పుడు ఇలా అయింది? హౌ మెని టైమ్స్ హెస్ ఇట్ హెపండ్ లైక్ దిస్ బీఫోర్? ఇస్ తరహ్ పహలే కిత్నె బార్ హుఆ? ఇనుఙ్ పేలె ఎపుడ్-ఎపుడ్ ఇనఙ్ ఎంద్?	nīkun modol baskē-baskē hīn āta? nīku modalu eppuḍeppuḍu ilā ayindi? ➥How many times has it happened like this before? is tarah pahalē kitne bār huā? inuṅ pēle epuḍ-epuḍ inaṅ end?	नीकुन मोदोल बस्के-बस्के हीन आता? నీకు మోదలు ఎప్పుడెప్పుడు ఇలా అయినది? హౌ మెని టైమ్స హెస ఇట హెపండ లైక దిస బీఫోర? ➥इस तरह पहले कितने बार हुआ? ఇనుఙ పేలె ఎపుడ-ఎపుడ ఇనఙ ఎనద?
275.	బహన్ కీతెకె నీవ నొయ్వల్ కమ్మి ఆయార్? ➥ ఏమి చేస్తె నీ నొప్పి తగ్గును? వాట్ మేక్స్ యూ ఫీల్ బెటర్ ఓర్ వర్స్? క్యా కర్నె సే ఆప్కో అచ్ఛా లగ్నె లగతా హై? ఎనఙ్ ఎద్దె ఇన్నెత్ కమ్మి ఎరాద్?	bahan kīteke nīva noyval kammi āyār? ēmi cēste nī noppi taggunu? ➥What makes you feel better or worse? kyā karne sē āpkō acchā lagne lagatā hai? enaṅ edde innet kammi erād?	బహన కీతెకె నీవా నోయ్వల కమ్మి ఆయార? ఎమి చెస్తె నీ నోప్పి తగ్గునु? వాట మెక్స యూ ఫీల బెటర ఓర వర్స? ➥क्या करने से आपको अच्छा लगने लगता है? ఎనఙ ఎద్దె ఇనేత కమ్మి ఎరాద?
276.	నీకున్ బగటల్ బహన్ యెడ్కి సురు ఆత? ➥ నీకు ఎక్కడి నుండి ఎట్లా జ్వరము వచ్చింది? హౌ ఎండ్ వెన్ డిడ్ యోర్ సిక్ నెస్ బిగిన్? యహ్ బీమారీ కబ్ ఔర్ కైసే శురూ హుఈ? ఇనుఙ్ ఎత్తన ఎనాఙ్ వెస్స సురువ్ ఎద్దిన్?	nīkun bagaṭal bahan yeḍki suru āta? nīku ekkaḍi nuṇḍi eṭlā jvaramu vaccindi? ➥How and when did your sickness begin? yah bīmārī kab aur kaisē shurū huī? inuṅ ettatana enāṅ vessa suruv eddin?	నీకున బగటల బహన యెడకి సురు ఆతా? నీకు ఎక్కడి నునడి ఎట్లా జ్వరము వచ్చినది? హౌ ఎండ వెన డిడ యోర సిక నెస బిగిన? ➥यह बीमारी कब और कैसे शुरू हुई? ఇనుఙ ఎత్తనా ఎనాఙ వేషా సురువ ఎద్దిన?
277.	నీకున్ మొదొల్ బస్కే హీన్ ఆసి మత్త? ➥ నీకు ఇంతకు ముందు ఎప్పుడైన ఇలా వచ్చిందా? హెవ్ యూ హెడ్ దిస్ సేమ్ ట్రబల్ బీఫోర్? ఐసా తకలీఫ్ పహలే కభీ తుమ్హే హుఆ క్యా? ఇనుఙ్ పేలె ఎపుడ్ ఇనాఙ్ ఎతండిన్?	nīkun modol baskē hīn āsi matta? nīku intaku mundu eppuḍaina ilā vaccindā? ➥Have you had this same trouble before? aisā takalīph pahalē kabhī tumhē huā kyā? inuṅ pēle epuḍ ināṅ etanḍin?	నీకున మోదోల బస్కే హీన ఆసి మత్తా? నీకు ఇనతకు మునదు ఎప్పుడైనా ఇలా వచ్చినదా? హెవ యూ హెడ దిస సేమ ట్రబల బీఫోర? ➥ऐसा तकलीफ पहले कभी तुम्हें हुआ क्या? ఇనుఙ పేలె ఎపుడ ఇనాఙ ఎతనడిన?

278.
మీ నాటె బోనె హీన్ ఆసి మత్త?
➥ మీ ఊరిలో ఇంతకు ముందు ఇలా ఎవరికైన ఉండేనా?
హెస్ ఎనీవన్ ఎల్స్ ఇన్ యోర్ ఫెమిలీ ఓర్ విలెజ్ హెడ్ ఇట్?
తుమ్హారే పరివార్ యా గాంవ్ మే కిసీ ఔర్ కో యహ్ బీమారీ హుఆ క్యా?
ఇమె ఉరున్ ఇదుజ్ తొలె ఇనజ్ ఎనుజెన ఎతండినా?

mī nāṭe bōne hīn āsi matta?
mī ūrilō intaku mundu ilā evarikaina unḍēnā?
➥ Has anyone else in your family or village had it?
tumhārē parivār yā gānv mē kisī aur kō yah bīmārī huā kyā?
ime urun iduṅ tole inaṅ enuṅena etaṇḍinā?

मी नाटे बोने हीन आसि मत्ता?
मी ऊरिलो इनतकु मुनदु इला एवरिकैना उनडेना?
हेस ऐनीवन ऐल्स इन योर फैमिली ओर विलेज हेड इट?
➥तुम्हारे परिवार या गांव में किसी और को यह बीमारी हुआ क्या?
इमे उरुन इदुङ तोले इनङ एनुङेना एतनडिना?

279.
నిమ్మె బగ మందంతి?
➥ నీవు ఎక్కడ ఉంటావు?
వేర్ డూ యూ లివ్?
ఆప్ కహా రహ్తె హైన్?
నీ ఎత్తి అన్సతి?

nimme baga mandanti?
nīvu ekkaḍa uṇṭāvu?
➥ Where do you live?
āp kahā rahte hain?
nī etti ansati?

निम्मे बगा मनदनति?
नीवु एक्कडा उनटावु?
वेर डू यू लिव?
➥आप कहां रहते हैं?
नी एत्ति अंसति?

280.
నిమ్మెట్ ఉన్వల్ యేర్ బగటల్ తరంతిట్?
➥ మీరు త్రాగే నీరు ఎక్కడి నుండి తెస్తారా?
వేర్ డూ యూ ఆల్ గెట్ యోర్ డ్రిన్కింగ్ వాటర్ ఫ్రమ్?
ఆప్ పీనే కా పానీ కహాసే లాతేహైన్?
నీర్ ఉనెక ఈర్ ఎత్త తన కొర్సతిర్?

nimmeṭ unval yēr bagaṭal tarantiṭ?
mīru trāgē nīru ekkaḍi nuṇḍi testārā?
➥ Where do you all get your drinking water from?
āp pīnē kā pānī kahā sē lātē hain?
nīr uneka īr etta tana korsatir?

निम्मेट उंवल येर बगटल तरनतिट?
मीरु त्रागे नीरु एक्कडि नुनडि तेस्तारा?
वेर डू यू आल गेट योर ड्रिन्किंग वाटर फ्रम?
➥आप पीने का पानी कहां से लाते हैं?
नीर उनेका ईर एत्ता तना कोर्सतिर?

281.
నిమ్మెట్ ఉన్వల్ యేర్ కుహితల్ తరంతిట్?
➥ మీరు త్రాగే నీరు బావి నుండి తెస్తారా?
డూ యూ ఆల్ గెట్ యోర్ డ్రిన్కింగ్ వాటర్ ఫ్రమ్ ఎన్ ఓపన్ వెల్?
క్యా ఆప్ సభీ పీనే కా పానీ (ఖులే ముంహ్ వాలీ) కుంవేసే లాతేహైన్?
నీర్ ఉనెక ఈర్ నువ్వి తన కొర్సతిరా?

nimmeṭ unval yēr kuhital tarantiṭ?
mīru trāgē nīru bāvi nuṇḍi testārā?
➥ Do you all get your drinking water from an open well?
kyā āp sabhī pīnē kā pānī (khulē munh vālī) kunvē sē lātē hain?
nīr uneka īr nuvvi tana korsatirā?

निम्मेट उंवल येर कुहितल तरनतिट?
मीरु त्रागे नीरु बावि नुनडि तेस्तारा?
डू यू आल गेट योर ड्रिन्किंग वाटर फ्रम ऐन ओपन वेल?
➥क्या आप सभी पीने का पानी (खुले मुंह वाली) कुंवे से लाते हैं?
नीर उनेका ईर नुव्वि तना कोर्सतिरा?

282.	నిమ్మెట్ ఉన్వల్ యేర్ బోరింగ్న తరంతిట్? ➥మీరు త్రాగే నీరు బోరింగ్ నుండి తెస్తారా? డూ యూ ఆల్ గెట్ యోర్ డ్రిన్కింగ్ వాటర్ ఫ్రమ్ అ బోర్ వెల్? క్యా ఆప్ సభీ పీనే కా పానీ బోరవేల్ సే లాతే హైన్? నీర్ ఉనెక ఈర్ బోరింగ్ తన కొర్సతిరా?	nimmeṭ unval yēr bōringna tarantiṭ? mīru trāgē nīru bōring nuṇḍi testārā? ➥Do you all get your drinking water from a bore well? kyā āp sabhī pīnē kā pānī bōravēl sē lātē hain? nīr uneka īr bōring tana korsatirā?	निम्मेट उंवल येर बोरिंग्ना तरनतिट? मीरु त्रागे नीरु बोरिंग नुनडि तेस्तारा? डू यू आल गेट योर ड्रिन्किंग वाटर फ्रम अ बोर वेल? ➥क्या आप सभी पीने का पानी बोरवेल से लाते हैं? नीर उनेका ईर बोरिंग तना कोर्सतिरा?
283.	నిమ్మెట్ ఉన్వల్ యేర్ డోబిత తరంతిట్? ➥మీరు త్రాగే నీరు గుంత నుండి తెస్తారా? డూ యూ ఆల్ గెట్ యోర్ డ్రిన్కింగ్ వాటర్ ఫ్రమ్ అ పాండ్? క్యా ఆప్ సభీ పీనే కా పానీ తాలాబ్ సే లాతే హైన్? నీర్ ఉనెక ఈర్ డోబితద్ కొర్సతిరా?	nimmeṭ unval yēr ḍōbita tarantiṭ? mīru trāgē nīru gunta nuṇḍi testārā? ➥Do you all get your drinking water from a pond? kyā āp sabhī pīnē kā pānī tālāb sē lātē hain? nīr uneka īr ḍōbitad korsatirā?	निम्मेट उंवल येर डोबिता तरनतिट? मीरु त्रागे नीरु गुनता नुनडि तेस्तारा? डू यू आल गेट योर ड्रिन्किंग वाटर फ्रम अ पांड? ➥क्या आप सभी पीने का पानी तालाब से लाते हैं? नीर उनेका ईर डोबितद कोर्सतिरा?
284.	అద్ డోబితగ మీన్క్ మంతంగ్? ➥ఆ గుంతలో చేపలు ఉన్నాయా? ఆర్ దేర్ ఎనీ లివింగ్ ఫిశ్ ఇన్ ద పాండ్? ఉస్ తాలాబ్ మే జిందే మఛలిహై క్యా? ఆ డోబిత్ కయ్యె అన్సవా?	ad ḍōbitaga mīnk mantang? ā guntalō cēpalu unnāyā? ➥Are there any living fish in the pond? us tālāb mē jindē machali hai kyā? ā ḍōbit kayye ansavā?	अद डोबितगा मीन्क मनतंग? आ गुनतलो चेपलु उन्नाया? आर देर ऐनी लिविंग फिश इन द पांड? ➥उस तालाब मे जिंदे मछलि हैं क्या? आ डोबित कय्ये अंसवा?
285.	నిమ్మెట్ ఉన్వల్ యేర్ చెల్మెత తరంతిట్? ➥మీరు త్రాగే నీరు (చల్మ) నుండి తెస్తారా? డూ యూ ఆల్ గెట్ యోర్ డ్రిన్కింగ్ వాటర్ ఫ్రమ్ వాటర్ హోల్? క్యా ఆప్ సభీ పీనే కా పానీ ఝరోఖే సే లాతే హైన్? నీర్ ఉనెక ఈర్ సెల్మతద్ కొర్సతిరా?	nimmeṭ unval yēr celmeta tarantiṭ? mīru trāgē nīru (calma) nuṇḍi testārā? ➥Do you all get your drinking water from water hole? kyā āp sabhī pīnē kā pānī jharōkhē sē lātē hain? nīr uneka īr selmatad korsatirā?	निम्मेट उंवल येर चेल्मेता तरनतिट? मीरु त्रागे नीरु (चल्मा) नुनडि तेस्तारा? डू यू आल गेट योर ड्रिन्किंग वाटर फ्रम वाटर होल? ➥क्या आप सभी पीने का पानी झरोखे से लाते हैं? नीर उनेका ईर सेल्मतद कोर्सतिरा?
286.	నిమ్మెట్ ఉన్వల్ యేర్ కుడేడ్త తరంతిట్? ➥మీరు త్రాగే నీరు వాగు నుండి తెస్తారా? డూ యూ ఆల్ గెట్ యోర్ డ్రిన్కింగ్ వాటర్ ఫ్రమ్ అ రివర్? క్యా ఆప్ సభీ పీనే కా పానీ నదీ సే లాతే హైన్? నీర్ ఉనెక ఈర్ వంతతద్ కొర్సతిరా?	nimmeṭ unval yēr kuḍēḍta tarantiṭ? mīru trāgē nīru vāgu nuṇḍi testārā? ➥Do you all get your drinking water from a river? kyā āp sabhī pīnē kā pānī nadī sē lātē hain? nīr uneka īr vantatad korsatirā?	निम्मेट उंवल येर कुडेड्ता तरनतिट? मीरु त्रागे नीरु वागु नुनडि तेस्तारा? डू यू आल गेट योर ड्रिन्किंग वाटर फ्रम अ रिवर? ➥क्या आप सभी पीने का पानी नदी से लाते हैं? नीर उनेका ईर वनततद कोर्सतिरा?

287. నిమ్మెట్ ఉన్వల్ యేర్ తడాయిత తరంతిట్?
➥ మీరు త్రాగే నీరు చెరువు నుండి తెస్తారా?
డూ యూ ఆల్ గెట్ యోర్ డ్రిన్కింగ్ వాటర్ ఫ్రమ్ అ డేమ్/రెసవ్వార్?
క్యా ఆప్ సభీ పీనే కా పానీ డేమ్ సే లాతే హైన్?
నీర్ ఉనెక ఈర్ సెరువ్ తద్ కొర్సతిరా?

nimmeṭ unval yēr taḍāyita tarantiṭ?
mīru trāgē nīru ceruvu nuṇḍi testārā?
➥ Do you all get your drinking water from a dam/reservoir?
kyā āp sabhī pīnē kā pānī ḍēm sē lātē hain?
nīr uneka īr seruv tad korsatirā?

निम्मेट उंवल येर तडायिता तरनतिट?
मीरु त्रागे नीरु चेरुवु नुनडि तेस्तारा?
डू यू आल गेट योर ड्रिन्किंग वाटर फ्रम अ डेम्/रेसव्वार?
➥ क्या आप सभी पीने का पानी डेम से लाते हैं?
नीर उनेका ईर सेरुव तद कोर्सतिरा?

288. నిమ్మెట్ బస్కేన్ పిర్ద యేర్ ఉట్టిట్?
➥ మీరు ఎప్పుడైన వర్షం నీరు త్రాగరా?
డూ యూ సమ్ టైమ్స్ డ్రిన్క్ రేన్ వాటర్?
క్యా ఆప్ కభీ-కభీ బారిశ్ కా పానీ పీతే హైన్?
నీర్ ఎపుడెన వాన ఈర్ ఉన్డిరా?

nimmeṭ baskēn pirda yēr uṭṭiṭ?
mīru eppuḍaina varṣam nīru trāgarā?
➥ Do you sometimes drink rain water?
kyā āp kabhī-kabhī bārish kā pānī pītē hain?
nīr epuḍena vāna īr uṇḍirā?

निम्मेट बस्केन पिर्दा येर उट्टिट?
मीरु एप्पुडैना वर्षम नीरु त्रागरा?
डू यू सम टैम्स ड्रिन्क रेन वाटर?
➥ क्या आप कभी-कभी बारिश का पानी पीते हैं?
नीर एपुडेना वाना ईर उन्डिरा?

289. మీవ నాటె యేత టాకి మంత?
➥ మీ ఊరిలో నీళ్ళ ట్యాంకు ఉందా?
ఇస్ దేర్ అ వాటర్ త్యంక్ ఇన్ యోర్ విలెజ్?
ఆప్ కే గాంవ్ మే పానీ కా టాన్కీ హై క్యా?
ఇమె ఊరున్ ఈరా టాకి అన్సదా?

mīva nāṭe yēta ṭāki manta?
mī ūrilō nīḷḷa ṭyāṅku undā?
➥ Is there a water tank in your village?
āp kē gānv mē pānī kā ṭānkī hai kyā?
ime ūrun īrā ṭāki ansadā?

मीवा नाटे येता टाकि मनता?
मी ऊरिलो नीळ्ळा ट्यांकु उनदा?
इस देर अ वाटर त्यंक इन योर विलेज?
➥ आप के गांव में पानी का टांकी है क्या?
इमे ऊरुन ईरा टाकि अंसदा?

290. అద్ కుడేడ్తగ (లవ్డితగ) మీన్క్ మంతంగ్?
➥ ఆ వాగులో చేపలు ఉన్నాయా?
ఆర్ దేర్ ఎనీ లివింగ్ ఫిశ్ ఇన్ ద పాండ్/రివర్?
తాలాబ్/నదీ మే జిందే మఛలి హై క్యా?
ఆ వంతత్ కయ్యె అన్సవా?

ad kuḍēḍtaga (lavḍitaga) mīnk mantang?
ā vāgulō cēpalu unnāyā?
➥ Are there any living fish in the pond/river?
tālāb/nadī mē jindē machali hai kyā?
ā vantat kayye ansavā?

अद कुडेड्तगा (लव्डितगा) मीन्क मनतंग?
आ वागुलो चेपलु उन्नाया?
आर देर ऐनी लिविंग फिश इन द पांड्/रिवर?
➥ तालाब/नदी मे जिंदे मछलि हैं क्या?
आ वनतत कय्ये अंसवा?

291.	నిమ్మె ఉండే బేమారితల్ చొకొట్ అయ్మకి ➥ మీరు ఇంకా జబ్బు నుండి కోలుకోలేదు యూహెవ్ నాట్ యెట్ రెకవరెద్ ఫ్రమ్ యోర్ ఇల్నెస్ ఆపకీ బీమారీ కమ్ నహీ హుఆ క్యా నీ ఇంక బేమరి తన సోయ్ ఎరెతివా	nimme uṇḍē bēmārital cokoṭ aymaki mīru iṅkā jabbu nuṇḍi kōlukōlēdu ➥You have not yet recovered from your illness āpakī bīmārī kam nahī huā kyā nī iṅka bēmari tana sōy eretivā	निम्मे उनडे बेमारितल चोकोट अयमकि मीरु इंका जब्बु नुनडि कोलुकोलेदु यू हेव नाट येट रेकवरेद फ्रम योर इल्नेस ➥आपकी बीमारी कम नहीं हुआ क्या नी इंका बेमरि तना सोय एरेतिवा
292.	జీవతున్ సాటి నిమ్మె బీడి ఉన్వల్ బంద్ కీమ్ ➥ మీరు పోగ తాగడం మాని వేయాలి ఫోర్ హెల్త్, యూ మస్ట్ రీఫ్రేన్ ఫ్రమ్ స్మోకింగ్ అచ్ఛే స్వాస్థ్ కే లియే ధూమ్రపాన్ న్ కరే నీర్ బీడి ఉనెకద్ మద్దెజ్	jīvatun sāṭi nimme bīḍi unval band kīm mīru pōga tāgaḍam māni vēyāli ➥For health, you must refrain from smoking acchē svāsth kē liyē dhūmrapān n karē nīr bīḍi unekad maddeṅ	जीवतुन साटि निम्मे बीडि उंवल बनद कीम मीरु पोगा तागडम मानि वेयालि फोर हेल्त, यू मस्ट रीफ्रेन फ्रम स्मोकिंग ➥अच्छे स्वास्थ के लिये धूम्रपान न करें नीर बीडि उनेकद मद्देङ
293.	వోన్ దవాఖన తగ సెరిక్ కీతోర్ ➥ అతనిని ఆస్పత్రిలో చేర్చారు హీ వాస్ అడ్మిటెడ్ టూ ద హాస్పిటల్ ఉంహే అస్పతాల్ మే భరతీ కియా గయా అమ్నున్ దవకనెత్ సెరిక్ కత్తెర్	vōn davākhana taga serik kītōr atanini āspatrilō cērcāru ➥He was admitted to the hospital unhē aspatāl mē bharatī kiyā gayā amnun davakanet serik katter	वोन दवाखना तगा सेरिक कीतोर अतनिनि आस्पत्रिलो चेर्चारु ही वास अड्मिटेड टू द हास्पिटल ➥उन्हें अस्पताल में भरती किया गया अम्नुन दवकनेत सेरिक कत्तेर

ప్రశ్నించుట	Asking Questions	प्रश्न पूछना
294. బోర్ నెయ్యున్ పాతోర్? ➥ ఎవరు కుక్కని కొట్టారు? హూ హిట్ ద డాగ్? కిస్నె కుత్తే కో మారా? ఏంద్ ఆతెన్ కుడుక్తెంద్?	bōr neydun pātōr? evaru kukkani koṭṭāru? ➥Who (sg) hit the dog? kisne kuttē kō mārā? ēnd āten kuḍuktend?	बोर नेयदुन पातोर? एवरु कुक्कनि कोट्टारु? हू हिट द डाग? ➥किसने कुत्ते को मारा? एनद आतेन कुड्डुक्तेनद?

295.
బోర్-బోర్ గాటొ తిత్తేర్?
➥ఎవరెవ్వరు అన్నం తిన్నారు?
హూ ఏట్ ద ఫూడ్?
కింహోంనే ఖానా ఖాయా?
ఏర్ ఏర్ అంబా తిందెర్?

bōr-bōr gāṭo tittēr?
evarevvaru annam tinnāru?
➥Who (pl) ate the food?
kinhōnnē khānā khāyā?
ēr ēr ambā tinder?

बोर-बोर गाटो तित्तेर?
एवरेव्वरु अन्नम तिन्नारु?
हू एट द फूड?
➥किन्होंने खाना खाया?
एर एर अंबा तिनदेर?

296.
మనోజ్ బదెన్ / బోన్ పాతోర్?
➥మనోజ్ దేనిని/ఎవరిని కొట్టారు?
వాట్ / హూమ్ డిడ్ మనోజ్ హిట్?
మనోజ్ నే కిస్కో మారా?
మనోజ్ ఏదున్ / ఏనున్ కుడుక్తెంద్?

manōj baden / bōn pātōr?
manōj dēnini/evarini koṭṭāru?
➥What / whom did Manoj hit?
manōj nē kiskō mārā?
manōj ēdun / ēnun kuḍuktend?

मनोज बदेन / बोन पातोर?
मनोज देनिनि/एवरिनि कोट्टारु?
वाट / हूम डिड मनोज हिट?
➥मनोज ने किसको मारा?
मनोज एदुन / एनुन कुड्डुक्तेनद?

297.
తేజ బదెన్ / బోన్ పాత?
➥తేజ దేనిని/ఎవరిని కొట్టింది?
వాట్ / హూమ్ డిడ్ తేజా హిట్?
తేజా నే కిస్కో మారీ?
తేజ ఏదున్ / ఏనున్ కుడుక్తిన్?

tēja baden / bōn pāta?
tēja dēnini/evarini koṭṭindi?
➥What / whom did Teja hit?
tējā nē kiskō mārī?
tēja ēdun / ēnun kuḍuktin?

तेजा बदेन / बोन पाता?
तेजा देनिनि/एवरिनि कोट्टिनदि?
वाट / हूम डिड तेजा हिट?
➥तेजा ने किसको मारी?
तेजा एदुन / एनुन कुड्डुक्तिन?

298.
మనోజ్ కొత్తంగ్ బోన్ సీతోర్?
➥మనోజ్ ఎవరికి డబ్బులిచ్చాడు?
టూ హూమ్ డిడ్ మనోజ్ గివ్ ద మనీ?
మనోజ్ నే పైసా కిస్కో దియా?
మనోజ్ బాకి ఏనుఙ్ సీతెంద్?

manōj kottang bōn sītōr?
manōj evariki ḍabbuliccāḍu?
➥To whom did Manoj give the money?
manōj nē paisā kiskō diyā?
manōj bāki ēnuṅ sītend?

मनोज कोत्तंग बोन सीतोर?
मनोज एवरिकि डब्बुलिच्चाडु?
टू हूम डिड मनोज गिव द मनी?
➥मनोज ने पैसा किसको दिया?
मनोज बाकि एनुङ सीतेनद?

299.	మనోజ్ నెయ్దున్ బాపె పాతోర్?	manōj neydun bāpe pātōr?	मनोज नेयदुन बापे पातोर?
	➥ మనోజ్ కుక్కని దేనితో కొట్టాడు?	manōj kukkani dēnitō koṭṭāḍu?	मनोज कुक्कनि देनितो कोट्टाडु?
	విద్ వాట్ డిడ్ మనోజ్ హిట్ ద డాగ్?	➥With what did Manoj hit the dog?	विद वाट डिड मनोज हिट द डाग?
	మనోజ్ నే కుత్తే కో కిసె మారా?	manōj nē kuttē kō kisse mārā?	➥मनोज ने कुत्ते को किससे मारा?
	మనోజ్ అతెన్ తానడ్ కుడుక్తెంద్?	manōj aten tānaḍ kuḍuktend?	मनोज अतेन तानड कुडुक्तेनद?
300.	వోర్ బోన్ హిందల్ కామ్ యేత్తోర్?	vōr bōn hindal kām yēttōr?	वोर बोन हिनदल काम येत्तोर?
	➥ అతను ఎవరి తరుపున పని తీసుకున్నాడు?	atanu evari tarupuna pani tīsukunnāḍu?	अतनु एवरि तरुपुना पनि तीसुकुन्नाडु?
	విద్ హూమ్ డిడ్ హి గెట్ ద వర్క్ డన్?	➥With whom did he get the work done?	विद हूम डिड ही गेट द वर्क डन?
	ఉస్నె కింసె కామ్ కరాయా?	usne kinse kām karāyā?	➥उसने किनसे काम कराया?
	అమ్డ్ ఏర్వాలడ్ పని ఏక్తెంద్?	amd ērvālaḍ pani ēktend?	अम्द एर्वालड पनि एक्तेनद?
301.	మనోజ్ బొనోర్ కాండి?	manōj bonōr kāṇḍi?	मनोज बोनोर कानडि?
	➥ మనోజ్ ఎవరి కొడుకు/కుమారుడు?	manōj evari koḍuku/kumāruḍu?	मनोज एवरि कोडुकु/कुमारुडु?
	హూస్ బొయ్ ఇస్ మనోజ్?	➥Whose (sg) boy is Manoj?	हूस बॉय इस मनोज?
	మనోజ్ కిస్కా లఢ్కా హై?	manōj kiskā laṛkā hai?	➥मनोज किसका लड़का है?
	మనోజ్ ఏనె పోరక్?	manōj ēne pōrak?	मनोज एने पोरक?
302.	ఇవ్ పొంటిల్క్ బోనంగ్?	iv poṇṭilk bōnang?	इव पोनटिल्क बोनंग?
	➥ ఈ కలములు ఎవరివి?	ī kalamulu evarivi?	ई कलमुलु एवरिवि?
	హూస్ పెంస్ ఆర్ దీస్?	➥Whose (pl) pens are these?	हूस पेंस आर दीस?
	యే కినకీ కలమేహైన్?	yē kinakī kalamē hain?	➥ये किनकी कलमें हैं?
	ఈ పొంట్లిల్క్ ఏనె?	ī poṇṭlilk ēne?	ई पोनट्लिल्क एने?
303.	మనోజ్ నెయ్దున్ బగ పాతోర్?	manōj neydun baga pātōr?	मनोज नेयदुन बगा पातोर?
	➥ మనోజ్ కుక్కని ఎక్కడ కొట్టాడు?	manōj kukkani ekkaḍa koṭṭāḍu?	मनोज कुक्कनि एक्कडा कोट्टाडु?
	వేర్ డిడ్ మనోజ్ హిట్ ద డాగ్?	➥Where did Manoj hit the dog?	वेर डिड मनोज हिट द डाग?
	మనోజ్ నే కుత్తే కో కహా పర్ మారా?	manōj nē kuttē kō kahā par mārā?	➥मनोज ने कुत्ते को कहाँ पर मारा?
	మనోజ్ ఆతెన్ ఎత్తి కుడుక్తెంద్?	manōj āten etti kuḍuktend?	मनोज आतेन एत्ति कुडुक्तेनद?

304.
మనోజ్ నెయ్దున్ బగటల్ పాతోర్?
➥మనోజ్ కుక్కని ఎక్కడి నుండి కొట్టాడు?
ఫ్రమ్ వేర్ డిడ్ మనోజ్ హిట్ ద డాగ్?
మనోజ్ నే కుత్తే కో కహా సే మారా
మనోజ్ ఆతెన్ ఎత్తతన కుడుక్తెంద్?

manōj neydun bagaṭal pātōr?
manōj kukkani ekkaḍi nuṇḍi koṭṭāḍu?
➥From where did Manoj hit the dog?
manōj nē kuttē kō kahā sē mārā
manōj āten ettatana kuḍuktend?

मनोज नेयदुन बगटल पातोर?
मनोज कुक्कनि एक्कडि नुनडि कोट्टाडु?
फ्रम वेर डिड मनोज हिट द डाग?
➥मनोज ने कुत्ते को कहाँ से मारा
मनोज आतेन एत्ततना कुडुक्तेनद?

305.
మనోజ్ నెయ్దున్ బస్కే పాతోర్?
➥మనోజ్ కుక్కని ఎప్పుడు కొట్టాడు?
వెన్ డిడ్ మనోజ్ హిట్ ద డాగ్?
మనోజ్ నే కుత్తే కో కబ్ మారా?
మనోజ్ అతెన్ ఎపుడ్ కుడుక్తెంద్?

manōj neydun baskē pātōr?
manōj kukkani eppuḍu koṭṭāḍu?
➥When did Manoj hit the dog?
manōj nē kuttē kō kab mārā?
manōj aten epuḍ kuḍuktend?

मनोज नेयदुन बस्के पातोर?
मनोज कुक्कनि एप्पुडु कोट्टाडु?
वेन डिड मनोज हिट द डाग?
➥मनोज ने कुत्ते को कब मारा?
मनोज अतेन एपुड कुडुक्तेनद?

306.
మనోజ్ నెయ్దున్ బెందల్ పాతోర్?
➥మనోజ్ కుక్కని ఎట్టు నుండి కొట్టాడు?
ఫ్రమ్ విచ్ సైడ్ డిడ్ మనోజ్ హిట్ ద డాగ్?
మనోజ్ నే కుత్తే కో కిధర్ సే మారా?
మనోజ్ ఆతెన్ ఎలడ్ కుడ్క్ తెంద్?

manōj neydun bendal pātōr?
manōj kukkani eṭṭu nuṇḍi koṭṭāḍu?
➥From which side did Manoj hit the dog?
manōj nē kuttē kō kidhar sē mārā?
manōj āten elaḍ kuḍk tend?

मनोज नेयदुन बेनदल पातोर?
मनोज कुक्कनि एट्टु नुनडि कोट्टाडु?
फ्रम विच सैड डिड मनोज हिट द डाग?
➥मनोज ने कुत्ते को किधर से मारा?
मनोज आतेन एलड कुड्क तेनद?

307.
మనోజ్ బెందల్ వాతోర్?
➥మనోజ్ ఎట్టు నుండి వచ్చాడు?
విచ్ సైడ్ డిడ్ మనోజ్ కమ్ ఫ్రమ్?
మనోజ్ కిధర్ సే ఆయా
మనోజ్ ఏలడ్ వత్తెంద్?

manōj bendal vātōr?
manōj eṭṭu nuṇḍi vaccāḍu?
➥Which side did Manoj come from?
manōj kidhar sē āyā
manōj ēlaḍ vattend?

मनोज बेनदल वातोर?
मनोज एट्टु नुनडि वच्चाडु?
विच सैड डिड मनोज कम फ्रम?
➥मनोज किधर से आया
मनोज एलड वत्तेनद?

308.	నిమ్మె ఇద్ సారి బహన్ సుర్తి? ➥ నీవు ఈ రొట్టె ఎలా చేశావు? హౌ డిడ్ యూ మేక్ దిస్ బ్రేడ్? ఆప్ నే యహ్ రోటీ కైసే బనాయీ? నీ ఈ నిపటె ఎనఙ్ సుట్టి?	nimme id sāri bahan surti? nīvu ī roṭṭe elā cēśāvu? ➥How did you make this bread? āp nē yah rōṭī kaisē banāyī? nī ī nipaṭe enaṅ suṭṭi?	निम्मे इद सारि बहन सुर्ति? नीवु ई रोट्टे एला चेशावु? हौ डिड यू मेक दिस ब्रेड? ➥आप ने यह रोटी कैसे बनायी? नी ई निपटे एनङ सुट्टि?
309.	మనోజ్ నెద్దున్ బహన్ పాతోర్? ➥ మనోజ్ కుక్కని ఎలా కొట్టాడు? హౌ డిడ్ మనోజ్ హిట్ ద డాగ్? మనోజ్ నే కుత్తే కో కైసే మారా? మనోజ్ ఆతెన్ ఎనఙ్ కుడుక్తెంద్?	manōj neydun bahan pātōr? manōj kukkani elā koṭṭāḍu? ➥How did Manoj hit the dog? manōj nē kuttē kō kaisē mārā? manōj āten enaṅ kuḍuktend?	मनोज नेयदुन बहन पातोर? मनोज कुक्कनि एला कोट्टाडु? हौ डिड मनोज हिट द डाग? ➥मनोज ने कुत्ते को कैसे मारा? मनोज आतेन एनङ कुडुक्तेनद?
310.	మనోజ్ నెద్దున్ బారి పాతోర్? ➥ మనోజ్ కుక్కని ఎందుకు కొట్టిండు వై డిడ్ మనోజ్ హిట్ ద డాగ్? మనోజ్ నే కుత్తా కో క్యో మారా? మనోజ్ ఆతెన్ తానుఙ్ కుడుక్తెంద్?	manōj neydun bāri pātōr? manōj kukkani enduku koṭṭiṇḍu ➥Why did Manoj hit the dog? manōj nē kuttā kō kyō mārā? manōj āten tānuṅ kuḍuktend?	मनोज नेयदुन बारि पातोर? मनोज कुक्कनि एनदुकु कोट्टिनडु वै डिड मनोज हिट द डाग? ➥मनोज ने कुत्ता को क्यों मारा? मनोज आतेन तानुङ कुडुक्तेनद?
311.	వోన కామ్ బహన్ మంత? ➥ అతని పని ఎలా ఉంది? హౌ ఇస్ హిస్ వర్క్? ఉస్కా కామ్ కైసాహై? ఆమ్నె పని ఎనఙ్ అన్సద్?	vōna kām bahan manta? atani pani elā undi? ➥How is his work? uskā kām kaisā hai? amne pani enaṅ ansad?	वोना काम बहन मनता? अतनि पनि एला उनदि? हौ इस हिस वर्क? ➥उसका काम कैसा है? अम्ने पनि एनङ अंसद?
312.	మనోజ్ బహన్ సొత్తోర్? ➥ మనోజ్ ఎలా వెళ్ళాడు? హౌ డిడ్ మనోజ్ గో? మనోజ్ కైసే గయా? మనోజ్ ఎనఙ్ సెద్దెంద్?	manōj bahan sottōr? manōj elā veḷḷāḍu? ➥How did Manoj go? manōj kaisē gayā? manōj enaṅ seddend?	मनोज बहन सोत्तोर? मनोज एला वेळ्ळाडु? हौ डिड मनोज गो? ➥मनोज कैसे गया? मनोज एनङ सेद्देनद?

313. టెబల్త్ పొర్రో బచ్చోంగ్ మర్క పండింగ్ మంతంగ్?
➥ బల్ల మీద ఎన్ని మామిడి పండ్లు ఉన్నాయి?
హౌ మెని మంగోస్ ఆర్ ఆన్ ద టేబల్?
మేజ్ పర్ కిత్నె ఆమ్ హైన్?
టెబుల్ పొదె ఎన్ని మామ్డి పన్ల్ అన్సా?
ṭebalt porro baccong marka panḍing mantang?
balla mīda enni māmiḍi panḍlu unnāyi?
➥How many mangoes are on the table?
mēz par kitne ām hain?
ṭebul pode enni māmḍi panl ansā?
टेबल्त पोर्रो बच्चोंग मर्का पनडिंग मनतंग?
बल्ला मीदा एंनि मामिडि पनड्लु उन्नायि?
हौ मेनि मंगोस आर आन द टेबल?
➥मेज़ पर कितने आम हैं?
टेबुल पोदे एंनि माम्डि पंल अंसा?

314. రోన్ బచ్చోంగ్ పెరెక్ మంతంగ్?
➥ ఇంట్లో బియ్యం ఎన్ని ఉన్నాయి?
హౌ మచ్ రైస్ ఇస్ దేర్ ఇన్ ద హౌస్?
ఘర్ మే కితనా చావల్ హై?
ఎల్లత్ ఎంతె బియ్యం అన్సద్?
rōn baccong perek mantang?
iṇṭlō biyyam enni unnāyi?
➥How much rice is there in the house?
ghar mē kitanā cāval hai?
ellat ente biyyam ansad?
रोन बच्चोंग पेरेक मनतंग?
इनट्लो बिय्यम एंनि उन्नायि?
हौ मच रैस इस देर इन द हौस?
➥घर में कितना चावल है?
एल्लत एनते बिय्यम अंसद?

315. సాడిత దర బచ్చోర్?
➥ చీర ధర ఎంత?
హౌ మచ్ ఇస్ ద సారీ?
సాఢీ కా దామ్ కితనా హై?
జుఱెనె దర ఎంతె?
sāḍita dara baccōr?
cīra dharа enta?
➥How much is the sari?
sāṛī kā dām kitanā hai?
juṅene dara ente?
साडिता दरा बच्चोर?
चीरा धरा एनता?
हौ मच इस द सारी?
➥साड़ी का दाम कितना है?
जुडेने दरा एनते?

కలిపె పదాలు — Joining Words — जोड़ना शब्द

316. ఉండే
➥ మరియు
ఎండ్
ఔర్
పెన
unḍē
mariyu
➥And
aur
pena
उनडे
मरियु
ऐंड
➥और
पेना

317.	మనోజ్ అని తేజల్ హాటుం సొత్తేర్ ➥మనోజ్ మరియు తేజ బజార్/అంగడి వెళ్ళారు మనోజ్ ఎండ్ తేజా వెంట్ టూ ద మార్కెట్ మనోజ్ ఔర్ తేజా బాజార్ గయే మనోజ్ అని లలిత అఙడి సెద్దెర్	manōj ani tējal hāṭum sottēr manōj mariyu tēja bajār/angaḍi veḷḷāru ➥Manoj and Teja went to the market manōj aur tējā bāzār gayē manōj ani lalita aṅaḍi sedder	मनोज अनि तेजल हाटुम सोत्तेर मनोज मरियु तेजा बजार्/अंगडि वेळ्ळारु मनोज ऍंड तेजा वेंट टू द मार्केट ➥मनोज और तेजा बाज़ार गये मनोज अनि ललिता अङडि सेद्देर
318.	మొమొట్ బస్నె సొత్తోం అని పండింగ్ తత్తోం ➥మేము బస్సులో వెళ్ళి ఫళ్ళు తెచ్చాము వీ వెంట్ బై బస్ ఎండ్ బ్రాట్ సమ్ ఫ్రూట్ హమ్ లోగ్ బస్ సే గయే ఔర్ ఫల్ ఖరీద్ కర్ లాయే ఆమ్ బస్సుత్ సెత్ పండ్ల్ కొత్తం	momoṭ basne sottōm ani panḍing tattōm mēmu bassulō veḷḷi phaḷḷu teccāmu ➥We went by bus and brought some fruit ham lōg bas sē gayē aur phal kharīd kar lāyē ām bassut set panḍl kottam	मोमोट बस्ने सोत्तोम अनि पनडिंग तत्तोम मेमु बषुलो वेळ्ळी फळ्ळु तेच्चामु वी वेंट बै बस ऍंड ब्राट सम फ्रूट ➥हम लोग बस से गये और फल खरीद कर लाये आम बषुत सेत पनड्ल कोत्तम
319.	తెర్ ➥లేదా ఓర్ యా తోతెదా / తోతెద్	ter lēdā ➥Or yā tōtedā / tōted	तेर लेदा ओर ➥या तोतेदा / तोतेद
320.	మనోజ్ తెర్ తేజ తెర్ వానిర్ ➥మనోజ్ లేదా తేజ రావచ్చు మనోజ్ ఓర్ తేజా విల్ లైక్లీ కమ్ మనోజ్ యా తేజా ఆయేంగే మనోజ్ తోద్ తె రామి ఎన వరాద్	manōj ter tēja ter vānir manōj lēdā tēja rāvaccu ➥Manoj or Teja will likely come manōj yā tējā āyēṅgē manōj tōd te rāmi ena varād	मनोज तेर तेजा तेर वानिर मनोज लेदा तेजा रावच्चु मनोज ओर तेजा विल लैक्ली कम ➥मनोज या तेजा आयेंगे मनोज तोद ते रामि एना वराद
321.	వోర్ బస్నె తెర్ ఆటొతె తెర్ దానూర్ ➥అతను బస్సు ద్వారా లేదా ఆటో ద్వారా వెళ్ళవచ్చు హీ విల్ గో బై బస్ ఓర్ బై ఔటో వహ్ బస్ యా ఆటో సే జాఏగా అమ్ద్ బస్సుత్ తోదింతె ఆటొత్ సెరెజ్ వంద్	vōr basne ter āṭote ter dānūr atanu bassu dvārā lēdā āṭō dvārā veḷḷavaccu ➥He will go by bus or by auto vah bas yā āṭō sē jāēgā amd bassut tōdinte āṭot sereṅ vand	वोर बस्ने तेर आटोते तेर दानूर अतनु बषु द्वारा लेदा आटो द्वारा वेळ्ळवच्चु ही विल गो बै बस ओर बै औटो ➥वह बस या आटो से जाएगा अम्द बषुत तोदिनते आटोत सेरेङ वनद

322.
హాటుమ్న కొర్ తెర్ మీన్క్ తెర్ యేత
➥ బజార్ నుండి కోడి లేదా చేపలు తీసుకొండి
ఫ్రమ్ ద మార్కెట్ బై చిక్కెన్ ఓర్ ఫిశ్
బాజార్ సే మురీ యా మఛలి ఖరీదో
అఙడి తన కొర్ ఎన కయ్యెలెన సుమ్మర్

hāṭumna kor ter mīnk ter yēta
bajār nunḍi kōḍi lēdā cēpalu tīsukonḍi
➥From the market buy chicken or fish
bāzār sē murgī yā machali kharīdō
aṅaḍi tana kor ena kayyelena summur

हाटुम्ना कोर तेर मीन्क तेर येता
बजार नुनडि कोडि लेदा चेपलु तीसुकोनडि
फ्रम द मार्केट बै चिक्केन ओर फिश
➥बाज़ार से मुर्गी या मछलि खरीदो
अङडि तना कोर एना कय्येलेना सुम्मुर

323.
కీ
➥ నాడు
దెట్
కి
ఆ యపుడ్

kī
nāḍu
➥That
ki
ā yapuḍ

की
नाडु
देट
➥कि
आ यपुड

324.
గోపాల్ ఇంజేర్ మంతోర్ కీ వోర్ సొంజేర్ మంతోర్
➥ గోపాల్ చెప్తున్నాడు అతను వెళ్ళుతున్నాడు
గోపాల్ ఇస్ సేయింగ్ దెట్ హీ ఇస్ గోఇంగ్
గోపాల్ కహ్ రహా హై కి వహ్ జా రహా హై
గోపాల్ ఇసండ్కి సెసనంసర్

gōpāl injēr mantōr kī vōr sonjēr mantōr
gōpāl ceptunnāḍu atanu veḷḷutunnāḍu
➥Gopal is saying that he is going
gōpāl kah rahā hai ki vah jā rahā hai
gōpāl isandki sesanansar

गोपाल इनजेर मनतोर की वोर सोनजेर मनतोर
गोपाल चेसुन्नाडु अतनु वेळ्ळुतुन्नाडु
गोपाल इस सेयिंग देट ही इस गोइंग
➥गोपाल कह रहा हैं कि वह जा रहा है
गोपाल इसनद्कि सेसनंसर

325.
మనోజ్ ఇత్తోర్ కీ దుకన్ బంద్ ఆత
➥ మనోజ్ అన్నాడు దుకాణం తాళ్ళ ఉంది
మనోజ్ సెడ్ దెట్ ద శాప్ వాస్ క్లోస్ట్
మనోజ్ నే కహా కి దూకాన్ బంద్ హుఈ
మనోజ్ ఇంతెంద్ కి దుకన్ బంద్ ఎద్దిన్

manōj ittōr kī dukan band āta
manōj annāḍu dukāṇam tāḷḷa undi
➥Manoj said that the shop was closed
manōj nē kahā ki dūkān band huī
manōj intend ki dukan band eddin

मनोज इत्तोर की दुकन बनद आता
मनोज अन्नाडु दुकाणम ताळ्ळा उनदि
मनोज सेड देट द शाप वास क्लोस्ट
➥मनोज ने कहा कि दूकान बंद हुई
मनोज इनतेनद कि दुकन बनद एद्दिन

326.	నన్న వోన్ ఇత్తోన్ కీ నన్న నాడి ఉండే వాయ పరోన్ ➥నేను అతనికి అన్నాను నేను రేపు కూడడ తిరిగి రాను ఐ టోల్డ్ హిమ్ దెట్ ఐ కెన్నాట్ కమ్ అగేన్ టుమారొ మైంనే ఉసె కహా కి మై కల్ ఫిర్ నహీ ఆ సకూగా ఆన్ అమ్నడ్ ఇంతన్ కి వేగెడ్ వరెన్	nanna vōn ittōn kī nanna nāḍi unḍē vāya parōn nēnu ataniki annānu nēnu rēpu kūḍaḍa tirigi rānu ➥I told him that I cannot come again tomorrow mainnē usse kahā ki mai kal phir nahī ā sakūgā ān amnaḍ intan ki vēgeḍ varen	नन्ना वोन इत्तोन की नन्ना नाडि उनडे वाया परोन नेनु अतनिकि अन्नानु नेनु रेपु कूडडा तिरिगि रानु ऐ टोल्ड हिम दैट ऐ केन्नाट कम अगेन टुमारो ➥मैंने उससे कहा कि मैं कल फिर नहीं आ सकूँगा आन अम्नड इनतन कि वेगेड वरेन
327.	అదెన్ సాటి ➥అందు కొరకు దేర్ ఫోర్ ఇసలిఏ అదుఙ్ సటి	aden sāṭi andu koraku ➥Therefore isaliē aduṅ saṭi	अदेन साटि अनदु कोरकु देर फोर ➥इसलिए अदुङ सटि
328.	వోన్ బయ్ కర్వాస్త అదెన్ సాటి మర్క పండి తిత్తోర్ ➥అతనికి చాలా ఆకలిగ ఉండే అందు కొరకు అతను మామిడి పండు తిన్నాడు హి వాస్ వెరి హంగ్రీ దేర్ ఫోర్ హీ ఏట్ ద మెంగో ఉస్ కో బహుత్ భూఖ్ లగీ ఇసలిఏ ఉస్నె ఆమ్ ఖాయా అమ్నుఙ్ కర్వ్ ఎద్దిన్. అదుఙ్ సటి మామ్డిక్ తిందెండ్	vōn bay karvāsta aden sāṭi marka paṇḍi tittōr ataniki cālā ākaliga unḍē andu koraku atanu māmiḍi paṇḍu tinnāḍu ➥He was very hungry therefore he ate the mango us kō bahut bhūkh lagī isaliē usne ām khāyā amnuṅ karv eddin. aduṅ saṭi māmḍik tindend	वोन बय कर्वास्ता अदेन साटि मर्का पनडि तित्तोर अतनिकि चाला आकलिगा उनडे अनदु कोरकु अतनु मामिडि पनडु तिन्नाडु ही वास वेरि हंग्री देर फोर ही एट द मेंगो ➥उस को बहुत भूख लगी इसलिए उसने आम खाया अम्नुङ कर्व एद्दिन। अदुङ सटि माम्डिक तिनदेनद
329.	బారిత్తెకె ➥ఎందుకంటె బికాస్ క్యోన్కి తానుఙ్ ఇంతె	bāritteke endukaṇṭe ➥Because kyōnki tānuṅ inte	बारित्तेके एनदुकनटे बिकास ➥क्योंकि तानुङ इनते

330.
నన్న గాటొ తిన్మకి బారిత్తెకె కర్వస్మకి
➥నేను అన్నం తిన్నలేదు ఎందుకంటె ఆకలిగ లేదు
ఐ డిడ్ నాట్ ఈట్ ఫూడ్ బికాస్ ఐ వాస్ నాట్ హంగ్రీ
మైనే ఖానా నహీ ఖాయా క్యోన్కి భూఖ్ లగ్ నహీ రహీ థీ
ఆన్ అంబా తినెన్ తానుజ్ ఇంతె కర్వ్ ఎరెద్

nanna gāṭo tinmaki bāritteke karvasmaki
nēnu annam tinnalēdu endukaṇṭe ākaliga lēdu
➥I did not eat food because I was not hungry
mainnē khānā nahī khāyā kyōnki bhūkh lag nahī rahī thī
ān ambā tinen tānuṅ inte karv ered

नन्ना गाटो तिनमकि बारित्तेके कर्वस्मकि
नेनु अन्नम तिन्नलेदु एनदुकनटे आकलिगा लेदु
ऐ डिड नाट ईट फूड बिकास ऐ वास नाट हंग्री
➥मैंने खाना नहीं खाया क्योंकि भूख लग नहीं रही थी
आन अंबा तिनेन तानुङ इनते कर्व एरेद

331.
వోర్ నాకున్ పాతోర్ బారిత్తెకె వోర్ సోంగ్నె మత్తోర్
➥అతను నన్నుకొట్టాడు ఎందుకంటె అతను కోపంలో ఉండే
హీ హిట్ మీ బికాస్ హీ వాస్ ఎంగ్రీ
ఉన్నె ముఝే మారా క్యోన్కి వహ్ క్రోధ్ మే థా
అమ్డ్ అన్ కుడుక్తెంద్ తానుజ్ ఇంతె రగ్గడ్ అండెంద్

vōr nākun pātōr bāritteke vōr sōngne mattōr
atanu nannu koṭṭāḍu endu kaṇṭe atanu kōpanlō unḍē
➥He hit me because he was angry
usne mujhē mārā kyōnki vah krōdh mē thā
amd an kuḍuktend tānuṅ inte raggaḍ anḍend

वोर नाकुन पातोर बारित्तेके वोर सोंग्ने मत्तोर
अतनु नंनु कोट्टाडु एनदु कनटे अतनु कोपंलो उनडे
ही हिट मी बिकास ही वास ऐंग्री
➥उसने मुझे मारा क्योंकि वह क्रोध में था
अम्द अन कुडुक्तेनद तानुङ इनते रग्गड अनडेनद

332.
కిడ్కి వాట్సి మంత బారిత్తెకె జోర్తె పిర్ వాసెర్ మంత
➥కిటికి పెట్టి ఉంది ఎందు కంటె వర్షం జోరుగ వస్తుంది
ద విండో ఇస్ క్లోస్ట్ బికాస్ ఇట్ వాస్ రేనింగ్ హెవిలీ
ఖిఢ్కీ బంద్ హై క్యోన్కి జోర్ సే వర్షా హో రహీ థీ
కిడికిక్ పుసుత్ అన్సద్ తానుజ్ ఇంతె వాన వర్స నంసద్

kiḍki vāṭsi manta bāritteke jōrte pir vāser manta
kiṭiki peṭṭi undi endu kaṇṭe varṣam jōruga vastundi
➥The window is closed because it was raining heavily
khiṛkī band hai kyōnki zōr sē varṣā hō rahī thī
kiḍikik pusut ansad tānuṅ inte vāna varsa nansad

खिड्की बंद है क्योंकि ज़ोर से वर्षा हो रही थी
किडिकिक पुसुत अंसद तानुङ इनते वाना वर्सा नंसद

333.
మొకర్తెకె
➥ఒక వేల
ఇఫ్…దెన్
అగర్ … తో
మోక పట్టె … ఒకొవెల

mokarteke
oka vēla
➥If…then
agar … tō
mōka paṭṭe … okovela

मोकर्तेके
ओका वेला
इफ्…देन
➥अगर … तो
मोका पट्टे ।।। ओकोवेला

334.	మొకర్తెకె మనోజ్ వాతెకె తేజల్ దాయర్ ➥ ఒక వేల మజోజ్ వస్తె తేజ వెళ్ళచ్చు ఇఫ్ మనోజ్ కమ్స్ దెన్ తేజా విల్ గో అగర్ మనోజ్ ఆయేగా తో తేజా జాఏగీ ఒకొ వేల మనోజ్ వత్తె రామి సెసద్	mokarteke manōj vāteke tējal dāyar oka vēla majōj vaste tēja veḷḷaccu ➥If Manoj comes then Teja will go agar manōj āyēgā tō tējā jāēgī oko vēla manōj vatte rāmi sesad	मोकर्तेके मनोज वातेके तेजल दायर ओका वेला मजोज वस्ते तेजा वेळळच्चु इफ मनोज कम्स देन तेजा विल गो ➥अगर मनोज आयेगा तो तेजा जाएगी ओको वेला मनोज वत्ते रामि सेसद
335.	మొకర్తెకె పిర్ వాతెకె వోర్ పూరంతోర్ ➥ ఒక వేల వర్షం వస్తె అతను తడుస్తాడు ఇఫ్ ఇట్ రేంస్ దెన్ హీ విల్ గెట్ వెట్ అగర్ వర్షా హుఈ తో వహ్ భీగేగా ఒకొ వేల వాన వత్తె అమ్డ్ బోక్సంద్	mokarteke pir vāteke vōr pūrantōr oka vēla varṣam vaste atanu taḍustāḍu ➥If it rains then he will get wet agar varṣā huī tō vah bhīgēgā oko vēla vāna vatte amd bōksand	मोकर्तेके पिर वातेके वोर पूरनतोर ओका वेला वर्षम वस्ते अतनु तडुस्ताडु इफ इट रेंस देन ही विल गेट वेट ➥अगर वर्षा हुई तो वह भीगेगा ओको वेला वाना वत्ते अम्द बोक्सनद
336.	మొకర్తెకె నిమ్మె సెయ్కల్తె సొత్తెకె వెయ్నె యెవంతి ➥ ఒక వేల నీవు సైకిల్ తో వెళ్ళుతె తొందర చేరు తారు ఇఫ్ యూ గో బైసైకల్ దెన్ యూ విల్ అరైవ్ సూనర్ అగర్ తుమ్ సాఇకిల్ సే జాఓగే తో జల్దీ పహుచోగే ఒకొ వేలసైకిలుత్ సెద్దె జల్ది గదిసతి	mokarteke nimme seykalte sotteke veyne yevanti oka vēla nīvu saikil tō veḷḷute tondara cēru tāru ➥If you go by cycle then you will arrive sooner agar tum sāikil sē jāōgē tō jaldī pahucōgē oko vēla saikilut sedde jaldi gadisati	मोकर्तेके निम्मे सेय्कल्ते सोत्तेके वेय्ने येवनति ओका वेला नीवु सैकिल तो वेळ्ळुते तोनदरा चेरु तारु इफ यू गो बै सैकल देन यू विल अरैव सूनर ➥अगर तुम साइकिल से जाओगे तो जल्दी पहुँचोगे ओको वेला सैकिलुत सेद्दे जल्दि गदिसति
337.	బస్కే ... అస్కే ➥ ఎప్పుడు ... అప్పుడు వెన్···దెన్ జబ్ ··· తబ్ ఎపుడ్ ... ఆ యపుడ్	baskē … askē eppuḍu … appuḍu ➥When…then jab … tab epuḍ … ā yapuḍ	बस्के ।।। अस्के एप्पुडु ।।। अप्पुडु वेन्…देन ➥जब … तब एपुड ।।। आ यपुड
338.	నిమ్మె బస్కే గాటొ తత్తెకె అస్కే నన్న కొత్తంగ్ సీంతోన్ ➥ నీవు ఎప్పుడు అన్నం తేస్తె అప్పుడు నేను డబ్బులిస్తాను వెన్ యూ బ్రింగ్ ద ఫూడ్ దెన్ ఐ విల్ పే జబ్ తుమ్ ఖానా లాఓగే తబ్ మై పైసా దూగా నీ ఎపుడ్ అంబా కొత్తె అపుడ్ మల్ల బాకి సిసత్	nimme baskē gāṭo tatteke askē nanna kottang sīntōn nīvu eppuḍu annam tēste appuḍu nēnu ḍabbulistānu ➥When you bring the food then I will pay jab tum khānā lāōgē tab mai paisā dūgā nī epuḍ ambā kotte apuḍ malla bāki sisat	निम्मे बस्के गाटो तत्तेके अस्के नन्ना कोत्तंग सीनतोन नीवु एप्पुडु अन्नम तेस्ते अप्पुडु नेनु डब्बुलिस्तानु वेन यू ब्रिंग द फूड देन ऐ विल पे ➥जब तुम खाना लाओगे तब मैं पैसा दूँगा नी एपुड अंबा कोत्ते अपुड मल्ला बाकि सिसत

339.
బస్కే పిర్ వాతెకె అస్కే తరస్క్ వాంతంగ్
➥ఎప్పుడు వర్షం కురిస్తే అప్పుడు పాములు వస్తాయి
వెన్ ఇట్ రేంస్ దెన్ స్నేక్స్ కమ్
జబ్ వర్షా హోతీ హై తబ్ సాపో నికల్తెహై
వాన వత్తె పాము వర్సా

baskē pir vāteke askē tarask vāntang
eppuḍu varṣam kuristē appuḍu pāmulu vastāyi
➥When it rains then snakes come
jab varṣā hōtī hai tab sāpō nikaltē hai
vāna vatte pāmu varsā

बस्के पिर वातेके अस्के तरस्क वानतंग
एप्पुड्डु वर्षम कुरिस्ते अप्पुड्डु पामुलु वस्तायि
वेन इट रेंस देन स्नेक्स कम
➥जब वर्षा होती हैं तब साँपों निकलते हैं
वाना वत्ते पामु वर्सा

340.
బస్కే పోడ్డ్ పెసియంత అస్కే వావ్టె దాంతేర్
➥ఎప్పుడుసూర్యుడువస్తాడుఅప్పుడుపొలాలకువెళ్ళుతారు
వెన్ ద సన్ రైసెస్ దెన్ దేయ్ గో టూ ద ఫీల్డ్
జబ్ సూరజ్ ఉఠతా హై, తబ్ వే ఖేత్ మే జాతే హై
ఎపుడ్ పొద్ కురితె అపుడ్ కెన్వై సెసర్

baskē pōḍḍ pesiyanta askē vāvṭe dāntēr
eppuḍu sūryuḍu vastāḍu appuḍu polālaku veḷḷutāru
➥When the sun rises then they go to the field
jab sūraj uṭhatā hai, tab vē khēt mē jātē hai
epuḍ pod kurite apuḍ kenvai sesar

बस्के पोड्द पेसियनता अस्के वाव्टे दानतेर
एप्पुड्डु सूर्युड्डु वस्ताडु अप्पुड्डु पोलालकु वेळ्ळुतारु
वेन द सन रैसेस देन देय गो टू द फील्ड
➥जब सूरज उठता है, तब वे खेत मे जाते हैं
एपुड पोद कुरिते अपुड केन्वै सेसर

341.
బతి
➥కాని
బట్
లేకిన్
గని

bati
kāni
➥But
lēkin
gani

बति
कानि
बट
➥लेकिन
गनि

342.
నన్న కావడ్ కెహ్తోన్ బతి కుంజి రొప్పో మత్త
➥నేను తలుపు వేశాను కాని తాళ్ళం చేవి లోపల ఉంది
ఐ క్లోస్ట్ ద డోర్ బట్ ద కీ వాస్ ఇన్ సైడ్
మైంనే దర్వాజా బంద్ కియా లేకిన్ చాబీ అందర్ థీ
ఆన్ కవడ్ తప్తన్ గని కెయ్ లొపా అన్సద్

nanna kāvaḍ kehtōn bati kunji roppō matta
nēnu talupu vēśānu kāni tāḷḷam cēvi lōpala undi
➥I closed the door but the key was inside
mainnē darvāzā band kiyā lēkin cābī andar thī
ān kavaḍ taptan gani key lopā ansad

नन्ना कावड केह्तोन बति कुनजि रोप्पो मत्ता
नेनु तलुपु वेशानु कानि ताळ्ळम चेवि लोपला उनदि
ऐ क्लोस्ट द डोर बट द की वास इन सैड
➥मैंने दरवाज़ा बंद किया लेकिन चाबी अंदर थी
आन कवड तप्तन गनि केय लोपा अंसद

343. వోర్ "వాక" ఇత్తోర్ బతి వాయ్మకి
➥అతను వాస్త అని అన్నాడు కాని రాలేదు
హీ సెడ్ "ఐ విల్ కమ్", బట్ డిడ్ నాట్ కమ్
ఉస్నె కహా "మై ఆఉంగా" లేకిన్ వహ్ నహీ ఆయా
అమ్డ్ వర్సత్ ఇంతెంద్ గని వరె తేంద్

vōr "vāka" ittōr bati vāymaki
atanu vāsta ani annāḍu kāni rālēdu
➥He said "I will come", but did not come
usne kahā "mai āuṅgā" lēkin vah nahī āyā
amd varsat intend gani vare tēnd

वोर "वाक" इत्तोर बति वायमकि
अतनु वास्ता अनि अन्नाडु कानि रालेदु
ही सेड "ऐ विल कम", बट डिड नाट कम
➥उसने कहा "मैं आउंगा" लेकिन वह नहीं आया
अम्द वर्सत इनतेनद गनि वरे तेनद

344. నన్న పాల్ ఉంటోన్ బతి కల్ ఉనోన్
➥నేను పాలు త్రాగుతాను కాని సారాయి త్రాగను
ఐ డ్రిన్క్ మిల్క్ బట్ ఐ డోంట్ డ్రిన్క్ లికర్
మై దూధ్ పీతా హూ లేకిన్ దారు నహీ పీతా
ఆన్ పాల్ ఉసత్ గని కల్ ఉనెన్

nanna pāl uṇṭōn bati kal unōn
nēnu pālu trāgutānu kāni sārāyi trāganu
➥I drink milk but I don't drink liquor
mai dūdh pītā hū lēkin dāru nahī pītā
ān pāl usat gani kal unen

नन्ना पाल उनटोन बति कल उनोन
नेनु पालु त्रागुतानु कानि सारायि त्रागनु
ऐ ड्रिन्क मिल्क बट ऐ डोंट ड्रिन्क लिकर
➥मैं दूध पीता हूँ लेकिन दारु नहीं पीता
आन पाल उसत गनि कल उनेन

సర్వనామ పదాల ప్రమోగము — Possessive Pronouns — सम्बन्धवाचक सर्वनाम

345. వేర్ మావొర్ కాండి
➥ఇతను మా కుమారుడు
దిస్ ఇస్ ఆవర్ సాన్
యహ్ హమారా బేటా హై
అమ్డ్ అమె కీకె

vēr māvor kāṇḍi
itanu mā kumāruḍu
➥This is our son
yah hamārā bēṭā hai
amd ame kīke

वेर मावोर कानडि
इतनु मा कुमारुडु
दिस इस आवर सान
➥यह हमारा बेटा है
अम्द अमे कीके

346. వీర్ మావుర్ కాండిర్
➥వీరు మా కుమారులు
దీస్ ఆర్ ఆవర్ సాంస్
యే హమారే బేటే హై
ఇవ్ర్ అమె కీకే

vīr māvur kāṇḍir
vīru mā kumārulu
➥These are our sons
yē hamārē bēṭē hai
ivr ame kīkē

वीर मावुर कानडिर
वीरु मा कुमारुलु
दीस आर आवर सांस
➥ये हमारे बेटे हैं
इव्र अमे कीके

347.	ఇద్ మావ పేడి ➥ ఈమె మా కూతురు దిస్ ఇస్ ఆవర్ డాటర్ యహ్ హమారీ బేటీ హై ఇద్ అమె కొమ్మా	id māva pēḍi īme mā kūturu ➥This is our daughter yah hamārī bēṭī hai id ame kommā	इद मावा पेडि ईमे मा कूतुरु दिस इस आवर डाटर ➥यह हमारी बेटी है इद अमे कोम्मा
348.	ఇవ్ మావంగ్ పేకింగ్ ➥ వీరు మా కూతురులు దీస్ ఆర్ ఆవర్ డాటర్స్ యే హమారే బేటియా హై ఇదా అమె కొమసిక్	iv māvang pēking vīru mā kūturulu ➥These are our daughters yē hamārē bēṭiyā hai idā ame komasik	इव मावंग पेकिंग वीरु मा कूतुरुलु दीस आर आवर डाटर्स ➥ये हमारे बेटियां हैं इदा अमे कोमसिक
349.	వేర్ నావొర్ కాండి ➥ ఇతను నా కుమారుడు దిస్ ఇస్ మై సాన్ యహ్ మేరా బేటా హై ఇమ్డ్ అనె కీకె	vēr nāvor kāṇḍi itanu nā kumāruḍu ➥This is my son yah mērā bēṭā hai imd ane kīke	वेर नावोर कानडि इतनु ना कुमारुडु दिस इस मै सान ➥यह मेरा बेटा है इम्द अने कीके
350.	వీర్ నావుర్ కాండిర్ ➥ వీరు నా కుమారులు దీస్ ఆర్ మై సాన్స్ యే మేరే బేటే హై ఇవ్ర్ అనె కీకెల్ ఎన్నెర్	vīr nāvur kāṇḍir vīru nā kumārulu ➥These are my sons yē mērē bēṭē hai ivr ane kīkel enner	वीर नावुर कानडिर वीरु ना कुमारुलु दीस आर मै सांस ➥ये मेरे बेटे हैं इव्र अने कीकेल एंनेर

351.	ఇద్ నావ పేడి	id nāva pēḍi	इद नावा पेडि
	➥ ఈమె నా కూతురు	īme nā kūturu	ईमे ना कूतुरु
	దిస్ ఇస్ మై డాటర్	➥This is my daughter	दिस इस मै डाटर
	యహ్ మేరీ బేటీహై	yah mērī bēṭī hai	➥यह मेरी बेटी है
	ఇద్ అనె కొమ్మా	id ane kommā	इद अने कोम्मा
352.	ఇవ్ నావంగ్ పేకింగ్	iv nāvang pēking	इव नावंग पेकिंग
	➥ వీళ్ళు నా కూతురులు	vīḷḷu nā kūturulu	वीळ्ळु ना कूतुरुलु
	దీస్ ఆర్ మై డాటర్స్	➥These are my daughters	दीस आर मै डाटर्स
	యే మేరే బేటియాహై	yē mērē bēṭiyā hai	➥ये मेरे बेटियां हैं
	ఇదా అమె కొమసిక్	idā ame komasik	इदा अमे कोमसिक
353.	వేర్ వోనొర్ కాండి	vēr vōnor kāṇḍi	वेर वोनोर कानडि
	➥ ఇతను అతని కుమారుడు	itanu atani kumāruḍu	इतनु अतनि कुमारुडु
	దిస్ ఇస్ హిస్ సాన్	➥This is his son	दिस इस हिस सान
	యహ్ ఉస్కా బేటా హై	yah uskā bēṭā hai	➥यह उसका बेटा है
	ఇమ్డ్ అనె కీకె	imd ane kīke	इम्द अने कीके
354.	వీర్ వోనెర్ కాండిర్	vīr vōner kāṇḍir	वीर वोनेर कानडिर
	➥ వీరు అతని కుమారులు	vīru atani kumārulu	वीरु अतनि कुमारुलु
	దీస్ ఆర్ హిస్ సాంస్	➥These are his sons	दीस आर हिस सांस
	యే ఉస్కె బేటేహై	yē uske bēṭē hai	➥ये उसके बेटे हैं
	ఇవ్ర్ అమ్నె కీకెల్	ivr amne kīkel	इव्र अम्ने कीकेल
355.	ఇద్ వోన పేడి	id vōna pēḍi	इद वोना पेडि
	➥ ఈమె అతని కూతురు	īme atani kūturu	ईमे अतनि कूतुरु
	దిస్ ఇస్ హిస్ డాటర్	➥This is his daughter	दिस इस हिस डाटर
	యహ్ ఉసకీ బేటీహై	yah usakī bēṭī hai	➥यह उसकी बेटी है
	ఇద్ అనె కొమ్మా	id ane kommā	इद अने कोम्मा

356. ఇవ్ వోనంగ్ పేకింగ్
➥ వీళ్ళు అతని కూతురులు
దీస్ ఆర్ హిస్ డాటర్స్
యే ఉసకీ బేటియాహై
ఇదా అమ్నె కొమసిక్

iv vōnang pēking
vīḷḷu atani kūturulu
➥These are his daughters
yē usakī bēṭiyā hai
idā amne komasik

इव वोनंग पेकिंग
वीळ्ळु अतनि कूतुरुलु
दीस आर हिस डाटर्स
➥ये उसकी बेटियां हैं
इदा अम्ने कोमसिक

357. వేర్ తానొర్ కాండి
➥ ఇతను ఆమె కుమారుడు
దిస్ ఇస్ హర్ సాన్
యహ్ ఉస్కా బేటాహై
అమ్ద్ అద్నె కీకె

vēr tānor kāṇḍi
itanu āme kumāruḍu
➥This is her son
yah uskā bēṭā hai
amd adne kīke

वेर तानोर कानडि
इतनु आमे कुमारुडु
दिस इस हर सान
➥यह उसका बेटा है
अम्द अद्ने कीके

358. వీర్ తానెర్ కాండిర్
➥ వీరు అతని కుమారులు
దీస్ ఆర్ హర్ సాంస్
యే ఉస్కె బేటేహై
ఇవ్ర్ అమ్నె కీకెల్

vīr tāner kāṇḍir
vīru atani kumārulu
➥These are her sons
yē uske bēṭē hai
ivr amne kīkel

वीर तानेर कानडिर
वीरु अतनि कुमारुलु
दीस आर हर सांस
➥ये उसके बेटे हैं
इव्र अम्ने कीकेल

359. ఇద్ తాన పేడి
➥ ఈమె అతని కూతురు
దిస్ ఇస్ హర్ డాటర్
యహ్ ఉసకీ బేటీహై
ఇద్ అమ్నె కొమ్మా

id tāna pēḍi
īme atani kūturu
➥This is her daughter
yah usakī bēṭī hai
id amne kommā

इद तानि पेडि
ईमे अतनि कूतुरु
दिस इस हर डाटर
➥यह उसकी बेटी है
इद अम्ने कोम्मा

360.	ఇవ్ తానంగ్ పేకింగ్	iv tānang pēking	इव तानंग पेकिंग
	➥ వీళ్ళు ఆమె కుమర్తెలు	vīḷḷu āme kumartelu	वीळ्ळु आमे कुमर्तेलु
	దీస్ ఆర్ హర్ డాటర్స్	➥These are her daughters	दीस आर हर डाटर्स
	యే ఉసకీ బేటియాహై	yē usakī bēṭiyā hai	➥ये उसकी बेटियां हैं
	ఇదా అద్నె కొమసిక్	idā adne komasik	इदा अद्रे कोमसिक
361.	వేర్ వీరొర్ కాండి	vēr vīror kāṇḍi	वेर वीरोर कानडि
	➥ ఇతను వీరి కుమారుడు	itanu vīri kumāruḍu	इतनु वीरि कुमारुडु
	దిస్ ఇస్ దేర్ సాన్	➥This is their (near) son	दिस इस देर सान
	యహ్ ఇన్కా బేటా హై	yah inkā bēṭā hai	➥यह इनका बेटा है
	ఇమ్ద్ ఇవ్రె కీకె	imd ivre kīke	इम्द इव्रे कीके
362.	వీర్ వీరెర్ కాండిర్	vīr vīrer kāṇḍir	वीर वीरेर कानडिर
	➥ వీరు వీళ్ళ కుమారులు	vīru vīḷḷa kumārulu	वीरु वीळ्ळा कुमारुलु
	దీస్ ఆర్ దేర్ సాంస్	➥These are their (near) sons	दीस आर देर सांस
	యే ఇన్కే బేటేహై	yē inkē bēṭē hai	➥ये इनके बेटे हैं
	ఇవ్ర్ అవ్రె కీకెల్ ఎన్నెర్	ivr avre kīkel enner	इव्र अव्रे कीकेल एंनेर
363.	ఇద్ వీర పేడి	id vīra pēḍi	इद वीरा पेडि
	➥ ఈమె వీరి కూతురు	īme vīri kūturu	ईमे वीरि कूतुरु
	దిస్ ఇస్ దేర్ డాటర్	➥This is their (near) daughter	दिस इस देर डाटर
	యహ్ ఇనకీ బేటీహై	yah inakī bēṭī hai	➥यह इनकी बेटी है
	ఇద్ ఇద్నె కొమ్మా	id idne kommā	इद इद्रे कोम्मा
364.	ఇవ్ వీరంగ్ పేకింగ్	iv vīrang pēking	इव वीरंग पेकिंग
	➥ వీళ్ళు, వీళ్ళ కుమర్తెలు	vīḷḷu, vīḷḷa kumartelu	वीळ्ळु, वीळ्ळा कुमर्तेलु
	దీస్ ఆర్ దేర్ డాటర్స్	➥These are their (near) daughters	दीस आर देर डाटर्स
	యే ఇన్కే బేటియాహై	yē inkē bēṭiyā hai	➥ये इनके बेटियां हैं
	ఇదా ఇవ్రె కొమసిక్	idā ivre komasik	इदा इव्रे कोमसिक

365.	వేర్ ఊరొర్ కాండి	vēr ūror kāṇḍi	वेर ऊरोर कानडि
	➥ ఇతను వారి యొక్క కుమారుడు	itanu vāri yokka kumāruḍu	इतनु वारि योक्का कुमारुडु
	దిస్ ఇస్ దేర్ సాన్	➥This is their (far) son	दिस इस देर सान
	యహ్ ఉన్కా బేటాహై	yah unkā bēṭā hai	➥यह उनका बेटा है
	ఇమ్డ్ అవ్రె కీకె	imd avre kīke	इम्द अव्रे कीके
366.	వీర్ ఊరెర్ కాండిర్	vīr ūrer kāṇḍir	वीर ऊरेर कानडिर
	➥ వీళ్ళు వాళ్ళ యొక్క కుమారులు	vīḷḷu vāḷḷa yokka kumārulu	वीळ्ळु वाळ्ळा योक्का कुमारुलु
	దీస్ ఆర్ దేర్ సాంస్	➥These are their (far) sons	दीस आर देर सांस
	యే ఉన్కే బేటేహై	yē unkē bēṭē hai	➥ये उनके बेटे हैं
	ఇవ్ర్ అవ్రెర్ పోరకెర్	ivr avrer pōraker	इव्र अव्रेर पोरकेर
367.	ఇద్ ఊర పేడి	id ūra pēḍi	इद ऊरा पेडि
	➥ ఈమె వారియొక్క కూతురు	īme vāriyokka kūturu	ईमे वारियोक्का कूतुरु
	దిస్ ఇస్ దేర్ డాటర్	➥This is their (far) daughter	दिस इस देर डाटर
	యహ్ ఉనకీ బేటీహై	yah unakī bēṭī hai	➥यह उनकी बेटी है
	ఇద్ అవ్రె కొమ్మా	id avre kommā	इद अव्रे कोम्मा
368.	ఇవ్ ఊరంగ్ పేకింగ్	iv ūrang pēking	इव ऊरंग पेकिंग
	➥ వీళ్ళు వాళ్ళ యొక్క కుమర్తెలు	vīḷḷu vāḷḷa yokka kumartelu	वीळ्ळु वाळ्ळा योक्का कुमर्तेलु
	దీస్ ఆర్ దేర్ డాటర్స్	➥These are their (far) daughters	दीस आर देर डाटर्स
	యే ఉన్కే బేటియాహై	yē unkē bēṭiyā hai	➥ये उनके बेटियां हैं
	ఇదా అవ్రె కొమసిక్	idā avre komasik	इदा अव्रे कोमसिक

	గంటలు	Time	समय
369.	నన్న ఇంకె వాచి కీసేర్ మంతోన్ ➥నేను ఇప్పుడు చదువుతున్నాను నౌ ఐ ఎమ్ రీడింగ్ అభీ మై పఢ్ రహా హూ ఆన్ ఇండి ముడ్ గల్సత్	nanna iṅke vāci kīsēr mantōn nēnu ippuḍu caduvutunnānu ➥Now I am reading abhī mai paḍh rahā hū ān inḍi muḍ galsat	नन्ना इंके वाचि कीसेर मनतोन नेनु इप्पुडु चदुवुतुन्नानु नौ ऐ ऐम रीडिंग ➥अभी मैं पढ रहा हूँ आन इनडि मुड गल्सत
370.	వోర్ వెహ్తోర్, "ఇంకె సిల్లె!" ➥అతను చెప్పిండు ఇప్పుడు లేదు హీ సెడ్, "నాట్ నౌ!" "అభీ నహీన్!" ఉస్నె బోలా ఇడ్తెంద్ పంజీ తొతెద్	vōr vehtōr, "iṅke sille!" atanu ceppiṇḍu ippuḍu lēdu ➥He said, "Not now!" "abhī nahīn!" usne bōlā iḍtend paṅṅi toted	वोर वेह्तोर, "इंके सिल्ले!" अतनु चेप्पिनडु इप्पुडु लेदु ही सेड, "नाट नौ!" ➥"अभी नहीं!" उसने बोला इड्तेनद पंङि तोतेद
371.	ఇద్ జోక తిర్యాని దాకట్ ➥ఈ సారి తిర్యాణి వెళ్ళుదాము దిస్ టైమ్ లెట్స్ గో టూ తిర్యానీ ఇస్ బార్ తిర్యాని జాయేంగే ఈ మాట్ తిర్యాని సెన్నడ్	id jōka tiryāni dākaṭ ī sāri tiryāṇi veḷḷudāmu ➥This time let's go to Tiryani is bār tiryāni jāyēṅgē ī māṭ tiryāni sennaḍ	इद जोका तिर्यानि दाकट ई सारि तिर्याणि वेळ्ळुदामु दिस टैम लेट्स गो टू तिर्यानी ➥इस बार तिर्यानि जायेंगे ई माट तिर्यानि सेन्नड
372.	ఇంకేన్ బస్నగ ఉచ్చేర్ మంతోర్ ➥ఇప్పుడె బస్సులో కూర్చుంటునాడు రైట్ నౌ హీ ఇస్ సిటింగ్ ఇన్ ద బస్ అభీ వహ్ బస్ మే బైఠా హై పజీని బస్సుత్ ఉద్స నంసంద్	iṅkēn basnaga uccēr mantōr ippuḍe bassulō kūrcuṇṭunāḍu ➥Right now he is sitting in the bus abhī vah bas mē baiṭhā hai paṅīni bassut udsa nansand	इंकेन बस्नगा उच्चेर मनतोर इप्पुडे बसुलो कूर्चुनटुनाडु रैट नौ ही इस सिटिंग इन द बस ➥अभी वह बस मे बैठा है पङीनि बसुत उद्सा नंसनद

373. ఇంకే-ఇంకేన్ దేవపూర్ సొత్త
➥ఇప్పుడు-ఇప్పుడె దేవాపూర్ వెళ్ళింది
జస్ట్ నౌ శీ వెంట్ టూ దేవపూర్
అభీ-అభీ వహ్ దేవపూర్ గయీ
పంజీ పంజీని దేవాపుర్ సెద్దిన్
iṅkē-iṅkēn dēvapūr sotta
ippuḍu-ippuḍe dēvāpūr veḷḷindi
➥Just now she went to Devapur
abhī-abhī vah dēvapūr gayī
paṅṅi paṅṅīni dēvāpur seddin
इंके-इंकेन देवपूर सोत्ता
इप्पुडु-इप्पुडे देवापूर वेळ्ळिनदि
जस्ट नौ शी वेंट टू देवपूर
➥अभी-अभी वह देवपूर गयी
पंङि पंङीनि देवापुर सेद्दिन

374. అద్ ఇత్త, "ఇంకేన్ సిల్లె, మల్ల!"
➥ఆమె అన్నది ఇప్పుడు లేదు తర్వాత!
శీ సెడ్, "నాట్ రైట్ నౌ, లేటర్!"
"అభీ నహీన్, బాద్ మే!" వహ్ బోలీ
అద్ ఇంత్తిన్ పంజీని తోద్ మల్ల
ad itta, "iṅkēn sille, malla!"
āme annadi ippuḍu lēdu tarvāta!
➥She said, "Not right now, later!"
"abhī nahīn, bād mē!" vah bōlī
ad inttin paṅṅini tōd malla
अद इत्ता, "इंकेन सिल्ले, मल्ला!"
आमे अन्नदि इप्पुडु लेदु तर्वाता!
शी सेड, "नाट रैट नौ, लेटर!"
➥"अभी नहीं, बाद मे!" वह बोली
अद इनत्तिन पंङिनि तोद मल्ला

375. ఇంకె వేరి బతల్ కీతి?
➥ఇప్పటి వరకు ఏమి చేశారు?
అప్ టూ నౌ వాట్ హెవ్ యూ డన్?
అబ్ తక్ ఆప్నె క్యా కియా?
పంజీదూక్ తా గత్తిర్
iṅke vēri batal kīti?
ippaṭi varaku ēmi cēśāru?
➥Up to now what have you done?
ab tak āpne kyā kiyā?
paṅṅidūk tā gattir
इंके वेरि बतल कीति?
इप्पटि वरकु एमि चेशारु?
अप टू नौ वाट हेव यू डन?
➥अब तक आपने क्या किया?
पंङिदूक ता गत्तिर

376. బస్కే వాతిట్?
➥ఎప్పుడు వచ్చారు?
వెన్ డిడ్ యూ ఆల్ కమ్?
ఆప్ లోగ్ కబ్ ఆయే?
ఎపుడ్ వత్తిర్
baskē vātiṭ?
eppuḍu vaccāru?
➥When did you all come?
āp lōg kab āyē?
epuḍ vattir
బస్కే వాటిట్?
ఎప్పుడు వచ్చారు?
వేన డిడ యూ ఆల కమ?
➥आप लोग कब आये?
एपुड वत्तिर

377.	బస్కే-బస్కేన్ రేల్తె దాంతోం ➥అప్పుడు అప్పుడు రైలుతో వెళ్తాము సమ్ టైమ్స్ వీ గో బై ట్రేన్ కభీ-కభీ హమ్ (లోగ్) రేల్ గాడీ సే జాతే హై అపుడ్-అపుడ్ రైలుత్ సెసతుం	baskē-baskēn rēlte dāntōm appuḍu appuḍu railutō veḷtāmu ➥Sometimes we go by train kabhī-kabhī ham (lōg) rēl gāḍī sē jātē hai apuḍ-apuḍ railut sesatum	बस्के-बस्केन रेल्ते दानतोम अप्पुड्डु अप्पुड्डु रैलुतो वेळतामु सम टैम्स वी गो बै ट्रेन ➥कभी-कभी हम (लोग) रेल गाडी से जाते हैं अपुड-अपुड रैलुत सेसतुम
378.	నన్న రోజి యేర్ తుంగంతోన్ ➥నేను ప్రతి రోజు స్నానం చేస్తాను ఐ హెవ్ అ బాత్ డేలి మై హర్ దిన్ స్నాన్ కరతా హూ ఆన్ రోజ్ ఈరొడ్సత్	nanna rōji yēr tungantōn nēnu prati rōju snānam cēstānu ➥I have a bath daily mai har din snān karatā hū ān rōj īroḍsat	नन्ना रोजि येर तुंगनतोन नेनु प्रति रोजु स्नानम चेस्तानु ऐ हेव अ बात डेलि ➥मैं हर दिन स्नान करता हूँ आन रोज ईरोडसत
379.	నన్న సక్కెడల్ కామ్ కీసేర్ మంతోన్ ➥నేను ఉదయం నుండి పని చేస్తునే ఉన్నాను ఐ ఎమ్ వర్కింగ్ సింస్ దిస్ మోర్నింగ్ మై సుబేహ్ సే కామ్ కర్ రహా హూ ఆన్ తొల్లి తన పని కల్సని అన్సత్	nanna sakkeḍal kām kīsēr mantōn nēnu udayam nuṇḍi pani cēstunē unnānu ➥I am working since this morning mai subēh sē kām kar rahā hū ān tolli tana pani kalsani ansat	नन्ना सक्केडल काम कीसेर मनतोन नेनु उदयम नुनडि पनि चेस्तुने उन्नानु ऐ ऐम वर्किंग सिंस दिस मोर्निंग ➥मैं सुबेह से काम कर रहा हूँ आन तोल्लि तना पनि कलसनि अंसत
380.	బస్కేగిర్ వోర్ జీబ్ పూడంతోర్ ➥ఎల్లపుడు అతను జీపు నడ్పుతాడు హీ ఆల్వేస్ డ్రైవ్స్ ద జీప్ వహ్ హమేశా జీప్ చలాతే హై ఎపుడ్ అమ్డ్ జీబ్ అడ్డిప్ సంద్	baskēgir vōr jīb pūḍantōr ellapuḍu atanu jīpu naḍputāḍu ➥He always drives the jeep vah hamēshā jīp calātē hai epuḍ amd jīb aḍgip sand	बस्केगिर वोर जीब पूडनतोर एल्लपुड्डु अतनु जीपु नड्पुताड्डु ही आल्वेस ड्रैव्स द जीप ➥वह हमेशा जीप चलाते है एपुड अम्द जीब अड्गिप सनद

	తినుట (క్రియ కాలము)	Eating (Verb Tenses)	खाना (क्रिया काल)
381.	నన్న మర్క పండి తింతోన్ ➥నేను మామిడి పండు తింటాను ఐ ఈట్ మెంగో మై ఆమ్ ఖాతా హూ ఆన్ మామిడి పన్ తిసత్	nanna marka panḍi tintōn nēnu māmiḍi panḍu tiṇṭānu ➥I eat mango mai ām khātā hū ān māmiḍi pan tisat	नन्ना मर्का पनडि तिनतोन नेनु मामिडि पनडु तिनटानु ऐ ईट मेंगो ➥मैं आम खाता हूँ आन मामिडि पन तिसत
382.	నన్న మర్క పండి తింజేర్ మంతోన్ ➥నేను మామిడి పండు తింటున్నాను ఐ ఎమ్ ఈటింగ్ ఆ మెంగో మై ఆమ్ ఖా రహా హూ ఆన్ మామిడి పన్ తిస నంసత్	nanna marka panḍi tinjēr mantōn nēnu māmiḍi panḍu tiṇṭunnānu ➥I am eating a mango mai ām khā rahā hū ān māmiḍi pan tisa nansat	नन्ना मर्का पनडि तिनजेर मनतोन नेनु मामिडि पनडु तिनटुन्नानु ऐ ऐम ईटिंग अ मेंगो ➥मैं आम खा रहा हूँ आन मामिडि पन तिसा नंसत
383.	నన్న మర్క పండి తింక్క ➥నేను మామిడి పండు తిన్నాల ఐ విల్ ఈట్ ఆ మెంగో మై ఆమ్ ఖాఊగా ఆన్ మామిడి పన్ తిందున	nanna marka panḍi tinka nēnu māmiḍi panḍu tinnāla ➥I will eat a mango mai ām khāūgā ān māmiḍi pan tinduna	नन्ना मर्का पनडि तिन्का नेनु मामिडि पनडु तिन्नाला ऐ विल ईट अ मेंगो ➥मैं आम खाऊँगा आन मामिडि पन तिनदुना
384.	నన్న మర్క పండి తిందున్ ➥నేను మామిడి పండు తిన్నెవాడిని ఐ యూస్డ్ టూ ఈట్ మంగోస్ మై ఆమ్ ఖాతా థా ఆన్ మామిడి పన్ తినెకరన్ అన్డన్	nanna marka panḍi tindun nēnu māmiḍi panḍu tinnevāḍini ➥I used to eat mangoes mai ām khātā thā ān māmiḍi pan tinekaran anḍan	नन्ना मर्का पनडि तिनदुन नेनु मामिडि पनडु तिंनेवाडिनि ऐ यूस्ड टू ईट मंगोस ➥मैं आम खाता था आन मामिडि पन तिनेकरन अन्डन

385.	నన్న మర్క పండి తింజేర్ మందున్ ➥నేను మామిడి పండు తింటుఉండే వాడిని ఐ వాస్ ఈటింగ్ అ మెంగో మై ఆమ్ ఖా రహా థా అన్ మామ్డి పన్ తిస నందున్	nanna marka panḍi tinjēr mandun nēnu māmiḍi panḍu tiṇṭuunḍē vāḍini ➥I was eating a mango mai ām khā rahā thā an māmḍi pan tisa nandun	नन्ना मर्का पनडि तिनजेर मनदुन नेनु मामिडि पनडु तिनटुउनडे वाडिनि ऐ वास ईटिंग अ मेंगो ➥मैं आम खा रहा था अन माम्डि पन तिसा ननदुन

	వండుట (క్రియ కాలము)	Cooking (Verb Tenses)	पकाना (क्रिया काल)
386.	బెయే గాటొ అట్టుందు ➥అమ్మ వంట చేసెది మదర్ యూస్డ్ టూ కుక్ ఫూడ్ మా ఖానా పకాయా కరతీ థీ అమ్మ వెయ్ గలుంద్	beyē gāṭo aṭṭundu amma vaṇṭa cēsedi ➥Mother used to cook food mā khānā pakāyā karatī thī amma vey galund	बेये गाटो अट्टुनदु अम्मा वनटा चेसेदि मदर यूस्ड टू कुक फूड ➥माँ खाना पकाया करती थी अम्मा वेय गलुनद
387.	బెయే గాటొ అట్ట ➥అమ్మ వంట చేసింది మదర్ కుక్డ్ ఫూడ్ మా నే ఖానా పకాయా అమ్మ వెయ్ గత్తిన	beyē gāṭo aṭṭa amma vaṇṭa cēsindi ➥Mother cooked food mā nē khānā pakāyā amma vey gattina	बेये गाटो अट्टा अम्मा वनटा चेसिनदि मदर कुक्ड फूड ➥माँ ने खाना पकाया अम्मा वेय गत्तिना
388.	బెయే గాటొ అట్సి ➥అమ్మ వంట వండింది మదర్ హెడ్ కుక్డ్ ఫూడ్ మా నే ఖానా పకాయా థా అమ్మ అంబా వెయ్గలుత్	beyē gāṭo aṭsi amma vaṇṭa vaṇḍindi ➥Mother had cooked food mā nē khānā pakāyā thā amma ambā veygalut	बेये गाटो अट्सि अम्मा वनटा वनडिनदि मदर हेड कुक्ड फूड ➥माँ ने खाना पकाया था अम्मा अंबा वेय्गलुत

389.
బెయే గాటొ అట్సేర్ మత్త
➥అమ్మ వంట చేస్తుంది
మదర్ వాస్ కుకింగ్ ఫూడ్
మా ఖానా పకా రహీ థీ
అమ్మ అంబా వెయ్యగల్సద్

beyē gāṭo aṭsēr matta
amma vaṇṭa cēstundi
➥Mother was cooking food
mā khānā pakā rahī thī
amma ambā veyygalsad

बेये गाटो अट्सेर मत्ता
अम्मा वनटा चेस्तुनदि
मदर वास कुकिंग फूड
➥माँ खाना पका रही थी
अम्मा अंबा वेय्यगलसद

390.
వీస సాల్క్ నల్ బెయే అట్సేరెన్ మంత
➥ఇరువై సంవత్సరముల నుండి అమ్మ వంట చేస్తుంది
ఫోర్ ట్వెంటీ యీఆర్స్ మదర్ హెడ్ బీన్ కుకింగ్ ఫూడ్
బీస్ సాల్ సే మా ఖానా పకా రహీ థీ
ఇర్వె సాల్కలత్తన వెయ్గల్సద్

vīsa sālk nal beyē aṭsēren manta
iruvai sanvatsaramula nuṇḍi amma vaṇṭa cēstundi
➥For twenty years mother had been cooking food
bīs sāl sē mā khānā pakā rahī thī
irve sālkalattana veygalsad

वीसा साल्क नल बेये अट्सेरेन मनता
इरुवै संवत्सरमुला नुनडि अम्मा वनटा चेस्तुनदि
फोर ट्वेंटी यीअर्स मदर हेड बीन कुकिंग फूड
➥बीस साल से माँ खाना पका रही थी
इर्वे साल्कलत्तना वेय्गल्सद

391.
బెయే గాటొ అట్వల్ కీంత
➥అమ్మ అన్నం వండుడు చేస్తది
మదర్ యూజులీ కుక్స్ ఫూడ్
మా ఖానా పకాయా కరతీహై
అమ్మ అంబా వెయ్గలెకద్ ఇదర్సద్

beyē gāṭo aṭval kīnta
amma annam vaṇḍuḍu cēstadi
➥Mother usually cooks food
mā khānā pakāyā karatī hai
amma ambā veygalekad idarsad

बेये गाटो अट्वल कीनता
अम्मा अन्नम वनडुडु चेस्तदि
मदर यूज़ुली कुक्स फूड
➥माँ खाना पकाया करती है
अम्मा अंबा वेय्गलेकद इदर्सद

392.
బెయే గాటొ అట్టంత
➥అమ్మ అన్నం వండుతది
మదర్ కుక్స్ ఫూడ్
మా ఖానా పకాతీహై
అమ్మ అంబా వెయ్గల్సద్

beyē gāṭo aṭṭanta
amma annam vaṇḍutadi
➥Mother cooks food
mā khānā pakātī hai
amma ambā veygalsad

बेये गाटो अट्टनता
अम्मा अन्नम वनडुतदि
मदर कुक्स फूड
➥माँ खाना पकाती है
अम्मा अंबा वेय्गलसद

393.	బెయే గాటొ అట్ట	beyē gāṭo aṭṭa	बेये गाटो अट्ता
	➥అమ్మ అన్నం వండింది	amma annam vaṇḍindi	अम्मा अन्नम वनडिनदि
	మదర్ హెస్ కుక్డ్ ఫూడ్	➥Mother has cooked food	मदर हेस कुक्ड फूड
	మా నే ఖానా పకాయా హై	mā nē khānā pakāyā hai	➥माँ ने खाना पकाया है
	అమ్మ అంబా వెయ్గత్తిన్	amma ambā veygattin	अम्मा अंबा वेय्गत्तिन
394.	బెయే గాటొ అట్సేర్ మంత	beyē gāṭo aṭsēr manta	बेये गाटो अट्सेर मनता
	➥అమ్మ అన్నం వంట చేస్తుంది	amma annam vaṇṭa cēstundi	अम्मा अन्नम वनटा चेस्तुनदि
	మదర్ ఇస్ కుకింగ్ ఫూడ్	➥Mother is cooking food	मदर इस कुकिंग फूड
	మా జీ ఖానా పకా రహీ హై	mā jī khānā pakā rahī hai	➥माँ जी खाना पका रही हैं
	అమ్మ అంబా వెయ్గల్స నంసద్	amma ambā veygalsa nansad	अम्मा अंबा वेय्गलसा नंसद
395.	బెయే గాటొ సక్కెడల్ అట్సేర్ మంత	beyē gāṭo sakkeḍal aṭsēr manta	बेये गाटो सक्केडल अट्सेर मनता
	➥అమ్మ అన్నం ఫ్రొద్దునుండి వంట చేస్తుంది	amma annam phroddununḍi vaṇṭa cēstundi	अम्मा अन्नम फ्रोद्दुनुनडि वनटा चेस्तुनदि
	సింస్ మోర్నింగ్ మదర్ హెస్ బీన్ కుకింగ్ ఫూడ్	➥Since morning mother has been cooking food	सिंस मोर्निंग मदर हेस बीन कुकिंग फूड
	సుబహ్ సే మా ఖానా పకా రహీ హై	subah sē mā khānā pakā rahī hai	➥सुबह् से माँ खाना पका रही है
	అమ్మ అంబా తొల్లినిత్ వెయ్గల్సద్	amma ambā tollinit veygalsad	अम्मा अंबा तोल्लिनित वेय्गलसद
396.	బెయే గాటొ అట్వల్ కియార్	beyē gāṭo aṭval kiyār	बेये गाटो अट्वल कियार
	➥అమ్మ అన్నం వండుటకు తెయారు చేస్తది	amma annam vaṇḍuṭaku teyāru cēstadi	अम्मा अन्नम वनडुटकु तेयारु चेस्तदि
	మదర్ విల్ యూజులీ కుక్ ఫూడ్	➥Mother will usually cook food	मदर विल यूज़ुली कुक फूड
	మా ఖానా పకాయా కరేగీ	mā khānā pakāyā karēgī	➥माँ खाना पकाया करेगी
	అమ్మ అంబా వెయ్గలెజ్ తాయర్ కల్సద్	amma ambā veygaleṅ tāyar kalsad	अम्मा अंबा वेय्गलेङ तायर कलसद
397.	బెయే గాటొ అట్టర్	beyē gāṭo aṭṭar	बेये गाटो अट्टर
	➥అమ్మ వంట చేస్తది	amma vaṇṭa cēstadi	अम्मा वनटा चेस्तदि
	మదర్ విల్ కుక్ ఫూడ్	➥Mother will cook food	मदर विल कुक फूड
	మా ఖానా పకాయేంగీ	mā khānā pakāyēṅgī	➥माँ खाना पकायेंगी
	అమ్మ వెయ్గల్సద్	amma veygalsad	अम्मा वेय्गलसद

398. రెండ్ నేక్నెకె బెయేన గాటొ అట్వల్ ఆంత
➥ అమ్మ వంట రెండు గంటలకు పూర్తి అయితది
బై టూ ఓ క్లాక్ మదర్ విల్ హెవ్ కుక్డ్ లన్చ్
దో బజే తక్ మా ఖానా పకా చుకీ హోగీ
అమ్మనె వెయ్గలెకద్ ఇందీ గంటలెర్సద్

renḍ nēkneke beyēna gāṭo aṭval ānta
amma vaṇṭa renḍu gaṇṭalaku pūrti ayitadi
➥By two O'clock mother will have cooked lunch
dō bajē tak mā khānā pakā cukī hōgī
ammane veygalekad indī gaṇṭalersad

रेनड नेक्नेके बेयेना गाटो अट्वल आनता
अम्मा वनटा रेनडु गनटलकु पूर्ति अयितदि
बै टू ओ क्लाक मदर विल हेव कुक्ड लन्च
➥दो बजे तक माँ खाना पका चुकी होगी
अम्मने वेय्गलेकद इनदी गनटलेर्सद

	వెళ్ళి పోతారు (భవిష్యత్కాలము)	Going (Future Tense)	जाना (भविष्यकाल)
399.	నన్న దాంతోన్ ➥నేను వెళ్తాను ఐ విల్ గో మై జాఊంగ / జాఊంగి ఆన్ సెసత్	nanna dāntōn nēnu veḷtānu ➥I will go mai jāūṅgā / jāūṅgī ān sesat	नन्ना दानतोन नेनु वेळतानु ऐ विल गो ➥मैं जाऊँगा / जाऊँगी आन सेसत
400.	మొమొట్ దాంతోం ➥మేము వెళ్తాము వీ విల్ గో (విదౌట్ యూ) హమ్ జాఏంగే ఆమ్ సెసతుం	momoṭ dāntōm mēmu veḷtāmu ➥We will go (without you) ham jāēṅgē ām sesatum	मोमोट दानतोम मेमु वेळतामु वी विल गो (विदौट यू) ➥हम जाएंगे आम सेसतुम

401.	మరట్ దాంతట్	maraṭ dāntaṭ	मरट दानतट
	➥మనం వెళ్తాము	manam veḷtāmu	मनम वेळतामु
	వీ ఆల్ విల్ గో (విద్ యూ)	➥We all will go (with you)	वी आल विल गो (विद यू)
	హమ్ సబ్ జాఏంగే	ham sab jāēṅgē	➥हम सब जाएंगे
	నేండ్ సెసతుం	nēṇḍ sesatum	नेनड सेसतुम
402.	నిమ్మె దాంతి	nimme dānti	निम्मे दानति
	➥నీవు వెళ్తావు	nīvu veḷtāvu	नीवु वेळतावु
	యూ విల్ గో (విదౌట్ మీ / అస్)	➥You will go (without me / us)	यू विल गो (विदौट मी / अस)
	ఆప్ జాఏంగే	āp jāēṅgē	➥आप जाएंगे
	నీ సెసతివా	nī sesativā	नी सेसतिवा
403.	మిమ్మెట్ దాంతిట్	mimmeṭ dāntiṭ	मिम्मेट दानतिट
	➥మీరు / మీరందరు వెళ్తారు	mīru / mīrandaru veḷtāru	मीरु / मीरनदरु वेळतारु
	యూ ఆల్ విల్ గో	➥You all will go	यू आल विल गो
	ఆప్ సబ్ జాఏంగే	āp sab jāēṅgē	➥आप सब जाएंगे
	నీర్ సదర్ సెసతిరా	nīr sadar sesatirā	नीर सदर सेसतिरा
404.	వోర్ దాంతోర్	vōr dāntōr	वोर दानतोर
	➥ఆయన / అతను వెళ్తాడు	āyana / atanu veḷtāḍu	आयना / अतनु वेळताडु
	హీ విల్ గో	➥He will go	ही विल गो
	వహ్ జాఏగా	vah jāēgā	➥वह जाएगा
	ఆమ్డ్ సెసంద్	amd sesand	अम्द सेसनद
405.	అద్ దాంత	ad dānta	अद दानता
	➥ఆమె వెళ్తుంది	āme veḷtundi	आमे वेळतुनदि
	శీ / ఇట్ విల్ గో	➥She / it will go	शी / इट विल गो
	వహ్ జాఏగీ	vah jāēgī	➥वह जाएगी
	అద్ సెసద్	ad sesad	अद सेसद

406.	ఊర్ దాంతేర్ ➥వారు వెళ్తారు దేమ్ (మెన్) విల్ గో వే జాఏంగే అవ్ర్ సెసర్	ūr dāntēr vāru veḷtāru ➥They (men) will go vē jāēṅgē avr sesar	ऊर दानतेर वारु वेळतारु देय (मेन) विल गो ➥वे जाएंगे अव्र सेसर
407.	అవ్ దాంతంగ్ ➥వారు వెళ్తారు (స్త్రీలు) దేమ్ (లేడీస్) విల్ గో వే జాఏంగీ అదా సెసా	av dāntang vāru veḷtāru (strīlu) ➥They (ladies) will go vē jāēṅgī adā sesā	अव दानतंग वारु वेळतारु (स्त्रीलु) देय (लेडीस) विल गो ➥वे जाएंगीं अदा सेसा

	వెళ్ళుట (భూతకాలము)	**Going (Past Tense)**	**जाना (भूतकाल)**
408.	నన్న సొత్తొన్ ➥నేను వెళ్లాను ఐ వెంట్ మై గయా / గయీ ఆన్ సెద్దన్	nanna sotton nēnu veḷlānu ➥I went mai gayā / gayī ān seddan	नन्ना सोत्तोन नेनु वेळलानु ऐ वेंट ➥मैं गया / गयी आन सेद्दन
409.	మొమొట్ సొత్తోం ➥మేము వెళ్లాము వీ వెంట్ హమ్ గయే ఆమ్ సెద్దం	momoṭ sottōm mēmu veḷlāmu ➥We went ham gayē ām seddam	मोमोट सोत्तोम मेमु वेळलामु वी वेंट ➥हम गये आम सेद्दम

410.	మరట్ సొత్తట్	maraṭ sottaṭ	मरट सोत्तट
	➥మనం వెళ్లాము	manam veḷlāmu	मनम वेळ्लामु
	వీ ఆల్ వెంట్	➥We all went	वी आल वेंट
	హమ్ సబ్ గయే	ham sab gayē	➥हम सब गये
	నేండ్ సెద్దం	nēṇḍ seddam	नेनड सेद्दम
411.	నిమ్మె సొత్తి	nimme sotti	निम्मे सोत्ति
	➥నువ్వు వెళ్లావు	nuvvu veḷlāvu	नुव्वु वेळ्लावु
	యూ వెంట్	➥You went	यू वेंट
	ఆప్ గయే	āp gayē	➥आप गये
	నీ సెత్తండి	nī settaṇḍi	नी सेत्तनडि
412.	నిమ్మెట్ సొత్తిట్	nimmeṭ sottiṭ	निम्मेट सोत्तिट
	➥మీరు / మీరందరు వెళ్ళారు	mīru / mīrandaru veḷḷāru	मीरु / मीरनदरु वेळ्ळारु
	యూ ఆల్ వెంట్	➥You all went	यू आल वेंट
	ఆప్ సబ్ గయే	āp sab gayē	➥आप सब गये
	నీర్ / నీర్సదర్ సెద్దిర్	nīr / nīrsadar seddir	नीर / नीर्सदर सेद्दिर
413.	వోర్ సొత్తోర్	vōr sottōr	वोर सोत्तोर
	➥ఆయన / అతను వెళ్లాడు	āyana / atanu veḷlāḍu	आयना / अतनु वेळ्लाडु
	హీ వెంట్	➥He went	ही वेंट
	వహ్ గయా	vah gayā	➥वह् गया
	అండ్ సెద్దెండ్	and seddend	अनद सेद्देनद
414.	అద్ సొత్త	ad sotta	अद सोत्ता
	➥ఆమె వెళ్ళింది	āme veḷḷindi	आमे वेळ्ळिनदि
	శి / ఇట్ వెంట్	➥She / it went	शी / इट वेंट
	వహ్ గయీ	vah gayī	➥वह् गयी
	అద్ సెద్దిన్	ad seddin	अद सेद्दिन

415. ఊర్ సొత్తేర్
➥ వారు వెళ్ళారు
దేయ్ ఆల్ (మెన్) వెంట్
వే సబ్ గయే
అవ్ర్ సెద్దెర్

ūr sottēr
vāru veḷḷāru
➥They all (men) went
vē sab gayē
avr sedder

ऊर सोत्तेर
वारु वेळ्ळारु
देय आल (मेन) वेंट
➥वे सब गये
अव्र सेद्देर

416. అవ్ సొత్తంగ్
➥ వారు వెళ్ళారు (స్త్రీలు)
దేయ్ ఆల్ (లేడీస్) వెంట్
వే సబ్ గయీ
అదా సెద్దెవ్

av sottang
vāru veḷḷāru (strīlu)
➥They all (ladies) went
vē sab gayī
adā seddev

अव सोत्तंग
वारु वेळ्ळारु (स्त्रीलु)
देय आल (लेडीस) वेंट
➥वे सब गयीं
अदा सेद्देव

ఆధికారితో మాట్లాడుట — Speaking With The P.O. — पी.ओ. से बातचीत

417. చప్రసి దాద, పి. ఓ. సాబ్ నేండ్ రొప్పో మంతోర్?
➥ వాచ్ మేన్ పి. ఓ. సార్ లోపల ఉన్నార
అటెండెంట్, ఇస్ ద పి.ఓ. సర్ ఇన్(సైడ్) టుడే?
చపరాసీ, పీ. ఓ. సాహేబ్ ఆఫీస్ మేహై క్యా?
కొత్లదాద పి.ఓ. లోప అన్సదా?

caprasi dāda, pi. ō. sāb nēnḍ roppō mantōr?
vāc mēn pi. ō. sār lōpala unnāra
➥Attendant, is the P.O. sir in(side) today?
caparāsī, pī. ō. sāhēb āphīs mē hai kyā?
kotladāda pi.ō. lōpa ansadā?

चप्रसि दादा, पि। ओ। साब नेनड रोप्पो मनतोर?
वाच मेन पि। ओ। सार लोपला उन्नारा
अटेंडेंट, इस द पि।ओ। सर इन्(सैड) टुडे?
➥चपरासी, पी. ओ. साहेब आफीस में है क्या?
कोत्लदादा पि।ओ। लोपा अंसदा?

418. హో, మంతోర్, రొప్పో సొన్
➥ అవును ఉన్నారు లోపలికి వేల్లు
యెస్, హీ ఇస్, గో ఇన్(సైడ్)
హా వహ్ హై, అందర్ జాఇయే
ఆయ్ అన్సంద్ లోపాసె

ho, mantōr, roppō son
avunu unnāru lōpaliki vēllu
➥Yes, he is, go in(side)
hā vah hai, andar jāiyē
āy ansand lōpāse

हो, मनतोर, रोप्पो सोन
अवुनु उन्नारु लोपलिकि वेल्लु
येस, ही इस, गो इन्(सैड)
➥हाँ वह है, अंदर जाइये
आय अंसनद लोपासे

419.	రామ్ రామ్ పి ఓ సాబ్	rām rām pi ō sāb	राम राम पि ओ साब
	➥ నమస్కారం పి. ఓ. సార్	namaskāram pi. ō. sār	नमस्कारम पि। ओ। सार
	హెలో, పి.ఓ. సర్	➥Hello, P.O. sir	हेलो, पि।ओ। सर
	నమస్కార్, పీ. ఓ. సాహేబ్	namaskār, pī. ō. sāhēb	➥नमस्कार, पी. ओ. साहेब
	రాం రాం పి.ఓ. సార్	rām rām pi.ō. sār	राम राम पि।ओ। सार
420.	హా! రామ్ రామ్! వా, ఉద్ద	hā! rām rām! vā, udda	हा! राम राम! वा, उद्दा
	➥ హా నమస్కారం దా కుర్చో	hā namaskāram dā kurcō	हा नमस्कारम दा कुर्चो
	యెస్, హెలో, కమ్ ఎండ్ సిట్	➥Yes, hello, come and sit	येस, हेलो, कम ऐंड सिट
	ఆఇయే బైఠియే	āiyē baiṭhiyē	➥आइये बैठिये
	హ! రాం రాం! వా ఉద్ద్	ha! rām rām! vā udd	हा! राम राम! वा उद्द
421.	నీవ బత పొరోల్?	nīva bata porōl?	नीवा बता पोरोल?
	➥ నీ పేరేమిటి	nī pērēmiṭi	नी पेरेमिटि
	వాట్ ఇస్ యోర్ నేమ్?	➥What is your name?	वाट इस योर नेम?
	ఆప్కా నామ్ క్యా హై?	āpkā nām kyā hai?	➥आपका नाम क्या है?
	ఇనె పేర్ తానెద్?	ine pēr tāned?	इने पेर तानेद?
422.	నావ పేందోర్ సుంగు సాబ్	nāva pēndōr sungu sāb	नावा पेनदोर सुंगु साब
	➥ నా పేరు పేందుర్ సుంగు సార్	nā pēru pēndur sungu sār	ना पेरु पेनदुर सुंगु सार
	సర్, మై నేమ్ ఇస్ పేందూర్ సుంగు	➥Sir, my name is Pendur Sungu	सर, मै नेम इस पेंदूर सुंगु
	మేరా నామ్ పేందూర్ సుంగు హై సాహేబ్	mērā nām pēndūr suṅgu hai sāhēb	➥मेरा नाम पेन्दूर सुंगु है साहेब
	ఆనె పేర్ పేందుర్ సుంగు సార్	ane pēr pēndur sungu sār	अने पेर पेनदुर सुंगु सार
423.	నీవ బద్ నార్?	nīva bad nār?	नीवा बद नार?
	➥ నీది ఎ ఊరు	nīdi e ūru	नीदि ए ऊरु
	వాట్ ఇస్ [ద నేమ్ ఆఫ్] యోర్ విలెజ్?	➥What is [the name of] your village?	वाट इस [द नेम अफ़्] योर विलेज?
	తుమ్ కౌంసె గాంవ్ కే హో?	tum kaunse gānv kē hō?	➥तुम कौनसे गांव के हो?
	ఇన్నెత్ ఏ ఊర్?	innet ē ūr?	इनेत ए ऊर?

424.
నావ రాయిగూడ సాబ్
➥నాది రాయిగూడ సార్
మై విలెజ్ ఇస్ రైగుడా, సర్
మై రాయగుడా కా హూ, సాహేబ్
అన్నెత్ రాయిగూడ సార్

nāva rāyigūḍa sāb
nādi rāyigūḍa sār
➥My village is Raiguda, sir
mai rāyaguḍā kā hū, sāhēb
annet rāyigūḍa sār

नावा रायिगूडा साब
नादि रायिगूडा सार
मै विलेज इस रैगुडा, सर
➥मैं रायगुडा का हूँ, साहेब
अंनेत रायिगूडा सार

425.
నీవ బద్ మండల్?
➥నీది ఎ మండల్
వాట్ ఇస్ యోర్ మండల్?
తుమ్హారా మండల్ కౌనసా హై?
ఇన్నెత్ ఏ మండల్ ?

nīva bad manḍal?
nīdi e manḍal
➥What is your mandal?
tumhārā manḍal kaunasā hai?
innet ē manḍal?

नीवा बद मनडल?
नीदि ए मनडल
वाट इस योर मंडल?
➥तुम्हारा मंडल कौनसा है?
इंनेत ए मनडल ?

426.
నావ ఇచ్చోడ మండల్ సాబ్
➥నాది ఇచ్చోడ మండల్ సార్
మై మండల్ ఇస్ ఇచోడా, సర్
మేరా మండల్ ఇచోడా హై, సాహేబ్
అన్నెత్ ఇచ్చోడ మండల్ సార్

nāva iccōḍa manḍal sāb
nādi iccōḍa manḍal sār
➥My mandal is Ichoda, sir
mērā manḍal icōḍā hai, sāhēb
annet iccōḍa manḍal sār

नावा इच्चोडा मनडल साब
नादि इच्चोडा मनडल सार
मै मंडल इस इछोडा, सर
➥मेरा मंडल इचोडा है, साहेब
अंनेत इच्चोडा मनडल सार

427.
నిమ్మె బేకె బహన్ వాతి? వెహ!
➥నీవు ఎందుకు వచ్చావు చెప్పు
వాట్ హెవ్ యూ కమ్ ఫోర్? టెల్!
ఆప్ క్యో ఆయే హైన్? బతాఇయే!
నీ తానుఙ్ వత్తి? ఇడ్డ్!

nimme bēke bahan vāti? veha!
nīvu enduku vaccāvu ceppu
➥What have you come for? Tell!
āp kyō āyē hain? batāiyē!
nī tānuṅ vatti? iḍḍ!

निम्मे बेके बहन वाति? वेहा!
नीवु एनदुकु वच्चावु चेप्पु
वाट हेव यू कम फोर? टेल!
➥आप क्यों आये हैं? बताइये!
नी तानुङ वत्ति? इड्ड!

428.	నన్న నిహ్గ కామ్ పియ్సి వాతోన్ సాబ్ ➥నేను మీ దగ్గర పని కోసం వచ్చను సార్ ఐహెవ్ కమ్ అబౌట్ సమ్ వర్క్ టూ బీ డన్, సర్ మై కుఛ్ కామ్ లేకర్ ఆయా హూ, సాహేబ్ సాబ్ ఆన్ ఇన్నతి పని సుమ్ముత్ వత్తన్	nanna nihga kām piysi vātōn sāb nēnu mī daggara pani kōsam vaccanu sār ➥I have come about some work to be done, sir mai kuch kām lēkar āyā hū, sāhēb sāb ān innati pani summut vattan	नन्ना निह्गा काम पिय्सि वातोन साब नेनु मी दग्गरा पनि कोसम वच्चनु सार ऐ हेव कम अबौट सम वर्क टू बी डन, सर ➥मै कुछ काम लेकर आया हूँ, साहेब साब आन इन्नति पनि सुम्मुत वत्तन
429.	హొ, హొ! నాక్ వెహ ➥హ! హ! నాకు చెప్పండి యెస్, యెస్, టెల్ మీ. హా, బతాఇయే హొ, హొ! అనుఞ్ ఇడ్డ్	ho, ho! nāk veha ha! ha! nāku ceppaṇḍi ➥Yes, yes, tell me. hā, batāiyē ho, ho! anuṅ iḍḍ	हो, हो! नाक वेहा हा! हा! नाकु चेप्पनडि येस, येस, टेल मी। ➥हाँ, बताइये हो, हो! अनुङ इड्ड
430.	సాబ్ నావ ఇద్ లెహకీత కాగుత్ సూడ ➥సార్ నేను వ్రాసిన ధరఖాస్తు చూడు సర్, లుక్ ఎట్ దిస్ (ఎప్లికేశన్) పేపర్ ఐహెవ్ రిటెన్. యహ్ మేరా అర్జ్ హై, దేఖియే సార్ ఆన్ వాయ్త కాగుద్ ఓల్	sāb nāva id lehakīta kāgut sūḍa sār nēnu vrāsina dharakhāstu cūḍu ➥Sir, look at this (application) paper I have written. yah mērā arj hai, dēkhiyē sār ān vāyta kāgud ōl	साब नावा इद लेहकीता कागुत सूडा सार नेनु व्रासिना धरखास्तु चूडु सर, लुक ऐट दिस (ऐप्लीकेशन) पेपर ऐ हेव रिटेन। ➥यह मेरा अर्ज है, देखिये सार आन वाय्ता कागुद ओल
431.	హొ, సీమ్ ➥అవును ఇవ్వండి యెస్, గివ్ ఇట్ టూ మీ. హా, मुझ्को दे दीजीये ఆయ్ సియ్	ho, sīm avunu ivvaṇḍi ➥Yes, give it to me. hā, mujhkō dē dījiyē āy siy	हो, सीम अवुनु इव्वनडि येस, गिव इट टू मी। ➥हाँ, मुझको दे दीजिये आय सिय
432.	నీకున్ బచ్చొంగ్ ఎక్కర్క్ బొమ్మి మంత ➥నీకు ఎన్ని ఎకరములు భూమి ఉంది హౌ మెని ఎకర్స్ అఫ్ ల్యండ్ డూ యూ హెవ్? తుమ్హారే పాస్ కితెన్ ఏకడ్ జమీన్ హైన్? ఇనుఞ్ ఎన్ని తరికల భూమి అన్సద్	nīkun baccong ekkark bommi manta nīku enni ekaramulu bhūmi undi ➥How many acres of land do you have? tumhārē pās kitne ēkaḍ jamīn hain? inuṅ enni tarikala bhūmi ansad	नीकुन बच्चोंग एक्कर्क बोम्मि मनता नीकु एंनि एकरमुलु भूमि उनदि हौ मेनि ऐकर्स अफ ल्यंड डू यू हेव? ➥तुम्हारे पास कितने एकड जमीन हैं? इनुङ एंनि तरिकला भूमि अंसद

433.
నాకున్ 10 దహా ఎక్కర్క్ బొమ్మి మంత సాబ్
➥ నాకు పది ఎకరములు భూమి ఉంది సార్
ఐహెవ్ 10 ఎకర్స్ ఆఫ్ ల్యాండ్, సర్
మేరే పాస్ దస్ ఏకడ్ జమీన్ హైన్, సాహేబ్
అనుజ్ పది ఎక్కల్ భూమి అన్సద్ సార్

nākun 10 daha ekkark bommi manta sāb
nāku padi ekaramulu bhūmi undi sār
➥I have 10 acres of land, sir
mērē pās das ēkaḍ jamīn hain, sāhēb
anuṅ padi ekkal bhūmi ansad sār

नाकुन १० दहा एक्कर्क बोम्मि मनता साब
नाकु पदि एकरमुलु भूमि उनदि सार
ऐ हेव १० ऐकर्स अफ ल्यंड, सर
➥मेरे पास दस एकड जमीन हैं, साहेब
अनुङ पदि एक्कल भूमि अंसद सार

434.
బొమ్మి బాతల్ మంత?
➥ భూమి ఎలా ఉంది?
వాట్ టైప్ అఫ్ సాయిల్ ఇస్ ఇట్?
కిస్ తరహ్ కీ మిట్టీహై?
భూమి ఎనజ్ అన్సద్?

bommi bātal manta?
bhūmi elā undi?
➥What type of soil is it?
kis tarah kī miṭṭī hai?
bhūmi enaṅ ansad?

बोम्मि बातल मनता?
भूमि एला उनदि?
वाट टैप अफ सॉयिल इस इट?
➥किस तरह की मिट्टी है?
भूमि एनङ अंसद?

435.
నావ కానర్ బొమ్మి మంత సాబ్
➥ నాది నల్ల రేగడి ఉంది సార్
మైన్ ఇస్ (గుడ్) డాక్ సాయిల్, సర్
మేరా అచ్ఛా కాలీ మిట్టీహై, సాహేబ్
అన్నెత్ కనర్ భూమి అన్సద్

nāva kānar bommi manta sāb
nādi nalla rēgaḍi undi sār
➥Mine is (good) dark soil, sir
mērā acchā kālī miṭṭī hai, sāhēb
annet kanar bhūmi ansad

नावा कानर बोम्मि मनता साब
नादि नल्ला रेगडि उनदि सार
मैन इस (गुड) डाक सॉयिल, सर
➥मेरा अच्छा काली मिट्टी है, साहेब
अंनेत कनर भूमि अंसद

436.
నీకున్ బతల్ పహ్జె
➥ నీకు ఏమి కావాలి
వాట్ డూ యూ నీడ్?
తుమ్హే క్యా చాహియే?
ఇనుజ్ తానెద్ పాజే

nīkun batal pahje
nīku ēmi kāvāli
➥What do you need?
tumhē kyā cāhiyē?
inuṅ tāned pājē

नीकुन बतल पह्जे
नीकु एमि कावालि
वाट डू यू नीड?
➥तुम्हें क्या चाहिये?
इनुङ तानेद पाजे

437.	నాకున్ యేతున్ సాటి ఉంది బోర్‌వెల్ పహ్జే సాబ్ ➥ నాకు నీళ్ళ కోసం ఒక బోర్ పంపు కావాలి సార్ ఐ నీడ్ అ బోర్-వెల్ ఫోర్ వాటర్, సర్ ముఝే పానీ కే లియే ఏక్ బోరవేల్ చాహియే, సాహేబ్ అనుజ్ ఈరుజ్ సటి ఒకొ బోర్వెల్ పాజే	nākun yētun sāṭi undi bōrvel pahje sāb nāku nīḷḷa kōsam oka bōr pampu kāvāli sār ➥I need a bore-well for water, sir mujhē pānī kē liyē ēk bōravēl cāhiyē, sāhēb anuṅ īruṅ saṭi oko bōrvel pājē	नाकुन येतुन साटि उनदि बोर्‌वेल पह्जे साब नाकु नीळ्ळा कोसम ओका बोर पंपु कावालि सार ऐ नीड अ बोर-वॅल फोर वाटर, सर ➥मुझे पानी के लिये एक बोरवेल चाहिये, साहेब अनुङ ईरुङ सटि ओको बोर्वेल पाजे
438.	హో, కీకట్ మెంజె ➥ హా! చేద్దం యెస్, వి శుడ్ డూ ఇట్. ఠీక్, హమ్ దే సక్తెహై హో, ఇదరెజ్	ho, kīkaṭ menje hā! cēddam ➥Yes, we should do it. ṭhīk, ham dē sakte hai ho, idareṅ	हो, कीकट मेनजे हा! चेद्दम येस, वी शुड डू इट। ➥ठीक, हम दे सकते हैं हो, इदरेङ
439.	హో, సాబ్ బయ్ చొకొట్ ఆంత ➥ అవును సార్ చాల మంచిది యెస్, సర్, దెట్ వుడ్ బీ వెరి గుడ్. జీ సాహేబ్, వహ్ బహుత్ బడీ క్ృపా హోగీ ఆయ్ సార్ కూబ్ సోయ్	ho, sāb bay cokoṭ ānta avunu sār cāla mancidi ➥Yes, sir, that would be very good. jī sāhēb, vah bahut baḍī kṛpā hōgī āy sār kūb sōy	हो, साब बय चोकोट आनता अवुनु सार चाला मंचिदि येस, सर, देट वुड बी वेरि गुड। ➥जी साहेब, वह बहुत बडी कृपा होगी आय सार कूब सोय

సర్పంచుతో మాట్లాడుట | Speaking With The Sarpanch | सरपंच से बातचीत

440.	సర్పంచ్ సాబ్, రామ్ రామ్! ➥ సర్పంచ్ సార్ నమస్కారం! హెలో సర్పన్చ్, సర్! సరపన్చ్ సాహేబ్! సర్పంచ్ సాబ్, రాం రాం!	sarpanc sāb, rām rām! sarpanc sār namaskāram! ➥Hello Sarpanch, sir! sarapanc sāhēb! sarpanc sāb, rām rām!	सरपंच साब, राम राम! सरपंच सार नमस्कारम! हेलो सर्पन्च, सर! ➥सरपंच साहेब! सरपंच साब, राम राम!

441.
హో, రామ్ రామ్!
➥హా ! నమస్కారం
యెస్, హెలో
హా, బతాఇయే
హో రాం,రాం

ho, rām rām!
hā! namaskāram
➥Yes, hello
hā, batāiyē
ho rām,rām

हो, राम राम!
हा ! नमस्कारम
येस, हेलो
➥हाँ, बताइये
हो राम,राम

442.
సమ్దిర్ మిరట్ చొకొట్ మంతిట్?
➥మీరందరు మంచిగా ఉన్నార?
ఇస్ ఎవరీవన్ (అఫ్ యూ ఆల్) వెల్?
కయా ఆప్ సభీ కుశల్ హైన్?
సదర్ సోయ్ అన్సతిరా?

samdir miraṭ cokoṭ mantiṭ?
mīrandaru mancigā unnāra?
➥Is everyone (of you all) well?
kayā āp sabhī kushal hain?
sadar sōy ansatirā?

सम्दिर मिरट चोकोट मनतिट?
मीरनदरु मंचिगा उन्नारा?
इस ऐवरीवन (अफ यू आल) वेल?
➥कया आप सभी कुशल हैं?
सदर सोय अंसतिरा?

443.
హో సాబ్, ఇంకెట్క్‌తె మొమొట్ సమ్దిర్ చొకొటె
➥అవును సార్ మేమందరము ఇప్పటికి మంచిదే
యెస్, సర్, అంటిల్ నౌ పీ ఆర్ ఆల్ వెల్
జీ హా, అబ్ తక్ హమ్ సభీ కుశల్ పూర్వక్ హై
ఆయ్ సార్ సదర్ ఇండితుజ్ సోయ్ అన్సతుం

ho sāb, iṅketṭkte momoṭ samdir cokoṭe
avunu sār mēmandaramu ippaṭiki mancidē
➥Yes, sir, until now we are all well
jī hā, ab tak ham sabhī kushal pūrvak hai
āy sār sadar inḍituṅ sōy ansatum

हो साब, इंकेट्क्ते मोमोट सम्दिर चोकोटे
अवुनु सार मेमनदरमु इप्पटिकि मंचिदे
येस, सर, अंटिल नौ वी आर आल वेल
➥जी हाँ, अब तक हम सभी कुशल पूर्वक हैं
आय सार सदर इनडितुङ सोय अंसतुम

444.
సర్పంచ్ సాబ్, నిమ్మె?
➥సర్పంచ్ సార్ మీరు?
ఎండ్ యూ, సర్పన్చ్, సర్?
ఔర్, సరపన్చ్ సాహేబ్, ఆప్ కైసే హైన్?
సర్పంచ్ సాబ్ నీ?

sarpanc sāb, nimme?
sarpanc sār mīru?
➥And you, Sarpanch, sir?
aur, sarapanc sāhēb, āp kaisē hain?
sarpanc sāb nī?

सरपंच साब, निम्मे?
सरपंच सार मीरु?
ऐंड यू, सर्पन्च, सर?
➥और, सरपंच साहेब, आप कैसे हैं?
सरपंच साब नी?

445.	నన్న గిర్ చొకొటె ఇంకెట్కెతె ➥నేను కూడ మంచిదే ఇప్పటికి ఐ టూ ఎమ్ వెల్, అంటిల్ నౌ మై భీ భలా చంగా హూ, అభీ తక్ ఆన్‌గిన సోయ్ ఇండితూఞ్	nanna gir cokoṭe iṅketkete nēnu kūḍa mancidē ippaṭiki ➥I too am well, until now mai bhī bhalā caṅgā hū, abhī tak āngina sōy iṇḍitūṅ	नन्ना गिर चोकोटे इंकेट्केते नेनु कूडा मंचिदे इप्पटिकि ऐ टू ऐम वेल, अंटिल नौ ➥मैं भी भला चंगा हूँ, अभी तक आन्‌गिना सोय इनडितूङ
446.	సర్పంచ్ సాబ్, నీ తోడొ రండ్ మూంద్ గొహ్టింగ్ వడ్క్‌వల్ మంత ➥సర్పంచ్ సార్ నీతో రెండు మూడు మాటలు మాట్లడేది ఉంది సర్పన్చ్ సర్, ఐ హెవ్ టూ తాల్క్ విద్ యూ అబౌట్ టూ ఓర్ త్రీ తింగ్స్ సరపన్చ్ సాహేబ్, ముఝే ఆప్సె కుఛ్ బాతే కరనీ హై ఇన్ వెంట ఇండీ గొట్టిక్ ముడెకద్ అన్‌డద్	sarpanc sāb, nī tōḍo raṇḍ mūnd gohṭing vaḍkval manta sarpanc sār nītō reṇḍu mūḍu māṭalu māṭlaḍēdi undi ➥Sarpanch sir, I have to talk with you about two or three things sarapanc sāhēb, mujhē āpse kuch bātē karanī hai in veṇṭa indī goṭṭik muḍekad anḍad	सरपंच साब, नी तोडो रनड मूनद गोहिंटग वड्कवल मनता सरपंच सार नीतो रेनडु मूडु माटलु माट्लडेदि उनदि सर्पन्च सर, ऐ हेव टू ताल्क विद यू अबौट टू ओर त्री तिंग्स ➥सरपंच साहेब, मुझे आपसे कुछ बातें करनी हैं इन वेनटा इनदी गोट्रिक मुडेकद अन्‌डद
447.	హొ బతల్ బహన్ వెహ ➥హా! ఏమి చెప్పండి యెస్, టెల్ మీ వాట్ ఇట్ ఇస్ హా, బతాఇయే క్యా బాత్ హై ఏ! తానెద్ ఇడ్డ్	ho batal bahan veha hā! ēmi ceppaṇḍi ➥Yes, tell me what it is hā, batāiyē kyā bāt hai ē! tāned iḍḍ	हो बतल बहन वेहा हा ! एमि चेप्पनडि येस, टेल मी वाट इट इस ➥हाँ, बताइये क्या बात है ए! तानेद इड्ड
448.	మావ నాటె బతతయ్ సుద్రన్ సిల్లె ➥మా ఊరు పరిశుబ్రత గురించి ఇన్ ఆవర్ విలెజ్ దేర్ ఇస్ నో డవెలప్ మెంట్ హమారే గాంవ్ మే కోఈ తరక్కీ నహీ హో రహీ హై ఆమె ఊర్తా సుద్రనుజ్ వాలడ్	māva nāṭe batatay sudran sille mā ūru pariśubrata gurinci ➥In our village there is no development hamārē gānv mē kōī tarakkī nahī hō rahī hai ame ūrtā sudranuṅ vāḷaḍ	मावा नाटे बततय सुद्रन सिल्ले मा ऊरु परिशुब्रता गुरिंचि इन आवर विलेज देर इस नो डवेलप मेंट ➥हमारे गांव में कोई तरक्की नहीं हो रही है अमे ऊर्ता सुद्रनुङ वालड

449.
మీవ నాటె బచ్చోంగ్ రొహ్కు మంతంగ్?
➥ మీ ఊరిలో ఎన్ని ఇండ్లు ఉన్నాయి?
హౌ మెని హౌసిస్ ఆర్ దేర్ ఇన్ యోర్ విలెజ్?
తుమ్హారే గాంవ్ మే కిత్నె ఘర్ హైన్?
ఇమె ఊరున్ ఎన్నిగ్ ఎల్లక్ అన్స?

mīva nāṭe baccong rohku mantang?
mī ūrilō enni iṇḍlu unnāyi?
➥How many houses are there in your village?
tumhārē gānv mē kitne ghar hain?
ime ūrun ennig ellak ansa?

मीवा नाटे बच्चोंग रोह्कु मनतंग?
मी ऊरिलो एंनि इनड्लु उन्नायि?
हौ मेनि हौसिस आर देर इन योर विलेज?
➥तुम्हारे गांव में कितने घर हैं?
इमे ऊरुन एंनिग एल्लक अंसा?

450.
మావ నాటె సాట్ రొహ్కు మంతంగ్
➥ మా ఊరిలో అర్వై ఇండ్లు కలవు
దేర్ ఆర్ సిక్స్ టీ హౌసిస్ ఇన్ ఆవర్ విలెజ్
హమారే గాంవ్ మే సాత్ మకాన్ హై
అమె ఊరున్ సాట్ ఎల్లక్ అన్స

māva nāṭe sāṭ rohku mantang
mā ūrilō arvai iṇḍlu kalavu
➥There are sixty houses in our village
hamārē gānv mē sāṭh makān hai
ame ūrun sāṭ ellak ansa

मावा नाटे साट रोह्कु मनतंग
मा ऊरिलो अर्वै इनड्लु कलवु
देर आर सिक्स टी हौसिस इन आवर विलेज
➥हमारे गांव में साठ मकान हैं
अमे ऊरुन साट एल्लक अंसा

451.
మీవ నాటె సమ్డి సుద్రన్త కీకట్
➥ మీ ఊరిలో అంత అభివృద్ధి చేయుదం
ఇన్ యోర్ విలెజ్ వీ శుడ్ డవెలప్ ఎవరీథింగ్
తుమ్హారే గాంవ్ మే హమ్ తరక్కీ జరూర్ లాయేంగే
ఇమె ఉరున్ సిమ్మన సక్కన కన్నడ్

mīva nāṭe samdi sudranta kīkaṭ
mī ūrilō anta abhivṛddhi cēyudam
➥In your village we should develop everything
tumhārē gānv mē ham tarakkī jarūr lāyēṅgē
ime urun simmana sakkana kannaḍ

मीवा नाटे सम्दि सुद्रन्ता कीकट
मी ऊरिलो अनता अभिवृद्धि चेयुदम
इन योर विलेज वी शुड डवेलप ऐवरीथिंग
➥तुम्हारे गांव में हम तरक्की जरूर लायेंगे
इमे उरुन सिम्मना सक्कना कन्नड

452.
మీవ నాటె సడక్ వాటు సీకట్
➥ మీ ఊరిలో రోడ్డు వేయిద్దం
ఇన్ యోర్ విలెజ్ వీ శుడ్ మేక్ ద రోడ్
తుమ్హారే గాంవ్ మే సడక్ బనని చాహియే
ఇమె ఊరుజ్ సడక్ తప్నడ్

mīva nāṭe saḍak vāṭu sīkaṭ
mī ūrilō rōḍḍu vēyiddam
➥In your village we should make the road
tumhārē gānv mē saḍak bananī cāhiyē
ime ūruṅ saḍak tapnaḍ

मीवा नाटे सडक वाटु सीकट
मी ऊरिलो रोड्डु वेयिद्दम
इन योर विलेज वी शुड मेक द रोड
➥तुम्हारे गांव में सडक बननी चाहिये
इमे ऊरुङ सडक तप्नड

453.	మీవ నాటె యేతున్ లాసి కుహి కాచు సీకట్ ➥ మీఊరిలో నీరు కోసం బావి తవ్విపిద్దం ఇన్ యోర్ విలెజ్ వి శుడ్ డిగ్ అ వెల్ ఫోర్ వాటర్ తుమ్హారే గాంవ్ మే పానీ కీ వ్యవస్థా కే కియే యక్ కువా ఖోదనా చాహియే ఇమె ఊరున్ ఈరుజ్ సటి నువ్వి తవ్వెజ్	mīva nāṭe yētun lāsi kuhi kācu sīkaṭ miūrilō nīru kōsam bāvi tavvipiddam ➥In your village we should dig a well for water tumhārē gānv mē pānī kī vyavasthā kē kiyē yak kuvā khōdanā cāhiyē ime ūrun īruṅ saṭi nuvvi tavveṅ	मीवा नाटे येतुन लासि कुहि काचु सीकट मीऊरिलो नीरु कोसम बावि तव्विपिद्दम इन योर विलेज वी शुड डिग अ वेल फोर वाटर ➥तुम्हारे गांव में पानी की व्यवस्था के किये यक कुवां खोदना चाहिये इमे ऊरुन ईरुङ सटि नुव्वि तव्वेङ
454.	మీవ నాటె కరబ్ యేర్ సొందన్ సాటి కాల్వ దొహుసీకట్ ➥ మీ ఊరిలో మురికి నీరు వేళ్ళడానికి కాలువలు నిర్మిద్దం ఇన్ యోర్ విలెజ్ వి శుడ్ కంస్ట్రక్ట్ అ డ్రేన్ ఫోర్ వేస్ట్ వాటర్ తుమ్హారే గాంవ్ మే గందే పానీ కే లియే నాలే బనని చాహియే ఇమె ఊరుజ్ కరబ్ ఈర్ సెరెజ్ మురికి కాల్వ తవ్ గన్నడ్	mīva nāṭe karab yēr sondan sāṭi kālva dohusīkaṭ mī ūrilō muriki nīru vēḷḷaḍāniki kāluvalu nirmiddam ➥In your village we should construct a drain for wastewater tumhārē gānv mē gandē pānī kē liyē nālē bananī cāhiyē ime ūruṅ karab īr sereṅ murki kālva tav gannaḍ	मीवा नाटे करब येर सोनदन साटि काल्वा दोहुसीकट मी ऊरिलो मुरिकि नीरु वेळ्ळडानिकि कालुवलु निर्मिद्दम इन योर विलेज वी शुड कंस्ट्रक्ट अ ड्रेन फोर वेस्ट वाटर ➥तुम्हारे गांव में गंदे पानी के लिये नाले बननी चाहिये इमे ऊरुङ करब ईर सेरेङ मुर्कि काल्वा तव गन्नड
455.	మీవ నాటె కరంట్ వయిర్ ఉమ్కట్ ➥ మీ ఊరిలో కరంట్ కోసం వైర్ తీసుకుంద్దం ఇన్ యోర్ విలెజ్ వి శుడ్ పుట్ అప్ (పుల్) ఇలెక్ట్రిక్ వైర్స్ తుమ్హారే గాంవ్ మే బిజలీ కీ లాఇన్ ఆనీ చాహియే ఇమె ఊరుజ్ కరెంటుజ్ సటి వాయిర్ కొన్నడ్	mīva nāṭe karaṇṭ vayir umkaṭ mī ūrilō karaṇṭ kōsam vair tīsukunddam ➥In your village we should put up (pull) electric wires tumhārē gānv mē bijalī kī lāin ānī cāhiyē ime ūruṅ kareṇṭuṅ saṭi vāyir konnaḍ	मीवा नाटे करनट वयिर उमकट मी ऊरिलो करनट कोसम वैर तीसुकुनद्दम इन योर विलेज वी शुड पुट अप (पुल) इलेक्ट्रिक वैर्स ➥तुम्हारे गांव में बिजली की लाइन आनी चाहिये इमे ऊरुङ करेनटुङ सटि वायिर कोन्नड
456.	హో సాబ్, నీ హిందల్ ఇవ్ కామ్క్ కీకట్ ➥ అవును సార్ నీ తరపున ఈ పనులన్ని చేద్దం యెస్ సర్, విద్ యోర్ హెల్ప్ లెట్ అస్ డూ ఆల్ దిస్ వర్క్. జీ సాహేబ్, ఆపకీ సహాయతా సే యహ్ సబ్ కామ్ హమ్ కరే హో సాబ్ ఇన్వాలడ్ ఈ పనిక్ ఇదర్నడ్	ho sāb, nī hindal iv kāmk kīkaṭ avunu sār nī tarapuna ī panulanni cēddam ➥Yes sir, with your help let us do all this work. jī sāhēb, āpakī sahāyatā sē yah sab kām ham karē ho sāb invāladṭ ī panik idarnaḍ	हो साब, नी हिनदल इव काम्क कीकट अवुनु सार नी तरपुना ई पनुलंनि चेद्दम येस सर, विद योर हेल्प लेट अस डू आल दिस वर्क। ➥जी साहेब, आपकी सहायता से यह सब काम हम करें हो साब इन्वालड ई पनिक इदर्नड

పోలీసులతో మాట్లాడుట | In Trouble With The Police | पुलिस से बातचीत

457.
యే దాద, లింగున రోన్ బేకె మంత?
➥ అన్న లింగు ఇళ్లు ఎటు ఉన్నది?
హే బ్రదర్, విచ్ వే ఇస్ లింగుస్ హౌస్?
భాఈ సాహేబ్, లింగూ కా ఘర్ కిస్ తరఫ్ మే హై?
దాద, లింగునె ఎల్ల ఎదె అన్సద్?

yē dāda, linguna rōn bēke manta?
anna lingu iḷḷu eṭu unnadi?
➥Hey brother, which way is Lingu's house?
bhāī sāhēb, liṅgū kā ghar kis taraph mē hai?
dāda, lingune ella ede ansad?

ये दादा, लिंगुना रोन बेके मनता?
अन्ना लिंगु इळ्लु एटु उन्नदि?
हे ब्रदर, विच वे इस लिंगुस हौस?
➥भाई साहेब, लिंगू का घर किस तरफ में है?
दादा, लिंगुने एल्ला एदे अंसद?

458.
వోన రోన్ హక్కె మంత, పొలీస్ సాబ్
➥ అతని ఇల్లు అటు ఉంది పోలిస్ సార్
హిస్ హౌస్ ఇస్ దెట్ వే, పొలీస్ సర్
ఉధర్ హై, పోలీస్ సాహేబ్
అమ్మె ఎల్ల అదె అన్సద్. పోలిస్ సార్

vōna rōn hakke manta, polīs sāb
atani illu aṭu undi pōlis sār
➥His house is that way, police sir
udhar hai, pōlīs sāhēb
amne ella ade ansad. pōlis sār

वोना रोन हक्के मनता, पोलीस साब
अतनि इल्लु अटु उनदि पोलिस सार
हिस हौस इस देट वे, पोलीस सर
➥उधर है, पोलीस साहेब
अम्ने एल्ला अदे अंसद। पोलिस सार

459.
బాయి, లింగు దాదల్ మంతోర్?
➥ అక్క, లింగు అన్న ఉన్నార?
సిస్టర్, ఇస్ లింగు బ్రదర్ హీర్?
బహిన్ జీ, లింగూ భాఈ ఘర్ పర్ హై క్యా?
బాయి లింగు దాదక్ అన్సందా?

bāyi, lingu dādal mantōr?
akka, lingu anna unnāra?
➥Sister, is Lingu brother here?
bahin jī, liṅgū bhāī ghar par hai kyā?
bāyi lingu dādak ansandā?

बायि, लिंगु दादल मनतोर?
अक्का, लिंगु अन्ना उन्नारा?
सिस्टर, इस लिंगु ब्रदर हीर?
➥बहिन जी, लिंगू भाई घर पर है क्या?
बायि लिंगु दादक अंसनदा?

460.
హో పొలీస్ సాబ్, మంతోర్
➥ అవును పోలిస్ సార్ ఉన్నారు
యెస్, పొలీస్ సర్, హీ ఇస్ హీర్
జీ హా, వహ్ ఘర్ పర్ హై
ఆయ్ పొలిస్ సాబ్ అంసద్

ho polīs sāb, mantōr
avunu pōlis sār unnāru
➥Yes, police sir, he is here
jī hā, vah ghar par hai
āy polis sāb ansad

हो पोलीस साब, मनतोर
अवुनु पोलिस सार उन्नारु
येस, पोलीस सर, ही इस हीर
➥जी हाँ, वह घर पर है
आय पोलिस साब अंसद

461.	లింగు దాద, నిమ్మె బహ్రి వా ➥ లింగు అన్నయ్య నీవు బయటికి రా లింగు బ్రదర్, కమ్ ఆవ్ట్ సైడ్ లింగూ బాహర్ ఆ జాఓ లింగు నీ వాకా వా	lingu dāda, nimme bahri vā lingu annayya nīvu bayaṭiki rā ➥ Lingu brother, come outside liṅgū bāhar ā jāō lingu nī vākā vā	लिंगु दादा, निम्मे बह्रि वा लिंगु अन्नय्या नीवु बयटिकि रा लिंगु ब्रदर, कम आव्ट सैड ➥लिंगू बाहर आ जाओ लिंगु नी वाका वा
462.	సాబ్, నిమ్మె మా రోన్ బారి వాతి? ➥ సార్ మీరు మా ఇంటికి ఎందుకు వచ్చారు? సర్, వైహెవ్ యూ కమ్ టూ మై హౌస్? సాహేబ్, ఆప్ మేరే ఘర్ పర్ క్యో ఆయే హైన్? సార్ నీ అమె ఎల్లవై తానుజ్ వత్తి?	sāb, nimme mā rōn bāri vāti? sār mīru mā iṇṭiki enduku vaccāru? ➥ Sir, why have you come to my house? sāhēb, āp mērē ghar par kyō āyē hain? sār nī ame ellavai tānuṅ vatti?	साब, निम्मे मा रोन बारि वाति? सार मीरु मा इनटिकि एनदुकु वच्चारु? सर, वै हेव यू कम टू मै हौस? ➥साहेब, आप मेरे घर पर क्यों आये हैं? सार नी अमे एल्लवै तानुङ वत्ति?
463.	నిన్నె జంగు అని నిమ్మె జడగ కీతిట్ బెర్రే ➥ నిన్న జంగుతో నీవు గొడవ చేసారటా యెస్టర్డే జంగు ఎండ్ యూ సీమ్డ్ టూ హెవ్ హెడ్ అ ఫైట్ సునాహై కి కల్ జంగూ ఔర్ తుమ్హారే బీచ్ మే లడాఈ హుఈ ఒకొడ్ జంగు నీ కొట్లాటిరెటె	ninne jangu ani nimme jaḍaga kītiṭ berrē ninna jangutō nīvu gōḍava cēsāraṭā ➥ Yesterday Jangu and you seemed to have had a fight sunā hai ki kal jaṅgū aur tumhārē bīc mē laḍāī huī okoḍ jangu nī koṭlāṭirēṭe	निंने जंगु अनि निम्मे जडगा कीतिट बेर्रे निन्ना जंगुतो नीवु गोडवा चेसारटा येस्टर्डे जंगु ऐंड यू सीम्ड टू हेव हेड अ फैट ➥सुना है कि कल जंगू और तुम्हारे बीच में लडाई हुई ओकोड जंगु नी कोट्लाटिरेटे
464.	హొ పొలీస్ సాబ్, కీతోం ➥ అవును పోలిస్ సార్ చేసాము యెస్ పొలీస్ సర్, పీ డిడ్ జీ సాహేబ్, హమ్ లడే ఆయ్ పోలిస్ సార్ కొట్లాటమి	ho polīs sāb, kītōm avunu pōlis sār cēsāmu ➥ Yes police sir, we did jī sāhēb, ham laḍē āy pōlis sār koṭlāṭami	हो पोलीस साब, कीतोम अवुनु पोलिस सार चेसामु येस पॉलीस सर, वी डिड ➥जी साहेब, हम लडे आय पोलिस सार कोट्लाटमि
465.	జంగు నీవ పొర్రొ పిరాది పొలీస్ స్టేసన్ తే సీతోర్ ➥ జంగు నీ మీద పోలిస్ స్టేషన్ లో పిర్యాదు చేసాడు జంగు హెస్ ఫైల్డ్ అ కంప్లేంట్ అబౌట్ యూ ఎట్ ద పొలీస్ స్టేషన్ జంగూ నే తుమ్హారే విరుధ్ పోలీస్ స్టేశన్ మే రిపోర్ట్ కియే హై జంగు ఇన్ పొదె పిరది పోలిస్ స్టెషనుత్ సీయ్తెర్	jangu nīva porro pirādi polīs sṭēsan tē sītōr jangu nī mīda pōlis sṭēṣan lō piryādu cēsāḍu ➥ Jangu has filed a complaint about you at the police statior jaṅgū nē tumhārē viruddh pōlīs sṭēshan mē ripōrṭ kiyē hai jangu in pode piradi pōlis sṭeṣanut sīyter	जंगु नीवा पोर्रो पिरादि पोलीस स्टेसन ते सीतोर जंगु नी मीदा पोलिस स्टेषन लो पिर्यादु चेसाडु जंगु हेस फैल्ड अ कंप्लेंट अबौट यू ऐट द पॉलीस स्टेषन ➥जंगू ने तुम्हारे विरुद्ध पोलीस स्टेशन में रिपोर्ट किये है जंगु इन पोदे पिरदि पोलिस स्टेषनुत सीय्तेर

466. బతత్ లాసి నా పొర్రొ పిరాది సీతోర్?
➥దేని కోసం నా పైన పిర్యాదు చేసాడు?
వాట్ డిడ్ హీ కంప్లేన్ అబౌట్ మీ ఫోర్?
ఉస్నె క్యా రిపోర్ట్ కియ్?
తానుఙ్ వాలడ్ అన్ పొదె పిరది సీయ్తెర్?

batat lāsi nā porro pirādi sītōr?
dēni kōsam nā paina piryādu cēsāḍu?
➥What did he complain about me for?
usne kyā ripōrṭ kiy?
tānuṅ vālaḍ an pode piradi sīyter?

बतत लासि ना पोर्रो पिरादि सीतोर?
देनि कोसम ना पैना पिर्यादु चेसाडु?
वाट डिड ही कंप्लेन अबौट मी फोर?
➥उसने क्या रिपोर्ट किय?
तानुङ वालड अन पोदे पिरदि सीय्तेर?

467. నిమ్మె బెర్రే వోన్ పాతి
➥నీవు అతన్ని కొట్టవాట
ఇట్ సీమ్స్ దెట్ యూ హిట్ హిమ్
ఐసా లగతా హై కి తుమ్నె ఉసే మారా
నీ వెటె అమ్నున్ దన్ప్తివా

nimme berrē vōn pāti
nīvu atanni koṭṭavāṭa
➥It seems that you hit him
aisā lagatā hai ki tumne usē mārā
nī veṭe amnun danptivā

निम्मे बेर्रे वोन पाति
नीवु अतंनि कोट्टवाटा
इट सीम्स दैट यू हिट हिम
➥ऐसा लगता है कि तुमने उसे मारा
नी वेटे अम्नुन दन्प्तिवा

468. నిమ్మె వోన్ బారి పాతి?
➥నీవు అతన్ని ఎందుకు కొట్టావు?
వై డిడ్ యూ హిట్ హిమ్?
తుమ్నె ఉసే కయో మారా?
నీ అమ్నున్ తానుఙ్ కుడ్తీ?

nimme vōn bāri pāti?
nīvu atanni enduku koṭṭāvu?
➥Why did you hit him?
tumne usē kayō mārā?
nī amnun tānuṅ kuḍtī?

निम्मे वोन बारि पाति?
नीवु अतंनि एनदुकु कोट्टावु?
वै डिड यू हिट हिम?
➥तुमने उसे कयों मारा?
नी अम्नुन तानुङ कुड्ती?

469. వోర్ నాకున్ పాతోర్ ఇంజేర్, నన్న వోన్ పాతోన్
➥అతను నన్ను కొట్టాడు నేను అతన్ని కొట్టాను
హీ హిట్ మీ సో ఐ హిట్ హిమ్.
ఉస్నె ముఝే మారా తో మైంనే భీ ఉసే మారా
అమ్ద అన్ కుడుక్ తేంద్ ఆన్ అమ్నున్ కుడ్క్తాన్

vōr nākun pātōr injēr, nanna vōn pātōn
atanu nannu koṭṭāḍu nēnu atanni koṭṭānu
➥He hit me so I hit him.
usne mujhē mārā tō mainnē bhī usē mārā
amd an kuḍuk tēnd ān amnun kuḍktān

वोर नाकुन पातोर इनजेर, नन्ना वोन पातोन
अतनु नंनु कोट्टाडु नेनु अतंनि कोट्टानु
ही हिट मी सो ऐ हिट हिम।
➥उसने मुझे मारा तो मैंने भी उसे मारा
अम्द अन कुडुक तेनद आन अम्नुन कुड्कतान

470.	నిమ్మె వోన్ బతతె పాతి?	nimme vōn batate pāti?	निम्मे वोन बतते पाति?
	➥నీవు అతన్ని దేనితో కొట్టావు?	nīvu atanni dēnitō koṭṭāvu?	नीवु अतंनि देनितो कोट्टावु?
	వాట్ డిడ్ యూ హిట్ హిమ్ విద్?	➥What did you hit him with?	वाट डिड यू हिट हिम विद?
	తుమ్నె కిస్ వస్తూసే ఉసే మారా?	tumne kis vastū sē usē mārā?	➥तुमने किस वस्तू से उसे मारा?
	నీ అమ్నున్ తామడ్ కుడుక్తీ?	nī amnun tāmaḍ kuḍuktī?	नी अम्नुन तामड कुडुक्ती?
471.	నన్న వోన్ కెయ్దె పాతోన్	nanna vōn keyde pātōn	नन्ना वोन केयदे पातोन
	➥నేను అతన్ని చేతితో కొట్టాను	nēnu atanni cētitō koṭṭānu	नेनु अतंनि चेतितो कोट्टानु
	ఐ హిట్ హిమ్ విద్ మై హేండ్	➥I hit him with my hand	ऐ हिट हिम विद मै हेंड
	మైంనే ఉసే హాథ్ సే మారా	mainnē usē hāth sē mārā	➥मैंने उसे हाथ से मारा
	ఆన్ అమ్నున్ కెయ్యడ్ కుడుక్తన్	ān amnun keyyaḍ kuḍuktan	आन अम्नुन केय्यड कुडुक्तन
472.	నిమ్మె వోన్ బగ పాతి?	nimme vōn baga pāti?	निम्मे वोन बगा पाति?
	➥నీవు అతన్ని ఎక్కడ కొట్టావు?	nīvu atanni ekkaḍa koṭṭāvu?	नीवु अतंनि एक्कडा कोट्टावु?
	వేర్ డిడ్ యూ హిట్ హిమ్?	➥Where did you hit him?	वेर डिड यू हिट हिम?
	తుమ్నె ఉసే కహా పర్ మారా?	tumne usē kahā par mārā?	➥तुमने उसे कहां पर मारा?
	నీ అమ్నున్ ఎత్తి కుడుక్తీ?	nī amnun etti kuḍuktī?	नी अम्नुन एत्ति कुडुक्ती?
473.	నన్న వోన్ కొర్వితగ పాతోన్	nanna vōn korvitaga pātōn	नन्ना वोन कोर्वितगा पातोन
	➥నేను అతన్ని చేంప మీద కొట్టాను	nēnu atanni cēmpa mīda koṭṭānu	नेनु अतंनि चेंपा मीदा कोट्टानु
	ఐ హిట్ హిమ్ ఆన్ హిస్ చీక్	➥I hit him on his cheek	ऐ हिट हिम आन हिस चीक
	మైంనే ఉస్ గాల్ పర్ మారా	mainnē us gāl par mārā	➥मैंने उस गाल पर मारा
	ఆన్ అమ్నె సెంపతి కుడుక్తన్	ān amne sempati kuḍuktan	आन अम्ने सेंपति कुडुक्तन
474.	నిమ్మె వోన్ బతత్ హిందల్ పాతి?	nimme vōn batat hindal pāti?	निम्मे वोन बतत हिनदल पाति?
	➥నీవు అతన్ని దేని వల్ల కొట్టావు?	nīvu atanni dēni valla koṭṭāvu?	नीवु अतंनि देनि वल्ला कोट्टावु?
	ఫోర్ వాట్ రీసన్ డిడ్ యూ హిట్ హిమ్?	➥For what reason did you hit him?	फोर वाट रीसन डिड यू हिट हिम?
	కిస్ కారధ్ సే ఉసే మారా?	kis kāraṇ sē usē mārā?	➥किस कारण से उसे मारा?
	నీ అమ్మనున్ తానుఙ్ సటి కుడ్క్తీ?	nī ammnun tānuṅ saṭi kuḍktī?	नी अम्म्नुन तानुङ सटि कुड्कती?

475. నావంగ్ కొత్తంగ్ సియ్మకి ఇంజేర్ పాతోన్
➥ నా పైసలు ఇవ్వలెదని కొట్టాను
హీ డిడ్ నాట్ గివ్ మీ మై మనీ సో ఐ హిట్ హిమ్
ఉస్నె మేరా పైసా నహీ దియా ఇసలియే మైంనే ఉసే మారా
అనె బాకి సీయ్యెతి విస కుడ్క్తాన్

nāvang kottang siymaki injēr pātōn
nā paisalu ivvaledani koṭṭānu
➥ He did not give me my money so I hit him
usne mērā paisā nahī diyā isaliyē mainnē usē mārā
ane bāki sīyyeti visa kuḍktān

नावंग कोत्तंग सियमकि इनजेर पातोन
ना पैसलु इव्वलेदनि कोट्टानु
ही डिड नाट गिव मी मै मनी सो ऐ हिट हिम
➥ उसने मेरा पैसा नहीं दिया इसलिये मैंने उसे मारा
अने बाकि सीय्येति विसा कुड्कतान

476. ఇంకె నా సంగ వా, పొలీస్ స్టేసన్ దాకట్
➥ ఇప్పుడు నాతో రా! పోలిస్ స్టేషన్ వెళ్దాం
నౌ కమ్ విద్ మీ, లెట్స్ గో టూ ద పొలీస్ స్టేషన్
మేరే సాథ్ ఆఓ, పోలీస్ స్టేశన్ జాయేంగే
పంజీ అన్ వెంట సెమ్ పోలిస్ స్టెషన్ సెన్నం

iṅke nā sanga vā, polīs sṭēsan dākaṭ
ippuḍu nātō rā! pōlis sṭēṣan veḷdām
➥ Now come with me, let's go to the police station
mērē sāth āō, pōlīs sṭēshan jāyēṅgē
paṅṅi an veṇṭa sem pōlis sṭeṣan sennam

इंके ना संगा वा, पोलीस स्टेसन दाकट
इप्पुडु नातो रा! पोलिस स्टेषन वेळ्दाम
नौ कम विद मी, लेट्स गो टू द पोलीस स्टेषन
➥ मेरे साथ आओ, पोलीस स्टेशन जायेंगे
पंङि अन वेनटा सेम पोलिस स्टेषन सेन्नम

477. హో సాబ్, నీ సంగ వాంతోన్
➥ అవును సార్ నీతో వస్తాను
యెస్ సర్, ఐ విల్ కమ్ విద్ యూ
జీ సాహేబ్ మై ఆఉంగా
అయ్ సార్ ఇన్ వెంట వర్సత్

ho sāb, nī sanga vāntōn
avunu sār nītō vastānu
➥ Yes sir, I will come with you
jī sāhēb mai āuṅgā
ay sār in veṇṭa varsat

हो साब, नी संगा वानतोन
अवुनु सार नीतो वस्तानु
येस सर, ऐ विल कम विद यू
➥ जी साहेब मैं आउंगा
अय सार इन वेनटा वर्सत

బజారు వెళ్ళెటప్పుడు మాట్లడె మాటలు — Speaking At The Market — बाजार के बातचीत

478. బెయే, నిమ్ హాటుం సొన్
➥ అమ్మ నువ్వు అంగడికి వెళ్ళు
మదర్, యూ గో టూ ద మార్కెట్
మా జీ ఆప్ బఝార్ జాఈయే
అమ్మ నీ అఙడి సే

beyē, nim hāṭum son
amma nuvvu angaḍiki veḷḷu
➥ Mother, you go to the market
mā jī āp bajhār jāīyē
amma nī aṅaḍi sē

बेये, निम हाटुम सोन
अम्मा नुव्वु अंगडिकि वेळ्ळु
मदर, यू गो टू द मार्केट
➥ माँ जी आप बझार जाईये
अम्मा नी अङडि से

479.	హో, దాక మెంజె ➥ అవును వెల్తాను ఓ కే, యెస్, ఐ విల్ గో ఠీక్ హై, మై జాఊంగీ ఆయ్ సెసతున్	ho, dāka menje avunu veltānu ➥OK, yes, I will go ṭhīk hai, mai jāūṅgī āy sesatun	हो, दाका मेनजे अवुनु वेल्तानु ओ के, येस, ऐ विल गो ➥ठीक है, मै जाऊंगी आय सेसतुन
480.	నిమ్మె హాటుం కీసి తర్ ➥ నువ్వు అంగడి చేసి తీసుకు రా యూ డూ ద శాపింగ్ ఎండ్ బ్రింగ్ ఆప్ బఝార్ కర్కే లే ఆఈయే నీ అఙడి సెత్ కో	nimme hāṭum kīsi tar nuvvu angaḍi cēsi tīsuku rā ➥You do the shopping and bring āp bajhār karkē lē āīyē nī aṅaḍi set kō	निम्मे हाटुम कीसि तर नुव्वु अंगडि चेसि तीसुकु रा यू डू द शापिंग ऐंड ब्रिंग ➥आप बझार करके ले आईये नी अङडि सेत को
481.	హో, తర్క మెంజె ➥ అవును, తెస్తాను ఓ కే, యెస్, ఐ విల్ బ్రింగ్ ఠీక్ హై, మై లాఊంగీ ఆయ్ కొర్సతున్	ho, tarka menje avunu, testānu ➥OK, yes, I will bring ṭhīk hai, mai lāūṅgī āy korsatun	हो, तर्का मेनजे अवुनु, तेस्तानु ओ के, येस, ऐ विल ब्रिंग ➥ठीक है, मै लाऊंगी आय कोर्सतुन
482.	నీకున్ బతల్ తర్క కోకొ? ➥ నీకు ఏమి కావాలి బాబు? వాట్ విల్ ఐ బ్రింగ్ ఫోర్ యూ, సాన్? మై తుమ్హారే లియే క్యా లాఊ బేటా? ఇనుఙ్ తానే పాజే?	nīkun batal tarka kōko? nīku ēmi kāvāli bābu? ➥What will I bring for you, son? mai tumhārē liyē kyā lāū bēṭā? inuṅ tānē pājē?	नीकुन बतल तर्का कोको? नीकु एमि कावालि बाबु? वाट विल ऐ ब्रिंग फोर यू, सान? ➥मै तुम्हारे लिये क्या लाऊं बेटा? इनुङ ताने पाजे?
483.	నాకున్ పాటి అని లికన్ కోలా తర్ ➥ నాకు పలక మరియు బలపం తీసుకురా బ్రింగ్ అ స్లేట్ ఎండ్ చోక్ పీసెస్ ఫోర్ మీ మేరే లియే ఇక్ పాటీ ఔర్ పేంసీల్ లేకే ఆనా అనుఙ్ పట్టి అని లికన్ సుమ్ముత్ కో	nākun pāṭi ani likan kōlā tar nāku palaka mariyu balapam tīsukurā ➥Bring a slate and chalk pieces for me mērē liyē ik pāṭī aur pēnsīl lēkē ānā anuṅ paṭṭe ani likan summut kō	नाकुन पाटि अनि लिकन कोला तर नाकु पलका मरियु बलपम तीसुकुरा ब्रिंग अ स्लेट ऐंड चोक पीसेस फोर मी ➥मेरे लिये इक पाटी और पेन्सील लेके आना अनुङ पट्टे अनि लिकन सुम्मुत को

484.
హో, తర్క మెంజె
➥అవును, తెస్తాను
ఓ కే, యెస్, ఐ విల్ బ్రింగ్
ఠీక్ హై, లాఊంగీ
ఆయ్ కొర్సతున్

ho, tarka menje
avunu, testānu
➥OK, yes, I will bring
ṭhīk hai, lāūṅgī
āy korsatun

हो, तर्का मेनजे
अवुनु, तेस्तानु
ओ के, येस, ऐ विल ब्रिंग
➥ठीक है, लाऊंगी
आय कोर्सतुन

485.
నిమ్మె హాటుం కీసి వెయ్నె వా
➥నీవు అంగడి చేసి తొందర తిరిగి రా
యూ డూ ద శాపింగ్ ఎండ్ కమ్ క్విక్లీ
ఆప్ బఝార్ కర్కే తురంత్ వాపస్ ఆఈయే
నీ అఙడి కత్ జల్ది మలయుత్ వా

nimme hāṭum kīsi veyne vā
nīvu angaḍi cēsi tondara tirigi rā
➥You do the shopping and come quickly
āp bajhār karkē turant vāpas āīyē
nī aṅaḍi kat jaldi malayut vā

निम्मे हाटुम कीसि वेय्ने वा
नीवु अंगडि चेसि तोनदरा तिरिगि रा
यू डू द शापिंग ऐंड कम क्विक्ली
➥आप बझार करके तुरंत वापस आईये
नी अङडि कत जल्दि मलयुत वा

486.
హో కోకొ, వాంతోన్
➥అవును, బాబు వస్తాను
యెస్ సాన్, ఐ విల్ కమ్
ఠీక్ హై బేటా, మై జల్దీ వాపస్ ఆఊంగీ
ఆయ్ బాపు వర్సత్

ho kōko, vāntōn
avunu, bābu vastānu
➥Yes son, I will come
ṭhīk hai bēṭā, mai jaldī vāpas āūṅgī
āy bāpu varsat

हो कोको, वानतोन
अवुनु, बाबु वस्तानु
येस सान, ऐ विल कम
➥ठीक है बेटा, मै जल्दी वापस आऊंगी
आय बापु वर्सत

487.
యే దాద, సాడ కాండిర పాటి తొహ
➥అన్నయ్య బడి పిల్లల పలక చూయించండి
హే బ్రదర్, శో మీ అ స్కూల్ బొయ్స్ స్లేట్
భైయ్యా జరా పాఠశాలా పాటీ దిఖాఓ
ఏ దాద పోరకెరె పట్టె ఇడ్డ్

yē dāda, sāḍa kāṇḍira pāṭi toha
annayya baḍi pillala palaka cūyincanḍi
➥Hey brother, show me a schoolboy's slate
bhaiyyā jarā pāṭhashālā pāṭī dikhāō
ē dāda pōrakere paṭṭe iḍḍ

ये दादा, साडा कानडिरा पाटि तोहा
अन्नय्या बडि पिल्लला पलका चूयिंचनडि
हे ब्रदर, शो मी अ स्कूल बॉय्स स्लेट
➥भैय्या जरा पाठशाला पाटी दिखाओ
ए दादा पोरकेरे पट्टे इड्ड

488.	బాయి, ఇవ్ పాటింగ్ సూడ ➥అమ్మ ఈ పలకలు చూడండి సిస్టర్, లుక్ ఎట్ దీస్ స్లేట్స్ బహనజీ, యహ్ పాటీ దేఖీయే బాయి ఈ పట్టెలున్ ఓలుర్	bāyi, iv pāṭing sūḍa amma ī palakalu cūḍanḍi ➥Sister, look at these slates bahanajī, yah pāṭī dēkhīyē bāyi ī paṭṭelun ōlur	बायि, इव पाटिंग सूडा अम्मा ई पलकलु चूडनडि सिस्टर, लुक ऐट दीस स्लेट्स ➥बहनजी, यह पाटी देखीये बायि ई पट्टेलुन ओलुर
489.	ఇద్ పాటిత బచ్చోర్ దర, దాద? ➥ఈ పలక ధర ఎంత అన్నయ? వాట్ ఇస్ ద కాస్ట్ అఫ్ దిస్ స్లేట్, బ్రదర్? భైయ్యా, ఇస్ పాటీ కా దామ్ క్యా హై? ఈ పట్టెనె దర ఎంతే, దాద?	id pāṭita baccōr dara, dāda? ī palaka dhara enta annaya? ➥What is the cost of this slate, brother? bhaiyyā, is pāṭī kā dām kyā hai? ī paṭṭene dara entē, dāda?	इद पाटिता बच्चोर दरा, दादा? ई पलका धरा एनता अन्नया? वाट इस द कास्ट अफ दिस स्लेट, ब्रदर? ➥भैय्या, इस पाटी का दाम क्या है? ई पट्टेने दरा एनते, दादा?
490.	తాన దహ రుపియంగ్, బాయి ➥అది పది రూపాయలు అమ్మ ఇట్స్ (కాస్ట్ ఇస్) టెన్ రుపీస్, సిస్టర్ బహనజీ, యహ్ దస్ రుపయా కా హై అద్నె ధర పది రుపియ, బాయి	tāna daha rupiyang, bāyi adi padi rūpāyalu amma ➥Its (cost is) ten Rupees, sister bahanajī, yah das rupayā kā hai adne dhara padi rupiya, bāyi	ताना दहा रुपियंग, बायि अदि पदि रूपायलु अम्मा इट्स (कास्ट इस) टेन रुपीस, सिस्टर ➥बहनजी, यह दस रुपया का है अद्रे धरा पदि रुपिया, बायि
491.	ఉండే దుస్రొ తొహ, దాద, కమ్మి దరత ➥వేరే చూయించండి తక్కువ ధరయ్ శో మీ ఎనదర్, బ్రదర్, అఫ్ లోవర్ కాస్ట్ భైయ్యా, ముఝే కమ్ దామవాలా పాటీ దిఖాఈయే దాద, మారోకొద్ కమ్మి ధరతద్ ఇడ్డ్	uṇḍē dusro toha, dāda, kammi darata vērē cūyincaṇḍi takkuva dharay ➥Show me another, brother, of lower cost bhaiyyā, mujhē kam dāmavālā pāṭī dikhāīyē dāda, mārōkod kammi dharatad iḍḍ	उनडे दुस्रो तोहा, दादा, कम्मि दरता वेरे चूयिंचनडि तक्कुवा धरय शो मी ऐनदर, ब्रदर, अफ लोवर कास्ट ➥भैय्या, मुझे कम दामवाला पाटी दिखाईये दादा, मारोकोद कम्मि धरतद इड्ड
492.	కమ్మి దరత సిల్లె, బాయి ➥తక్కువ ధరయ్ లేవు అమ్మ దేర్ ఆర్ నన్ అఫ్ లోవర్ కాస్ట్, సిస్టర్ బహనజీ, కమ్ దామవాలే పాటీ ఉపలబ్ధ్ నహీ హై కమ్మి ధరతద్ తోతెద్, బాయి	kammi darata sille, bāyi takkuva dharay lēvu amma ➥There are none of lower cost, sister bahanajī, kam dāmavālē pāṭī upalabdh nahī hai kammi dharatad tōted, bāyi	कम्मि दरता सिल्ले, बायि तक्कुवा धरय लेवु अम्मा देर आर नन अफ लोवर कास्ट, सिस्टर ➥बहनजी, कम दामवाले पाटी उपलब्ध नही है कम्मि धरतद तोतेद, बायि

493.
దుస్రొ దుకన్‌తగ కమ్మి దరత పాటి మందర్ (పుట్టర్), దాద?
➥వేరే దుకాణంలో తక్కువ ధర పలకాలు దొరుకుతాయ?
ఏల్ దేర్ బీ స్లేట్స్ అఫ్ లెస్ కాస్ట్ ఇన్ అదర్ శాప్స్, బ్రదర్?
క్యా దుసరే దుకాన్ మే కమ్ దామ్ కే పాటీ మిలేంగే?
మారోకొ దుకనుత్ కమ్తి ధరత పుట్సవా, దాద?

dusro dukantaga kammi darata pāṭi mandar (puṭṭar), dāda?
vērē dukāṇanlō takkuva dhara palakālu dorukutāya?
➥Will there be slates of less cost in other shops, brother?
kyā dusarē dukān mē kam dām kē pāṭī milēṅgē?
mārōko dukanut kamti dharata puṭsavā, dāda?

दुस्रो दुकन्तगा कम्मि दरता पाटि मनदर (पुट्टर), दादा?
वेरे दुकाणंलो तक्कुवा धरा पलकालु दोरुकुताया?
विल देर बी स्लेट्स अफ लॅस कास्ट इन अदर शाप्स, ब्रदर?
➥क्या दुसरे दुकान में कम दाम के पाटी मिलेंगे
मारोको दुकनुत कम्ति धरता पुट्सवा, दादा?

494.
బతలెయ్, బాయి
➥ఏమో అమ్మ
హూ కెన్ సే (వాట్ ఎవర్), సిస్టర్
జీ, నహీ మాలూమ్
తానెదొ, బాయి

bataley, bāyi
ēmō amma
➥Who can say (whatever), sister
jī, nahī mālūm
tānedo, bāyi

बतलेय, बायि
एमो अम्मा
हू केन से (वाट ऍवर), सिस्टर
➥जी, नही मालूम
तानेदो, बायि

495.
తేన దర రండ్ రుప్యంగ్ కమ్మి కీమ్, దాద
➥ఈ పలక ధర రెండు రూపాయలు తగ్గించండి అన్నయ్య
మేక్ ఇట్స్ కాస్ట్ టూ రుపీస్ లోవర్, బ్రదర్
భైయ్యా, ఇస్ పాటీ కా దామ్ దో రుపయా సే కమ్ కిజియే
ఈ పట్టెనె ధర ఇందీ రుపియ కమ్మికల్, దాద

tēna dara randṛ rupyang kammi kīm, dāda
ī palaka dhara renḍu rūpāyalu taggincanḍi annayya
➥Make its cost two Rupees lower, brother
bhaiyyā, is pāṭī kā dām dō rupayā sē kam kijīyē
ī paṭṭene dhara indī rupiya kammikal, dāda

तेना दरा रनड रुप्यंग कम्मि कीम, दादा
ई पलका धरा रेनडु रूपायलु तग्गिंचनडि अन्नय्या
मेक इट्स कास्ट टू रुपीस लोवर, ब्रदर
➥भैय्या, इस पाटी का दाम दो रुपया से कम किजीये
ई पट्टेने धरा इनदी रुपिया कम्मिकल, दादा

496.
తేన దర ఉంది రుప్యంగ్ గిర్ కమ్మి ఆయొ, బాయి
➥దీని ధర ఒక రూపాయి కూడ తక్కువ కాదు అమ్మ
ఇట్స్ కాస్ట్ ఇస్ నాట్ ఈవన్ వన్ రుపీ లెస్, సిస్టర్
బహనజీ, ఇస్ పాటీ కా దామ్ ఇక్ రుపయా భీ కమ్ నహీ హోగా
ఈ పట్టెనె ధర రుపియగిన కమ్మి ఎరెద్, అమ్మ

tēna dara undi rupyang gir kammi āyo, bāyi
dīni dhara oka rūpāyi kūḍa takkuva kādu amma
➥Its cost is not even one Rupee less, sister
bahanajī, is pāṭī kā dām ik rupayā bhī kam nahī hōgā
ī paṭṭene dhara rupiyagina kammi ered, amma

तेना दरा उनदि रुप्यंग गिर कम्मि आयो, बायि
दीनि धरा ओका रूपायि कूडा तक्कुवा कादु अम्मा
इट्स कास्ट इस नाट ईवन वन रुपी लॅस, सिस्टर
➥बहनजी, इस पाटी का दाम इक रुपया भी कम नही होगा
ई पट्टेने धरा रुपियगिना कम्मि एरेद, अम्मा

497.	సియ్వి దాద, నా కాండిన్ సాటి ➥ ఇయండి అన్న య్య నా కొడుకు కోసం ప్లీస్ బ్రదర్, ఇస్ ఇట్ ఫోర్ మై సాన్ కృపయా కర్కే దిజీయే భైయ్యా, మేరే బచ్చే కే లియే సియ్ దాద, అన్నె కీకెజ్ సటి	siyvi dāda, nā kāṇḍin sāṭi iyaṇḍi annayya nā koḍuku kōsam ➥Please brother, is it for my son kr̥payā karkē dijīyē bhaiyyā, mērē baccē kē liyē siy dāda, anne kīkeṅ saṭi	सिय्वि दादा, ना कानडिन साटि इयनडि अन्नय्या ना कोडुकु कोसम प्लीस ब्रदर, इस इट फोर मै सान ➥कृपया करके दिजीये भैय्या, मेरे बच्चे के लिये सिय दादा, अंने कीकेङ सटि
498.	వాయొ బాయి, నిమ్మె సొన్! ➥ రాదు అమ్మ మీరు వెళ్ళండి! నో సిస్టర్, యూ గో! నహీ బహనజీ, ఆప్ జాఈయే! వరెద్ బాయి, నీసె!	vāyo bāyi, nimme son! rādu amma mīru veḷḷaṇḍi! ➥No sister, you go! nahī bahanajī, āp jāīyē! vared bāyi, nī se!	वायो बायि, निम्मे सोन! रादु अम्मा मीरु वेळ्ळनडि! नो सिस्टर, यू गो! ➥नही बहनजी, आप जाईये! वरेद बायि, नी से!
499.	కమ్మి దరతంగ్ పాటింగ్ బస్కే వానుంగ్ కోమ్టి, దాద ➥ తక్కువ ధరయి పలకలు ఎప్పుడు వస్తాయి అన్నయ్య? వెన్ విల్ స్లేట్స్ ఆఫ్ లోవర్ కాస్ట్ కమ్, బ్రదర్? భైయ్యా, కమ్ దామ్ కే పాటీ కబతక్ ఆయేంగేన్? కమ్మి ధరతా పట్టె ఎపుడ్ వర్సా, దాద	kammi daratang pāṭing baskē vānung kōmṭi, dāda takkuva dharayi palakalu eppuḍu vastāyi annayya? ➥When will slates of lower cost come, brother? bhaiyyā, kam dām kē pāṭī kabatak āyēṅgēn? kammi dharatā paṭṭe epuḍ varsā, dāda	कम्मि दरतंग पाटिंग बस्के वानुंग कोम्टि, दादा तक्कुवा धरयि पलकलु एप्पुडु वस्तायि अन्नय्या? वेन विल स्लेट्स अफ लोवर कास्ट कम, ब्रदर? ➥भैय्या, कम दाम के पाटी कबतक आयेंगें? कम्मि धरता पट्टे एपुड वर्सा, दादा
500.	మర్ల హాటుం కమ్మి దరతంగ్ పాటింగ్ వాంతంగ్. బాయి, అస్కే వా ➥ వచ్చె అంగడికి తక్కువ ధరయి పలకలు వస్తాయి అమ్మ అప్పుడు రండి నెక్ట్స్ మార్కెట్ డేస్లేట్స్ ఆఫ్ లోవర్ కాస్ట్ ఆర్ కమింగ్. సిస్టర్, కమ్ దెన్ అగలే సప్తాహ్ కే బఝార్ మే కమ్ దామ్ కే పాటీ ఆయేంగేన్, ఆప్ తబ్ ఆఈఏగా వరెక అఞడిజ్ కమ్మి ధరత పట్టె వర్స అప్పుడ్ వా, బాయి!	marla hāṭum kammi daratang pāṭing vāntang. bāyi, askē vā vacce angaḍiki takkuva dharayi palakalu vastāyi amma appuḍu ranḍi ➥Next market day slates of lower cost are coming. Sister, come then agalē saptāh kē bajhār mē kam dām kē pāṭī āyēṅgēn, āp tab āīēgā vareka aṅaḍiṅ kammi dharata paṭṭe varsa appuḍ vā, bāyi!	मर्ला हाटुम कम्मि दरतंग पाटिंग वानतंग। बायि, अस्के वा वच्चे अंगडिकि तक्कुवा धरयि पलकलु वस्तायि अम्मा अप्पुडु रनडि नेक्स्ट मार्केट डे स्लेट्स अफ लोवर कास्ट आर कमिंग। सिस्टर, कम देन ➥अगले सप्ताह के बझार में कम दाम के पाटी आयेंगें, आप तब आईएगा वरेका अङडिङ कम्मि धरता पट्टे वर्सा अप्पुड वा, बायि!

501. బతల్ పహ్జె, బాయి? వెహ!
➥ఏమి కావలమ్మ? చెప్పండి!
వాట్ డూ యూ వంట్ సిస్టర్? టెల్!
బతాఇయే బహనజీ, ఆప్కో క్యా చాహియే?
తానె పాజె? అమ్మ ఇడ్డ్!
batal pahje, bāyi? veha!
ēmi kāvalamma? ceppaṇḍi!
➥What do you want sister? Tell!
batāiyē bahanajī, āpkō kyā cāhiyē?
tāne pāje? amma iḍḍ!
बतल पह्जे, बायि? वेह्ा!
एमि कावलम्मा? चेप्पनडि!
वाट डू यू वंट सिस्टर? टेल!
➥बताइये बहनजी, आपको क्या चाहिये?
ताने पाजे? अम्मा इड्ड!

502. యే దాద, రగలిక్ మిర్చంగ్ బహన్ కిలో?
➥అన్నయ ఎండు మిర్పా కాయలు ఎట్ల కిలో?
హే బ్రదర్, హౌ మచ్ అ కిలొ ఫోర్ ద రెడ్ చిల్లీస్?
భైయ్యా, లాల్ మిర్చీకైసా కిలోహై?
దాద, ఆర్త మిర్సా ఎనాఙ్ కిలొ?
yē dāda, ragalik mircang bahan kilō?
annaya enḍu mirpā kāyalu eṭla kilō?
➥Hey brother, how much a kilo for the red chillies?
bhaiyyā, lāl mircī kaisā kilō hai?
dāda, ārta mirsā enāṅ kilo?
ये दादा, रगलिक मिर्चंग बहन किलो?
अन्नया एनडु मिरपा कायलु एट्ला किलो?
हे ब्रदर, हौ मच अ किलो फोर द रेड चिलीस?
➥भैय्या, लाल मिर्ची कैसा किलो है?
दादा, आर्ता मिर्सा एनाङ किलो?

503. మిర్చంగ్ 20 వీస రుప్యంగ్ కిలో. వా, యేత!
➥మిర్పా కాయలు 20 రూపాలు కిలో అమ్మ రండి తీసుకొండి!
చిల్లీస్ ఆర్ ట్వెంటీ రుపీస్ అ కిలొ. కమ్, టేక్!
బీస్ రుపయా కిలోహై ఆఈయే, లిజియే!
మిర్స ఇర్వె రుపియ కిలొ వర్ సుమ్మర్
mircang 20 vīsa rupyang kilō. vā, yēta!
mirpā kāyalu 20 rūpālu kilō amma randi tīsukonḍi!
➥Chillies are twenty Rupees a kilo. Come, take!
bīs rupayā kilō hai āiyē, lijiyē!
mirsa irve rupiya kilo var summur
मिर्चंग २० वीसा रुप्यंग किलो। वा, येता!
मिरपा कायलु २० रूपालु किलो अम्मा रनडि तीसुकोनडि!
चिलीस आर ट्वेंटी रुपीस अ किलो। कम, टेक!
➥बीस रुपया किलो है आईये, लिजिये!
मिर्सा इर्वे रुपिया किलो वर सुम्मुर

504. ఉంది కిలో సీమ్, దాద
➥ఒక కిలో ఇవ్వండి అన్న
గివ్ వన్ కిలొ, బ్రదర్
ఇక్ కిలో దిజీయే, భైయ్యా
ఒకొ కిలొ సియ్దాద
undi kilō sīm, dāda
oka kilō ivvanḍi anna
➥Give one kilo, brother
ik kilō dijīyē, bhaiyyā
oko kilo siydāda
उनदि किलो सीम, दादा
ओका किलो इव्वनडि अन्ना
गिव वन किलो, ब्रदर
➥इक किलो दिजीये, भैय्या
ओको किलो सिय्दादा

505.	లసూన్కు పావ్ కిలో సీమ్ ➥ఎల్లి గడ్డలు పావ్ కిలో ఇవ్వండి గివ్ క్వాటర్ అఫ్ అ కిలొ అఫ్ గార్లిక్ పావ్ కిలో లసన్ దిజీయే లసొండ్ పావ్ కిలొ సియ్యుర్	lasūnku pāv kilō sīm elli gaḍḍalu pāv kilō ivvanḍi ➥Give quarter of a kilo of garlic pāv kilō lasan dijīyē lasonḍ pāv kilo siyyur	लसून्कु पाव किलो सीम एल्लि गड्डलु पाव किलो इव्वनडि गिव क्वाटर अफ अ किलो अफ गार्लिक ➥पाव किलो लसन दिजीये लसोनड पाव किलो सिय्युर
506.	ఉల్లింగ్ అర్ధొ కిలో సీమ్ ➥ఉల్లి గడ్డలు అర్ధ/సగం కిలో ఇవ్వండి గివ్ హాఫ్ అ కిలొ అఫ్ అనియంస్ ప్యాజ్ ఆధా కిలో దిజీయే ఉల్లిక్ పావ్ కిలొ సియ్యుర్	ulling ardo kilō sīm ulli gaḍḍalu arda/sagam kilō ivvanḍi ➥Give half a kilo of onions pyāj ādhā kilō dijīyē ullik pāv kilo siyyur	उल्लिंग अर्दो किलो सीम उल्लि गड्डलु अर्द/सगम किलो इव्वनडि गिव हाफ अ किलो अफ अनियंस ➥प्याज आधा किलो दिजीये उल्लिक पाव किलो सिय्युर
507.	కమ్క పావ్ కిలో సీమ్ ➥పసుప పావ్ కిలో ఇవ్వండి గివ్ క్వాటర్ అఫ్ అ కిలొ అఫ్ టర్మరిక్ ట్యూమరిక్ పావ్ కిలో హలదీ దిజీయే పసప్ పావ్ కిలొ సియ్యుర్	kamka pāv kilō sīm pasupa pāv kilō ivvanḍi ➥Give quarter of a kilo of turmeric pāv kilō haladī dijīyē pasap pāv kilo siyyur	कमका पाव किलो सीम पसुपा पाव किलो इव्वनडि गिव क्वाटर अफ अ किलो अफ टर्मरिक ट्यूमरिक ➥पाव किलो हलदी दिजीये पसप पाव किलो सिय्युर
508.	బచ్చొంగ్ కొత్తంగ్ ఆతంగ్, దాద? ➥ఎన్ని రూపాయలు అయినాయి అన్న? హౌ మచ్ (మని) ఇస్ ఇట్, బ్రదర్? అబ్ కూల్ కితనా రుపయా హుఆ హై, భైయ్యా? ఎన్ని రుపియ ఎద్దె, దాద?	baccong kottang ātang, dāda? enni rūpāyalu ayināyi anna? ➥How much (money) is it, brother? ab kūl kitanā rupayā huā hai, bhaiyyā? enni rupiya edde, dāda?	बच्चोंग कोत्तंग आतंग, दादा? एंनि रूपायलु अयिनायि अन्ना? हौ मच (मनी) इस इट, ब्रदर? ➥अब कूल कितना रुपया हुआ है, भैय्या? एंनि रुपिया एद्दे, दादा?

509.
సద్దినంగ్ జుమ్ల కీసి చాలిస్ (40) రుప్యంగ్ ఆతంగ్. బాయి, సీమ్!
➥ మొత్తం (40) రూపాలు అయినాయి అమ్మ. ఇవ్వండి!
ఆల్టుగెదర్ ఇట్ కమ్స్ టూ ఫార్టి (40) రుపీస్, సిస్టర్. గివ్!
బహనజీ, ఆప్ కూల్ చాలీస్ రుపయా దిజీయే!
సిమ్మన (40) సాలిస్ రుపియ ఎద్దె సియ్ అమ్మ!

samdinang jumla kīsi cālis (40) rupyang ātang. bāyi, sīm!
mottam (40) rūpālu ayināyi amma. ivvaṇḍi!
➥ Altogether it comes to forty (40) Rupees, Sister. Give!
bahanajī, āp kūl cālīs rupayā dijīyē!
simmana (40) sālis rupiya edde siy amma!

सम्दिनंग जुम्ला कीसि चालिस (४०) रुप्यंग आतंग। बायि, सीम!
मोत्तम (४०) रूपालु अयिनायि अम्मा। इव्वनडि!
आल्दुगेदर इट कम्स टू फोर्टि (४०) रुपीस, सिस्टर। गिव!
➥बहनजी, आप कूल चालीस रुपया दिजीये!
सिम्मना (४०) सालिस रुपिया एद्दे सिय अम्मा!

510.
దాద ఇద్దె పన్నస్ (50) రుప్యన లోట్ దహ రుప్యంగ్ మలుసి సీమ్
➥ అన్న తీసు కొండి (50) రూపాలు నోటు, పది రూపాలు తిరిగి ఇవ్వండి
బ్రదర్, దిస్ ఇస్ అ ఫిఫ్టి (50) రుపీ నోట్, గివ్ టెన్ (10) రుపీస్ బెక్
భైయ్యా, యే లిజీయే పచాస్ రుపయే కా నోట్ ఔర్ దస్ రుపయా వాపస్ కిజీయే
దాద ఇద్ పన్నస్ రుపియల నొట్ పది రుపియ మాలపుత్ సియ్

dāda idde pannas (50) rupyana lōṭ daha rupyang malusi sīm
anna tīsu konḍi (50) rūpālu nōṭu, padi rūpālu tirigi ivvaṇḍi
➥ Brother, this is a fifty (50) Rupee note, give ten (10) Rupees back
bhaiyyā, yē lijīyē pacās rupayē kā nōṭ aur das rupayā vāpas kijīyē
dāda id pannas rupiyala noṭ padi rupiya mālaput siy

दादा इद्दे पन्नस (५०) रुप्यना लोट दहा रुप्यंग मलुसि सीम
अन्ना तीसु कोनडि (५०) रूपालु नोटु, पदि रूपालु तिरिगि इव्वनडि
ब्रदर, दिस इस अ फिफ्टि (५०) रुपी नोट, गिव टेन (१०) रुपीस बेक
➥भैय्या, ये लिजीये पचास रुपये का नोट और दस रुपया वापस किजीये
दादा इद पन्नस रुपियला नोट पदि रुपिया मालपुत सिय

511.
హో, బాయి, సీంతోన్
➥ అవును అమ్మ ఇస్తాను
యెస్, సిస్టర్, ఐ విల్ గివ్
ఠీక్ హై బహనజీ, దే దూంగా
ఆయ్ బాయి సీసత్

ho, bāyi, sīntōn
avunu amma istānu
➥ Yes, sister, I will give
ṭhīk hai bahanajī, dē dūṅgā
āy bāyi sīsat

हो, बायि, सीनतोन
अवुनु अम्मा इस्तानु
येस, सिस्टर, ऐ विल गिव
➥ठीक है बहनजी, दे दूंगा
आय बायि सीसत

512.	యే దుకన్‌దార్ దాద!	yē dukandār dāda!	ये दुकन्दार दादा!
	➥ కిరాణ సౌకరి అన్న!	kirāṇa saukari anna!	किराणा सौकरि अन्ना!
	హే శాప్ కీపర్ బ్రదర్!	➥ Hey shopkeeper brother!	हे शाप कीपर ब्रदर!
	అజీ దుకానదార్ భైయ్యా!	ajī dukānadār bhaiyyā!	➥ अजी दुकानदार भैय्या!
	ఓ దుకన్‌దార్ దాద	ō dukandār dāda	ओ दुकन्दार दादा
513.	హ! బతల్ పహ్జే, బాయి?	ha! batal pahje, bāyi?	हा! बतल पह्जे, बायि?
	➥ హా అమ్మ ఏమి కావాలి?	hā amma ēmi kāvāli?	हा अम्मा एमि कावालि?
	యెస్! వాట్ డూ యూ వంట్, సిస్టర్?	➥ Yes! What do you want, sister?	येस! वाट डू यू वंट, सिस्टर?
	హా బహన్, క్యా చాహియే?	hā bahan, kyā cāhiyē?	➥ हाँ बहन, क्या चाहिये?
	ఏ బాయి తానెద్ పాజే?	ē bāyi tāned pājē?	ए बायि तानेद पाजे?
514.	ఉంది కిలో నుంగ్ నియ్ సీమ్	undi kilō nung niy sīm	उनदि किलो नुंग निय सीम
	➥ ఒక కిలో నువ్వుల/మంచి నూనె ఇవ్వండి	oka kilō nuvvula/manci nūne ivvaṇḍi	ओका किलो नुव्वुल/मंचि नूने इव्वनडि
	గివ్ వన్ కిలొ ఆఫ్ సెసమి ఒయిల్	➥ Give one kilo of sesame oil	गिव वन किलो अफ सेसमि ऑयिल
	ముఝే ఇక్ కిలో తిలీ కా తేల్ దిజీయే	mujhē ik kilō tilī kā tēl dijīyē	➥ मुझे इक किलो तिली का तेल दिजीये
	ఒకొ కిలొ నువ్వుల నూనె సియ్యుర్	oko kilo nuvvula nūne siyyur	ओको किलो नुव्वुला नूने सिय्युर
515.	ఉంది కిలో సాకుర్ సీమ్	undi kilō sākur sīm	उनदि किलो साकुर सीम
	➥ ఒక కిలో చక్కెర ఇవ్వండి	oka kilō cakkera ivvaṇḍi	ओका किलो चक्केरा इव्वनडि
	గివ్ వన్ కిలొ ఆఫ్ శుగర్	➥ Give one kilo of sugar	गिव वन किलो अफ शुगर
	ఇక్ కిలో శక్కర్ దిజీయే	ik kilō shakkar dijīyē	➥ इक किलो शक्कर दिजीये
	ఒకొ కిలొ సక్కొర్ సియ్యుర్	oko kilo sakkor siyyur	ओको किलो सक्कोर सिय्युर
516.	ఉంది కిలో జొన్నంగ్ సీమ్	undi kilō jonnang sīm	उनदि किलो जोन्नंग सीम
	➥ ఒక కిలో జొన్నలు ఇవ్వండి	oka kilō jonnalu ivvaṇḍi	ओका किलो जोन्नलु इव्वनडि
	గివ్ వన్ కిలొ ఆఫ్ మిలెట్	➥ Give one kilo of millet	गिव वन किलो अफ मिलॅट
	ఇక్ కిలో జుఆరీ దిజీయే	ik kilō juārī dijīyē	➥ इक किलो जुआरी दिजीये
	ఒకొ కిలొ సొన్న సియ్యుర్	oko kilo sonna siyyur	ओको किलो सोन्ना सिय्युर

517.	ఉంది కిలో పెరెక్ సీమ్	undi kilō perek sīm	उनदि किलो पेरेक सीम
	➥ఒక కిలో బియ్యం ఇవ్వండి	oka kilō biyyam ivvaṇḍi	ओका किलो बिय्यम इव्वनडि
	గివ్ వన్ కిలొ ఆఫ్ రైస్	➥Give one kilo of rice	गिव वन किलो अफ रैस
	ఇక్ కిలో చావల్ దిజీయే	ik kilō cāval dijīyē	➥इक किलो चावल दिजीये
	ఒకొ కిలొ బియ్యం సియ్యుర్	oko kilo biyyam siyyur	ओको किलो बिय्यम सिय्युर
518.	ఉంది కిలో తూరి డారి సీమ్	undi kilō tūri ḍāri sīm	उनदि किलो तूरि डारि सीम
	➥ఒక కిలో కంది పప్పు ఇవ్వండి	oka kilō kandi pappu ivvaṇḍi	ओका किलो कनदि पप्पु इव्वनडि
	గివ్ వన్ కిలొ ఆఫ్ తూర్ దాల్	➥Give one kilo of tur dhal	गिव वन किलो अफ तूर दाल
	ఇక్ కిలో తువర్ దాల్ దిజీయే	ik kilō tuvar dāl dijīyē	➥इक किलो तुवर दाल दिजीये
	ఒకొ కిలొ తొగరి డారి సియ్యుర్	oko kilo togari ḍāri siyyur	ओको किलो तोगरि डारि सिय्युर
519.	ఉండే దుస్రొ బతల్ పహ్జె, బాయి?	uṇḍē dusro batal pahje, bāyi?	उनडे दुस्रो बतल पह्जे, बायि?
	➥ఇంకా ఏమి కావాలి చెప్పండి అమ్మ?	iṅkā ēmi kāvāli ceppaṇḍi amma?	इंका एमि कावालि चेप्पनडि अम्मा?
	ఇస్ దేర్ ఎనీతింగ్ ఎల్స్ యూ వంట్, సిస్టర్?	➥Is there anything else you want, sister?	इस देर ऐनीतिंग ऐल्स यू वंट, सिस्टर?
	ఔర్ కుఛ్ చాహియే, బహనజీ?	aur kuch cāhīyē, bahanajī?	➥और कुछ चाहीये, बहनजी?
	ఇంక తానె పాజె అమ్మ?	iṅka tāne pāje amma?	इंका ताने पाजे अम्मा?
520.	ఉంది యేర్ తుంగ్వల్ సాబున్ సీమ్	undi yēr tungval sābun sīm	उनदि येर तुंग्वल साबुन सीम
	➥ఒక స్నానం చేసె సబ్బు ఇవ్వండి	oka snānam cēse sabbu ivvaṇḍi	ओका स्नानम चेसे सब्बु इव्वनडि
	గివ్ వన్ బేదింగ్ సోప్	➥Give one bathing soap	गिव वन बेदिंग सोप
	ఇక్ నహానే కా సాబున్ దిజీయే	ik nahānē kā sābun dijīyē	➥इक नहाने का साबुन दिजीये
	ఒకొద్ ఈర్ ఒడెక సబూన్ సియ్యుర్	okod īr oḍeka sabūn siyyur	ओकोद ईर ओडेका सबून सिय्युर

521.	ఉంది కోబ్రె నియ్య చుడూర్ డబ్బ సీమ్ ➥ ఒక కొబ్బరి నూనె చిన్న డబ్బ ఇవ్వండి గివ్ వన్ స్మాల్ కొకొనట్ ఒయిల్ బొటల్ ఇక్ ఛోటాసా నారియల్ తేల్ కా డబ్బా దిజీయే ఒకొద్ కొబ్రె నూనె సిన్నమ్ డబ్బ సియ్యుర్	undi kōbre niyda cuḍūr ḍabba sīm oka kobbari nūne cinna ḍabba ivvaṇḍi ➥Give one small coconut oil bottle ik chōṭāsā nāriyal tēl kā ḍabbā dijīyē okod kobre nūne sinnam ḍabba siyyur	उनदि कोब्रे नियदा चुडूर डब्बा सीम ओका कोब्बरि नूने चिन्ना डब्बा इव्वनडि गिव वन स्माल कोकोनट ऑयिल बोटल ➥इक छोटासा नारियल तेल का डब्बा दिजीये ओकोद कोब्रे नूने सिन्नम डब्बा सिय्युर
522.	ఉంది కప్డింగ్ సుక్కన్ సాటి సోడ పాకిట్ సీమ్ ➥ ఒక సర్పు పాకిట్ ఇవ్వండి గివ్ వన్ ప్యకెట్ అఫ్ వాశింగ్ పావ్డర్ (సోడ) ఇక్ కపడే ధోనే కా పావడర్ పాకిట్ దిజీయే ఒకొద్ జుజె సుత్కే క సోడ పాకిట్ సియ్యుర్	undi kapḍing sukkan sāṭi sōḍa pākiṭ sīm oka sarpu pākiṭ ivvaṇḍi ➥Give one packet of washing powder (soda) ik kapaḍē dhōnē kā pāvaḍar pākiṭ dijīyē okod juṅe sutkēka sōḍa pākiṭ siyyur	उनदि कपडिंग सुक्कन साटि सोडा पाकिट सीम ओका सरपु पाकिट इव्वनडि गिव वन प्यकेट अफ वाशिंग पाव्डर (सोड) ➥इक कपडे धोने का पावडर पाकिट दिजीये ओकोद जुङे सुत्केका सोडा पाकिट सिय्युर
523.	సాపంగ్ బహన్ పావ్, బాయి? ➥ వంకాయలు ఎట్ల పావ్ అమ్మ? హౌ మచ్ ఫోర్ అ క్వాటర్ అఫ్ బ్రిజ్జాల్? యహ్ బైంగన్ కైసా పావ్ హై? వజే ఎనజ్ పావ్ బాయి?	sāpang bahan pāv, bāyi? vaṅkāyalu eṭla pāv amma? ➥How much for a quarter of brinjal? yah baiṅgan kaisā pāv hai? vaṅē enaṅ pāv bāyi?	सापंग बहन पाव, बायि? वंकायलु एट्ला पाव अम्मा? हौ मच फोर अ क्वाटर अफ ब्रिञ्जाल? ➥यह बैंगन कैसा पाव है? वङे एनङ पाव बायि?
524.	నాలుంగ్ రుప్యంగ్ పావ్ బాయి. వా, యేత! ➥ నాలుగు రూపాయలు పావ్ అమ్మ. రా, తీసుకొ! ఫోర్ (4) రుపీస్ అ క్వాటర్, సిస్టర్. కమ్, టేక్! చార్ రుపయా పావ్ హై ఆఈయే, లిజీయే! నాలి రుపియ పావ్ బాయి వా సుమ్	nālung rupyang pāv bāyi. vā, yēta! nālugu rūpāyalu pāv amma. rā, tīsuko! ➥Four (4) Rupees a quarter, sister. Come, take! cār rupayā pāv hai āīyē, lijīyē! nāli rupiya pāv bāyi vā sum	नालुंग रुप्यंग पाव बायि। वा, येता! नालुगु रूपायलु पाव अम्मा। रा, तीसुको! फोर (४) रुपीस अ क्वाटर, सिस्टर। कम, टेक! ➥चार रुपया पाव है आईये, लिजीये! नालि रुपिया पाव बायि वा सुम
525.	బాయి, జర దర కమ్మి కీమ్ ➥ అమ్మ కొదిగ ధర తగించండి సిస్టర్, మేక్ ద కాస్ట్ అ లిటల్ లోవర్ బహనజీ, జరా-సా దామ్ మే కమి కిజీయే బాయి జర ధర కమ్మికల్	bāyi, jara dara kammi kīm amma kodiga dhara tagincaṇḍi ➥Sister, make the cost a little lower bahanajī, jarā-sā dām mē kamī kijīyē bāyi jara dhara kammikal	बायि, जरा दरा कम्मि कीम अम्मा कोदिगा धरा तगिंचनडि सिस्टर, मेक द कास्ट अ लिटल लोवर ➥बहनजी, जरा-सा दाम में कमी किजीये बायि जरा धरा कम्मिकल

526. బాయి మూంద్ రుప్యంగ్. వా, యేత!
➥అమ్మ మూడు రూపాలు దా తీసుకొ!
సిస్టర్, త్రీ (3) రుపీస్. కమ్, టేక్!
బహనజీ, తీన్ రుపయా మే దేతా హూన్, లిజీయే!
బాయి మూంది రుపియ. వా సుమ్!

bāyi mūnd rupyang. vā, yēta!
amma mūḍu rūpālu dā tīsuko!
➥Sister, three (3) Rupees. Come, take!
bahanajī, tīn rupayā mē dētā hūn, lijīyē!
bāyi mūndi rupiya. vā sum!

बायि मूनद रुप्यंग। वा, येता!
अम्मा मूडु रूपालु दा तीसुको!
सिस्टर, त्री (३) रुपीस। कम, टेक!
➥बहनजी, तीन रुपया में देता हूं, लिजीये!
बायि मूनदि रुपिया। वा सुम!

527. పాన్ గోబే పావ్ కిలో సీమ్
➥ఆకు/పాన్ గోబి పావ్ కిలో ఇవ్వండి
గివ్ క్వాటర్ అఫ్ అ కిలొ అఫ్ క్యబెజ్
ఇక్ పావ్ పత్తా కోబీ దిజీయే
పాన్ గోబి పావ్ కిలొ సియ్యుర్

pān gōbē pāv kilō sīm
āku/pān gōbi pāv kilō ivvaṇḍi
➥Give quarter of a kilo of cabbage
ik pāv pattā kōbī dijīyē
pān gōbi pāv kilo siyyur

पान गोबे पाव किलो सीम
आकु/पान गोबि पाव किलो इव्वनडि
गिव क्वाटर अफ अ किलो अफ क्यबेज
➥इक पाव पत्ता कोबी दिजीये
पान गोबि पाव किलो सिय्युर

528. బేండింగ్ పావ్ కిలో సీమ్
➥బెండ కాయలు పావ్ కిలో ఇవ్వండి
గివ్ క్వాటర్ అఫ్ అ కిలొ అఫ్ లేడీస్ ఫింగర్ (ఓక్రా)
ఇక్ పావ్ భేండీ దిజీయే
బేండిక్ పావ్ కిలొ సియ్యుర్

bēṇḍing pāv kilō sīm
beṇḍa kāyalu pāv kilō ivvaṇḍi
➥Give quarter of a kilo of ladies finger (okra)
ik pāv bhēṇḍī dijīyē
bēṇḍik pāv kilo siyyur

बेनडिंग पाव किलो सीम
बेनडा कायलु पाव किलो इव्वनडि
गिव क्वाटर अफ अ किलो अफ लेडीस फिंगर (ओक्रा)
➥इक पाव भेंडी दिजीये
बेनडिक पाव किलो सिय्युर

529. రుప్యత సమ్మార్ సీమ్
➥రూపాయి కొత్తిమీర ఇవ్వండి
గివ్ వన్ రుపీ అఫ్ కొరియండర్
ఇక్ రుపయా కా సాన్బర్ దిజీయే
రుపియత కొత్మిర్ సియ్యుర్

rupyata sammār sīm
rūpāyi kottimīra ivvaṇḍi
➥Give one Rupee of coriander
ik rupayā kā sānbar dijīyē
rupiyata kotmir siyyur

रुप्यता सम्मार सीम
रूपायि कोत्तिमीरा इव्वनडि
गिव वन रुपी अफ कोरियंडर
➥इक रुपया का सांबर दिजीये
रुपियता कोत्मिर सिय्युर

530.	రుప్యత మేతి బాజి సీమ్ ➥రూపాయి మెంతి కూర ఇవ్వండి గివ్ వన్ రుపీ అఫ్ మేతి లీవ్స్ ఇక్ రుపయా కా మేథీ పత్తా దిజీయే రుపియత మెతి కుస్సె సియ్యుర్	rupyata mēti bāji sīm rūpāyi menti kūra ivvanḍi ➥Give one Rupee of methi leaves ik rupayā kā mēthī pattā dijīyē rupiyata meti kusse siyyur	रुप्यता मेति बाजि सीम रूपायि मेनति कूरा इव्वनडि गिव वन रुपी अफ मेति लीव्स ➥इक रुपया का मेथी पत्ता दिजीये रुपियता मेति कुषे सिय्युर
531.	రుప్యత కల్యప ఆకి సీమ్ ➥రూపాయి కల్యమాకు ఇవ్వండి గివ్ వన్ రుపీ అఫ్ కరీ లీవ్స్ ఇక్ రుపయా కా సబ్జీ పత్తా దిజీయే రుపియత కల్యాపాక్ సియ్యుర్	rupyata kalyapa āki sīm rūpāyi kalyamāku ivvanḍi ➥Give one Rupee of curry leaves ik rupayā kā sabjī pattā dijīyē rupiyata kalyāpāk siyyur	रुप्यता कल्यपा आकि सीम रूपायि कल्यमाकु इव्वनडि गिव वन रुपी अफ करी लीव्स ➥इक रुपया का सब्जी पत्ता दिजीये रुपियता कल्यापाक सिय्युर
532.	బాయి, దర జర్ర-జర్ర కమ్మి కీమ్ ➥అమ్మ కొద్దికొద్దిగ ధర తగించండి సిస్టర్ మేక్ ద కాస్ట్ అ లిటల్ లోవర్ బహనజీ, కుఛ్ తో దామ్ కమ్ కిజీయే బాయి, జర ధర కమ్మికలుర్	bāyi, dara jarra-jarra kammi kīm amma koddikoddiga dhara tagincanḍi ➥Sister make the cost a little lower bahanajī, kuch tō dām kam kijīyē bāyi, jara dhara kammikalur	बायि, दरा जर्रा-जर्रा कम्मि कीम अम्मा कोद्दिकोद्दिगा धरा तगिंचनडि सिस्टर मेक द कास्ट अ लिटल लोवर ➥बहनजी, कुछ तो दाम कम किजीये बायि, जरा धरा कम्मिकलुर
533.	కొత్తంగ్ సీమ్, బాయి ➥అమ్మ రూపాయలు ఇవ్వండి గివ్ ద మనీ, సిస్టర్ బహన్, పైసా దిజీయే బాయి బాకి సియ్యుర్	kottang sīm, bāyi amma rūpāyalu ivvanḍi ➥Give the money, sister bahan, paisā dijīyē bāyi bāki siyyur	कोत्तंग सीम, बायि अम्मा रूपायलु इव्वनडि गिव द मनी, सिस्टर ➥बहन, पैसा दिजीये बायि बाकि सिय्युर
534.	హో, సీంతోన్ ➥అవును ఇస్తాను యెస్, ఐ విల్ గివ్ జీ, దేతీ హూ ఆయ్, సిసత్	ho, sīntōn avunu istānu ➥Yes, I will give jī, dētī hū āy, sisat	हो, सीनतोन अवुनु इस्तानु येस, ऐ विल गिव ➥जी, देती हूँ आय, सिसत

535. మర్క పండింగ్ బహన్ కిలో, దాద?
➥మామిడి పండ్లు ఎట్ల కిలో అన్న?
హౌ మచ్ అ కిలొ ఆర్ ద మంగోస్, బ్రదర్?
భైయ్యా, ఆమ్ కైసా కిలోహై?
మామ్డి పండ్ల్ ఎనాఙ్ కిలొ దాద?

marka panḍing bahan kilō, dāda?
māmiḍi panḍlu eṭla kilō anna?
➥How much a kilo are the mangoes, brother?
bhaiyyā, ām kaisā kilō hai?
māmḍi panḍl enāṅ kilo dāda?

मर्का पनडिंग बहन किलो, दादा?
मामिडि पनड्लु एट्ला किलो अन्ना?
हौ मच अ किलो आर द मंगोस, ब्रदर?
➥भैय्या, आम कैसा किलो है?
माम्डि पनड्ल एनाङ किलो दादा?

536. దహ రుప్యంగ్ కిలో, బాయి
➥పది (10) రూపాయలు కిలోఅమ్మ
టెన్ (10) రుపీస్ అ కిలొ, సిస్టర్
బహన్, దస్ రుపయా కిలోహై
పది రుపియ కిలొ బాయి

daha rupyang kilō, bāyi
padi (10) rūpāyalu kilōamma
➥Ten (10) Rupees a kilo, sister
bahan, das rupayā kilō hai
padi rupiya kilo bāyi

दहा रुप्यंग किलो, बायि
पदि (१०) रूपायलु किलोअम्मा
टेन (१०) रुपीस अ किलो, सिस्टर
➥बहन, दस रुपया किलो है
पदि रुपिया किलो बायि

537. అర్ధొ కిలో సీమ్, దాద
➥సగం కిలో ఇవ్వండి అన్న
గివ్ హాఫ్ అ కిలొ, బ్రదర్
భైయ్యా, ఆధా కిలో దిజీయే
సకం కిలొ సియ్యుర్ దాద

ardo kilō sīm, dāda
sagam kilō ivvanḍi anna
➥Give half a kilo, brother
bhaiyyā, ādhā kilō dijīyē
sakam kilo siyyur dāda

अर्दो किलो सीम, दादा
सगम किलो इव्वनडि अन्ना
गिव हाफ अ किलो, ब्रदर
➥भैय्या, आधा किलो दिजीये
सकम किलो सिय्युर दादा

538. కేరెంగ్ బహన్ డజన్, దాద?
➥అరటి పండ్లు ఎట్లా డజన్ అన్న?
హౌ మచ్ అ డజన్ ఆర్ ద బనానాస్, బ్రదర్?
భైయ్యా, కేలా కైసా డఝన్ హై?
కేరె ఎనఙ్ డజన్ దాద?

kēreng bahan ḍajan, dāda?
araṭi panḍlu eṭlā ḍajan anna?
➥How much a dozen are the bananas, brother?
bhaiyyā, kēlā kaisā ḍajhan hai?
kēre enaṅ ḍajan dāda?

केरेंग बहन डजन, दादा?
अरटि पनड्लु एट्ला डजन अन्ना?
हौ मच अ डज़न आर द बनानास, ब्रदर?
➥भैय्या, केला कैसा डझन है?
केरे एनङ डजन दादा?

539.	దహ రుప్యంగ్ డజన్, బాయి ➥పది (10) రూపాయలు డజన్ అమ్మ టెన్ (10) రుపీస్ అ డజన్, సిస్టర్ బహన్, దస్ రుపయా డఝన్ హై పది రుపియ డజన్ బాయి	daha rupyang ḍajan, bāyi padi (10) rūpāyalu ḍajan amma ➥Ten (10) Rupees a dozen, sister bahan, das rupayā ḍajhan hai padi rupiya ḍajan bāyi	दहा रुप्यंग डजन, बायि पदि (१०) रूपायलु डजन अम्मा टेन (१०) रुपीस अ डज़न, सिस्टर ➥बहन, दस रुपया डझन है पदि रुपिया डजन बायि
540.	జామ్ పండి బహన్ ఉంది, దాద? ➥జామ పండు ఎంతకోక్కటి అన్న? హౌ మచ్ ఈచ్ ఆర్ ద గ్వావస్, బ్రదర్? యహ్, జామున్ కితెన్ కా హై? జామ్ పన్ ఎంతెఙ్ ఒక్కొద్ దాద?	jām panḍi bahan undi, dāda? jāma panḍu entakōkkaṭi anna? ➥How much each are the guavas, brother? yah, jāmun kitne kā hai? jām pan enteṅ okkod dāda?	जाम पनडि बहन उनदि, दादा? जामा पनडु एनतकोक्कटि अन्ना? हौ मच ईच आर द ग्वावस, ब्रदर? ➥यह, जामुन कितने का है? जाम पन एनतेङ ओक्कोद दादा?
541.	రుప్య ఉంది, బాయి ➥ఒక రూపాయి ఒకటి అక్క. వన్ రుపీ ఈచ్, సిస్టర్ ప్రతి జామూన్ ఇక్ రుపయా కా హై ఒకొ రుపియఙ్ ఒక్కొద్, బాయి	rupya undi, bāyi oka rūpāyi okaṭi akka. ➥One Rupee each, sister prati jāmūn ik rupayā kā hai oko rupiyaṅ okkod, bāyi	रुप्या उनदि, बायि ओका रूपायि ओकटि अक्का। वन रुपी ईच, सिस्टर ➥प्रति जामून इक रुपया का है ओको रुपियङ ओक्कोद, बायि
542.	జిలాబి బహన్ కిలో, దాద? ➥జీలాబి ఎట్ల కిలో అన్న? హౌ మచ్ అ కిలొ ఆర్ ద జెలెబిస్, బ్రదర్? ఝలేబీకైసా కిలోహై భైయ్యా? జిలబి ఎనాఙ్ కిలొ దాద?	jilābi bahan kilō, dāda? jīlābi eṭla kilō anna? ➥How much a kilo are the jelebis, brother? jhalēbī kaisā kilō hai bhaiyyā? jilabi enāṅ kilo dāda?	जिलाबि बहन किलो, दादा? जीलाबि एट्ला किलो अन्ना? हौ मच अ किलो आर द जेलेबिस, ब्रदर? ➥झलेबी कैसा किलो है भैय्या? जिलबि एनाङ किलो दादा?

543.
బార (12) రుప్యంగ్. వా, బాయి, బచ్చోర్ సీక వెహ!
➥12 రూపాయలు అక్క ఎంత కావాలి చెప్పండి!
ట్వెల్వ్ (12) రుపీస్. కమ్ సిస్టర్, సే
హౌ మచ్ ఐ శుడ్ గివ్
బారా రుపయా ప్రతి కిలో, బహన్, ఆఓ కితనా దే దూ ఆప్కో?
బారా రుపియ కిలొ బాయి వా ఎంతె పాజె ఇడ్డ్!

bāra (12) rupyang. vā, bāyi, baccōr sīka veha!
12 rūpāyalu akka enta kāvāli ceppaṇḍi!
➥Twelve (12) Rupees. Come sister, say
how much I should give
bārā rupayā prati kilō, bahan, āō kitanā dē dū āpkō?
bārā rupiya kilo bāyi vā ente pāje iḍḍ!

बारा (१२) रुप्यंग। वा, बायि, बच्चोर सीका वेहा!
१२ रूपायलु अक्का एनता कावालि चेप्पनडि!
ट्वेल्फ (१२) रुपीस। कम सिस्टर, से
हौ मच ऐ शुड गिव
➥बारा रुपया प्रति किलो, बहन, आओ कितना दे दूँ आपको?
बारा रुपिया किलो बायि वा एनते पाजे इड्डु!

544.
రండ్ రుప్యంగ్ కమ్మి కీమ్. ఉంది కిలో యేతంతోన్
➥రెండు రూపాయలు తక్కువ ఇవ్వండి
ఒక కిలో తీసుకుంట,
మేక్ ఇట్ టూ (2) రుపీస్ లెస్. ఐ విల్ టేక్ వన్ కిలొ
దో రుపయా కమ్ కిజీయే, ఇక్ కిలో లూంగీ
ఇందీ రుపియ కమ్మికల్ ఒకొ కిలొ సుమ్సతున్

raṇḍ rupyang kammi kīm. undi kilō yētantōn
renḍu rūpāyalu takkuva ivvaṇḍi
oka kilō tīsukuṇṭa,
➥Make it two (2) Rupees less. I will take one kilo
dō rupayā kam kijīyē, ik kilō lūṅgī
indī rupiya kammikal oko kilo sumsatun

रनड रुप्यंग कम्मि कीम। उनदि किलो येतनतोन
रेनडु रूपायलु तक्कुवा इव्वनडि
ओका किलो तीसुकुनटा,
मेक इट टू (२) रुपीस लेस। ऐ विल टेक वन किलो
➥दो रुपया कम किजीये, इक किलो लूंगी
इनदी रुपिया कम्मिकल ओको किलो सुम्सतुन

545.
ఉండే బతల్ పహ్జె, నా బాయి?
➥ఇంకా ఏమి కావాలి చెప్పండి అమ్మ?
ఎనీతింగ్ ఎల్స్ యూ వంట్, మై సిస్టర్?
బహన్, ఔర్ కుఛ్ చాహియే?
ఇంక తానె పాజె ఇడ్డ్ బాయి?

unḍē batal pahje, nā bāyi?
iṅkā ēmi kāvāli ceppaṇḍi amma?
➥Anything else you want, my sister?
bahan, aur kuch cāhiyē?
iṅka tāne pāje iḍḍ bāyi?

उनडे बतल पह्जे, ना बायि?
इंका एमि कावालि चेप्पनडि अम्मा?
ऐनीतिंग ऐल्स यू वंट, मै सिस्टर?
➥बहन, और कुछ चाहिये?
इंका ताने पाजे इड्डु बायि?

546.
భుంది లడ్డుంగ్ బహన్ ఉంది, దాద?
➥భుంది లడ్డులు ఎంత కోక్కటి అన్న?
హౌ మచ్ ఈచ్ ఆర్ ద లడూస్, బ్రదర్?
భైయ్యా, యహ్ లడ్డు కిత్నె కా హై?
బుంది లడ్డు ఎనఙ్ ఒక్కొద్ దాద?

bhundi laḍḍung bahan undi, dāda?
bhundi laḍḍulu enta kōkkaṭi anna?
➥How much each are the laddus, brother?
bhaiyyā, yah laḍḍu kitne kā hai?
bundi laḍḍu enaṅ okkod dāda?

भुनदि लड्डुंग बहन उनदि, दादा?
भुनदि लड्डुलु एनता कोक्कटि अन्ना?
हौ मच ईच आर द लड्डस, ब्रदर?
➥भैय्या, यह लड्डु कितने का है?
बुनदि लड्डु एनङ ओक्कोद दादा?

547.	రుప్య ఉంది, బాయి ➥ఒక రూపాయి అక్క. వన్ రుపీ ఈచ్, సిస్టర్ బహన్, యహ్ లడ్డు ఇక్ రుపయే కా ఇక్ హై రుపియఙ్ ఒక్కొద్ బాయి	rupya undi, bāyi oka rūpāyi akka. ➥One Rupee each, sister bahan, yah laḍḍu ik rupayē kā ik hai rupiyaṅ okkod bāyi	रुप्या उनदि, बायि ओका रूपायि अक्का। वन रुपी ईच, सिस्टर ➥बहन, यह लड्डु इक रुपये का इक है रुपियङ ओक्कोद बायि
548.	మూండ్ లడ్డుంగ్ సీమ్ ➥మూడు లడ్డులు ఇవ్వండి గివ్ త్రీ (3) లడూస్ ముఝే తీన్ లడ్డు దిజీయే మూండీ లడ్డు సియ్యుర్	mūnd laḍḍung sīm mūḍu laḍḍulu ivvanḍi ➥Give three (3) laddus mujhē tīn laḍḍu dijīyē mūndī laḍḍu siyyur	मूनद लड्डुंग सीम मूडु लड्डुलु इव्वनडि गिव त्री (३) लडूस ➥मुझे तीन लड्डु दिजीये मूनदी लड्डु सिय्युर

వ్యాకరణ అభ్యాసలు	Grammatical Drills	व्याकरणिक अभ्यास
నన్న నేను	nanna I	नन्ना मै
నావ నాది	nāva My	नावा मेरा
నాక్ / నాకున్ నాకు	nāk / nākun to me	नाक / नाकुन मुझे
నహ్గ నా వద్ద	nahga with me	नह्गा मेरा पास
నహ్గటల్ నా నుండి	nahgaṭal from me	नह्गटल मुझ से
నా సాటి నా కొరకు	nā sāṭi for me	ना साटि मुझ के लिये
నా లాసి నా కొరకు	nā lāsi for me	ना लासि मेरे लिये
నా సంగ నా తోని	nā sanga along with me	ना संगा मेरा साथ
నాతోడో నా తోటి	nātōḍō by me	नातोडो मेरे साथ
నన్న నేను	nanna I	नन्ना मैं
నిమ్మె నీవు	nimme You (sg)	निम्मे तुम
ర్ ఇతను	vēr He (near)	वेर यह
వోర్ అతను	vōr He (far)	वोर वह
ఇద్ ఈమె	id She (near)	इद यह
అద్ ఆమె	ad She (far)	अद वह
మొమొట్ మేము	momoṭ We (excl, near)	मोमोट हम
మరట్ మనము	maraṭ We (incl, near)	मरट हम सब

నిమ్మెట్	nimmeṭ	You (pl)
వీర్	vīr	They (m, near)
ఊర్	ūr	They (m, far)
ఇవ్	iv	They (f, near)
అవ్	av	They (f, far)
మిరట్	miraṭ	You (pl, far)
మిమ్మెట్	mimmeṭ	You (pl, close)

నన్న మంతోన్	nanna mantōn	I am
నిమ్మె మంతి	nimme manti	You (sg) are
వేర్ మంతోర్	vēr mantōr	He (near) is
వోర్ మంతోర్	vōr mantōr	He (far) is
ఇద్ మంత	id manta	She (near) is
అద్ మంత	ad manta	She (far) is
మొమొట్ మంతోం	momoṭ mantōm	We (excl, near) are
మరట్ మంతట్	maraṭ mantaṭ	We (incl, near) are
నిమ్మెట్ మంతిట్	nimmeṭ mantiṭ	You (pl) are
వీర్ మంతేర్	vīr mantēr	They (m, near) are
ఊర్ మంతేర్	ūr mantēr	They (m, far) are
ఇవ్ మంతంగ్	iv mantang	They (f, near) are
అవ్ మంతంగ్	av mantang	They (f, far) are

నిమ్మెట	निम्मेट	आप लोग
వీర	वीर	ये
ఊర	ऊर	वे
ఇవ	इव	ये
అవ	अव	वे
మిరట	मिरट	आप लोग (दूर)
మిమ్మెట	मिम्मेट	आप लोग (नजदिक)

నన్నా మనతోన	नन्ना मनतोन	मैं हूँ
నిమ్మే మనతి	निम्मे मनति	आप है
వేర మనతోర	वेर मनतोर	यह हैं
వోర మనతోర	वोर मनतोर	वह हैं
ఇద మనతా	इद मनता	यह हैं
అద మనతా	अद मनता	वह हैं
మోమోట మనతోమ	मोमोट मनतोम	हम हैं
మరట మనతట	मरट मनतट	हम सब हैं
నిమ్మెట మనతిట	निम्मेट मनतिट	आप लोग हैं
వీర మనతేర	वीर मनतेर	ये हैं
ఊర మనతేర	ऊर मनतेर	वे हैं
ఇవ మనతంగ	इव मनतंग	ये हैं
అవ మనతంగ	अव मनतंग	वे हैं

నన్న సూడంతోన్	నేను చూస్తా	nanna sūḍantōn	I see	नन्ना सूडनतोन	मैं देखता हूँ
నిమ్మె సూడంతి	నీవు చూస్తావు	nimme sūḍanti	You (sg) see	निम्मे सूडनति	तुम देखता हैं
వోర్ సూడంతోర్	అతను చూస్తాడు	vōr sūḍantōr	He sees	वोर सूडनतोर	वह देखता हैं
అద్ సూడంత	ఆమె చూస్తుంది	ad sūḍanta	She sees	अद सूडनता	वह देखती हैं
మొమొట్ సూడంతోం	మేము చూస్తాము	momoṭ sūḍantōm	We (excl) see	मोमोट सूडनतोम	हम देखते हैं
మరట్ సూడంతట్	మనము చూస్తాము	maraṭ sūḍantaṭ	We (incl) see	मरट सूडनतट	हम सब देखते हैं
నిమ్మెట్ సూడంతిట్	మీరు చూస్తారు	nimmeṭ sūḍantiṭ	You (pl) see	निम्मेट सूडनतिट	आप लोग देखते हैं
ఊర్ సూడంతేర్	వారు చూస్తారు	ūr sūḍantēr	They (m) see	ऊर सूडनतेर	वे देखते हैं
అవ్ సూడంతంగ్	వారు చూస్తారు	av sūḍantang	They (f) see	अव सूडनतंग	वे देखती हैं
నన్న కీంతోన్	నేను చేస్తాను	nanna kīntōn	I do	नन्ना कीनतोन	मैं करता हूँ
నిమ్మె కీంతి	నీవు చేస్తావు	nimme kīnti	You (sg) do	निम्मे कीनति	तुम करता हैं
వోర్ కీంతోర్	అతను చేస్తాడు	vōr kīntōr	He does	वोर कीनतोर	वह करता हैं
అద్ కీంత	ఆమె చేస్తుంది	ad kīnta	She does	अद कीनता	वह करती हैं
మొమొట్ కీంతోం	మేము చేస్తాము	momoṭ kīntōm	We (excl) do	मोमोट कीनतोम	हम करते हैं
మరట్ కీంతట్	మనము చేస్తాము	maraṭ kīntaṭ	We (incl) do	मरट कीनतट	हम सब करते हैं
నిమ్మెట్ కీంతిట్	మీరు చేస్తారు	nimmeṭ kīntiṭ	You (pl) do	निम्मेट कीनतिट	आप लोग करते हैं
ఊర్ కీంతేర్	వారు చేస్తారు	ūr kīntēr	They (m) do	ऊर कीनतेर	वे करते हैं
అవ్ కీంతంగ్	వారు చేస్తారు	av kīntang	They (f) do	अव कीनतंग	वे करती हैं

నన్న ఇంతోన్	nanna intōn	I say	नन्ना इनतोन	मैं बोलता हूँ
నిమ్మె ఇంతి	nimme inti	You (sg) say	निम्मे इनति	तुम बोलता हैं
వోర్ ఇంతోర్	vōr intōr	He says	वोर इनतोर	वह बोलता हैं
అద్ ఇంత	ad inta	She says	अद इनता	वह बोलती हैं
మొమొట్ ఇంతోం	momoṭ intōm	We (excl) say	मोमोट इनतोम	हम बोलते हैं
మరట్ ఇంతట్	maraṭ intaṭ	We (incl) say	मरट इनतट	हम सब बोलते हैं
నిమ్మెట్ ఇంతిట్	nimmeṭ intiṭ	You (pl) say	निम्मेट इनतिट	आप लोग बोलते हैं
ఊర్ ఇంతేర్	ūr intēr	They (m) say	ऊर इनतेर	वे बोलते हैं
అవ్ ఇంతంగ్	av intang	They (f) say	अव इनतंग	वे बोलती हैं

నన్న కరూసీంతోన్	nanna karūsīntōn	I teach	नन्ना करूसीनतोन	मैं सिखाता हूँ
నిమ్మె కరూసీంతి	nimme karūsīnti	You (sg) teach	निम्मे करूसीनति	तुम सिखाता हैं
వోర్ కరూసీంతోర్	vōr karūsīntōr	He teaches	वोर करूसीनतोर	वह सिखाता हैं
అద్ కరూసీంత	ad karūsīnta	She teaches	अद करूसीनता	वह सिखाती हैं
మొమొట్ కరూసీంతోం	momoṭ karūsīntōm	We (excl) teach	मोमोट करूसीनतोम	हम सिखाते हैं
మరట్ కరూసీంతట్	maraṭ karūsīntaṭ	We (incl) teach	मरट करूसीनतट	हम सब सिखाते हैं
నిమ్మెట్ కరూసీంతిట్	nimmeṭ karūsīntiṭ	You (pl) teach	निम्मेट करूसीनतिट	आप लोग सिखाते हैं
ఊర్ కరూసీంతేర్	ūr karūsīntēr	They (m) teach	ऊर करूसीनतेर	वे सिखाते हैं
అవ్ కరూసీంతంగ్	av karūsīntang	They (f) teach	अव करूसीनतंग	वे सिखाती हैं

నన్న సూడోన్	నేను చూడను	nanna sūḍōn	I do not see	नन्ना सूडोन	मैं नहीं देखता हूँ
నిమ్మె సూడ్వి	నీవు చూడవు	nimme sūḍvi	You (sg) do not see	निम्मे सूड्वि	तुम नहीं देखता हैं
వోర్ సూడోర్	అతను చూడడు	vōr sūḍōr	He does not see	वोर सूडोर	वह नहीं देखता हैं
అద్ సూడొ	ఆమె చూడదు	ad sūḍo	She does not see	अद सूडो	वह नहीं देखती हैं
మొమొట్ సూడోం	మేము చూడము	momoṭ sūḍōm	We (excl) do not see	मोमोट सूडोम	हम नहीं देखते हैं
మరట్ సూడ్వట్	మనము చూడము	maraṭ sūḍvaṭ	We (incl) do not see	मरट सूड्वट	हम सब नहीं देखते हैं
నిమ్మెట్ సూడ్విట్	మీరు చూడరు	nimmeṭ sūḍviṭ	You (pl) do not see	निम्मेट सूड्विट	आप लोग नहीं देखते हैं
ఊర్ సూడేర్	వారు చూడరు	ūr sūḍēr	They (m) do not see	ऊर सूडेर	वे नहीं देखते हैं
అవ్ సూడొంగ్	వాళ్ళు చూడరు	av sūḍong	They (f) do not see	अव सूडोंग	वे नहीं देखती हैं
నన్న కియోన్	నేను చేయను	nanna kiyōn	I do not do	नन्ना कियोन	मैं नहीं करता हूँ
నిమ్మె కియ్వి	నీవు చేయవు	nimme kiyvi	You (sg) do not do	निम्मे कियि्व	तुम नहीं करता हैं
వోర్ కియోర్	అతను చేయడు	vōr kiyōr	He does not do	वोर कियोर	वह नहीं करता हैं
అద్ కియో	ఆమె చేయదు	ad kiyō	She does not do	अद कियो	वह नहीं करती हैं
మొమొట్ కియోం	మేము చేయము	momoṭ kiyōm	We (excl) do not do	मोमोट कियोम	हम नहीं करते हैं
మరట్ కియ్వట్	మనము చేయము	maraṭ kiyvaṭ	We (incl) do not do	मरट कियि्वट	हम सब नहीं करते हैं
నిమ్మెట్ కియ్విట్	మీరు చేయరు	nimmeṭ kiyviṭ	You (pl) do not do	निम्मेट कियि्विट	आप लोग नहीं करते हैं
ఊర్ కియేర్	వారు చేయరు	ūr kiyēr	They (m) do not do	ऊर कियेर	वे नहीं करते हैं
అవ్ కియొంగ్	వాళ్ళు చేయరు	av kiyong	They (f) do not do	अव कियोंग	वे नहीं करती हैं

నన్న ఇన్నోన్	nanna innōn	I do not say	नन्ना इंनोन	मैं नहीं बोलता हूँ
నిమ్మె ఇన్వి	nimme invi	You (sg) do not say	निम्मे इंवि	तुम नहीं बोलता हैं
వోర్ ఇన్నోర్	vōr innōr	He does not say	वोर इंनोर	वह नहीं बोलता हैं
అద్ ఇన్నొ	ad inno	She does not say	अद इंनो	वह नहीं बोलती हैं
మొమొట్ ఇన్నోం	momoṭ innōm	We (excl) do not say	मोमोट इंनोम	हम नहीं बोलते हैं
మరట్ ఇన్వట్	maraṭ invaṭ	We (incl) do not say	मरट इंवट	हम सब नहीं बोलते हैं
నిమ్మెట్ ఇన్విట్	nimmeṭ inviṭ	You (pl) do not say	निम्मेट इंविट	आप लोग नहीं बोलते हैं
ఊర్ ఇన్నేర్	ūr innēr	They (m) do not say	ऊर इंनेर	वे नहीं बोलते हैं
అవ్ ఇన్నొంగ్	av innong	They (f) do not say	अव इंनोंग	वे नहीं बोलती हैं

నన్న కరూసోన్	nanna karūsōn	I do not teach	नन्ना करूसोन	मैं नहीं सिखाता हूँ
నిమ్మె కరూస్వి	nimme karūsvi	You (sg) do not teach	निम्मे करूस्वि	तुम नहीं सिखाता हैं
వోర్ కరూసోర్	vōr karūsōr	He does not teach	वोर करूसोर	वह नहीं सिखाता हैं
అద్ కరూసొ	ad karūso	She does not teach	अद करूसो	वह नहीं सिखाती हैं
మొమొట్ కరూసోం	momoṭ karūsōm	We (excl) do not teach	मोमोट करूसोम	हम नहीं सिखाते हैं
మరట్ కరూసట్	maraṭ karūsaṭ	We (incl) do not teach	मरट करूसट	हम सब नहीं सिखाते हैं
నిమ్మెట్ కరూస్విట్	nimmeṭ karūsviṭ	You (pl) do not teach	निम्मेट करूस्विट	आप लोग नहीं सिखाते हैं
ఊర్ కరూసేర్	ūr karūsēr	They (m) do not teach	ऊर करूसेर	वे नहीं सिखाते हैं
అవ్ కరూసొంగ్	av karūsong	They (f) do not teach	अव करूसोंग	वे नहीं सिखाती हैं

నన్న సూడ్తోన్	నేను చూశాను	nanna sūḍtōn	I saw	नन्ना सूड्तोन	मैंने देखा
నిమ్మె సూడ్తి	నీవు చూశావు	nimme sūḍti	You (sg) saw	निम्मे सूड्ति	तूने देखा
వోర్ సూడ్తోర్	అతను చూశాడు	vōr sūḍtōr	He saw	वोर सूड्तोर	उसने देखा
అద్ సూడ్త	ఆమె చూసింది	ad sūḍta	She saw	अद सूड्ता	उसने देखा
మొమొట్ సూడ్తోం	మేము చూశాము	momoṭ sūḍtōm	We (excl) saw	मोमोट सूड्तोम	हम ने देखा
మరట్ సూడ్తట్	మనము చూశాము	maraṭ sūḍtaṭ	We (incl) saw	मरट सूड्तट	हम सबने देखा
నిమ్మెట్ సూడ్తిట్	మీరు చూశారు	nimmeṭ sūḍtiṭ	You (pl) saw	निम्मेट सूड्तिट	आप लोगोंने देखा
ఊర్ సూడ్తేర్	వారు చూశారు	ūr sūḍtēr	They (m) saw	ऊर सूड्तेर	उन्होंने देखा
అవ్ సూడ్తంగ్	వాళ్ళు చూశారు	av sūḍtang	They (f) saw	अव सूड्तंग	उन्होंने देखा
నన్న కీతోన్	నేను చేశాను	nanna kītōn	I did	नन्ना कीतोन	मैंने किया
నిమ్మె కీతి	నీవు చేశావు	nimme kīti	You (sg) did	निम्मे कीति	तूने किया
వోర్ కీతోర్	అతను చేశాడు	vōr kītōr	He did	वोर कीतोर	उसने किया
అద్ కీత	ఆమె చేసింది	ad kīta	She did	अद कीता	उसने किया
మొమొట్ కీతోం	మేము చేశాము	momoṭ kītōm	We (excl) did	मोमोट कीतोम	हम ने किया
మరట్ కీతట్	మనము చేశాము	maraṭ kītaṭ	We (incl) did	मरट कीतट	हम सबने किया
నిమ్మెట్ కీతిట్	మీరు చేశారు	nimmeṭ kītiṭ	You (pl) did	निम्मेट कीतिट	आप लोगोंने किया
ఊర్ కీతేర్	వారు చేశారు	ūr kītēr	They (m) did	ऊर कीतेर	उन्होंने किया
అవ్ కీతంగ్	వాళ్ళు చేశారు	av kītang	They (f) did	अव कीतंग	उन्होंने किया

నన్న ఇత్తోన్	nanna ittōn	I said	नन्ना इत्तोन	मैंने बोला
నిమ్మె ఇత్తి	nimme itti	You (sg) said	निम्मे इत्ति	तूने बोला
వోర్ ఇత్తోర్	vōr ittōr	He said	वोर इत्तोर	उसने बोला
అద్ ఇత్త	ad itta	She said	अद इत्ता	उसने बोला
మొమొట్ ఇత్తోం	momoṭ ittōm	We (excl) said	मोमोट इत्तोम	हम ने बोला
మరట్ ఇత్తట్	maraṭ ittaṭ	We (incl) said	मरट इत्तट	हम सबने बोला
నిమ్మెట్ ఇత్తిట్	nimmeṭ ittiṭ	You (pl) said	निम्मेट इत्तिट	आप लोगोंने बोला
ఊర్ ఇత్తేర్	ūr ittēr	They (m) said	ऊर इत्तेर	उन्होंने बोला
అవ్ ఇత్తంగ్	av ittang	They (f) said	अव इत्तंग	उन्होंने बोला

నన్న కరూస్తోన్	nanna karūstōn	I taught	नन्ना करूस्तोन	मैंने सिखाया
నిమ్మె కరూస్తి	nimme karūsti	You (sg) taught	निम्मे करूस्ति	तूने सिखाया
వోర్ కరూస్తోర్	vōr karūstōr	He taught	वोर करूस्तोर	उसने सिखाया
అద్ కరూస్త	ad karūsta	She taught	अद करूस्ता	उसने सिखाया
మొమొట్ కరూస్తోం	momoṭ karūstōm	We (excl) taught	मोमोट करूस्तोम	हम ने सिखाया
మరట్ కరూస్తట్	maraṭ karūstaṭ	We (incl) taught	मरट करूस्तट	हम सबने सिखाया
నిమ్మెట్ కరూస్తిట్	nimmeṭ karūstiṭ	You (pl) taught	निम्मेट करूस्तिट	आप लोगोंने सिखाया
ఊర్ కరూస్తేర్	ūr karūstēr	They (m) taught	ऊर करूस्तेर	उन्होंने सिखाया
అవ్ కరూస్తంగ్	av karūstang	They (f) taught	अव करूस्तंग	उन्होंने सिखाया

నన్న సూడుందున్	నేను చూసెవాడిని	nanna sūḍundun	I used to see	नन्ना सूडुनदुन	मैं देखता था
నిమ్మె సూడుంది	నీవు చూసెవాడివి	nimme sūḍundi	You (sg) used to see	निम्मे सूडुनदि	तुम देखते थे
వోర్ సూడుందూర్	అతను చూసెవాడు	vōr sūḍundūr	He used to see	वोर सूडुनदूर	वह देखता था
అద్ సూడుందు	ఆమె చూసెది	ad sūḍundu	She used to see	अद सूडुनदु	वह देखती थी
మొమొట్ సూడుందుం	మేము చూసెవారము	momoṭ sūḍundum	We (excl) used to see	मोमोट सूडुनदुम	हम देखते थें
మరట్ సూడుందట్	మనము చూసెవారము	maraṭ sūḍundaṭ	We (incl) used to see	मरट सूडुनदट	हम सब देखते थें
నిమ్మెట్ సూడుందిట్	మీరు చూసేవారు	nimmeṭ sūḍundiṭ	You (pl) used to see	निम्मेट सूडुनदिट	आप लोग देखते थें
ఊర్ సూడుందిర్	వారు చూసేదరు	ūr sūḍundir	They (m) used to see	ऊर सूडुनदिर	वे देखते थें
అవ్ సూడుందుంగ్	వాళ్ళు చూసేవారు	av sūḍundung	They (f) used to see	अव सूडुनदुंग	वे देखती थीं
నన్న కీందున్	నేను చేసెవాడిని	nanna kīndun	I used to do	नन्ना कीनदुन	मैं करता था
నిమ్మె కీంది	నీవు చేసెవాడివి	nimme kīndi	You (sg) used to do	निम्मे कीनदि	तुम करते थे
వోర్ కీందూర్	అతను చేసెవాడు	vōr kīndūr	He used to do	वोर कीनदूर	वह करता था
అద్ కీందు	ఆమె చేసెది	ad kīndu	She used to do	अद कीनदु	वह करती थी
మొమొట్ కీందుం	మేము చేసెవారము	momoṭ kīndum	We (excl) used to do	मोमोट कीनदुम	हम करते थें
మరట్ కీందట్	మనము చేసెవారము	maraṭ kīndaṭ	We (incl) used to do	मरट कीनदट	हम सब करते थें
నిమ్మెట్ కీందిట్	మీరు చేసెవారు	nimmeṭ kīndiṭ	You (pl) used to do	निम्मेट कीनदिट	आप लोग करते थें
ఊర్ కీందీర్	వారు చేసెవారు	ūr kīndīr	They (m) used to do	ऊर कीनदीर	वे करते थें
అవ్ కీందుంగ్	వాళ్ళు చేసెవారు	av kīndung	They (f) used to do	अव कीनदुंग	वे करती थीं

నన్న ఇందున్	nanna indun	I used to say	नन्ना इनदुन	मैं बोलता था
నిమ్మె ఇంది	nimme indi	You (sg) used to say	निम्मे इनदि	तुम बोलते थे
వోర్ ఇందూర్	vōr indūr	He used to say	वोर इनदूर	वह बोलता था
అద్ ఇందు	ad indu	She used to say	अद इनदु	वह बोलती थी
మొమొట్ ఇందుం	momoṭ indum	We (excl) used to say	मोमोट इनदुम	हम बोलते थें
మరట్ ఇందట్	maraṭ indaṭ	We (incl) used to say	मरट इनदट	हम सब बोलते थें
నిమ్మెట్ ఇందిట్	nimmeṭ indiṭ	You (pl) used to say	निम्मेट इनदिट	आप लोग बोलते थें
ఊర్ ఇందీర్	ūr indīr	They (m) used to say	ऊर इनदीर	वे बोलते थें
అవ్ ఇందుంగ్	av indung	They (f) used to say	अव इनदुंग	वे बोलती थीं

నన్న కరూసుందున్	nanna karūsundun	I used to teach	नन्ना करूसुनदुन	मैं सिखाता था
నిమ్మె కరూసుంది	nimme karūsundi	You (sg) used to teach	निम्मे करूसुनदि	तुम सिखाते थे
వోర్ కరూసుందూర్	vōr karūsundūr	He used to teach	वोर करूसुनदूर	वह सिखाता था
అద్ కరూసుందు	ad karūsundu	She used to teach	अद करूसुनदु	वह सिखाती थी
మొమొట్ కరూసుందుం	momoṭ karūsundum	We (excl) used to teach	मोमोट करूसुनदुम	हम सिखाते थें
మరట్ కరూసుందట్	maraṭ karūsundaṭ	We (incl) used to teach	मरट करूसुनदट	हम सब सिखाते थें
నిమ్మెట్ కరూసుందిట్	nimmeṭ karūsundiṭ	You (pl) used to teach	निम्मेट करूसुनदिट	आप लोग सिखाते थें
ఊర్ కరూసుందీర్	ūr karūsundīr	They (m) used to teach	ऊर करूसुनदीर	वे सिखाते थें
అవ్ కరూసుందుంగ్	av karūsundung	They (f) used to teach	अव करूसुनदुंग	वे सिखाती थीं

నన్న సూడ్క	నేను చూస్తా	nanna sūḍka	Should/shall/I [will] see	नन्ना सूडका	मैं देखूँगा
నిమ్మె సూడ్కి	నీవు చూస్తావు	nimme sūḍki	You (sg) will see	निम्मे सूडकि	तुम देखोगे
వోర్ సూడనూర్	అతను చూస్తాడు	vōr sūḍanūr	He will see	वोर सूडनूर	वह देखेगा
అద్ సూడార్	ఆమె చూస్తది	ad sūḍār	She will see	अद सूडार	वह देखेगी
మొమొట్ సూడ్కోం	మేము చూద్దము	momoṭ sūḍkōm	We (excl) will see	मोमोट सूडकोम	हम देखेंगे
మరట్ సూడ్కట్	మనము చూద్దం	maraṭ sūḍkaṭ	We (incl) will see	मरट सूडकट	हम सब देखेंगे
నిమ్మెట్ సూడ్కిట్	మీరు చూస్తారు	nimmeṭ sūḍkiṭ	You (pl) will see	निम्मेट सूडकिट	आप लोग देखेंगे
ఊర్ సూడనీర్	వారు చూస్తారు	ūr sūḍanīr	They (m) will see	ऊर सूडनीर	वे देखेंगे
అవ్ సూడనుంగ్	వాలు చూస్తారు	av sūḍanung	They (f) will see	अव सूडनुंग	वे देखेंगी
నన్న కీక	నేను చేస్తాను	nanna kīka	I will do	नन्ना कीका	मैं करूँगा
నిమ్మె కీకి	నీవు చెయ్యాలి	nimme kīki	You (sg) will do	निम्मे कीकि	तुम करोगे
వోర్ కీనూర్	అతను చేయగలడు	vōr kīnūr	He will do	वोर कीनूर	वह करेगा
అద్ కియార్	ఆమె చేయగలదు	ad kiyār	She will do	अद कियार	वह करेगी
మొమొట్ కీకోం	మేము చేస్తాం	momoṭ kīkōm	We (excl) will do	मोमोट कीकोम	हम करेंगे
మరట్ కీకట్	మనము చేద్దాం	maraṭ kīkaṭ	We (incl) will do	मरट कीकट	हम सब करेंगे
నిమ్మెట్ కీకిట్	మీరు చేసేరు	nimmeṭ kīkiṭ	You (pl) will do	निम्मेट कीकिट	आप लोग करेंगे
ఊర్ కీనీర్	వారు చేస్తారు	ūr kīnīr	They (m) will do	ऊर कीनीर	वे करेंगे
అవ్ కీనుంగ్	వాళ్ళు చేసేదరు	av kīnung	They (f) will do	अव कीनुंग	वे करेंगी

నన్న ఇంద్క	నేను అనాలి	nanna indka	I will say	नन्ना इनद्का	मैं बोलूँगा
నిమ్మె ఇంద్కి	నీవు అనాలి	nimme indki	You (sg) will say	निम्मे इनद्कि	तुम बोलोगे
వోర్ ఇందనూర్	అతను అనాలి	vōr indanūr	He will say	वोर इनदनूर	वह बोलेगा
అద్ ఇందర్	ఆమె అనాలి	ad indar	She will say	अद इनदर	वह बोलेगी
మొమొట్ ఇంద్కోం	మేము అంటాము	momoṭ indkōm	We (excl) will say	मोमोट इनद्कोम	हम बोलेंगे
మరట్ ఇంద్కట్	మనము అంటాము	maraṭ indkaṭ	We (incl) will say	मरट इनद्कट	हम सब बोलेंगे
నిమ్మెట్ ఇంద్కిట్	మీరు అంటారు	nimmeṭ indkiṭ	You (pl) will say	निम्मेट इनद्किट	आप लोग बोलेंगे
ఊర్ ఇందనీర్	వారు అంటారు	ūr indanīr	They (m) will say	ऊर इनदनीर	वे बोलेंगे
అవ్ ఇందనుంగ్	వాళ్ళు అంటారు	av indanung	They (f) will say	अव इनदनुंग	वे बोलेंगी
నన్న కరూసీక	నేను నేర్పించుతును	nanna karūsīka	I will teach	नन्ना करूसीका	मैं सिखाऊँगा
నిమ్మె కరూసీకి	నీవు నేర్పిస్తావు	nimme karūsīki	You (sg) will teach	निम्मे करूसीकि	तुम सिखाओगे
వోర్ కరూసీనూర్	అతను నేర్పిస్తాడు	vōr karūsīnūr	He will teach	वोर करूसीनूर	वह सिखायेगा
అద్ కరూసీయార్	ఆమె నేర్పిస్తది	ad karūsīyār	She will teach	अद करूसीयार	वह सिखायेगी
మొమొట్ కరూసీకోం	మేము నేర్పిస్తాం	momoṭ karūsīkōm	We (excl) will teach	मोमोट करूसीकोम	हम सिखायेंगे
మరట్ కరూసీకట్	మనము నేర్పించాలి	maraṭ karūsīkaṭ	We (incl) will teach	मरट करूसीकट	हम सब सिखायेंगे
నిమ్మెట్ కరూసీకిట్	మీరు నేర్పిస్తార	nimmeṭ karūsīkiṭ	You (pl) will teach	निम्मेट करूसीकिट	आप लोग सिखायेंगे
ఊర్ కరూసీనీర్	వారు నేర్పిస్తార	ūr karūsīnīr	They (m) will teach	ऊर करूसीनीर	वे सिखायेंगे
అవ్ కరూసీనుంగ్	వాళ్ళు నేర్పించార	av karūsīnung	They (f) will teach	अव करूसीनुंग	वे सिखायेंगी

సూడ్సి	చూసి	sūḍsi	having seen	सूडसि	देख कर
కీసి	చేసి	kīsi	having done	कीसि	कर के
ఇంజి	అని	inji	having said	इनजि	बोल कर
కరూసీసి	నేర్పి	karūsīsi	having taught	करूसीसि	सिखा कर
సూడ్సేర్	చూస్తూ	sūḍsēr	seeing	सूडसेर	देख रहा
కీసేర్	చేస్తూ	kīsēr	doing	कीसेर	कर रहा
ఇంజేర్	అంటు	injēr	saying	इनजेर	बोल रहा
కరూసీసేర్	నేర్పిస్తు	karūsīsēr	teaching	करूसीसेर	सिखा रहा
సూడ్నెకె	చూసేటపుడు	sūḍneke	while seeing	सूड्नेके	देखते समय
కీనెకె	చేసేటపుడు	kīneke	while doing	कीनेके	करते समय
ఇన్నెకె	అనేటపుడు	inneke	while saying	इंनेके	बोलते समय
కరూసీనెకె	నేర్పేటపుడు	karūsīneke	while teaching	करूसीनेके	सिखाते समय
సూడ్తెకె	చూస్తె	sūḍteke	if seeing	सूड्तेके	देखे तो
కీతెకె	చేస్తె	kīteke	if doing	कीतेके	करे तो
ఇత్తెకె	అంటె	itteke	if saying	इत्तेके	बोले तो
కరూసీతెకె	నేర్పిస్తె	karūsīteke	if teaching	करूसीतेके	सिखाये तो

సూడ్వెకె	చూడకుండా	sūḍveke	without seeing	सूड्वेके	देखे बिना
కియ్వెకె	చెయకుండా	kiyveke	without doing	कियवेके	किये बिना
ఇంద్వెకె (ఇన్వెకె)	అనకుండా	indveke (inveke)	without saying	इनद्वेके (इंवेके)	बोले बिना
కరూస్వెకె	నేర్పకుండా	karūsveke	without teaching	करूस्वेके	सिखाये बिना
సూడ్మడ్	చూమట	sūḍmaḍ	seeing	सूडमड	
కియ్మడ్	చేయుట	kiymaḍ	doing	कियमड	
ఇన్మడ్	అనుట	inmaḍ	saying	इनमड	
కరూస్మడ్	నేర్పుట	karūsmaḍ	teaching	करूस्मड	
సూడ్వల్	చూసేవాడు	sūḍval	seeing one	सूड्वल	देखने वाले
కియ్వల్	చేసేవాడు	kiyval	doing one	कियवल	करने वाले
ఇన్వల్	అనేవాడు	inval	saying one	इंवल	बोलने वाले
కరూస్వల్	నేర్పేవాడు	karūsval	teaching one	करूस्वल	सिखाने वाले
సూడ్లె	చూడటానికి	sūḍle	in order to see	सूड्ले	देखने के लिये
కియ్లె	చెయటానికి	kiyle	in order to do	कियले	करने के लिये
ఇంద్లె	అనటానికి	indle	in order to say	इनद्ले	बोलने के लिये
కరూస్లె	చెప్పటానికి	karūsle	in order to teach	करूस्ले	सिखाने के लिये

సూడ	చూడడం	sūḍa	to see	सूडा	देखना
కియ	చేయడం	kiya	to do	किया	करना
ఇంద	అనడం	inda	to say	इनदा	बोलना
కరూస	నేర్పడం	karūsa	to teach	करूसा	सिखाना
సూడ్వ	చూడద్దు	sūḍva	to not see	सूड्वा	नहीं देखना
కియ్వ	చెయ్యొద్దు	kiyva	to not do	किय्वा	नहीं करना
ఇన్వ	అనద్దు	inva	to not say	इंवा	नहीं बोलना
కరూస్వ	నేర్పొద్దు	karūsva	to not teach	करूस्वा	नहीं सिखाना
సూడన	చూడాలి	sūḍana	should see	सूडना	देखना हैं
కియన	చేయాలి	kiyana	should do	कियना	करना हैं
ఇందన	అనాలి	indana	should say	इनदना	बोलना हैं
కరూసన	నేర్పాలి	karūsana	should teach	करूसना	सिखाना हैं
సూడ	చూడు	sūḍa	see! (look!) (sg)	सूडा	देखो
సూడట్	చూడండి	sūḍaṭ	see! (look!) (pl)	सूडट	देखिये
కీమ్	చేయు	kīm	do! (sg)	कीम	करो
కీమ్ట్	చేయండి	kīmṭ	do! (pl)	कीम्ट	करिये,किजीये

ఇన్	అను	in	say! (sg)	इन	बोलो
ఇంట్	అనండి	iṇṭ	say! (pl)	इनट	बोलिये
కరూస	నేర్పు	karūsa	teach! (sg)	करूसा	सिखाओ
కరూసట్	నేర్పండి	karūsaṭ	teach! (pl)	करूसट	सिखाइये
సూడ్మ	చూడకు	sūḍma	don't see! (look!) (sg)	सूडमा	मत देखो
డ్మట్	చూడకండి	sūḍmaṭ	don't see! (look!) (pl)	सूडमट	मत देखिये
కియ్మ	చేయకు	kiyma	don't do! (sg)	कियमा	मत करो
కియ్మట్	చేయకండి	kiymaṭ	don't do! (pl)	कियमट	मत करिये, किजीये
ఇన్మ	అనకు	inma	don't say! (sg)	इनमा	मत बोलो
ఇన్మట్	అనకడి	inmaṭ	don't say! (pl)	इनमट	मत बोलिये
కరూస్మ	నేర్పకు	karūsma	don't teach! (sg)	करूस्मा	मत सिखाओ
కరూస్మట్	నేర్పకండి	karūsmaṭ	don't teach! (pl)	करूस्मट	मत सिखाइये
సూడిర్	చూడనివ్వు	sūḍir	may it be seen by them (m)	सूडिर	उन्हे देखने दो।
సూడి	చూడనివ్వు	sūḍi	may it be seen by her	सूडि	उसे देखने दो।
సూడింగ్	చూడనివ్వు	sūḍing	may it be seen them (f)	सूडिंग	उन्हे देखने दो।
కియీర్	చేయనివ్వు	kiyīr	may it be done by them (m)	कियीर	उन्हे करने दो।
కియి	చేయనివ్వు	kiyi	may it be done by her	कियि	उसे करने दो।
కియింగ్	చేయనివ్వు	kiying	may it be done them (f)	कियिंग	उन्हे करने दो।

ఇందిర్	అననివ్వు	indir	may it be said by them (m)	इनदिर	उन्हे बोलने दो।
ఇంది	అననివ్వు	indi	may it be said by her	इनदि	उसे बोलने दो।
ఇందింగ్	అననివ్వు	inding	may it be said them (f)	इनदिंग	उन्हे बोलने दो।
కరూసీర్	నేర్పనివ్వు	karūsīr	may it be taught by them (m)	करूसीर	उन्हे सिखाने दो।
కరూసి	నేర్పనివ్వు	karūsi	may it be taught by her	करूसि	उसे सिखाने दो।
కరూసింగ్	నేర్ప నివ్వు	karūsing	may it be taught them (f)	करूसिंग	उन्हे सिखाने दो।

క్రియ | Various Verbs | विभिन्न क्रिया

మిడ్చ్	మెరుపు	miḍc	flash	मिड्च्	चमक-
సిడ్క	చినుకులు వచ్చుట	siḍka	sprinkle	सिडका	छिड़क-
పరియ	ఎగురు	pariya	fly	परिया	उड़-
రోంజ	శబ్దం	rōnja	hum	रोनजा	गुनगुना-
యెక్టీ-కీమ్	ఎక్కిళ్ళు	yekṭī-kīm	hiccup	येक्टी-कीम	हिचक-
ఆడ	ఏడ్చు	āḍa	cry	आडा	रो-
మింగ	మింగు	minga	swallow	मिंगा	निगल-
పేల్క్	మరుగు దొడ్లు	pēlk	defecate	पेल्क	पाख़ा-
సూడ	చూడు	sūḍa	see	सूडा	देख-
కేంజ	విను	kēnja	hear	केनजा	सुन-
రోమ్	విశ్రాంతి	rōm	rest	रोम	आराम कर-
కోక్ల-కీమ్	దగ్గు	kōkla-kīm	cough	कोक्ला-कीम	खाँस-

జవ్క	చంపు	javka	kill	जव्का	मार-
మిస	బొందపెట్టుట	misa	bury	मिसा	दफ़ना-
సోంచ్-కీమ్	ఆలోచించు	sōnc-kīm	think	सोंच-कीम	सोच-
పూసి-కీమ్	పరిచయం చెయు/అడుగు	pūsi-kīm	question/ask	पूसि-कीम	पूच-
కంజ్క	కల	kanjka	dream	कनज्का	सप-
మరుంగ	మర్వడం	marunga	forget	मरुंगा	भूल-
తల్క్	అడుగు	talk	beg	तल्क	पूछ-
సీమ్	ఇవ్వు	sīm	give	सीम	दे-
కవూస	నవ్వు	kavūsa	cause to laugh	कवूसा	हँसा-
కవ	నవ్వు	kava	laugh	कवा	हँस-
ఇన్	అను	in	say	इन	कह-
వడ్క	మాట్లాడు	vaḍka	speak	वडका	बात कर-
వెహ	చెప్పండి	veha	tell	वेहा	बोल-
కేయ	పిలుపు	kēya	call	केया	बुला-
పున్ద	చెప్పడము	punda	reply	पुन्दा	जवाब दे-
లిహి-కీమ్	వ్రాయు	lihi-kīm	write	लिहि-कीम	लिख-
వాచి-కీమ్	చదువు	vāci-kīm	read	वाचि-कीम	पढ़-
బుర	ముద్దు	bura	kiss	बुरा	चूम-
యేంద	నృత్యం	yēnda	dance	येनदा	नाच-
వార	పాడు	vāra	sing	वारा	गाना गा-

మెయ	గెల్చు	meya	win	मेया	जीत-
పసీ-కీమ్	మోసం చెయు	pasī-kīm	deceive	पसी-कीम	भरमा-
చిప్నే-కీమ్	కొగిలించు	cipnē-kīm	hide from harm	चिप्ने-कीम	छिप-
పొయూస	తాలింపువేయు	poyūsa	season	पोयूसा	छौंक-
మిస్డి-కీమ్	కల్పడము	misḍi-kīm	mix	मिस्डि-कीम	मिला-
తిన్	తిను	tin	eat	तिन	खा-
కెర	తొడుగు	kera	wear	केरा	पहन-
పోండ	కట్టుకోవడము	pōnḍa	put on	पोनडा	पहन-
నొర	కడుగుట	nora	to wash (oneself)	नोरा	धो-
మిహ	స్నానము	miha	bathe	मिहा	नहा-
సుక	ఉతుకు	suka	launder	सुका	धो-
కూర్క	నిద్ర	kūrka	doze	कूर्का	ऊँघ-
నర్మ	నిద్రపొ	narma	sleep	नर्मा	सो-
కోసిస్-కీమ్	ప్రయత్నించు	kōsis-kīm	attempt	कोसिस-कीम	कोशिश कर-
లావీ-కీమ్	పెట్టుకో	lāvī-kīm	make use of	लावी-कीम	इस्तेमाल कर-
కాచ	తవ్వడం	kāca	dig	काचा	खोद-
రాకి-కీమ్	పెంచు	rāki-kīm	watch over	राकि-कीम	बढ़ा-
కొయ	కోసుకొ	koya	reap / harvest	कोया	काट-
లూటి-కీమ్	దొంగిలించు	lūṭi-kīm	loot	लूटि-कीम	लूट-
వొమ్మ	అమ్ము	vomma	sell	वोम्मा	बेच-

వరియ	వంగు	variya	bend	वरिया	मरोड़-
వెలియ	తీరుగు	veliya	stroll	वेलिया	टहल-
విత	ఉర్కు	vita	run	विता	दौड़-
యెరియ	గుంజు	yeriya	drag	येरिया	खींच-
రెయ	దిగు	reya	descend	रेया	उतर-
సొ	వెళ్ళు	so	go	सो	जा-
వా	రా	vā	come	वा	आ-
వీడ	దాటు	vīḍa	cross	वीडा	पार कर-
నడియ	ఈత	naḍiya	swim (humans)	नडिया	तैर-
ఆగ	ఆగు	āga	stop	आगा	रोक-
ఆపూస	ఆపుము	āpūsa	stop	आपूसा	रोक-
దీర	ఆగు	dīra	wait	दीरा	इंतज़ार कर-
పేకి-కీమ్	విస్రుము	pēki-kīm	throw	पेकि-कीम	झोंक-
వోమ్	తీసుక పో	vōm	carry away	वोम	ले जा-
పియ	పట్టు	piya	catch	पिया	पकड़-
రెహ	దించు	reha	lower	रेहा	उतर-
తెండ	తియ్యి	tenḍa	take out	तेनडा	निकाल-
తా	తెచ్చుకో	tā	bring	ता	ला-
ఇట	ముట్టుకో	iṭa	touch	इटा	छू-
యేత	తీసుకో	yēta	take	येता	ले-

ఇర	ఉంచు	ira	put down	इरा	रख-
కిస్క	గిచ్చు	kiska	pinch	किस्का	दबा-
తాడ్క	గోకు	tāḍka	scratch	ताडका	नोच-
తెరియ	తెరువు	teriya	open	तेरिया	खोल-
కెహ	మూయు	keha	shut	केहा	मीच-
ముచ్చ	కప్పు	mucca	cover	मुच्चा	छिप-
మహ్క	వెతుకు	mahka	search for	महका	ढूंढ-
పామ్	కొట్టు	pām	beat	पाम	पीट-
నోర	ఇస్రుట	nōra	grind	नोरा	पीस-
కత్రి-కీమ్	కతిరించు	katri-kīm	cut	कत्रि-कीम	काट-
వోర	పగులు	vōra	burst	वोरा	फुट-
లెక్క	లెక్క	lekka	total up	लेक्का	जमा कर-
కహ	లెక్కించు	kaha	count	कहा	गिन-
జోడీ-కీమ్	జంట చెయు	jōḍī-kīm	join	जोडी-कीम	जोड़-
సురూ-కీమ్	ప్రారంబించు	surū-kīm	start	सुरू-कीम	शुरु कर-
వొజ్జే-వాట	కట్టెలమోపు	vojjē-vāṭa	load	वोज्जे-वाटा	लाद-
కీమ్	చెయు	kīm	do	कीम	कर-
తుంగ	చెయు	tunga	make	तुंगा	बन-

క్రమ క్రియ		Passive Verbs		कर्मवाच्य क्रिया	
ఆటే-మాత	ఎండిపోవడము	āṭē-māta	got evaporated	आटे-माता	सुक गया
పూర్త	తడుచుట	pūrta	got wet	पूर्ता	भीग गया
పోయ్‌త	పూస్తుంది	pōyta	flowered	पोय्ता	फूल हुआ
సాద్‌త	కాయడం	sādta	bore fruit	साद्ता	फल हुआ
హట్టే-మాత	అలిసి పోవడము	haṭṭē-māta	became tired	हट्टे-माता	थक गया
తోయ్‌త	ఉబ్బడము	tōyta	swelled	तोय्ता	सूज गया
కరే-మాత	తెలుసు	karē-māta	was known	करे-माता	मालूम हुआ
కబ్లే-మాత	ఒప్పుకోవడం	kable-māta	agreed	कब्ले-माता	कबूल हुआ
యెవ్త	అందడము	yevta	reached	येव्ता	पोहोंच गया
కుదుర్క్‌నే-ఆత	భయపడుట	kudurknē-āta	was surprised	कुदुर्क्ने-आता	चौंक हुआ
లజ్జే-మాత	సిగ్గుపడుట	lajjē-māta	was shy	लज्जे-माता	शरमा हुआ
బేటె-మాత	కలుసుట	bēṭe-māta	met	बेटे-माता	मिल गया
వట్క్‌త	దాహం	vaṭkta	was thirsty	वट्क्ता	प्यास लगा
పిడ్చ్‌త	తెల్ల వెంట్రుకలు	piḍcta	became grey-haired	पिड्च्ता	सफेद बाल हूआ
కరుత	మాడిపోని	karuta	became burnt	करुता	जल गया
మడూత	మాడింది	maḍūta	became charred	मड्ता	ज्यादा जल गया
మయడ్-ఆత	మాయము అవ్వడం	mayaḍ-āta	disappeared	मयड-आता	गायब हुआ
సిత్తూర్-ఆత	చల్లబడింది	sittūr-āta	became cool	सित्तूर-आता	ठंडा हुआ
లాగ్త	తగిలింది	lāgta	was bumped / hit	लाग्ता	लग गया